

Tijdschrift

van de

Nationale Bank van België

XLVIIe Jaargang

Deel I N^r 5 - Mei 1972

INHOUD :

- III **De instrumenten van de monetaire politiek in België.**
  - 1 **Statistieken.**
  - 129 **Economische wetgeving.**
  - 141 **Literatuur in verband met de economische en financiële problemen die van belang zijn voor België.**

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

DE INSTRUMENTEN VAN DE MONETAIRE POLITIEK IN BELGIË⁽¹⁾

HOOFDSTUK I

GRONDSLAGEN VAN DE MONETAIRE POLITIEK

Afdeling I. — INSTITUTIONEEL EN STRUCTUREEL KADER.

1. Institutioneel kader.

De monetaire politiek is een van de instrumenten van de door de Regering gevoerde algemene economische politiek. Derhalve valt deze onder de door haar gegeven richtlijnen.

Bovendien berusten, zelfs op het gebied van de monetaire politiek, die het eigenlijke werkterrein van de centrale bank is, de bevoegdheden niet uitsluitend bij de Nationale Bank van België⁽²⁾. Deze is echter wel de belangrijkste beleidsinstantie voor de monetaire politiek.

(¹) Dit artikel, dat werd opgesteld door het Departement Studiën van de Nationale Bank van België, is een onderdeel van een ruimere studie van het Monetaire Comité van de Europese Economische Gemeenschap, die binnenkort moet worden gepubliceerd in een gezamenlijk werk betreffende de landen van de Gemeenschappelijke Markt.

(²) In haar Jaarverslag 1971 (blz. XXV) stelde de Nationale Bank voor de wetgeving aan te passen ten einde haar het recht op initiatief te verlenen voor maatregelen van monetair beleid en haar in staat te stellen aanbevelingen te richten aan de banken en andere bemiddelende financiële instellingen, aanbevelingen die de controle- of voogdij-overheid, op haar verzoek, verplicht zou maken.

De bevoegdheid van de Nationale Bank van België, die onder regerings-toezicht staat, strekt zich uit tot het rentebeleid, de vaststelling van de herdisconteringsvoorwaarden en de regulering van het bankkrediet. Ten aanzien van de in de monetaire politiek toegepaste bankcoëfficiënten zijn de Nationale Bank en de Bankcommissie gezamenlijk bevoegd, onder voorbehoud van goedkeuring door de Regering. De open-markttransacties en de deviezencontrole ressorteren respectievelijk onder het Rentenfonds en het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, waarin de Staat en de Nationale Bank vertegenwoordigd zijn. Het Herdiscontering- en Waarborginstituut oefent, evenals de Nationale Bank en het Rentenfonds, waarmede het nauw samenwerkt, een regulerende functie op de geldmarkt uit.

De decentralisatie van de bevoegdheden op het gebied van de monetaire politiek gaat gepaard met de opneming van vertegenwoordigers van de Nationale Bank in de verscheidene regulerende of controlerende organen van de financiële sector (Rentenfonds, Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, Bankcommissie, Raad voor de Openbare Kredietinstellingen, Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders) en in openbare kredietinstellingen zoals het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Naast haar taak op budgettair gebied beschikt de Regering over uitgebreide bevoegdheden inzake monetaire politiek, doordat zij vertegenwoordigd is in de beleidsinstanties op dit gebied, toezicht houdt op openbare kredietinstellingen en op bepaalde particuliere bemiddelende financiële instellingen, haar goedkeuring vereist is voor de vaststelling van de bankcoëfficiënten en doordat zij ingrijpt t.a.v. bepaalde kredietcategorieën, in het bijzonder het afbetalingskrediet.

Tussen de Staat en de Nationale Bank bestaan organische banden : de Staat is eigenaar van de helft van haar kapitaal, terwijl zijn machtspositie als aandeelhouder evenwel in bepaalde opzichten beperkt is. De organieke wet van de Nationale Bank kent voorts aan de Koning nauwkeurig omschreven benoemingsrechten toe, die hieronder zullen worden besproken. Verder houdt de minister van Financiën toezicht op alle transacties van de Bank door middel van een regeringscommissaris, die zich door zijn opschortend vetorecht kan verzetten tegen elke maatregel die in strijd is met de wetten, de statuten of met de « belangen van de Staat » en die de bijeenkomsten van de verschillende organen van de Bank met raadgevende stem mag bijwonen. Bij veto van de regeringscommissaris moet de minister van Financiën binnen zeven dagen een uitspraak doen, zonder welke de beslissing kan worden uitgevoerd.

Deze gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Staat en van de Nationale Bank op het gebied van de monetaire politiek vloeit voort uit een bewuste keuze : de wetgever heeft niet gewild dat deze politiek aan de controle van de Regering werd onttrokken, doch heeft evenmin gewild dat zij uitsluitend binnen de bevoegdheid van deze laatste zou vallen.

De *Nationale Bank van België* is een naamloze vennootschap *sui generis*, ingesteld in 1850 krachtens een wet; de helft van haar kapitaal is in handen van de Staat. Zij beheert de deviezenreserves van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, daar België en het Groothertogdom Luxemburg sedert 1921 een economische unie vormen. Zij wordt bestuurd door een gouverneur — door de Koning benoemd voor vijf jaar —, die het voorzitterschap waarneemt van het directiecomité, de regentenraad, de algemene raad en de algemene vergadering van de aandeelhouders.

Het directiecomité bestaat uit de gouverneur en drie tot zes directeuren, die door de Koning op voordracht van de regentenraad voor een termijn van zes jaar worden benoemd. Het comité onderzoekt en regelt alle zaken die niet uitdrukkelijk onder de bevoegdheid van de regentenraad vallen. In dringende gevallen mag het comité de disconto- en beleningstarieven wijzigen, doch moet hierover verslag uitbrengen op de eerstkomende vergadering van de regentenraad.

De regentenraad bestaat uit de gouverneur, de directeuren en tien regenten. De regenten worden voor een termijn van drie jaar gekozen door de algemene vergadering der aandeelhouders. Twee regenten worden gekozen op voorstel van de meest representatieve arbeidersorganisaties, drie worden gekozen op voorstel van de meest representatieve organisaties van de nijverheid, de handel en de landbouw. Twee regenten worden gekozen onder de leidende personen van de financiële instellingen van openbaar nut. De overige drie regenten worden voorgedragen door de minister van Financiën. De regentenraad beraadslaagt over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank, het geldwezen, het kredietwezen en 's lands economische ontwikkeling. Hij stelt de disconto-, voorschotten- en beleningstarieven en -voorwaarden vast.

Het door de algemene vergadering gekozen college van censoren bestaat uit acht tot tien leden. Het oefent slechts een controletaak uit, behalve voor zover het deelneemt aan de beraadslagingen van de algemene raad.

De gouverneur, de directeuren, de regenten en de censoren vormen de algemene raad; deze raad regelt vooral de kwesties van algemene organisatie van de Bank en de bezoldiging van de gouverneur en de directeuren. De gouverneur mag de uitvoering van een door de regentenraad genomen beslissing schorsen om ze aan de algemene raad voor te leggen.

Als naamloze vennootschap heeft de Nationale Bank een algemene vergadering van de aandeelhouders. Naarmate het openbaar karakter van de activiteiten van de Bank sterker op de voorgrond trad, werden de bevoegdheden van de vergadering evenwel beperkt; bovendien, daar de helft van het kapitaal sedert 1948 in handen is van de Staat, werd de wijze van stemming aan bijzondere regels onderworpen, met het doel zijn machtspositie binnen de vergadering te beperken, met name t.a.v. de wijziging der statuten. De algemene vergadering kiest de regenten en censoren, beraadslaagt over de haar voorgelegde

vraagstukken, neemt kennis van het verslag over de verrichtingen van het afgelopen jaar en doet uitspraak over de balans ingeval deze niet met een meerderheid van ten minste zes stemmen door het college van censoren werd goedgekeurd.

De organieke wet geeft een uitputtende opsomming van de verrichtingen die de Nationale Bank mag doen. Overigens kan de wijziging van de muntpariteit uitsluitend geschieden bij de wet.

De Bank bezit het octrooi van de bankbiljettenuitgifte voor coupures van 100 frank en hoger en treedt op als rijkskassier; voor de laatsgenoemde activiteit staat zij onder toezicht van het Rekenhof.

Ter uitvoering van de bankwetgeving mag de Nationale Bank ook voorstellen doen en adviezen uitbrengen; de banken moeten haar, buiten gegevens betreffende de openingen en de opnemingen van kredieten, ieder jaar, een gespecificeerde balans en een dito winst- en verliesrekening en, iedere maand, een staat van hun activa en passiva overleggen.

De informatie van de Nationale Bank op het gebied van de kredietverlening werd in 1965 uitgebreid door de oprichting van een Risicocentrale krachtens een overeenkomst tussen de banken. Haar bevoegdheden werden bekrachtigd en verruimd bij koninklijk besluit van 9 oktober 1967. De banken zijn verplicht de Centrale in kennis te stellen van alle verleningen; vermeerderingen, verminderingen en annuleringen van kredieten van fr. 1 miljoen en meer, alsmede van het gebruik dat van deze kredieten wordt gemaakt. De Risicocentrale, die een afdeling is van de Nationale Bank, verzamelt deze inlichtingen en die waarover de Nationale Bank uit hoofde van haar eigen bedrijf beschikt en geeft deze door aan de deelnemers op hun uitdrukkelijk verzoek. Dit geldt eveneens voor gelijkaardige inlichtingen die de Nationale Bank ontvangt van sommige openbare kredietinstellingen, van de particuliere spaarkassen en van andere instellingen die deposito's ontvangen.

Het *Herdiscontering- en Waarborginstituut*, waarvan het kapitaal, dat door de banken werd verstrekt en dat fr. 1 miljard bedraagt, en waarvan de verplichtingen, die fr. 30 miljard niet te boven mogen gaan, door de Staat worden gegarandeerd, is een parastatale instelling die in 1935 werd opgericht met het doel bankactiva die, wegens hun vorm of looptijd, niet herdisconteerbaar zijn bij de Nationale Bank van België, voor korte of middellange termijn liquide te maken. Deze taak wordt vervuld door het openen van herdisconteringskredieten, waarvan slechts een incidenteel en tijdelijk gebruik kan worden gemaakt. Voorts houdt het Instituut de markt van het particuliere disconto waarop het bank- en handelsaccepten verhandelt als koper, verkoper en makelaar, waardoor het een belangrijke rol speelt in de financiering van de buitenlandse handel. Gewoonlijk neemt een leidende functionaris van de Nationale Bank het voorzitterschap van het Instituut waar.

De regulering van de obligatiemarkt en de open-marktpolitiek behoren tot de bevoegdheid van het *Rentenfonds*, een in 1945 ingestelde parastatale instelling, waarvan de verplichtingen gegarandeerd zijn door de Staat. Deze instelling mag zowel op de geldmarkt als op de kapitaalmarkt interveniëren. Het *Rentenfonds* wordt beheerd door een comité, samengesteld uit drie vertegenwoordigers (onder wie de voorzitter) van de minister van Financiën en drie vertegenwoordigers van de Nationale Bank.

De uitgifte van staatsgeld — biljetten van minder dan 100 frank en pasmunt — geschiedt voor rekening van de Schatkist via het *Muntfonds*. Het huidige plafond voor de uitgifte door de Staat is fr. 9 miljard, behalve voor de uitgifte van pasmunt (25 centiem-stukken) die volgens de circulatiebehoefte wordt uitgegeven.

Het *Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel* (B.L.I.W.) is belast met de uitwerking en de toepassing van de deviezenreglementering. Dit Instituut werd opgericht in 1944; het wordt bestuurd door een uit vertegenwoordigers van de Nationale Bank, de Bankcommissie en de Belgische en Luxemburgse regeringen samengestelde raad.

De *Bankcommissie* is een door de bankwet van 1935 opgerichte zelfstandige instelling, die belast is met het toezicht op de toepassing van de bankwetgeving, op bepaalde vormen waarin besparingen worden aangetrokken en op de portefeuillemaatschappijen. Zij bestaat uit een voorzitter en zes leden, die bij koninklijk besluit worden benoemd voor de duur van zes jaar : twee leden worden benoemd uit een voordracht van drie personen door de vertegenwoordigers van de banken en twee andere leden uit een voordracht van drie personen samengesteld door de Nationale Bank en het Herdiscontering- en Waarborginstituut.

2. Structureel kader.

A. *Structuur van de bemiddelende financiële instellingen.*

Krachtens de bankwet (koninklijk besluit n° 185 van 9 juli 1935) mag de benaming « bank » alleen worden gevoerd door de ondernemingen « die gewoonlijk op zicht of op termijnen van hoogstens twee jaar terugbetaalbare gelddeposito's ontvangen ten einde ze voor eigen rekening tot bank-, krediet- of beleggingsoperaties aan te wenden », met uitzondering o.m. van de particuliere spaarkassen, waarop een andere wetgeving van toepassing is. De banken trekken middelen aan in de vorm van direct opvraagbare deposito's, termijn-deposito's en spaardeposito's op « bankboekjes »; voorts geven zij kasbons uit.

Zij verlenen in hoofdzaak kort en middellang krediet. Eind 1971 bedroegen hun gezamenlijke activa fr. 915 miljard.

In de regel berust de indeling op de grootte van de instellingen. In dit verband bedroeg het opeisbare passief van de voornaamste drie banken — Generale Bankmaatschappij, Bank van Brussel en Kredietbank — 61,3 pct. van het opeisbare passief van de gezamenlijke banksector eind 1971, tegen 72,9 pct. eind 1967. Over het algemeen vertoont de overgrote meerderheid van de banken geen ver doorgedreven specialisatie. De banken specialiseren zich echter in de kredietverlening aan bepaalde sectoren, in de afbetalingsfinanciering of, in steeds toenemende mate, in de internationale financiële transacties. Hierbij dient trouwens te worden gewezen op de algemene tendens naar branchevervaging bij de kredietinstellingen, welk verschijnsel, naast de veralgemening van de instrumenten tot vergaring van middelen, vooral tot uiting komt in het feit dat de banken, sedert het stimulerende effect van de wetten van 1959 op de « economische expansie », kordaat de weg zijn opgegaan van de middellange en lange kredietverlening, terwijl zij tevens de relatieve omvang van hun termijnmiddelen hebben opgevoerd.

De particuliere spaarkassen, die in de zin van de wettelijke bepalingen geen banken zijn, mogen geldmiddelen aannemen in diverse vormen, maar zij houden zich hoofdzakelijk bezig met het aantrekken van spaardeposito's; het merendeel van hun activaverrichtingen hebben betrekking op hypothecair krediet en beleggingen in overheidsfondsen; eind 1971 bedroegen hun totale activa fr. 203,3 miljard.

De grootste massa van de spaardeposito's, in de betekenis van de wetsbepalingen ⁽¹⁾, wordt echter door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, een openbare kredietinstelling, beheerd. Deze parastatale instelling, die haar middelen hoofdzakelijk aantrekt in de vorm van spaardeposito's, geeft sedert 1968 ook spaarbons uit. Neemt men als criterium het bedrag der uitstaande kredieten, dan is de A.S.L.K. de voornaamste instelling voor kredietverlening op middellange en lange termijn. Zij gebruikt haar middelen vooral voor bouwleningen, voor beleggingen in overheidsfondsen en, in mindere mate, voor leningen aan industrie en landbouw; zij draagt ook bij tot de exportfinanciering, terwijl zij kort geleden is begonnen met het verlenen van afbetalingskredieten. Zij neemt bovendien in ruime mate deel aan de geldmarkt, door in te schrijven op schatkistcertificaten, door accepten aan te kopen en daggeld uit te lenen. Eind 1970 bedroegen haar activa fr. 253,6 miljard.

Andere gespecialiseerde parastatale instellingen verlenen aan industrie, landbouw en ambacht, aan particulieren voor de aankoop en de bouw van woningen, en aan de lagere overheid middellange en lange kredieten, die zij

⁽¹⁾ De term « sparen » mag uitsluitend gebezigd worden door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, de particuliere spaarkassen en de gemeentelijke spaarkassen.

doorgaans financieren door zelf kasbons en obligaties uit te geven en, in veel mindere mate, door deposito's aan te trekken. Eind 1971 bedroegen hun totale activa fr. 527,8 miljard ⁽¹⁾. De bijzondere taak van het Herdiscontering- en Waarborginstituut werd hierboven vermeld.

Naast de reeds genoemde regulerende instelling, het Rentenfonds, bestaat er bovendien een parastatale instelling die gespecialiseerd is in het nemen van participaties, met name de Nationale Investeringsmaatschappij, en zijn er verzekeringinstellingen, pensioenfondsen, hypothecaire maatschappijen, kapitalisatiemaatschappijen, maatschappijen voor afbetalingsfinanciering en gemeenschappelijke beleggingsfondsen.

Het Bestuur der Postchecks, dat deel uitmaakt van de Regie der Posterijen, ontvangt zichtdeposito's, die het ter beschikking stelt van de Schatkist. Eind 1971 bedroegen de deposito's ⁽²⁾ fr. 52,8 miljard.

De Schatkist wordt niet beschouwd als een bemiddelende financiële instelling, aangezien zij nagenoeg al de door haar opgenomen leningen gebruikt voor de financiering van investeringen in de overheidssector.

In de jongste tien jaar is het bedrijf van de bemiddelende financiële instellingen, als geheel genomen, door twee fundamentele verschijnselen gekenmerkt. Enerzijds, de internationalisering, die in hoofdzaak de banken betreft en, met name, tot uiting komt in de relatieve omvang van de bankactiva en -passiva in vreemde valuta's : in 1971 bedroeg de verhouding tussen de activa in vreemde valuta's en de totale activa gemiddeld 35,5 pct. per ultimo van elke maand, tegen 17,8 pct. in 1961; voor de passiva waren deze percentages 34,9 en 16,2. Anderzijds, schijnt de reeds genoemde brancheervaging waargenomen bij de particuliere en openbare bemiddelende financiële instellingen, hoewel ze reeds zeer geprononceerd was, nog sterk toe te nemen, met name met betrekking tot de uitbreiding van het monetaire bedrijf der niet-bancaire instellingen.

De internationalisering van het bankbedrijf heeft de invloed van de van oudsher gebruikte normale instrumenten van het monetair beleid sterk verminderd en een steeds ruimere internationale coördinatie noodzakelijk gemaakt. Aldus zijn, bij voorbeeld, de rentetarieven voor meer dan de helft van de termijndeposito's in Belgische franken aan de internationale markttarieven aangepast. De brancheervaging in de sector der bemiddelende financiële instellingen geeft, van haar kant, aanleiding tot een uitbreiding van het toepassingsgebied van de monetaire politiek buiten de eigenlijke banksector.

⁽¹⁾ Dit bedrag is verdeeld over volgende instellingen, gerangschikt naar afnemende betekenis : Gemeentekrediet van België, Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, Nationale Kas voor Beroepskrediet, Nationale Landmaatschappij, Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, Herdiscontering- en Waarborginstituut en Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet.

⁽²⁾ Deposito's van de bedrijven en particulieren.

B. *Bankwezen en kapitaalmarkten.*

De bankwet van 1935 bekrachtigde de in 1934 afgekondigde verbodsbepalingen t.a.v. de gemengde banken : de banken mochten geen aandelen en obligaties van andere handelsvennootschappen dan banken bezitten, behalve gedurende een termijn van zes maanden, en wel met het oog op deelneming aan een openbare uitgifte. Bij de wet van 3 mei 1967 werden alle beperkingen op het aanhouden van vennootschapsobligaties in de bankportefeuilles afgeschaft. Krachtens dezelfde wet mogen de banken gedurende een jaar, in plaats van zes maanden, in het bezit blijven van aandelen die door hun tussenkomst werden uitgegeven; met toestemming van de Bankcommissie kan deze termijn tweemaal met een jaar worden verlengd.

De banken houden dus slechts aandelen onder zich gedurende de tijd die nodig is om ze bij het publiek onder te brengen; zij houden echter ook weinig obligaties van particuliere vennootschappen in portefeuille. Niettemin spelen de banken een belangrijke rol als vaste overnemers en openbare aanbieders van overheidsleningen. Hun portefeuille effecten met een looptijd van meer dan een jaar, uitgegeven door de overheidssector en de particuliere sector, vertegenwoordigde einde 1971 ca. 25 pct. van hun totale activa.

De « definitieve beleggingen » die de particuliere spaarkassen krachtens de wet mogen doen, bestaan in obligaties van de Belgische Staat (en daarmee gelijk te stellen schuldbrieven) en van Belgische vennootschappen, alsmede in aandelen van particuliere spaarkassen, banken, verzekeringsmaatschappijen, maatschappijen voor hypothecair krediet en instellingen opgericht krachtens een bijzondere wet; de minister van Financiën en het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders, het controleorgaan, kunnen andere beleggingen toestaan; de relatieve omvang van deze beleggingsvormen is gereguleerd.

Het Rentenfonds is belast met de regulering van de kapitaalmarkt; deze taak is echter tot de overheidseffecten beperkt (cf. hoofdst. II, afd. III, § 1). Er dient evenwel te worden vermeld dat de Bankcommissie en de minister van Financiën het openbare beroep op de kapitaalmarkt kunnen verbieden; in feite is deze bevoegdheid evenwel beperkt.

C. *Gewoonten van het publiek inzake beleggingen en liquiditeit.*

De vorming van financiële activa door bedrijven en particulieren in de vorm van kasgelden, niet-monetaire activa met vaste rente en aandelen bereikte in 1971 ongeveer fr. 222 miljard, hetgeen ongeveer 16 pct. van het bruto nationaal produkt uitmaakt (zie tabel I). Dit aandeel vertoont een stijgingstendens, in het bijzonder gedurende de perioden van vertraging van het expansietempo van de economische activiteit.

De vorming van niet-monetaire financiële activa op korte termijn wordt hierna behandeld (cf. afd. II, § 1 van dit hoofdstuk).

Tabel I.

Voornaamste financiële activa ¹
(veranderingen in miljarden franken)

Bron : Jaarverslagen van de Nationale Bank van België.

	Belgische franken					Buitenlandse geldsoorten			Eindtotaal
	Mone- taire kasmid- delen 2	Niet- monetaire activa met vast rendement 3	Aan- delen 4	Min : Effecten in het bezit van buiten- landers	Totaal	Depo- sito's bij Bel- gische banken	Effecten 5	Totaal	
1965	+20,1	+ 60,7	+ 2,6	-(+0,5)	+ 82,9	- 0,7	+ 1,6	+ 0,9	+ 83,8
1966	+18,1	+ 61,0	+ 3,6	-(-0,2)	+ 82,9	+ 1,3	+ 6,2	+ 7,5	+ 90,4
1967	+ 8,5	+ 86,6	+ 4,6	-(-2,8)	+ 96,9	+ 2,7	+ 4,8	+ 7,5	+104,4
1968	+22,7	+ 79,5	+ 8,7	-(-0,5)	+111,4	+ 0,4	+12,6	+13,0	+124,4
1969	+ 4,9	+ 89,6	+ 6,8	-(-1,1)	+102,4	+ 5,9	+15,5	+21,4	+123,8
1970	+32,6 ^v	+101,2	+ 2,0	-(+1,3)	+134,5	- 3,3	+15,0	+11,7 ^v	+146,2
1971	+40,9 ^v	+161,5	+ 6,2	-(+5,1)	+203,5	- 1,7	+19,9	+18,2	+221,7

¹ In het bezit van de particulieren en de bedrijven (excl. de bemiddelende financiële instellingen), incl. de overheidsbedrijven en sommige bemiddelende financiële instellingen die in 1971 onmogelijk konden worden uitgeschakeld : instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

² De kasmiddelen van de in noot 1 aangegeven sectoren werden berekend door samentelling van het totale bedrag van het chartaal geld en het bedrag van het giraal geld in handen van de particulieren en de bedrijven.

³ Deposito's op gewone boekjes, overige deposito's voor ten hoogste een jaar, financiële activa op halflange en lange termijn.

⁴ Openbare uitgiffen van aandelen van Belgische vennootschappen : bedragen gestort in contanten bij de uitgifte of latere bijstortingen.

⁵ Nettoaankopen door ingezetenen van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

Het aandeel van het chartale geld in de totale geldvoorraad en in de totale liquiditeiten is in België betrekkelijk hoog (zie tabel II). De toeneming van de bankbiljettencirculatie als gevolg van de geldschepping leidt tot beperking van de doeltreffendheid van de monetaire reservecoëfficiënt. De monetaire autoriteiten streven naar bevordering van het gebruik van giraal geld ter bereiking van een liquiditeitsstructuur die dichter ligt bij die in andere landen met een vergelijkbaar peil van financiële ontwikkeling (¹).

D. Omvang van de financiële transacties met het buitenland.

De waarde van de Belgische export van goederen en diensten bedroeg in 1971 ongeveer 47,6 pct. van het bruto nationaal produkt. Dit percentage steeg trouwens voortdurend : in 1961 bedroeg het 35,7 pct.

Op de toenemende invloed van de buitenlandse betrekkingen en de reglementering van de wisselmarkt zal later worden ingegaan (cf. hoofdst. II, afd. III, § 2).

(¹) Zo verplicht een koninklijk besluit van 10 november 1967 iedere handelaar tot het aanhouden van een postrekening of bankrekening en geeft kwijtingskracht aan iedere betaling, tussen handelaren, van een bedrag tot fr. 50.000 via deze rekening. Dit bedrag werd verminderd tot fr. 10.000 bij een wet van 1 april 1969.

Tabel II.

**Geldhoeveelheid, niet-monetaire financiële activa op korte termijn
van particulieren en bedrijven ¹ en hun verhouding tot het B.N.P.**

(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

Einde periode	Geldhoeveelheid				Niet-monetaire financiële activa op korte termijn					Totale liquiditeitsmassa van de economie	
	Chartaal geld	Giraal geld	Totaal	Totaal in pct. van het B.N.P.	Deposito's in deviezen bij de Belgische banken	Deposito's op spaarboekjes en gewone bankboekjes	Overige deposito's voor ten hoogste een jaar	Totaal	Totaal in pct. van het B.N.P.	In absolute waarde	In pct. van het B.N.P.
1964	163,7	133,7	297,4	38,2	5,2	169,7	43,8	218,7	28,1	516,1	66,3
1965	173,4	145,2	318,6	37,5	4,4	189,3	52,7	246,4	29,0	565,0	66,5
1966	178,7	161,0	339,7	37,2	5,7	207,9	61,7 ² 63,5 ³	275,3 ² 277,1 ³	30,1 30,3	615,0 ² 616,8 ³	67,4 67,6
1967	180,1	170,4	350,5	35,8	8,4	231,5	71,2	311,1	31,8	661,6	67,6
1968	185,4	191,1	376,5	36,2	8,8	258,8	76,9	344,5	33,1	721,0	69,4
1969	185,2	201,1	386,3	33,5	14,7	270,1	104,4	389,2	33,8	775,5	67,3
1970	190,7	227,8	418,5	32,6	11,4	277,6	127,4	416,4	32,4	834,9	65,0
1971	204,4	259,5	463,9	r 32,9	9,7	v 329,5	v 140,4	v 479,6	r 34,0	v 943,5	r 66,8

¹ Andere dan financiële instellingen.

² Oude reeks.

³ Nieuwe reeks.

1. **Liquiditeit van de volkshuishouding.**

De liquiditeit van de volkshuishouding wordt, enerzijds, gevormd door de geldvoorraad en, anderzijds, door alle niet-monetaire financiële activa op korte termijn, die door particulieren en bedrijven (andere dan bemiddelende financiële instellingen) worden aangehouden.

De geldvoorraad, zoals deze in het deel « Statistieken » van het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België* wordt geregistreerd, bestaat uit :

— het chartale geld, d.w.z. de door de Nationale Bank uitgegeven biljetten en de door de Schatkist uitgegeven biljetten en munten ⁽¹⁾;

— het girale geld dat door bedrijven en particulieren in de vorm van rekeningen-courant wordt aangehouden bij de Nationale Bank, de tegoeden bij het Bestuur der Postchecks en de zichtdeposito's en deposito's voor ten hoogste een maand bij de banken en bepaalde parastatale instellingen;

— het girale geld dat door de Schatkist en de lagere overheid wordt aangehouden.

De secundaire liquiditeiten van bedrijven en particulieren omvatten de deposito's in deviezen bij de Belgische banken en de deposito's op gewone boekjes bij de banken, de spaarkassen en de financiële instellingen van de overheidssector, alsmede de andere deposito's voor ten hoogste een jaar bij genoemde instellingen.

De aldus gedefinieerde liquiditeit van de volkshuishouding beliep eind 1971 ongeveer fr. 944 miljard, d.w.z. 66,8 pct. van het bruto nationaal produkt. De geldhoeveelheid vormde 49,2 pct. van de totale liquiditeiten, de deviezen 1 pct., de deposito's op gewone bankboekjes en de overige deposito's voor ten hoogste een jaar 49,8 pct. (zie tabel II). Het aandeel van het chartale geld in de geldvoorraad bedroeg eind 1971 44,1 pct., tegenover 52,6 pct. eind 1966 en 55,7 pct. eind 1961.

Er worden slechts gegevens gepubliceerd over de omloopsnelheid van de zichtdeposito's bij de banken, de tegoeden bij het Bestuur der Postchecks en de deposito's bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas (zie tabel III). In de laatste tien jaar is er een tamelijk regelmatige tendens geweest tot toeneming van de omloopsnelheid van deze liquiditeitscategorieën, welke tendens het meest geprononceerd was in de laatste twee jaar, in het bijzonder voor de deposito's bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Voor de bron van de liquiditeiten zijn slechts volledige gegevens bekend voor de tegenposten van de geldvoorraad en de quasi monetaire liquiditeiten bij

⁽¹⁾ Met uitzondering van het chartale geld van de geldscheppende instellingen.

de banken. In de laatste tien jaar vormden de kredieten aan bedrijven en particulieren de belangrijkste tegenpost van de toeneming van deze monetaire en quasi monetaire liquiditeiten, gevolgd door de monetaire financiering van de overheden en de transacties met het buitenland. Opgemerkt zij dat volgens de

Tabel III.

Gebruiksfrequentie van bepaalde bestanddelen van de liquiditeit van de economie

Bron : *Nationale Bank van België.*

Maandgemiddelden	Direct opvraagbare deposito's bij de banken	Tegoeden in postrekening	Opvraagcoëfficiënten van spaarboekjes of gewone depositoboekjes (ASLK)
1960	2,06	3,04	n.b.
1961	2,18	2,96	n.b.
1962	2,23	2,89	0,24
1963	2,23	2,85	0,25
1964	2,46	3,08	0,28
1965	2,48	3,30	0,26
1966	2,67	3,47	0,29
1967	2,72	3,71	0,31
1968	2,74	3,83	0,32
1969	3,03	4,07	0,35
1970	3,33	4,13	0,39
1971	3,28	4,24	0,34

voor de opstelling van de tegenposten van de monetaire en quasi monetaire liquiditeiten gebruikte definities, de kapitaaltransacties van de overheden met het buitenland in de monetaire financiering van deze instellingen zijn opgenomen en niet in de transacties met het buitenland. Deze laatste omvatten dus slechts het lopende saldo en de kapitaaltransacties van bedrijven en particulieren.

In België hebben de monetaire autoriteiten nooit een kwantitatief doel gesteld voor de toeneming van de liquiditeiten. Daarentegen heeft de Nationale Bank, met name in het Jaarverslag 1970, de wens uitgesproken dat er een zekere overeenstemming zou bestaan tussen de termijnen waarvoor de financiële activa worden gevormd en die waarvoor door de financiële instellingen leningen worden verstrekt ⁽¹⁾.

Ten aanzien van de structuur van de liquiditeitenmassa hebben de autoriteiten bepaalde maatregelen getroffen ter bevordering van het girale geldver-

⁽¹⁾ Zie Jaarverslag 1970, blz. XIV : « De vraag naar fondsen, in hoofdzaak voor investeringen bestemd, zal op passende wijze moeten worden gedekt, d.w.z. stabiele financiële besparingen moeten voor een voldoende lange termijn zijn geplaatst; mochten deze laatste ontoereikend zijn, dan zullen de behoeften aan financiële middelen onvermijdelijk op mechanische wijze worden bevredigd door schepping van fondsen door middel van monetaire financiering, hetzij via opnemingen van leningen in het buitenland, hetzij via een rechtstreeks beroep op het krediet van de banken, die zich in de mate van het nodige zullen wenden tot de kredietverlener in laatste instantie. »

Tabel IV.

Liquiditeit van het bankwezen

Bron : Nationale Bank van België.

	30-9-1969	31-12-1969	31-3-1970	30-6-1970	30-9-1970	31-12-1970	31-3-1971	30-6-1971	30-9-1971	31-12-1971
A. Liquiditeit van het bankwezen ¹ (miljarden franken) :										
1. Biljetten van de Nationale Bank	4,6	4,8	5,1	5,2	4,7	5,0	5,4	5,8	5,4	5,3
2. Creditsaldi op rekeningen-courant bij de Nationale Bank	0,1	1,0	1,0	0,1	0,1	1,2	0,8	2,5	0,1	1,0
3. Tegoeden bij het Bestuur der Postchecks	0,7	5,7	2,8	0,8	0,6	3,1	1,8	0,7	0,6	4,5
4. Netto daggeldleningen in Belgische franken	3,9	4,9	4,1	1,2	3,4	2,2	2,1	- 3,6	1,0	1,7
5. Bij de Nationale Bank herdisconteerbare handelswissels ²	14,0	12,0	16,3	15,7	20,6	16,8	21,9	22,6	21,7	18,6
6. Schatkistcertificaten voor ten hoogste een jaar in Belgische franken	10,3	7,8	12,5	16,0	16,1	10,1	15,4	17,3	24,7	12,1
7. Certificaten van het Rentenfonds	3,8	5,4	4,2	6,2	8,2	6,4	5,8	6,5	8,6	4,4
8. Netto contante deviezenpositie (met uitzondering van deelnemingen)	3,8	4,0	4,5	6,0	2,8	3,4	2,4	3,0	1,2	3,9
9. minus voorschotten op onderpand van de Nationale Bank	- 0,2	...	...	...	- 0,1	...	...	...	...	...
Totaal ...	41,0	45,6	50,5	51,2	56,4	48,2	55,6	54,8	63,3	51,5
B. Indicatoren van potentiële kasonttrekkingen van de banken (miljarden franken) :										
1. Direct opvraagbare passiva in Belgische franken ³	119,0	127,4	129,0	137,3	132,1	143,9	146,2	161,4	164,7	168,1
2. Passiva in Belgische franken voor ten hoogste een jaar ⁴	285,0	301,2	321,2	333,6	340,8	350,0	369,8	387,1	397,3	414,3
3. Passiva in Belgische franken voor ten hoogste een jaar en beschikbare marges op geopende handelskredieten	456,8	476,4	511,2	528,2	542,4	563,0	605,0	634,5	663,4	679,2
C. Liquiditeitscoëfficiënt : Totaal van A. in procenten :										
1. van B. 1.	34,5	35,8	39,1	37,3	42,7	33,5	38,0	34,0	33,4	30,6
2. van B. 2.	14,4	15,1	15,7	15,3	16,5	13,8	15,0	14,2	15,9	12,4
3. van B. 3.	9,0	9,6	9,9	9,7	10,4	8,6	9,2	8,6	9,5	7,6

¹ De beleggingscoëfficiënt heeft gedurende de periode waarin deze van toepassing was, d.w.z. van 30 juni 1969 tot 31 mei 1970, een deel van de activa, die hier beschouwd werden als een onderdeel van de liquiditeit van het bankwezen, niet realiseerbaar kunnen maken, doch zijn exacte invloed op deze laatste is moeilijk, zonet onmogelijk te ramen : enerzijds, verschilde de definitie van de teller van de coëfficiënt, die met name de overheidsfondsen en alle handelswissels omvatte die de theoretische kenmerken hadden van herdisconteerbare wissels, sterk van die welke hier aan de liquiditeit werd gegeven; anderzijds, zou een vermindering van de passiva, hetgeen één van de mogelijkheden is met het oog waarop de banken vlot verhandelbare activa aanhouden, ertoe hebben geleid het aandeel van deze activa, dat door de coëfficiënt was geblokkeerd, te verminderen.

² Rekening houdend met de herdisconto- en visumplafonds.

³ Bankiers, moedermaatschappijen, succursalen en filialen : hun direct opvraagbare tegoeden, onder aftrek van de overeenkomstige posten van de activa in Belgische franken : onze direct opvraagbare tegoeden (de reden waarom deze posten van de activa worden afgetrokken in de plaats van te worden toegevoegd aan de liquiditeit is, dat zij vermoedelijk in grote mate overeenkomen met de saldi die de banken in hun onderling verkeer noodgedwongen bij elkander moeten aanhouden, met name wegens vertragingen in de toezendingen per post en die derhalve niet kunnen worden gebruikt en die niet behoeven te worden terugbetaald); deposito's en rekeningen-courant : op zicht; financiële maatschappijen : op zicht.

⁴ Door reële zekerheden gedekte schuldeisers, onder aftrek van de voorschotten op onderpand van de Nationale Bank (daar deze voorschotten worden afgetrokken van de liquiditeit hebben zij een tweeledige invloed op de coëfficiënt indien zij hier in aanmerking waren genomen; bankiers, moedermaatschappijen, succursalen en filialen, onder aftrek van de overeenkomstige posten van de activa in Belgische franken (voor de reden van deze aftrek, zie voetnoot ³ hierboven, dezelfde posten); deposito's en rekeningen-courant : op zicht, voor ten hoogste een maand en langer dan een maand; depositoboeekjes; andere op bankboekjes ontvangen deposito's; financiële maatschappijen : op zicht, voor ten hoogste een maand en langer dan een maand.

Tabel V.

Factoren die van de Nationale Bank van België uit de liquiditeit van het bankwezen beïnvloeden

(jaarlijkse wijzigingen in miljarden franken)

Bron : *Nationale Bank van België.*

Rubrieken	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	
1. Goud- en deviezenreserves ¹	+ 12,2	- 3,1	+ 10,9	+ 12,4	+ 5,6	+ 0,8	+ 12,0	- 20,2	+ 9,6	+ 19,3	+ 13,6	
2. Nettovorderingen op de overheidslichamen	+ 0,6	- 1,3	+ 4,1	+ 0,7	- 0,6	+ 0,8	- 6,8	+ 12,5	+ 0,2	- 2,5	- 8,3	
3. Vorderingen op de bedrijven en particulieren ²	- 1,7	+ 5,0	- 0,8	- 2,3	+ 5,3	+ 3,2	- 1,7	+ 12,5	- 7,4	- 11,6	+ 8,6	
4. Diverse factoren	- 3,1	+ 6,4	- 1,5	- 1,4	- 0,8	+ 0,1	- 0,3	- 0,6	- 2,4	+ 0,2	- 0,5	
Totaal ...	+ 8,0	+ 7,0	+ 12,7	+ 9,4	+ 9,5	+ 4,9	+ 3,2	+ 4,2	...	+ 5,4	+ 13,4	
5. Bankbiljetten in omloop	(vermind. : +) (vermeerd. : -) {	- 5,0	- 9,2	- 11,8	- 9,6	- 9,5	- 5,0	- 1,8	- 5,2	+ 0,7	- 5,1	+ 13,2
6. In toepassing van de monetaire reserve-coëfficiënt vastgelegde tegoeden	(vermind. : +) (vermeerd. : -) {	...	...	...	- 1,2	+ 1,2	...	...	...	...	...	
Kasmiddelen der banken	+ 3,0	- 2,2	+ 0,9	- 1,4	+ 1,2	- 0,1	+ 1,4	- 1,0	+ 0,7	+ 0,3	+ 0,2	

¹ Exclusief de uitvoeraccepten in Belgische franken, de fr. 0,4 miljard van de revaluatie van de D.M. in 1969, de fr. 3,5 miljard toegekende speciale trekkingsrechten op het I.M.F. in 1970 en 1971, de fr. 0,4 miljard van de revaluatie van de Zwitserse frank in 1971.

² Inclusief de uitvoeraccepten in Belgische franken.

keer en het depositoparen. In 1969 hebben zij getracht het aanleggen van liquiditeiten in het buitenland door Belgische ingezetenen af te remmen.

2. Liquiditeit van het bankwezen.

De liquiditeit van het bankwezen wordt gevormd door de beschikbare activa van de banken en de activa die vlot kunnen worden te gelde gemaakt, onder aftrek van bepaalde passiva welke de banken mogen aangaan om zich tijdelijk middelen te verschaffen (zie tabel IV). Deze activa en passiva van de banken zijn : biljetten van de Nationale Bank, creditsaldi op rekeningen-courant bij de Nationale Bank, tegoeden bij het Bestuur der Postchecks, netto daggeldleningen in Belgische franken, bij de Nationale Bank herdisconteerbare handelswissels, schatkistcertificaten voor ten hoogste een jaar in Belgische franken, certificaten van het Rentenfonds en de netto contante deviezenpositie (met uitzondering van deelnemingen) minus de voorschotten op onderpand van de Nationale Bank.

De Nationale Bank publiceert geen aparte statistieken over de veranderingen in de liquiditeit van de banken en over de oorzaken daarvan. Een algemeen overzicht van deze gegevens kan evenwel worden verkregen aan de hand van de periodiek door de Bankcommissie en de Nationale Bank gepubliceerde infor-

Tabel VI.

Herdisconto van de depositobanken

Gemiddelden van de uitstaande bedragen aan het einde van de kwartalen
(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

	Nationale Bank van België	Herdiscontering- en Waarborg-instituut	Overige openbare kredietinstellingen ¹	Overige nationale herdisconteerders (incl. de Belgische banken)	Buitenland	Totaal	Pro memorie : herdisconto van het H.W.I. bij de Nationale Bank van België
1964	1,4	14,1	4,4	3,8	1,2	24,9	4,2
1965	0,7	14,8	5,3	3,8	1,4	26,0	5,1
1966	1,2	18,4	5,2	4,0	1,2	30,0	8,7
1967	1,2	20,3	5,3	3,9	2,8	33,5	6,7
1968	2,2	26,7	6,1	4,4	3,7	43,1	10,6
1969	8,3	29,5	6,2	5,0	2,8 ²	51,8	16,1
1970	0,5	20,6	7,9	7,0	2,3 ³	38,3	4,7
1971	0,1	19,5	7,9	6,7	1,4 ⁴	35,6	3,1

¹ Incl. hun aandeel in de financiering van de Creditexportpools.

² Waarvan fr. 0,8 miljard in het Groothertogdom Luxemburg.

³ Waarvan fr. 1,1 miljard in het Groothertogdom Luxemburg.

⁴ Waarvan fr. 0,6 miljard in het Groothertogdom Luxemburg.

matie betreffende de algemene staat der banken en de oorzaken van de veranderingen in de monetaire en quasi monetaire liquiditeiten.

De monetaire beleidsinstrumenten terzijde gelaten, zijn het vooral volgende factoren die, met de Nationale Bank als uitgangspunt, invloed uitoefenen op de liquiditeit van het bankwezen : de nettoveranderingen in de deviezenreserves, in de vorderingen op de bedrijven en particulieren, in de nettotransacties van de Staat en van het Rentenfonds en in de chartale geldcirculatie (zie tabel V). De herfinanciering van de door banken verleende kredieten door andere instellingen dan de Nationale Bank, waarbij zij overigens de mogelijkheid tot herfinanciering hebben, is aanzienlijk (zie tabel VI) en kan dus in hoge mate de liquiditeit van de banken beïnvloeden.

Bepaalde instrumenten van de monetaire politiek die rechtstreeks invloed uitoefenen op de liquiditeit van de banken zijn : het door de Nationale Bank vastgestelde herdisconterings- en visumplafond, de monetaire reservecoëfficiënt, de open-marktpolitiek en de beperking van de positie tegenover het buitenland.

3. Liquiditeit en overheidsfinanciën.

Van 1961 t/m 1971 zijn de totale begrotingsontvangsten en -uitgaven van de Schatkist respectievelijk toegenomen van fr. 120,8 tot 326,1 miljard en van fr. 140,6 tot 365,4 miljard. In deze periode is de overheidsschuld gestegen van fr. 411 tot 644,7 miljard, d.i. respectievelijk 67,8 en 45,7 pct. van het bruto nationale produkt; in deze bedragen is het relatieve aandeel van de kortlopende schuld (voor ten hoogste een jaar) teruggelopen van 30,6 tot 21 pct.

Volgens een enge en concrete opvatting bestaat de taak van de Schatkist erin de ontvangsten en uitgaven van de centrale overheid te centraliseren en te zorgen voor de dekking van de kastekorten. In weerwil van het grote aantal betalingen die zij doet, beschikt de Schatkist vrijwel over geen andere kasmiddelen dan bij het Bestuur der Postchecks; de ontvangsten van de lagere overheid zijn grotendeels bij het Gemeentekrediet van België gecentraliseerd. Naast haar rol als agent belast met de uitvoering — in de ruime zin — van de begroting, heeft de Schatkist de bevoegdheid om geld te scheppen, aangezien zij deel- en pasmunt uitgeeft.

De Schatkist doet bijna al haar betalingen via het Bestuur der Postchecks, dat de deposito's die het ontvangt te harer beschikking stelt en een belangrijke rol speelt in het betalingsverkeer in België. De tegoeden van de bedrijven en particulieren bij het Bestuur der Postchecks ⁽¹⁾ vertegenwoordigden, in de jongste jaren, gemiddeld iets meer dan 10 pct. van de geldhoeveelheid.

⁽¹⁾ Na aftrek van de kasmiddelen van de geldscheppende instellingen.

De overschrijvingen ten laste van particuliere rekeningen bij het Bestuur der Postchecks naar overheidsrekeningen bij dezelfde instelling brengen geen wijziging in de liquiditeit van de banken. Aangezien echter op de belangrijke belastingvervaldagen (januari en juli) via de bankrekeningen grote bedragen aan openbare besturen worden overgemaakt, wordt op die data de liquiditeit van de banken zwaar belast.

De begrotingspolitiek van het Rijk oefent, in België, evenals in het buitenland, een rechtstreekse invloed uit op de omvang en de verdeling van de liquide middelen in de economie. Naast de omvang speelt ook de wijze van financiering van het begrotingstekort een beslissende rol : dit tekort kan worden gedekt door een beroep op de centrale bank of op de geldmarkt, door het uitgeven van leningen voor middellange en lange termijn, door het opnemen van kredieten in het buitenland of door het terugvallen op reserves. In de laatste jaren schommelden de nettobehoeften van de Schatkist tussen fr. 23 en 34 miljard, waarvan een wisselend deel door de monetaire organen werd gefinancierd (zie tabel VII).

Tabel VII. **Dekking van de netto financieringsbehoeften van de Staat**
(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. Beroep van de Staat op de Belgische markt :									
a) geldscheppende instellingen	+11,0	+11,5	+11,8	+ 6,9	+ 3,9	+27,4	+15,0	+14,9	+36,3
b) andere	- 0,2	+ 2,4	+15,1	+ 5,3	+21,6	+10,4	+ 8,0	+19,3	+26,6
Totaal ...	+10,8	+13,9	+26,9	+12,2	+25,5	+37,8	+23,0	+34,2	+62,9
2. Beroep van de Staat op de buitenlandse markten	+12,5	+ 1,1	- 4,8	+ 4,9	- 2,5	- 3,7	+ 5,1 ¹	-10,4	-29,1 ²
Eindtotaal ...	+23,3	+15,0	+22,1	+17,1	+23,0	+34,1	+28,1	+23,8	+33,8

¹ Na uitschakeling van fr. + 0,7 miljard (revaluatie van de D.M.).

² Na uitschakeling van fr. + 0,3 miljard (revaluatie van de Zwitserse frank), van fr. - 0,8 miljard (devaluatie van de dollar) en van fr. - 0,1 miljard (feitelijke devaluatie van de Zwitserse frank); akkoorden van de Conferentie van Tien te Washington van 17 en 18 december 1971 (overgang van pariteitswaarden naar feitelijke pariteiten of spilkoersen).

De Staat beschikt bij de Nationale Bank over een kredietruimte ter dekking van zijn kastekorten. Deze faciliteit wordt thans geregeld door de overeenkomst van 30 maart 1968, gesloten tussen de Staat en de Nationale Bank na eensluidend advies van de regentenraad, overeenkomstig de organieke wet van de Bank. Deze overeenkomst stelde de hoogtegrens van deze voorschotten vast op fr. 16 miljard ⁽¹⁾ en bepaalde dat het gebruik van deze marge, die

⁽¹⁾ Bepaald is dat indien speciale omstandigheden zulks rechtvaardigen (in het bijzonder in geval van aanzienlijke opvragingen bij het Bestuur der Postchecks of bij de banken), de Nationale Bank een aanvullende marge ter beschikking van de Schatkist zal stellen.

onder de post « Overheidseffecten » in de balans van de Bank voorkomt, gemiddeld, over een periode van drie jaar, twee derde van genoemde grens niet mag overschrijden, en dat deze grens om de drie jaar zal worden herzien; aan het einde van de eerste periode werd deze herziening niet gevraagd. Tevens werd een kredietruimte van fr. 533 miljoen ter beschikking gesteld van de Luxemburgse Staat. De overige vormen van krediet van de Nationale Bank aan de Staat worden gevormd door de uit de oorlog resulterende niet-rentegevende geconsolideerde vordering op de Staat, de belegging van een bedrag gelijk aan het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen van de Bank, alsmede van de tegoeden van het pensioenfonds van de Bank en het bedrag (beperkt tot fr. 700 miljoen) van het door de Staat uitgegeven en door de Bank aangehouden geld.

Uit hoofde van deze financieringen kwamen in de balans van de Nationale Bank per 31 december 1971 respectievelijk de volgende bedragen voor : fr. 4,9 miljard onder het hoofd (Belgische) « Overheidseffecten », fr. 34 miljard onder het hoofd « Geconsolideerde vordering op de Staat », fr. 3,8 miljard onder het hoofd « Overheidsfondsen », fr. 3,5 miljard onder het hoofd « Waarden van de Pensioenkas van het Personeel » en fr. 0,3 miljard onder het hoofd « Deel- en pasmunt ».

Opgemerkt zij dat de Staat, in feite, nog over andere financieringsvormen bij de centrale bank beschikt, in het bijzonder, enerzijds, de overdracht van door de Schatkist geleende deviezen tegen Belgische franken en, anderzijds, de aankoop, door het Rentenfonds, van certificaten van de Schatkist voor zover deze aankoop wordt gefinancierd door onttrekking aan zijn voorschotrekening bij de Nationale Bank en terzelfder tijd aanleiding geeft tot inschrijving op nieuwe certificaten door de cedent. Eind 1971 bedroegen de in buitenlandse valuta luidende leningen op korte en middellange termijn van de Schatkist fr. 14 miljard, tegen fr. 40,4 miljard een jaar voordien (1).

Nagenoeg heel de verscheidenheid van overheidseffecten is voor de banksector toegankelijk, of dit nu plaatsvindt via de geldmarkt, door cessies inzonderheid met het oog op onderbrenging bij het publiek, dan wel via de kapitaalmarkt. Sedert 1962 is de verplichte belegging in overheidspapier of -fondsen opgeheven, behalve in het kader van de overgangsregeling (van 1963 tot 1972) in verband met de afschaffing van de dekkingscoëfficiënt (2). Krachtens de in 1969 voor een jaar ingevoerde beleggingscoëfficiënt zijn de banken in feite verplicht een bepaald bedrag in schatkistpapier aan te houden. Voorts zijn zij,

(1) De schuld in buitenlandse valuta op lange termijn bedroeg fr. 8,2 miljard op hetzelfde tijdstip, tegen fr. 9,9 miljard een jaar voordien; vermeerderd met de indirecte schuld belopen deze bedragen resp. fr. 10,1 en 11,9 miljard.

(2) De bankwet verplicht echter de banken die zijn opgericht als naamloze vennootschap, commanditaire vennootschap op aandelen of personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid hun wettelijke reserve te beleggen in door de Staat, de provincies en de gemeenten uitgegeven of gegarandeerde fondsen.

bij overeenkomst tussen de minister van Financiën en de banken, verplicht de helft van de toeneming in de periode maart-november 1971 (met betrekking tot het gemiddelde van de maand februari van hetzelfde jaar) van hun werkmiddelen in Belgische franken afkomstig van derden niet-bankinstellingen te converteren in door de Belgische overheidssector uitgegeven obligaties in Belgische franken; op 26 oktober 1971 werd een einde gesteld aan deze overeenkomst.

De aan particulieren en bedrijven met uitzondering van de banksector, in de ruime zin des woords aangeboden overheidseffecten hebben een looptijd van meer dan een jaar; zij kunnen bijzondere kenmerken hebben, bij voorbeeld, het trekken van loten of de meervoudigheid van vervaldagen. De rentevoet wordt door de minister van Financiën vastgesteld, eventueel in overleg met de banken die met het plaatsen van de effecten zijn belast. De leningen kunnen tot een onbeperkt bedrag worden uitgegeven; de duur van inschrijving moet echter steeds worden medegedeeld. Plaatsing onder het publiek geschiedt meestal via de banken, maar tot voor kort ook door bemiddeling van de openbare kredietinstellingen en de particuliere spaarkassen ⁽¹⁾.

HOOFDSTUK II

INSTRUMENTEN VAN DE MONETAIRE POLITIEK

Tot de instrumenten van de monetaire politiek, waarover België beschikt, behoren de beïnvloeding van de kredietverleningscapaciteit der banken en de rechtstreekse kredietbeperking. De beïnvloeding van de kredietverleningscapaciteit der banken vindt plaats door middel van de herfinancieringspolitiek, de monetaire reservecoëfficiënt, de open-marktpolitiek en de beperking van de positie tegenover het buitenland.

Gelet op de institutionele en tevens spontane liberalisatie van de binnenlandse markt en van haar betrekkingen met de buitenlandse markten in de jongste tien jaar, diende de doeltreffendheid van het monetaire beleid te worden vergroot ten einde een sneller en tegelijk strenger en selectiever ingrijpen mogelijk te maken. Zo werden reeds in 1964 een kredietbegrenzing en een monetaire reservecoëfficiënt ingevoerd, terwijl in 1969 voor het herdisconto bij de centrale bank plafonds werden vastgesteld.

⁽¹⁾ Zie « Inventaris en spreiding van de effecten met vast rendement op halflange en lange termijn van de overheidssector », *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de Nationale Bank van België*, XLVe jaargang, deel I, n° 3, maart 1970, blz. 305-335.

Afdeling I. — **HERFINANCIERINGSBELEID.**

1. **Algemene gegevens.**

Krachtens haar statuten (art. 17) mag de Nationale Bank van België o.m. handelspapier disconteren en rekening-courantkredieten verlenen op onderpand van overheidspapier (of hiermede gelijk te stellen papier).

De voorwaarden die voor deze herfinancieringsmogelijkheden gelden zijn deels door de statuten (onveranderlijke voorwaarden), deels door de Bank zelf (veranderlijke voorwaarden) bepaald. Afgezien van de statutaire voorwaarden valt het aldus door de Nationale Bank ter beschikking gestelde krediet onder haar discretionaire macht.

De banken herfinancieren hun kredieten in hoofdzaak bij de Nationale Bank, het Herdiscontering- en Waarborginstituut en bij andere openbare kredietinstellingen.

De relatieve omvang van het herdisconto bij de Nationale Bank, het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de andere instellingen wisselt in sterke mate; in ieder geval is het directe beroep op de Nationale Bank relatief zeer gering, doch de herfinanciering door het Herdiscontering- en Waarborginstituut vindt wel in hoofdzaak bij de Nationale Bank plaats (zie tabel VI).

Tabel VIII.

Herdisconto- en beleningsportefeuille van de Nationale Bank van België
(miljoenen franken)

Bron : Nationale Bank van België.

Einde jaar	Voorschotten op onderpand	Herdisconto bij de N.B.B. 1
1960	51	5.333
1961	74	3.682
1962	3.022	9.188
1963	1.655	7.143
1964	625	5.290
1965	34	10.538
1966	338	13.642
1967	345	11.699
1968	572	24.737
1969	47	16.048
1970	189	4.122
1971	319	12.053

1 Het betreft het herdisconto door de parastatale instellingen en de depositobanken.

Het disconto vormt het hoofdbestanddeel en, in vele gevallen, vrijwel de gehele kredietverlening van de Nationale Bank aan de economie. Immers, de omvang van de kredietverstrekking in de vorm van voorschotten is, wegens

het tijdelijk en uitzonderlijk karakter van deze kredietvorm, uiteraard zeer beperkt (zie tabel VIII).

2. Herfinanciering.

A. Herdisconto.

Op grond van artikel 17 van haar statuten mag de Nationale Bank van België wissels en ander handelspapier disconteren. Krachtens artikel 19 moet dit handelspapier ten laatste binnen 120 dagen na afgifte ter discontering vervallen en drie solvabele handtekeningen dragen, waarbij een handtekening vervangen mag worden door een onderpand in overheidsfondsen of goederen. Voorts kunnen, krachtens lid 2 van hetzelfde artikel, bepaalde wissels met slechts twee handtekeningen worden gediscoteerd op grond van door de Bank vastgelegde en door de minister van Financiën goedgekeurde regels. De andere discontovooraarden, die met name betrekking hebben op de trekkingstermijn, de looptijd en de kwaliteit van het aangeboden papier, alsmede op de aard van de gefinancierde goederen, vallen onder de uitsluitende bevoegdheid van de Nationale Bank, die er met een zekere soepelheid gebruik kan van maken.

De Nationale Bank past verschillende discontotarieven toe, al naar de categorieën van papier. De rentedifferentiatie houdt soms verband met de kwaliteit van het papier en soms met het doel van de financiering. De variabele voorwaarden voor de discontabiliteit kunnen een preferentieel stelsel vormen met betrekking tot bepaalde sectoren of produkten met een structureel, conjunctureel of alleen maar een praktisch doel. Zij kunnen voorts uitzonderingen bevatten voor bepaalde soorten wissels, zoals wissels uit hoofde van verkopen of kredieten op afbetaling. Het disconto voor geaccepteerde, in een bank gedomicilieerde wissels is de « officiële discontovoet »; sedert 31 juli 1969 bestaat er nog slechts één ander discontopercentage.

Een belangrijk voorbeeld van preferentieel herdisconto is de speciale procedure van het « visum », die, mits bepaalde voorwaarden zijn vervuld, wordt toegepast voor de wissels ter financiering van handelstransacties met landen buiten de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie : door haar visum te verlenen, gaat de Nationale Bank de formele verbintenis aan het geviseerde papier te disconteren als de resterende looptijd niet meer dan 120 dagen bedraagt en voor zover het dan dezelfde solvabiliteitsgaranties biedt. De rentevoet voor het gevisieerd papier was tot 30 juli 1969 ⁽¹⁾ een voorkeurtarief voor de exportwissels. Voor de wissels ter financiering van export naar de partnerlanden van de B.L.E.U. in de E.E.G. werd het visum op 1 juni 1970 vervangen door de « certificering », hetgeen een erkenning inhoudt dat de wissels voldoen aan de algemene herdisconteringsvoorwaarden van de Nationale Bank, zonder dat deze zich

(¹) Voor de E.E.G.-landen : tot 31 december 1968.

verbindt tot herdiscontering. Later heeft de Bank de certificeringsprocedure uitgebreid door het voor de wissels die export vertegenwoordigen naar andere landen dan die van de E.E.G. en voor de importwissels (E.E.G.-landen of derde landen) mogelijk te maken het visum te vervangen door de certificering. Voor de wissels die uitvoer vertegenwoordigen welke betaalbaar is op middellange of lange termijn, waarvan de financiering onder de bevoegdheid van Creditexport valt (zie punt C hierna), geldt uitsluitend de visumprocedure, ongeacht het land van bestemming.

Doel van de certificering is, voor de houders van het papier, voor een groot deel de gevolgen te verzachten van de noodzaak waarin de Bank zich bevindt de verlening van het visum te beperken met het oog op een voldoende beheersing van de omvang van het beroep dat de banken op haar kunnen doen. Het bedrag aan uitstaande wissels met betrekking tot de buitenlandse handel neemt namelijk sneller toe dan de mogelijkheden tot een normaal beroep van het bankwezen op de kredietverlener in laatste instantie.

Het Herdiscontering- en Waarborginstituut treedt op als koper van geviseerde of gecertificeerde wissels tegen tarieven die, voor accepten met ten hoogste 120 dagen looptijd, lager zijn dan de discounttarieven van de centrale bank.

B. Voorschotten tegen effecten.

De Nationale Bank verleent voorschotten in rekening-courant tegen effecten, aan banken, openbare instellingen, diverse private instellingen en particulieren.

Krachtens artikel 17 van de statuten van de Bank worden in onderpand aangenomen overheidseffecten op korte, middellange of lange termijn, die uitgegeven of gewaarborgd zijn door de Belgische Staat of door de Luxemburgse Staat, door het Gemeentekrediet van België of door internationale financiële instellingen waarvan België lid is of door lichamen waarvan de verbintenissen door de Belgische Staat of door de Luxemburgse Staat gewaarborgd zijn, alsmede obligaties van de provincies en van de gemeenten die ter beurse genoteerd zijn, en de preferente, bij openbare inschrijving uitgegeven aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

De voorschotten aan de banken worden verleend ter dekking van hun behoeften aan kasgeld. De banken doen hierop een beroep bij gebrek aan mogelijkheden op de markt, met name voor het aanzuiveren voor hun debetsaldo bij het afsluiten van de verrekening.

Kredieten worden aan handelaren, industriëlen en particulieren verleend om te voorzien in uitzonderlijke en tijdelijke kasbehoeften; kredieten worden ook toegestaan aan particulieren om redenen van sociale hulpverlening.

De tarieven verschilden al naar het in pand gegeven effect tot bij de invoering van een enkel tarief op 2 maart 1972. Naast de tarieven publiceert de Bank het maximumpercentage van de tegen effecten verleende voorschotten. Dit percentage of quotiteit is eveneens afhankelijk van het in pand gegeven effect; het maximaal beleningspercentage bedraagt 95.

De looptijd van het krediet is in beginsel onbeperkt, maar de kredietnemer mag de kredieten slechts voor korte periodes opnemen. Voor particulieren bedraagt de (verlengbare) looptijd van het verleende krediet maximaal achttien maanden.

De Nationale Bank mag ook kortlopende beleningen toestaan op onderpand van dezelfde effecten als voor de voorschotten, alsmede in bewaring gegeven goud of zilver belenen. Deze operaties zijn ongebruikelijk.

C. Herdisconto- en visumplafond.

In 1969 heeft de Nationale Bank een nieuw stelsel van herdisconto- en visumplafonds voor de banken ingevoerd. In tegenstelling met de vroegere regeling, die vooral tegemoet kwam aan solvabiliteitsoverwegingen, beoogt het nieuwe stelsel de aanpassing van de bankliquiditeit aan de doelstellingen van de monetaire politiek; voorshands moest de uitzonderlijk snelle aangroei van de portefeuille handelspapier van de Bank tot staan worden gebracht.

Het plafond van elke bank is vastgesteld in verhouding tot het gemiddelde bedrag — berekend over de twaalf voorgaande maanden — van haar deposito's in Belgische franken, obligaties, kasbons en eigen middelen. Het vaststellen van de plafonds in verhouding tot de werkmiddelen is met name gerechtvaardigd door het feit dat de seizoenmatige of incidentele opvragingen van deposito's tot de voornaamste factoren behoren die tot een beroep op de kredietgever in laatste instantie kunnen leiden. Heeft de bank haar plafond bereikt, dan kan zij geen wissels meer laten viseren of disconteren bij de Nationale Bank.

Het plafond heeft zowel betrekking op het bedrag van de geherdisconteerde wissels als op dat van de geviseerde wissels. Aldus is rekening gehouden met de verscheidenheid in de specialisatie van de banken op het gebied van binnenlandse of buitenlandse financieringen.

Volgende bedragen komen in mindering van het plafond van elke bank en verkleinen bijgevolg de beschikbare marges :

1) het bedrag van de geviseerde wissels met een resterende looptijd van minder dan twee jaar. Dit is een garantie voor de betrokken wissels : aangezien de Nationale Bank, door haar visum, de formele verbintenis aangaat de wissels

te herdisconteren, kan de houder die de wissels ter herdiscontering aanbiedt, niet worden tegengeworpen dat zijn kredietruimte volledig is opgebruikt;

2) het bedrag van de niet-geviseerde, bij de Nationale Bank geherdiscontereerde wissels;

3) het bedrag van de niet-geviseerde, bij de Nationale Bank herdisconteerbare en op de door het Herdiscontering- en Waarborginstituut gehouden markt van het particuliere disconto liquide gemaakte wissels. Door deze wissels op het plafond van de kredietverlenende bank aan te rekenen zodra zij liquide zijn gemaakt, wordt vermeden dat de overnemende instellingen, wanneer zij het papier ter herdiscontering aanbieden, zich zouden geplaatst zien voor het feit dat de herdisconteringsmogelijkheden van de bank in kwestie intussen volledig werden gebruikt.

Bij de invoering van het stelsel van herdisconto- en visumplafonds op 1 mei 1969 werd het plafond vastgesteld op 16 pct., hetgeen hoog genoeg was om geen kasgeldproblemen te scheppen voor de banken.

Later werd besloten tot een verlaging, die zodanig in de tijd was gestaffeld dat de banken hun operaties geleidelijk konden aanpassen, met het oog op de afremming van de overdrachten van handelspapier aan de kredietgever in laatste instantie, die de door het deficitaire karakter van bepaalde categorieën van betalingen met het buitenland veroorzaakte kasverliezen van de banken compenseerden. Daar de ongeveer sedert medio september 1969 ontstane toestroming van middelen in hoofdzaak kan worden toegeschreven aan andere factoren, heeft de gelijktijdige verlaging van de plafonds voorkomen dat hiervan een excessieve toename van de liquiditeit van het bankwezen het gevolg was. Krachtens een beslissing in maart 1970 heeft de Bank het plafond verlaagd tot 9,5 pct. op 30 juni en tot 9 pct. op 30 september, met uitzondering van het plafond voor de geviseerde Creditexportwissels ⁽¹⁾ met een nog resterende looptijd van meer dan een jaar tot maximaal twee jaar. Krachtens een beslissing in maart 1971 werd het percentage verlaagd tot 8 pct. op 31 mei 1971 via twee maandelijkse verlagingen van 1/3 pct. Het plafond werd verhoogd tot 9 pct. met ingang van 31 december 1971 ⁽²⁾.

De Nationale Bank behoudt zich het recht voor het plafond van welke bank ook naar omstandigheden te wijzigen (verminderde solvabiliteit, niet-inachtneming van de kredietbegrenzingsvoorschriften, enz.). De Bank behoudt zich in ieder geval het recht voor, het volume en de kwaliteit van het te herdisconteren of te viseren papier te beoordelen. In dit verband zij in herinnering gebracht dat de Bank er zich nooit van tevoren toe verbindt papier te herdisconteren (behalve indien het gevisceerd is) of te viseren.

⁽¹⁾ Wissels met betrekking tot exportkredieten van ten minste fr. 3 miljoen en met een looptijd van meer dan twee jaar, gefinancierd door een disconteringspool, waarvan de middelen afkomstig zijn van de banken en de openbare kredietinstellingen.

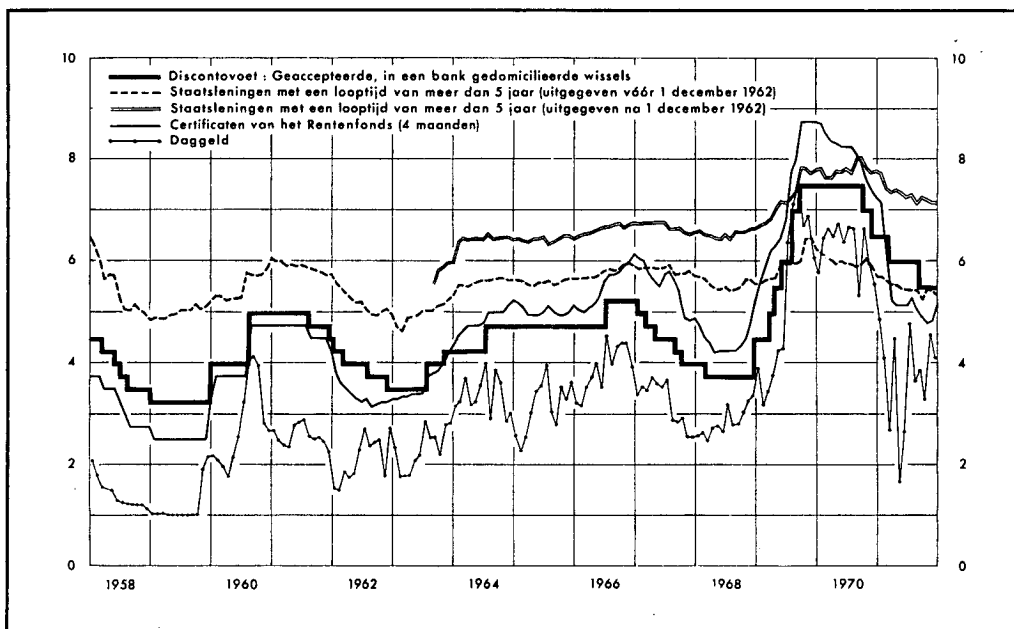
⁽²⁾ Zie *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, Statistieken, tabel XVIII-3.

3. Doeltreffendheid van de herfinancieringspolitiek en van het rentebeleid.

Wegens de veranderingen in de bankliquiditeit en het relatief hoge niveau van de chartale geldcirculatie in verhouding tot de totale geldhoeveelheid (44,1 pct. per ultimo 1971), zien de banken zich vaak genoodzaakt terug te vallen op de centrale bank; zij moeten er bijgevolg voor zorgen dat de door hen verstrekte kredieten zoveel mogelijk liquide kunnen worden gemaakt. Het handelspapier speelt in de kredietverlening in België een zeer belangrijke rol.

Per ultimo 1967 tot 1971 bereikte het uitstaande bedrag aan handelspapier 40 pct. van het opgenomen bedrag van de oorspronkelijk door de banken aan bedrijven en particulieren en aan het buitenland verleende kredieten; terzelfder tijd bedroeg de herdiscontering bij de Nationale Bank en de parastatale instellingen gemiddeld 9,1 pct. van dit uitstaande bedrag en 22,4 pct. van het uitstaande bedrag aan handelswissels. Tabel VI vermeldt de bedragen van de geherfinancierde wissels, gesplitst naar de voornaamste herdisconterende instellingen.

Discontovoet en rentepercentages op de geld- en kapitaalmarkten

Tot eind 1961 waren de voornaamste rentepercentages min of meer nauw gebonden aan het discontotarif van de Nationale Bank. Zolang er geen echt stelsel van verplichte reserves bestond en de mogelijkheden t.a.v. de openmarkttransacties beperkt bleven, was deze binding van onbetwistbaar belang voor de doeltreffendheid van de herdiscontopolitiek. Ten gevolge van de hervorming in 1959 en 1962 van het Rentenfonds en van de geldmarkt, alsmede van de

invoering, in 1961, van een stelsel van verplichte reserves, werd deze starre binding, vooral met betrekking tot de geldmarkttarieven, losser gemaakt en werd het beloop van de rentepercentages sterker afhankelijk van de voorwaarden van de markt ⁽¹⁾. Er bestaat geen directe relatie tussen de discontovoet en de tarieven van de markt voor middellang en lang kapitaal.

Thans worden twee categorieën van rentetarieven rechtstreeks door het officiële disconto beïnvloed, zonder dat er echter een reglementaire binding bestaat :

— Het Herdiscontering- en Waarborginstituut leent voor zijn financieringen vooral op de geldmarkt, maar dient er steeds rekening mee te houden dat het eventueel zal moeten terugvallen op de centrale bank; zijn tarieven liggen dan ook tussen de — normaliter lagere — rentevoet van het daggeld en de rentevoet van de Nationale Bank voor dezelfde soort van papier.

— De tarieven die door de banken in rekening worden gebracht bij hun kredietverlening aan bedrijven en particulieren worden vaak bij overeenkomst vastgesteld in verhouding tot de discontovoet van de Nationale Bank of van het Herdiscontering- en Waarborginstituut : ook de banken moeten rekening houden met een eventuele herfinanciering bij deze instellingen. Voor de investeringskredieten evenwel passen de banken zich over het algemeen aan bij de rentetarieven van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, die parallel lopen met die welke deze Maatschappij betaalt voor de middelen die zij op de kapitaalmarkt opneemt.

Behalve door haar discontovoet kan de Nationale Bank echter op verscheidene andere tarieven invloed uitoefenen, hetzij uit hoofde van haar rol als adviseur van de Regering, hetzij door het hanteren van de instrumenten van de geldmarkt, hetzij ook via haar vertegenwoordiging in de directie van financiële overheidsinstellingen en in controle- of coördinatielichamen. De Raad voor de Openbare Kredietinstellingen en — van rechtswege — het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders, bij voorbeeld, staan thans onder het voorzitterschap van de gouverneur van de Bank.

Voorts zij erop gewezen dat sedert 1962 de door de banken uitgekeerde rente op de termijndeposito's in Belgische franken, die tot dan toe strikt aan de discontovoet was gebonden, in beginsel in overleg tussen de Nationale Bank en de Belgische Vereniging der Banken wordt vastgesteld (maximum), met inachtneming van de marktcondities, de stand van de betalingsbalans en het conjunctuurbeloop. Aldus kan de Nationale Bank invloed uitoefenen op de spaarvorming en op de kapitaalbewegingen. Sedert september 1969 echter geldt dit niet meer voor de tarieven van deposito's van fr. 5 miljoen en meer die nu vrij door de banken worden vastgesteld; eind 1971 maakten deze « grote deposito's » op termijn ongeveer 50 pct. uit van de totale termijndeposito's in Belgische franken van de banken.

⁽¹⁾ Zie grafiek betreffende de discontovoet en de rentepercentages op de geld- en kapitaalmarkten.

De discontovoet werd de jongste jaren zeer vaak gewijzigd, vooral in 1969, toen zeven wijzigingen werden aangebracht. Dit moet in verband worden gebracht met de steeds sterkere invloed die uitgaat van de rentestand op de buitenlandse markten.

Tot besluit kan worden gezegd dat het discontobeleid in België een belangrijk instrument is van de monetaire politiek, vooral gelet op de omvang van de door de banken verleende discontokredieten en de mate waarin de banken in totaal ⁽¹⁾ direct en indirect een beroep doen op het herdisconto van de Nationale Bank. De doeltreffendheid van het instrument is met name afhankelijk van de elasticiteit van de kredietvraag t.o.v. de rentestand; zoals bekend, vermindert deze elasticiteit in een inflatoire toestand. De discontopolitiek wordt bovendien beperkt door kapitaalbewegingen met het buitenland. De effectiviteit van de discontopolitiek hangt er dan ook in ruime mate van af of zij tegelijk met andere instrumenten van de monetaire politiek of van de economische politiek wordt gehanteerd ⁽²⁾.

Afdeling II. — **POLITIEK INZAKE DE COEFFICIENTEN EN DE VERPLICHTE RESERVES.**

Krachtens de bankwet bepaalt de Bankcommissie, bij een aan de goedkeuring van de minister van Financiën en van de minister van Economische Zaken onderworpen reglement, periodiek de verhoudingen die voor de verschillende categorieën van banken moeten bestaan :

a) tussen hun liquide middelen en hun liquide te maken activa of bepaalde bestanddelen van deze activa, enerzijds, en hun direct en op korte termijn opvraagbare verplichtingen, anderzijds;

b) tussen hun kapitaal en hun reserves, enerzijds, en het totale bedrag hetzij van de deposito's, hetzij van al hun direct en op korte termijn opvraagbare verplichtingen, anderzijds.

Ten aanzien van de eerste categorie (a) moeten de voorschriften worden uitgevaardigd in overleg met de Nationale Bank; deze laatste mag, op eigen initiatief, aan de Bankcommissie gemotiveerde voorstellen doen met het oog op de uitvaardiging of de wijziging van deze voorschriften, wanneer zij dat om monetaire redenen noodzakelijk acht. In dit verband bestaan er speciale regels voor de monetaire reservecoëfficiënt (zie § 1 hieronder) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ In hoofdzaak indirect.

⁽²⁾ In haar Jaarverslag 1971 (blz. XXVI) suggereert de Nationale Bank dat men haar, in het raam van de aanpassing van de wetgeving, de mogelijkheid geeft om grenzen vast te stellen voor de rentetarieven die voor de verschillende categorieën verplichtingen van de bemiddelende financiële instellingen gelden.

⁽³⁾ In haar Jaarverslag 1971 (blz. XXV) stelde de Nationale Bank een herziening voor van het reglement in verband met de actie op de balansstructuren van de banken.

De reglementering betreffende de bankcoëfficiënten is van toepassing op de « banken » ⁽¹⁾ in de wettelijke zin (cf. hoofdst. I, afd. I, § 2). Overtradingen worden gestraft. De controle op de toepassing van het reglement wordt geregeld door algemene bepalingen die voorschrijven dat de boekhouding door beëdigde revisoren moet worden nagezien.

In 1946 werden, voor het eerst, drie bankcoëfficiënten ingevoerd : een kascoëfficiënt, een solvabiliteitscoëfficiënt en een dekkingscoëfficiënt. De kas- en de dekkingscoëfficiënt werden met ingang van 1962 ingetrokken; de solvabiliteitscoëfficiënt werd in 1965 vervangen door een coëfficiënt der eigen middelen. Een monetaire reservecoëfficiënt werd ingevoerd in 1961 en toegepast in 1964 en 1965. Alleen deze coëfficiënt voldoet thans aan de eisen van een monetaire politiek. In 1969 werd, voor een jaar, een beleggingscoëfficiënt ingesteld.

1. **Monetaire reservecoëfficiënt.**

In een reglement van 1961 ⁽²⁾ van de Bankcommissie werd een nauwkeurige omschrijving gegeven van de mogelijkheid waarover deze instelling beschikt om een monetaire reservecoëfficiënt toe te passen en aldus rechtstreeks invloed uit te oefenen op de liquiditeitenmassa door de kredietcapaciteit van de banken te beperken.

In dit reglement bepaalde de Bankcommissie dat zij deze coëfficiënt slechts kan toepassen op voorstel van de Nationale Bank, gemotiveerd door de eisen van de monetaire politiek en van de kredietcontrole. De toepassing van de monetaire reservecoëfficiënt geldt voor een periode van drie maanden; deze periode kan worden verlengd mits dezelfde procedure wordt gevolgd.

De monetaire reserve wordt samengesteld in de vorm van speciale, direct opvraagbare tegoeden in Belgische franken bij de Nationale Bank; op gemotiveerd voorstel van de Nationale Bank mag de Bankcommissie evenwel de quotiteit bepalen van de reserve die, naargelang van de omstandigheden, mag of moet gevormd worden uit direct opvraagbare tegoeden in Belgische franken bij het Rentenfonds of uit overheidspapier van een speciaal type, in bewaring gegeven bij de centrale bank. De bepalingen voorzien niet in de vergoeding van de reserve, maar sluiten ze ook niet uit.

Voor de toepassing van de coëfficiënt wordt het volume van de monetaire en quasi monetaire verplichtingen vastgesteld op de laatste werkdag van elke

⁽¹⁾ Sedert de inwerkingtreding van het koninklijk besluit nr 11 van 18 april 1967, artikel 13, *Belgisch Staatsblad* van 20 april 1967, is het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders, het controleorgaan van de particuliere spaarkassen, t.o.v. laatstgenoemde instellingen bevoegd om, naar het voorbeeld van de Bankcommissie, vorengenoemde verhoudingen voor te schrijven door een bij koninklijk besluit vastgesteld reglement.

⁽²⁾ Reglement van 21 december 1961, *Belgisch Staatsblad* van 30 december 1961.

maand; dit volume vormt de berekeningsbasis van de monetaire reserve voor de maandperiode die ingaat op de 15^e van de daaropvolgende maand. Deze verplichtingen omvatten de opvraagbare passiva in Belgische franken met een overeengekomen looptijd van ten hoogste twee jaar die niet door reële zekerheden zijn gedekt en die, ongeacht hun herkomst, de aard hebben van deposito's, van verplichtingen in rekening-courant, van leningen of van op korte termijn te betalen waarden. Zij bestaan uit drie categorieën :

— de direct opvraagbare verplichtingen of die met een overeengekomen looptijd van ten hoogste een maand (monetaire verplichtingen);

— de verplichtingen met een overeengekomen looptijd van meer dan een maand en ten hoogste twee jaar;

— de verplichtingen ingeschreven op bankboekjes die aan de door de Bankcommissie aanvaarde opvragingsvoorwaarden beantwoorden.

Deze verschillende categorieën kunnen gelijktijdig of afzonderlijk aan de reserveverplichtingen worden onderworpen, hetzij voor hun totale bedrag, hetzij voor hun eventuele aanwas t.o.v. een basisniveau, hetzij nog voor een combinatie van dit laatste en van de waargenomen stijging.

De coëfficiënt mag voor de direct opvraagbare verplichtingen en de verplichtingen met looptijden tot en met een maand 20 pct. en voor de verplichtingen met looptijden van meer dan een maand en voor de bankboekjes 7 pct. niet te boven gaan.

De monetaire reserve dient slechts te worden gevormd voor zover het totale bedrag ervan groter is dan fr. 20 miljoen; de Bankcommissie mag dit bedrag verhogen wanneer ten minste één van de coëfficiënten is vastgesteld op een peil dat hoger ligt dan twee vijfde van de maximumpercentages.

De reserveplicht gaat in op de datum bepaald door de Bankcommissie.

De monetaire reservecoëfficiënt werd in toepassing gebracht bij besluit van de Bankcommissie dd. 1 juli 1964 ⁽¹⁾ en achtereenvolgens verlengd tot 15 juli 1965. Hij was vastgesteld op 1 pct. van de gezamenlijke monetaire en quasi monetaire verplichtingen van de banken. De reserve had de vorm van een bij de Nationale Bank aangehouden speciaal deposito. Het besluit werd van kracht op 17 augustus 1964, maar bij wijze van overgangsregeling werd de coëfficiënt voor de eerste twee weken met de helft verminderd.

De monetaire reservecoëfficiënt werd ingevoerd ter ondersteuning van het anti-inflatoire beleid dat de Nationale Bank voerde door de verhoging van haar rentetarieven, door de verscherping van haar disconteringsvoorwaarden en door haar aanbevelingen aan de banken tot matiging van het expansietempo van hun kredietverlening aan bedrijven en particulieren.

⁽¹⁾ *Belgisch Staatsblad* van 11 juli 1964.

Door de reservecoëfficiënt te beperken tot 1 pct. van de monetaire en quasi monetaire passiva der banken, gaven de monetaire autoriteiten de wens te kennen vooral door middel van gelijktijdige aanbevelingen invloed uit te oefenen op het groeitempo van de kredietverlening, waarbij evenwel een onderscheid werd gemaakt naar de aard en de bestemming van de verstrekte kredieten; in feite was het trouwens de bedoeling het mechanisme tot stand te brengen, zodat de monetaire autoriteiten het naar gelang van de omstandigheden makkelijker konden hanteren, met name wanneer het noodzakelijk mocht blijken de toepassing van de politiek van kredietbegrenzing te versterken. Het specifieke effect van het experiment op de bankliquiditeit kon dus niet opvallend zijn, en het is derhalve nog niet mogelijk de weerslag van de monetaire reservecoëfficiënt op het liquiditeitsbeheer van de banken te meten. In ieder geval dient men ervoor te zorgen, dat de banken de uitwerking van de coëfficiënt niet verzwakken door de financiering van de Schatkist relatief te verminderen.

2. Coëfficiënt van de eigen middelen.

De Bankcommissie heeft, bij reglement van 5 oktober 1965 ⁽¹⁾, de banken gelast een minimumcoëfficiënt van de eigen middelen in acht te nemen, ter vervanging van de « solvabiliteitscoëfficiënt » (zie hierna).

De coëfficiënt van de eigen middelen is de verhouding tussen het totaal der eigen middelen en het rekenkundig gemiddelde van de te dekken passiva over twaalf achtereenvolgende maanden; het te dekken passief is het totaal, aan het einde van de maand, van de verplichtingen, al of niet op termijn of met opzegging, uitgedrukt in Belgische franken of in vreemde valuta's, en bestaande uit deposito's, saldi in rekeningen-courant, leningen of op korte termijn te betalen waarden.

De coëfficiënt van de eigen middelen wordt voor elke bank berekend op basis van haar (jaarlijks vastgestelde) klasseringscoëfficiënt, d.i. de verhouding tussen het te dekken passief en de verstrekte kredieten waarop, naar kredietsoort, een verschillende weging wordt toegepast. De minimumcoëfficiënt van de eigen middelen is vastgesteld op 5 pct.; dit percentage stijgt met één punt voor elke volgende categorie van de klasseringscoëfficiënt en kan maximaal 15 pct. bereiken. De banken moeten de coëfficiënt van de eigen middelen nakomen vanaf het einde van de zevende maand volgend op de afsluitingsdatum van het vorige boekjaar.

Door de invoering van de coëfficiënt van de eigen middelen bekrachtigde de Bankcommissie de verplichting om kapitaal en reserves te handhaven op een bedrag dat afhankelijk is van de objectieve normen geldend voor de structuur van iedere bank en waarbij de graad van het aan de kredieten verbonden risico als voornaamste norm geldt.

⁽¹⁾ *Belgisch Staatsblad* van 26 oktober 1965.

De coëfficiënt van de eigen middelen wordt niet voor monetaire beleidsdoel-einden gebruikt.

3. Vroegere coëfficiënten.

De Bankcommissie heeft in 1946, voor het eerst, drie bankcoëfficiënten ingevoerd : een kascoëfficiënt, een solvabiliteitscoëfficiënt en een dekkingscoëfficiënt. Deze coëfficiënten waren gedifferentieerd naarmate het ging om grote banken, gemiddelde banken en regionale of gespecialiseerde banken. In 1969 werd voor een periode van een jaar een beleggingscoëfficiënt ingevoerd.

A. Kascoëfficiënt.

De kascoëfficiënt, die tot doel heeft de liquiditeit van de banken in stand te houden, is een minimumverhouding tussen de kasmiddelen en het dadelijk en op korte termijn opvraagbare passief. Hij werd vastgesteld op 4 pct. (voor de grote banken). De opheffing van deze coëfficiënt vanaf 1962 was gerechtvaardigd, omdat de voorkeur werd gegeven aan een stelsel waarbij de banken spontaan zouden zorgen voor de instandhouding van een aan de kenmerken van hun activiteit aangepaste kaspositie; voortaan was het trouwens mogelijk, via de monetaire reservecoëfficiënt, invloed uit te oefenen op het volume van de beschikbare middelen die de banken onder zich moesten houden.

B. Solvabiliteitscoëfficiënt.

De solvabiliteitscoëfficiënt is een minimumverhouding, vastgesteld op 5 pct. (voor de grote banken), tussen de eigen middelen en de middelen van derden. Hij werd in 1965 vervangen door een meer uitgewerkt systeem, waarin met name rekening werd gehouden met de aan de kredietverlening verbonden risico's : de coëfficiënt van de eigen middelen (zie hiervoor).

C. Dekkingscoëfficiënt.

Kort na het einde van de oorlog omvatte het actief van de banken een bijzonder hoog percentage aan overheidspapier. Om, op dat ogenblik, een massale tegeldemaking van dat papier te voorkomen, werden de banken verplicht een minimumverhouding tussen, enerzijds, de massa van hun schatkistcertificaten op maximum een jaar, vermeerderd met de kasmiddelen, en, anderzijds, het opvraagbare passief op ten hoogste twee jaar te handhaven. Deze coëfficiënt werd vastgesteld op 65 pct. (voor de grote banken).

Dit — overigens in 1949 aangepaste — stelsel had het grote nadeel dat, in een periode van expansie van de bankdeposito's, de Schatkist automatisch werd gestijfd. Het werd derhalve in 1957 gewijzigd : de bij de banken ondergebrachte schuld op korte termijn werd omgezet in certificaten A (op 1 jaar) en B (op 4 maanden) van een speciale staatslening, waarvan het bedrag eens voor altijd werd vastgesteld; ingeval hun opvraagbaar passief toenam, zouden de banken hun partiële dekking aanvullen door in te schrijven op certificaten van het Rentenfonds, en niet meer op certificaten van de Schatkist.

Toen het noodzakelijk bleek de activaverrichtingen van de banken vrij te maken en het Rentenfonds over voldoende geachte werkmiddelen beschikte, werd de verplichte dekking in overheidspapier met ingang van 1962 opgeheven, behoudens een overgangsregeling voor de duur van een jaar.

Op 31 december 1962 werden de door de banken aangehouden certificaten A voor een bedrag van fr. 19,8 miljard geconverteerd in een « speciale conversielening », terugbetaalbaar in twintig jaar met ingang van 31 december 1972; de op hun vervaldag door de banken geïncasseerde certificaten B worden sedert 1957 vernieuwd door inschrijving van het Rentenfonds, dat ze op tenderbasis opnieuw aan de banken kan overdragen.

D. *Beleggingscoëfficiënt.*

Bij besluit van 20 mei 1969 ⁽¹⁾, van kracht tot 31 mei 1970, heeft de Bankcommissie de banken ertoe verplicht de verhouding tussen hun vlot verhandelbare activa in Belgische franken (kasmiddelen, herdisconteerbare handelswissels, Belgisch overheidspapier en Belgische overheidsfondsen) en hun op ten hoogste twee jaar opvraagbare passiva in Belgische franken geleidelijk op te voeren.

Voor de toepassing van de minimum « beleggingscoëfficiënt » werden de banken als volgt ingedeeld :

— oorspronkelijk, volgens hun « referenticoëfficiënt », d.i. de verhouding tussen het rekenkundige gemiddelde van de aan de verplichting onderworpen activa en passiva, per einde februari, maart en april 1969;

— nadien, van maand tot maand, volgens hun normatieve beleggingscoëfficiënt.

Bij elke categorie uit deze indeling hoort een verplichte maandelijkse groeivoet die gelijk is aan het aantal punten of het deel van een punt dat iedere maand, en voor het eerst eind juni 1969, bij de referenticoëfficiënt wordt gevoegd om tot de normatieve beleggingscoëfficiënt te komen.

⁽¹⁾ *Belgisch Staatsblad* van 7 juni 1969.

Onderstaande tabel geeft de cijfers voor de diverse categorieën :

Categorie	Referentiecoëfficiënt of normatieve beleggingscoëfficiënt	Maandelijkse groeivoet
I	minder dan 20 pct.	5
II	van 20 tot minder dan 35 pct.	3
III	van 35 tot minder dan 45 pct.	1
IV	van 45 tot minder dan 55 pct.	0,3
V	van 55 tot minder dan 60 pct.	0,1
VI	gelijk aan of meer dan 60 pct.	0

De beleggingscoëfficiënt werd vooral ingevoerd, enerzijds, om te voorkomen dat het effect van de begrenzing der visum- en herdiscontomogelijkheden bij de Nationale Bank zou worden geneutraliseerd door een vermindering van de activa in de vorm van vorderingen op de Belgische overheidssector en, anderzijds, om de tendens tot vergroting van het aandeel van de niet vlot verhandelbare activa t.o.v. dat van de op minder dan twee jaar opvraagbare passiva om te keren.

De beleggingscoëfficiënt werd niet verder toegepast daar de spontane ontwikkeling van de geldmarkt de maatregel overbodig heeft gemaakt.

Afdeling III. — **CONTROLE VAN DE GELDMARKT EN VAN DE BETREK- KINGEN MET DE BUITENLANDSE GELDMARKTEN.**

1. **Open-marktpolitiek.**

A. *Geldmarkt.*

De geldmarkt kan worden gedefinieerd als de markt waarop de vorderingen « on call », het handelspapier en de Schatkist- en Rentenfondscertificaten onder de geldscheppende instellingen, andere financiële overheids- en particuliere instellingen, de Schatkist en het Rentenfonds worden verhandeld.

De instellingen belast met de organisatie en de werking van de geldmarkt zijn het Rentenfonds, de Nationale Bank en het Herdiscontering- en Waarborg-instituut.

De bemiddelende financiële instellingen die op de geldmarkt optreden zijn, behalve de gezamenlijke geldscheppende particuliere en overheidsinstellingen, de overige openbare kredietinstellingen ⁽¹⁾, de particuliere kredietinstellingen

⁽¹⁾ Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet, Nationale Kas voor Beroepskrediet, Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

niet-banken en de institutionele beleggers ⁽¹⁾; enkele internationale instellingen en verscheidene semi-overheidsbedrijven treden op in sommige sectoren van de markt.

De geldmarkt omvat drie sectoren : de markt voor het geld op zeer korte termijn, die voor de overheidscertificaten met ten hoogste een jaar looptijd, en die voor de bank- en handelsaccepten.

a) **Markt voor geld op zeer korte termijn.**

De markt voor geld op zeer korte termijn is in feite beperkt tot het daggeld (*call money*).

Krachtens een op 16 november 1959 door de deelnemers gesloten overeenkomst werden de markt van de verrekenkamer en die buiten verrekening samengesmolten in een enkele markt, waarop de transacties voortaan vrijer worden afgewikkeld en waarop zij vooral gegarandeerd zijn. Om te vermijden dat de verschillen in hoedanigheid en omvang van de opnemende instellingen de homogeniteit van de tarieven in de weg zouden staan, moeten alle leningsverrichtingen inderdaad gegarandeerd zijn hetzij door de Staat, zoals de verplichtingen van sommige instellingen, hetzij door een onderpand van overheidspapier bij de Nationale Bank.

De verrichtingen worden bilateraal afgewikkeld in de loop van de ochtend en moeten worden afgesloten in de verrekenkamer. De transacties die tijdens de dag niet konden worden uitgevoerd (hetzij omdat de aangeboden of gevraagde tarieven met elkaar niet in overeenstemming waren, hetzij omdat de voorlopige sluiting van de verrekening aanleiding heeft gegeven tot een nieuw aanbod en een nieuwe vraag), worden op dat ogenblik afgewikkeld tegen een enkele rentevoet die tijdens een speciale zitting wordt vastgesteld in overeenstemming met het aanbod en de vraag.

De markt van het gewaarborgde daggeld werd op 30 april 1969 krachtens een nieuwe overeenkomst gereorganiseerd, om ervoor te zorgen dat de werking van de markt in overeenstemming zou zijn met haar voornaamste doel dat er in België in bestaat, enerzijds, het financieel beheer van de instellingen die soms het hoofd moeten bieden aan belangrijke verschillen tussen hun dagelijkse ontvangsten en uitgaven te vergemakkelijken en, anderzijds, de middelen van de markt te oriënteren naar de financiering van de buitenlandse handel en de noteringen der overheidsfondsen te reguleren, respectievelijk door bemiddeling van het Herdiscontering- en Waarborginstituut en van het Rentenfonds. Bijgevolg mogen alleen die financiële instellingen van de particuliere of overheidssector aan de markt voor het gewaarborgde daggeld deelnemen, welke middelen ontvangen in direct opvraagbare deposito's, op spaar- of depositoboekjes, of voor

⁽¹⁾ Algemene Spaar- en Lijfrentekas, particuliere spaarkassen, pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen.

termijnen van ten hoogste drie maanden : alleen die instellingen registreren in hun kasmiddelen immers overschotten of tekorten van tijdelijke aard, waarvan de omvang en het ogenblik niet gemakkelijk kunnen worden voorzien.

De deelnemers hebben zich ertoe verbonden de kort tevoren door de minister van Financiën, de Bankcommissie en het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders gegeven richtlijnen na te leven en derhalve hun beroep op leningen op de gewaarborgde daggeldmarkt te beperken tot de dekking van tijdelijke kasbehoeften, met uitsluiting van een stelselmatige steun van de krediet- of beleggingsactiviteit. Deze voorschriften verplichten de deelnemers ertoe het, per kalenderkwartaalgemiddelde, berekende bedrag van hun uitleningen ten minste gelijk te houden aan dat van hun opnemingen. De rentevoet van de daggeldmarkt is bijgevolg niet helemaal representatief voor de verhouding tussen het vrije aanbod en de vrije vraag.

Aan de verbintenis van de deelnemers is een mogelijkheid tot het nemen van sancties gekoppeld, aangezien de Nationale Bank ermee werd belast op de uitvoering ervan toe te zien en zij de macht heeft elke deelnemer, die ze niet zou naleven, het recht te ontzeggen verder middelen op te nemen.

De clause betreffende de verbintenis het beroep op de leningen te beperken, is niet van toepassing op het Herdiscontering- en Waarborginstituut, dat krachtens zijn functie integendeel de opnemer bij uitstek is op deze markt, noch op het Rentenfonds, waarvan de regulerende opdracht vereist dat het voor onbepaalde periodes het aanbod en de vraag kan beïnvloeden.

In 1971 hebben de banken van de fr. 8,8 miljard *call money*, die gemiddeld per dag wordt omgezet, fr. 4,4 miljard uitgeleend, het Rentenfonds fr. 1,2 miljard, terwijl het Herdiscontering- en Waarborginstituut fr. 6,1 miljard heeft opgenomen.

b) Markt voor overheidscertificaten.

Tot de markt voor overheidscertificaten en gelijkgestelde effecten hebben alleen toegang de banken, de particuliere spaarkassen, de financiële overheidsinstellingen, sommige semi-overheidsbedrijven (Regie van Telegrafie en Telefontie, Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en het Rentenfonds).

De op deze markt uitgegeven certificaten zijn ingedeeld in de volgende categorieën :

1) De schatkistcertificaten op zeer korte termijn (een, twee of drie maanden), waarop door de Nationale Bank is ingeschreven en die zij onmiddellijk afstaat aan de banken, de particuliere spaarkassen, de openbare kredietinstellingen en de overheidsbedrijven in de mate die zij door de toestand van de markt gerechtvaardigd acht en tegen tarieven die zij zelf vaststelt.

2) De schatkistcertificaten met zes, negen en twaalf maanden looptijd, op tenderbasis uitgegeven op dezelfde markt als die van de certificaten op zeer korte

Tabel IX.

Kortlopende schuld van de Schatkist in Belgische franken : Structuur van de kortlopende vorderingen op de Schatkist
(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

Einde periode	Certificaten afgegeven aan de N.B.B. (overeenkomsten van 14-9-1948 en 30-3-1968)	Schatkistcertificaten											Tegoeden van de particulieren in postrekening ²	Diversen	Totaal ³	
		B-Tranche	voor zeer korte termijn					uitgegeven bij tenders				Speciale schatkistcertificaten in portefeuille van de Belgische banken ¹				Speciale schatkistcertificaten in portefeuille van de parastatale instellingen ¹
			1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden	totaal	6 maanden	9 maanden	12 maanden	totaal					
1960	6,0	9,1	0,3	0,3	0,6	0,3	1,5	0,5	2,1	1,1	3,7	0,1	14,1	30,2	1,8	66,5 ⁴
1961	6,5	9,1	0,9	0,6	1,1	2,3	4,9	1,3	1,2	2,7	5,2	...	13,5	30,6	2,9	72,7 ⁴
1962	5,1	9,1	0,2	0,3	1,9	—	2,4	1,7	1,9	3,6	7,2	...	11,0	34,2	0,3	69,3
1963	9,3	7,7	0,1	0,3	0,8	—	1,2	1,1	2,8	2,7	6,6	1,6	10,2	38,3	0,2	75,1
1964	9,8	9,1	0,4	0,5	1,6	—	2,5	1,0	0,9	0,7	2,6	2,5	6,4	44,7	0,2	77,8
1965	9,0	9,1	0,2	0,4	2,1	—	2,7	0,8	2,3	1,4	4,5	5,1	10,7	44,9	1,4	87,4
1966	9,6	9,1	0,1	1,1	3,2	—	4,4	1,1	0,7	0,7	2,5	6,0	7,2	48,0	3,4	90,2
1967	2,7	9,1	1,4	0,6	7,4	—	9,4	2,7	1,1	0,4	4,2	3,4	16,7	44,2	1,6	91,3
1968	14,7	9,1	...	0,5	5,1	—	5,6	4,9	0,7	0,3	5,9	...	13,6	52,0	1,5	102,4
1969	15,5	9,1	0,1	1,9	5,7	—	7,7	0,7	0,3	0,2	1,2	2,8	16,3	50,2	1,7	104,5
1970	13,3	9,1	0,4	1,2	14,0	—	15,6	1,8	0,2	1,7	3,7	4,0	18,3	54,7	1,6	120,3
1971	4,9	9,1	0,1	...	9,7	—	9,8	4,2	3,5	10,5	18,2	5,1	15,3	55,0	2,2	119,6

¹ Exclusief de swapcertificaten (banken - N.M.K.N.).

² Inclusief de bedrijven, exclusief de tegoeden van de N.B.B. voor rekening van de minister van Nationale Opvoeding.

³ Exclusief de certificaten in het bezit van het I.M.F. en de certificaten waarop door de N.B.B. werd ingetekend voor de financiering van leningen aan het I.M.F.

⁴ Exclusief de certificaten van de A-tranche.

termijn. De minister van Financiën en de Nationale Bank beslissen gezamenlijk over het al of niet aanvaarden van de inschrijvingen. De toewijzing gebeurt tegen een enkele rentevoet, nl. de hoogste in aanmerking genomen rentevoet.

3) De schatkistcertificaten van de tranche-B met vier maanden looptijd, die voor ongeveer een derde voortvloeien uit de conversie van de overheidsschuld welke eertijds verplicht was ondergebracht bij de banken; deze certificaten zijn in de portefeuille van de banken en van het Rentenfonds, dat inschrijft op de vervallen certificaten-B in portefeuille van de banken. Het Fonds kan deze certificaten op tenderbasis aan de banken afstaan tegen dezelfde rentevoet als zijn eigen certificaten.

4) De certificaten van het Rentenfonds, eveneens met vier maanden looptijd. Deze certificaten worden bij wekelijkse tender uitgegeven tegen een enkele rentevoet die gelijk is aan die van het hoogste, door het Fonds in aanmerking genomen bod. De opbrengst van deze certificaten vormt een werkkapitaal dat, naar behoefte, kan worden gesteriliseerd op een rekening bij de Nationale Bank of opnieuw in omloop kan worden gebracht.

5) De certificaten met ten hoogste een jaar looptijd, die het Wegenfonds ⁽¹⁾ sinds 1967 mag uitgeven. Het tijdstip en de uitgiftevoorwaarden van deze leningen worden gezamenlijk door de ministers van Openbare Werken en van Financiën en de Nationale Bank bepaald. Het Rentenfonds mag op die certificaten inschrijven en ze vervolgens, in overeenstemming met zijn open-marktpolitiek, opnieuw op de markt verkopen. Tot nog toe werden die certificaten echter niet uitgegeven, doordat het Wegenfonds een beroep deed op de geldmarkt via een andere, tegelijkertijd geopende weg, namelijk het accepteren van wissels met ten hoogste 120 dagen looptijd; deze wissels zijn getrokken door de aannemers en kunnen bij de Nationale Bank, volgens door haar vastgelegde maatstaven, worden gedisconteerd.

In verband met de relatieve betekenis van de operaties zij erop gewezen dat op de certificaten op zeer korte termijn, alsmede op de certificaten met zes, negen en twaalf maanden looptijd, de laatste jaren voornamelijk werd ingeschreven door openbare kredietinstellingen, in de eerste plaats door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Op de certificaten van het Rentenfonds werd in hoofdzaak ingeschreven door de banken.

Naast de eigenlijke markt worden andere schatkistcertificaten uitgegeven volgens bijzondere overeenkomsten tussen de minister van Financiën, enerzijds, en de banken en parastatale instellingen, anderzijds. Deze techniek van « speciale certificaten » is ruim verspreid, zodanig dat de aldus geplaatste bedragen vaak op een peil liggen om en nabij dat van de uitstaande bedragen gewone schatkistcertificaten. Dit papier is in hoofdzaak ondergebracht bij parastatale instellingen (zie tabel IX).

⁽¹⁾ Openbare instelling belast met de uitvoering van de aanleg van autowegen en de verbetering van rijkswegen.

e) **Markt voor de handels- en bankaccepten.**

De wissels die op de markt voor de handels- en bankaccepten worden verhandeld, zijn ingedeeld in drie categorieën : door de Nationale Bank geviseerde accepten of gecertificeerde accepten, niet-herdisconteerbare bankaccepten en binnenlandse handelsaccepten.

1) Door de Nationale Bank geviseerde accepten of gecertificeerde accepten. Dit zijn handels- of bankaccepten i.v.m. in- of uitvoertransacties, waarop de Nationale Bank haar « visum » heeft aangebracht of die zijn « gecertificeerd » (cf. hoofdst. II, afd. I, § 2). Het Herdiscontering- en Waarborginstituut treedt op als koper van deze wissels tegen tarieven die, voor de accepten met ten hoogste 120 dagen looptijd, lager zijn dan de discounttarieven van de centrale bank. Het Instituut is eveneens verkoper van deze wissels. Aldus is er voor deze accepten een markt tot stand gekomen, waarop het Instituut een overwegende rol speelt. Zo heeft het, in 1971, geviseerde accepten geherdisconteerd tot een bedrag van fr. 93,3 miljard, waarvan het grootste deel weer aan de markt werd afgestaan of bij de Nationale Bank werd geherdisconteerd.

2) Niet-herdisconteerbare bankaccepten. Aan deze accepten liggen hoofdzakelijk buitenlandse handelstransacties en wel in hoofdzaak invoertransacties ten grondslag. Evenals voor de volgende categorie treedt het Herdiscontering- en Waarborginstituut hier op als makelaar en bovendien, om in de tijd aanbod en vraag met elkaar in overeenstemming te brengen, als koper/verkoper. In 1971 beliep het totale bedrag van de door het Instituut verhandelde accepten fr. 28,2 miljard ⁽¹⁾.

3) Binnenlandse handelsaccepten. Evenals de gecertificeerde accepten komen deze accepten in beginsel in aanmerking voor discontering door de Nationale Bank. Bij herdiscontering vallen zij onder het herdisconto- en visumplafond van de desbetreffende bank (zonder dit zouden de verhandelingsvoorwaarden gelijk zijn aan die voor de niet-herdisconteerbare bankaccepten). In 1971 verhandelde het Instituut voor een bedrag van fr. 18,3 miljard, waarbij het voor dit papier bij aankoop geldende tarief lager was dan het officiële discounttarief.

Het Herdiscontering- en Waarborginstituut verhandelt deze drie categorieën accepten bij aankoop slechts met de banken en bij verkoop met de banken, de openbare kredietinstellingen, de particuliere spaarkassen, de hypotheekmaatschappijen, buitenlandse openbare kredietinstellingen, internationale organen en, in veel mindere mate, met verzekeringsmaatschappijen. Deze beperking is gerechtvaardigd omdat het Instituut is opgericht om zijn medewerking hoofdzakelijk aan de banken te verlenen en niet om beleggingsmiddelen aan te bieden die in concurrentie treden met de vergaring van middelen door de banken.

Eind 1971 beliep het totale uitstaande bedrag bank- en handelsaccepten fr. 173,6 miljard (waarvan voor fr. 32,4 miljard geviseerde accepten). Dit bedrag

⁽¹⁾ fr. 41,4 miljard indien men er de operaties met overeengekomen vervaldag bijvoegt.

was als volgt over de verschillende groepen van aanhoudende instellingen verdeeld : fr. 15,4 miljard bij de Nationale Bank, fr. 4,8 miljard bij het Herdiscontering- en Waarborginstituut, fr. 129,4 miljard bij de banken en fr. 24 miljard bij de overige bemiddelende financiële instellingen.

Tabel X.

**Discontotarieven van het Herdiscontering- en Waarborginstituut
voor geïseerde of gecertificeerde accepten**

(31 december 1971)

Bron : Herdiscontering- en Waarborginstituut.

Looptijd	Geïseerde of gecertificeerde wissels
60 dagen of minder	4,25
61 tot 120 dagen	4,45
121 tot 240 dagen	4,65
241 tot 365 dagen	4,95
366 tot 545 dagen	5,55 ¹
546 tot 730 dagen	5,85 ¹

¹ De interesten moeten per halfjaar in mindering worden gebracht.

Tabel XI.

Financiering van de door het Herdiscontering- en Waarborginstituut gediscoteerde wissels

(daggemiddelden in miljoenen franken)

Bron : Verslagen van het Herdiscontering- en Waarborginstituut.

	Uitstaande bedrag	Financiering ¹		
		Daggeld	Verkochte of op de markt geplaatste wissels	Herdisconto bij de Nationale Bank van België
1960	10.054	3.172	6.271	421
1961	11.171	3.301	7.289	384
1962	10.068	1.428	7.705	762
1963	12.257	1.217	8.415	2.452
1964	13.397	1.895	9.399	1.923
1965	13.514	2.583	8.486	2.367
1966	17.978	1.921	10.476	5.499
1967	20.677	3.663	12.917	3.996
1968	27.982	3.300	17.761	6.813
1969	32.947	3.554	14.967	14.254
1970	24.986	6.738	13.595	4.583
1971	25.430	6.123	17.902	2.612

¹ Het H.W.I. financiert een zeer gering deel van zijn portefeuille met eigen middelen. De financiering heeft geen betrekking op op de markt geplaatste wissels (courtagé).

Het Herdiscontering- en Waarborginstituut, dat eveneens wissels op middellange termijn ⁽¹⁾ verhandelt, voorziet in zijn financiële middelen door het opnemen van daggeld, door de verkoop van wissels op de markt van het particuliere disconto en door de herdiscontering van wissels met een nog resterende looptijd van ten hoogste 120 dagen ⁽²⁾ bij de Nationale Bank. Door het beroep op de geldmarkt is het Instituut in staat de rentetarieven van zijn aankopen lager te stellen dan die van de Nationale Bank (zie tabel X). Tabel XI geeft een overzicht van de financiering van het uitstaande bedrag van de door het Instituut verhandelde wissels; hieruit blijkt dat het beroep van het Instituut op de geldmarkt sterk schommelt en dat, in verband met de ontwikkeling van de liquiditeit van deze markt, de herdiscontering bij de centrale bank veelal een zeer aanzienlijke omvang heeft aangenomen.

B. *Open-markttransacties.*

De open-markttransacties in kort- en langlopend overheidspapier ressorteren onder het Rentenfonds. De Nationale Bank speelt op deze markt evenwel een belangrijke rol door de technische functies die zij t.a.v. verscheidene soorten van overheids-certificaten vervult en door haar institutionele en operationele betrekkingen met het Rentenfonds.

Toen het in 1945 werd opgericht, kreeg het Rentenfonds tot taak de markt van de overheidsfondsen op middellange en lange termijn te reguleren ⁽³⁾; de Nationale Bank heeft ermede ingestemd die functie niet zelf waar te nemen, zonder evenwel afstand te doen van de rechten die de wet ⁽⁴⁾ haar op dat gebied verleent.

In 1959 ⁽⁵⁾ is het gebied waarop het Rentenfonds werkzaam is uitgebreid tot de markt voor het kortlopende overheidspapier en tot de markt voor het geld op zeer korte termijn. Zijn interventie op laatstgenoemde markt, die bij de sluiting plaatsvindt, heeft tot doel het nettoaanbod of de nettovraag te compenseren om plotselinge schommelingen van het rentetarief te vermijden; voor het overige tracht het Herdiscontering- en Waarborginstituut, opnemer bij uitstek, zijn behoeften af te stemmen op de toestand van de markt.

⁽¹⁾ Dit zijn wissels met een looptijd van ten hoogste tien jaar met betrekking tot industriële investeringen of de uitvoer van installatiegoederen.

⁽²⁾ Het Instituut heeft ook de bevoegdheid kasbons of schatkistcertificaten met een maximumlooptijd van vijf jaar uit te geven. Van deze wijze van financiering werd echter sedert 1942 geen gebruik meer gemaakt.

⁽³⁾ Besluitwet van 18 mei 1945, artikel 2, *Belgisch Staatsblad* van 30 mei 1945.

⁽⁴⁾ Koninklijk besluit van 24 augustus 1939, artikel 11, 3e lid, *Belgisch Staatsblad* van 26 augustus 1939.

⁽⁵⁾ Wet van 19 juni 1959, artikel 8, *Belgisch Staatsblad* van 20 juni 1959; overeenkomst van 16 november 1959, waarbij de deelneming aan de gewaarborgde daggeldmarkt wordt geregeld.

Om zijn aankopen te financieren, beschikt het Rentenfonds over een kapitaal van fr. 2,8 miljard, over leningen op zeer korte termijn, over de opbrengst van de uitgaven van zijn eigen certificaten (met vier maanden looptijd), alsmede over een rekening-courantkrediet (thans fr. 4 miljard) bij de Nationale Bank, waarvoor het gewoonlijk schatkistcertificaten van de tranche-B in pand geeft; dit laatste krediet is onafhankelijk van de aan de Staat (cf. hoofdst. I, afd. 2, § 3) toegekende kredietruimte en moet bij voorrang worden terugbetaald.

Uit tabel XII, die de ontwikkeling van de belangrijkste posten op de balans van het Rentenfonds weergeeft, blijkt dat de portefeuille van dit Fonds in hoofdzaak bestaat uit overheidspapier op middellange en lange termijn en dat hij soms, in het algemeen voor een gering bedrag, kortlopend overheidspapier ander dan certificaten-B omvat. Op de maandultimo's van 1967 t/m 1970 heeft het Fonds vrijwel geen creditsaldo gehad bij de Nationale Bank, terwijl zijn portefeuille aan schatkistcertificaten (exclusief de certificaten-B) en de uitlenin-

Tabel XII.

Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds

(miljoenen franken)

Bron : Jaarverslagen van het Rentenfonds.

Einde periode	Activa					Passiva		
	Portefeuille			Verleende kredieten voor zeer korte termijn	Creditsaldo bij de Nationale Bank van België	Certificaten van het Rentenfonds	Opgenomen leningen voor zeer korte termijn	Debitsaldo bij de Nationale Bank van België
	Genoteerde effecten	Schatkistcertificaten tranche - B	Andere schatkistcertificaten					
nominale waarde								
1960	6.661	1.403	1.200	15	6	5.812	...	...
1961	6.892	1.086	...	3.069	3.201	10.996	...	...
1962	7.759	2.226	...	50	...	6.440	...	589
1963	8.383	2.711	...	...	...	6.549	877	600
1964	6.827	4.099	...	...	...	7.357	...	389
1965	6.299	2.728	...	...	50	5.884	...	...
1966	6.426	3.269	...	...	...	4.524	1.563	320
1967	5.943	3.560	...	141	...	6.348	...	...
1968	7.959	5.124	...	432	...	8.892	1.256	...
1969	7.833	4.654	...	...	...	8.377	631	...
1970 Januari	7.873	4.314	...	878	...	9.465	...	...
Februari	7.008	4.274	...	3.507	...	11.099	...	...
Maart	7.102	4.344	...	...	...	7.699	221	...
April	7.481	4.564	...	287	...	8.814	...	...
Mei	7.278	4.214	...	2.931	...	10.873	...	...
Juni	7.220	5.144	2.800	...	...	10.093	1.452	...
Juli	6.757	4.214	400	2.228	...	10.103	...	...
Augustus	7.242	4.214	...	2.684	...	10.384	...	...
September	7.319	4.214	1.000	230	1.670	10.902	...	...
Oktober	7.181	4.618	...	3.033	...	11.282	...	...
November	6.939	4.248	...	3.351	448	11.387	...	...
December	6.932	4.214	...	1.071	...	8.737	...	...

gen van geld op zeer korte termijn schommelden respectievelijk tot maxima van fr. 6,3 en 3,5 miljard. Gedurende dezelfde periode bereikte het uitstaande bedrag van door het Rentenfonds uitgegeven certificaten een maximum van fr. 12,3 miljard, de geldleningen op zeer korte termijn fr. 5,1 miljard en de voorschotten van de Nationale Bank fr. 3,5 miljard. Het tegelijk voorkomen van leningen en uitleningen van geld op zeer korte termijn kan worden verklaard door het feit dat operaties worden verricht met instellingen die geen toegang tot de officiële markt hebben.

Het Rentenfonds grijpt niet in op de markt voor de accepten : de regulering daarvan behoort tot de discontopolitiek van de Nationale Bank alsmede tot de disconto- en verkooppolitiek van het Herdiscontering- en Waarborginstituut, dat, in nauw overleg met de centrale bank, de markt van het particuliere disconto organiseert.

De geldmarkt bestaat weliswaar uit drie verschillende sectoren, maar deze zijn onderling via talrijke wegen verbonden. De deelnemers aan de daggeldmarkt kunnen, na de sluiting, hetzij inschrijven op schatkistcertificaten op zeer korte termijn, hetzij een beroep doen op het herdisconto van de Nationale Bank. In beginsel wordt er alleen daggeld opgenomen wanneer het rentetarief van dit laatste lager is dan het disconto- en voerschottentarief van de centrale bank. Dank zij zijn specifieke activiteit zorgt het Herdiscontering- en Waarborginstituut voor een verbinding tussen de markt voor de accepten, de daggeldmarkt en het beleid van de centrale bank, aangezien het in zijn financiering voorziet door daggeld op te nemen, door wissels te verkopen op de markt van het particuliere disconto en door een beroep te doen op het herdisconto van de Nationale Bank. Deze functionele banden worden versterkt door de institutionele banden die tussen de Nationale Bank, het Rentenfonds en het Instituut bestaan.

Buiten zijn oorspronkelijke functie van regulerende instelling van de markt voor overheidspapier, kreeg het Rentenfonds geleidelijk andere taken toegewezen, waardoor het in de gelegenheid werd gesteld voortaan op te treden op de gezamenlijke markt voor kort- en langlopend overheidspapier en op de markt voor het geld op zeer korte termijn. Het draagt bij tot het welslagen van de overheidsleningen en tot het verzachten of het wegwerken van voorbijgaande spanningen die de kastransacties op de geldmarkt doen ontstaan. Onder de talrijke factoren waardoor het Fonds zich bij zijn interventie laat leiden, bestaat dan ook een ingewikkelde vervlechting, zodat zij elkaar nu eens versterken, dan weer tegenwerken. Concreet gezien, tracht het Rentenfonds, in elk geval, de trendmatige wijzigingen te versnellen of af te remmen en, in zekere mate, de toevallige of seizoenschommelingen te verzachten.

Overigens zijn de mogelijkheden tot een echte open-marktpolitiek in België zeer beperkt, zowel voor de korte als voor de lange termijn.

Voor de korte termijn worden de beperkingen veroorzaakt door het ontbreken van een echte markt. Er is in België niemand die de markt houdt,

terwijl er evenmin gespecialiseerde makelaars bestaan voor de verhandeling van overheidspapier op korte termijn. Directe onderhandelingen tussen de deelnemers zijn mogelijk, doch zeer zeldzaam. Een van de redenen kan wellicht zijn dat de betrokken organen er gemakkelijk in slagen hun portefeuille overheidspapier op korte termijn aan hun liquiditeitsbehoeften aan te passen door een goede regeling van inschrijvingen en terugbetalingen, gezien het bestaan van een zeer groot gamma van looptijden en de aan de inschrijvers gelaten vrijheid met betrekking tot de datum van daadwerkelijke levering van de betrokken certificaten en de reële looptijd daarvan.

Met betrekking tot de lange termijn gaan de belemmeringen als gevolg van de verplichting van het Rentenfonds de markt voor overheidspapier zodanig te regelen dat de dekking van de behoeften van de Schatkist soepel verloopt, vaak in tegen de doeleinden van een open-marktpolitiek. Opgemerkt zij dat, in België, de gewone ontvangsten steeds lager zijn dan de totale budgettaire uitgaven, zodat de Schatkist voortdurend een beroep op de geld- en kapitaalmarkten moet doen.

2. Inwerking op de internationale kapitaalstromen.

De invloed van de internationale omgeving op de nationale monetaire politiek is sedert een aantal jaren sterker geworden, o.m. door de internationalisatie van de activiteit van het bankwezen. De uitbreiding van de verrichtingen der banken op de buitenlandse geldmarkten is aanzienlijk geweest, zoals blijkt uit de ontwikkeling van de betekenis van de volgende twee posten t.o.v. de gezamenlijke middelen van de banken : van eind 1967 tot eind 1971 zijn de valutategoeden tegenover buitenlandse correspondenten gestegen van 17,2 tot 25,1 pct., terwijl de valutaverplichtingen bij die correspondenten opliepen van 10,9 tot 18,1 pct.

Dit heeft tot gevolg dat de liquiditeit van de Belgische markt steeds meer wordt beïnvloed door externe factoren, zodat de invloed van de instrumenten van de monetaire autoriteiten naar evenredigheid beperkt wordt. Zo zij opgemerkt dat de vergoeding van de financiële activa in België wordt aangepast aan de op de internationale markten geldende tarieven.

De reglementering van de kapitaalbeweging ressorteert in België in hoofdzaak onder het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel (B.L.I.W.) ⁽¹⁾. In het kader van de invloed welke zij uitoefent op de liquiditeit van het bankwezen en op de kredietverlening werd de Nationale Bank ertoe genoopt de netto debetpositie van de banken tegenover het buitenland te beperken.

⁽¹⁾ In haar Jaarverslag 1971 (blz. XXIV en XXV) stelt de Nationale Bank voor de bepalingen die de juridische basis van de deviezenreglementering vormen actueler te maken.

A. Stelsel van de dubbele valutamarkt.

Sedert 1955 heeft het Instituut bij de overeenkomsten inzake de betalingen en naast de officiële valutamarkt, de z.g. « gereglementeerde markt », waar de ontvangsten uit hoofde van uitvoer van goederen en diensten moesten worden afgewikkeld, een vrije markt ingesteld ten behoeve van het kapitaalverkeer in verband met betalingen aan het buitenland met een zuiver financieel karakter.

Daartegenover verbood het Instituut niet dat de invoer van goederen en diensten werd afgewikkeld door de aankoop van deviezen op de vrije markt of dat kapitalen met een zuiver financieel karakter via de gereglementeerde markt binnenkwamen.

De mogelijkheid om voor bepaalde categorieën van betalingen een keuze te doen tussen de twee markten en om vrije tegoeden op de gereglementeerde markt af te staan, verhinderde dat de fluctuerende koersen van de vrije markt daalden tot beneden die van de gereglementeerde markt (die zijn vastgesteld binnen de door het Internationale Monetaire Fonds toegestane wisselkoersmarges). Daarentegen konden de vrije koersen een stijging vertonen onder invloed van een excessieve vraag naar deviezen ter financiering van de kapitaal-export.

Uit het oogpunt van de monetaire politiek kon de reglementering van de valutamarkt echter slechts een remmende invloed uitoefenen op de deflatie, voor zover de stijging van de wisselkoersen op de vrije markt ertoe bijdroeg de kapitaaluitvoer minder aantrekkelijk te maken. In ieder geval zij erop gewezen dat de stijging op de vrije markt nooit verband heeft gehouden met een monetaire politiek; zij was uitsluitend het gevolg van de functionering van een stelsel dat niet meer beoogde dan de bescherming van de deviezenreserves.

Op 10 mei 1971 heeft het B.L.I.W. besloten een volledige scheiding aan te brengen tussen de gereglementeerde en de vrije valutamarkt. Sedertdien moet de invoer van goederen en diensten worden afgewikkeld via de gereglementeerde markt evenals de uitvoer; bovendien mogen kapitalen van zuiver financiële aard de B.L.E.U. uitsluitend binnenkomen via de vrije markt. Door deze wijzigingen kan het excessief deviezenaanbod naar de vrije markt worden gestuwd tegen lagere koersen dan die op de gereglementeerde markt of, onder andere omstandigheden, zoals vóór 10 mei 1971, de excessieve vraag naar deviezen tegen hogere koersen dan die op de gereglementeerde markt.

Evenals het vroegere stelsel dient het nieuwe stelsel niet rechtstreeks doeleinden van monetaire politiek. Het draagt echter wel bij tot de onderdrukking van de inflatoire tendensen bij een buitensporig deviezenaanbod; bij een buitensporige deviezenvraag is er t.o.v. de uitwerking van het oude stelsel niets veranderd.

Het bestaan van een vrije valutamarkt sedert 1955 heeft de ingezetenen van de B.L.E.U. en de buitenlanders in staat gesteld, zonder enige belemmering,

iedere overdracht van middelen uit of naar de B.L.E.U. af te wikkelen, zowel in buitenlandse valuta's als in Belgische franken.

B. Reglementering van de vergoeding van deposito's en beleggingen op de geldmarkt door buitenlanders.

Ten einde de toevloed van buitenlands geld in België af te remmen, heeft het B.L.I.W. bij de voltrekking van de volledige scheiding tussen de twee valutamarkten op 10 mei 1971 de banken verboden interest te betalen op de in franken luidende zichtdeposito's van buitenlanders op z.g. « convertibele » rekeningen ⁽¹⁾. Het Instituut heeft eveneens de opening van « convertibele » rekeningen in Belgische franken op termijn of met opzegging voor buitenlanders verboden.

C. Reglementering van de positie van de banken tegenover het buitenland.

In 1968 en in het eerste kwartaal van 1969 hebben een aantal Belgische en Luxemburgse banken hun tegoeden in « gereguleerde » buitenlandse valuta's aanzienlijk verhoogd. Normaliter moeten deze worden beperkt tot de bedragen die nodig zijn voor de financiering van de transacties waarvoor de banken op de gereguleerde valutamarkt mogen optreden.

Tabel XIII.

Netto kortlopende buitenlandse verplichtingen van de banken

(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

Einde jaar	Kortlopende buitenlandse verplichtingen (A)	Kortlopende buitenlandse vorderingen (B)	Netto kortlopende buitenlandse verplichtingen van de banken (C) = (A) - (B)
1960	17,7	9,9	7,8
1961	30,0	12,6	17,4
1962	29,0	15,3	13,7
1963	46,2	19,2	27,0
1964	58,2	25,5	32,7
1965	64,5	29,2	35,3
1966	89,5	45,3	44,2
1967	104,8	53,3	51,5
1968	128,5	74,5	54,0
1969	169,6	108,7	60,9
1970	248,2	149,4	98,8
1971	292,7	173,5	119,2

⁽¹⁾ Rekeningen in Belgische franken van niet-ingezetenen ter registratie van de in buitenlandse valuta's verrichte transacties die via de gereguleerde markt moeten plaatshebben.

Begin april 1969 heeft het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel deze banken verzocht de nodige maatregelen te nemen om hun contante positie in geregementeerde buitenlandse valuta's, verhoogd met het bedrag van hun voorschotten aan het buitenland in Belgische of Luxemburgse franken op « convertibele » rekeningen, beneden een bepaald plafond te brengen, dat wordt vastgesteld op basis van de betekenis van de deviezentransacties die zij gewoonlijk voor rekening van hun cliënteel uitvoeren.

In uitzonderlijke gevallen trad de Nationale Bank op als tegenpartij van de banken die hierom verzochten ten einde de instructies van het Instituut te kunnen naleven : zij heeft contante dollars gekocht en tegen dezelfde koers op termijn verkocht.

Deze voorschriften worden later uitgebreid en verscherpt. Op 26 november 1971 werden ze opgeheven.

Begin 1971 ging de aandacht van de monetaire autoriteiten uit naar de omgekeerde situatie als die welke begin 1969 overheerste : de banken hebben, door van het buitenland in aanzienlijke omvang middelen te lenen en deze aan de centrale bank over te dragen, hun binnenlandse liquiditeit buitensporig vergroot.

Om deze reden heeft de Nationale Bank, in maart 1971, de banken verzocht de grootst mogelijke matiging te betrachten in die transacties in deviezen en Belgische franken met het buitenland, die leiden tot een debetsaldo of een groter debetsaldo van hun positie tegenover het buitenland. Zij heeft de banken gewaarschuwd dat indien zij constateert dat bepaalde instellingen deze aanbevelingen niet zouden opvolgen, zij zou moeten overwegen deze uitbreiding van hun middelen te compenseren door een aanzienlijke verlaging van hun herdisconto- en visumplafond.

In mei 1971 hebben verscheidene banken de Nationale Bank in kennis gesteld van de moeilijkheden welke zij ondervonden bij het naleven van de voor hun netto buitenlandse schulden vastgestelde grenzen, daar de verslechtering van hun debetpositie werd veroorzaakt door de vorming van reserves in franken door buitenlanders en niet meer doordat zij zelf leningen in vreemde valuta's in het buitenland opnamen. Daar de Nationale Bank de banken die buitenlandse middelen ontvingen waarom zij niet hadden gevraagd niet wilde straffen, heeft zij voor de banken die hun positie overtroffen de storting van een deposito op een speciale rekening bij de centrale bank ingesteld, welke geen rente draagt. De rekening is niet geblokkeerd : indien de positie van de banken zich herstelt, kunnen zij de bij de Nationale Bank gedeponeerde middelen tot het verschuldigde bedrag terugvragen.

Deze aanbevelingen en richtlijnen, die sedert de maand maart van kracht waren, werden opgeheven met ingang van 16 september 1971.

Op 9 maart 1972 gaf het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel aan de banken opdracht hun debetpositie tegenover het buitenland in buiten-

landse valuta's en in Belgische of Luxemburgse franken niet meer te verergeren, met uitzondering van voorlopige overschrijdingen van maximum 10 pct. De banken, die een crediteur- of evenwichtspositie hebben, mogen deze positie niet meer debiteur maken, behoudens een toegestane speciale afwijking. Deze actie van het B.L.I.W., die nl. tot doel heeft de vorming, door buitenlanders, van tegoeden in Belgische of Luxemburgse franken te beperken tot de behoeften van de normale afwikkeling van de courante transacties, valt in de lijn van de door de Gemeenschap der Zes voorgestelde maatregelen met het doel de speculatieve toevoer van kapitalen in deze landen tegen te gaan.

Afdeling IV. — **DIRECTE INWERKING OP DE KREDIETVERLENING.**

1. **Kwantitatieve kredietcontrole.**

De uitwerking van de directe kredietcontrole berust in feite bij de Nationale Bank; t.a.v. de banken wordt zij toegepast door de Nationale Bank en, voor de andere categorieën van bemiddelende financiële instellingen, door hun respectieve mandaatsorganen.

De kredietbeperking, die kwantitatief of selectief, algemeen of individueel kan zijn, steunt niet op uitdrukkelijke juridische grondslagen, maar vloeit voort uit de opdracht tot bescherming van het monetaire evenwicht die de Bank, de Regering en de respectieve mandaatsorganen op zich hebben genomen. De voorschriften steunen derhalve op de feitelijke bevoegdheden van deze autoriteiten; aldus steunen de richtlijnen van de Nationale Bank op haar positie van kredietgever in laatste instantie.

Met het doel de in de economie naar voren gekomen inflatoire tendensen af te remmen, besloot de Nationale Bank, herhaalde malen sedert 1964, maatregelen te nemen ter begrenzing of contingentering van de kredieten aan bedrijven en particulieren, aangezien de andere middelen van monetaire politiek op zichzelf ontoereikend waren gebleken.

Wat de banken betreft, bestaat de kredietbegrenzing erin de aanwas van de kredietopnemingen voor iedere instelling, voor een bepaalde periode en in vergelijking met een referentieperiode, kwantitatief te beperken; zij wordt doorgaans aangevuld met aanbevelingen die de selectiviteit van deze begrenzing t.a.v. de economische bestemming van de kredieten op het oog hebben.

Sommige kredietsoorten kunnen buiten de algemene begrenzing vallen. Aldus hebben de op 30 april 1969 door de Nationale Bank bekendgemaakte voorschriften slechts betrekking op de kredieten aan bedrijven en particulieren, met uitzondering van de kaskredieten in deviezen aan het buitenland en de discontokredieten aan het Wegenfonds. Daarna zijn hiervan eveneens de Credit-exportwissels en bepaalde investeringskredieten uitgezonderd.

Tot nog toe werden op de begrenzingsvoorschriften alleen om praktische redenen uitzonderingen toegestaan t.a.v. de aan de begrenzing onderworpen instellingen : zo is het contingent van de banken die kort geleden werden opgericht, aangepast aan hun toestand. Het uitstaande bedrag mag in elk geval een absoluut minimum bereiken.

De Nationale Bank heeft een nieuwe kredietbegrenzing ingesteld door een richtlijn van 30 april 1969 om, gedurende de laatste acht maanden van 1969, de expansie van de opgenomen kredieten en daardoor van de kredietverlening te beperken.

Er was gebleken dat de toeneming van de binnenlandse uitgaven en van de kapitaaluitvoer vergemakkelijkt werd door een uitbreiding van de kredieten aan bedrijven en particulieren. Het opgenomen bedrag van de begrensde bankkredieten was gestegen met 18,7 pct. in 1967 en met 19,4 pct. in 1968.

De begrenzing had betrekking op het opgenomen bedrag van het geheel der oorspronkelijk door iedere bank verleende accept-, disconto-, promesse- en kaskredieten, met uitzondering van de kaskredieten in deviezen aan het buitenland en van de discontokredieten aan het Wegenfonds. Om sommige financieringswijzen en bijgevolg de banken die hierin het meest gespecialiseerd zijn, niet te bevoorrechten, werd geen enkele andere kredietsoort buiten het vastgestelde contingent geplaatst.

In vergelijking met het gemiddelde uitstaande bedrag van 1968 was het uitstaande bedrag van de begrensde kredieten van iedere bank aanvankelijk beperkt tot de norm 118 op 30 juni en 30 september 1969 en tot de norm 122,5 op 31 december 1969, met dien verstande dat de vermeerdering in elk geval op de eerste twee data fr. 40 miljoen en op de derde datum fr. 50 miljoen mocht bereiken. Omdat de afvloeiing van particuliere kapitalen aanhield, werden de oorspronkelijke contingenten later beperkt : de norm per eind december werd op 18 augustus van 118 tot 116 verminderd en de norm per eind december werd op 17 september van 122,5 tot 119,5 verlaagd. Het begrenzingsstelsel werd terzelfder tijd verlengd voor de eerste zes maanden van 1970.

In maart 1970 besloot de Nationale Bank de vroeger voor eind maart en eind juni 1970 vastgestelde grenzen af te schaffen, daar deze overbodig waren geworden doordat de wijziging in de betalingstermijnen met het buitenland en de repatriëring van de vóór de revaluatie van de Duitse mark in het buitenland gevormde tegoeden vele bedrijven in staat hadden gesteld hun beroep op de banken te verminderen. Zij heeft een nieuwe voor eind september 1970 geldende limiet voor de expansie van de kredieten vastgesteld, die echter niet meer de door bemiddeling van « Creditexport » verleende kredieten betrof : met het doel de grote export te bevorderen, werden deze kredieten buiten de contingenten geplaatst. Voor de eerste negen maanden van 1970 staat de algemene norm een aanwas van de begrensde kredieten met 6 pct. toe in vergelijking met het eind 1969 uitstaande bedrag. Het toegestane groeipercentage bedraagt 8 pct., indien men eveneens rekening houdt met de bijzondere normen waarin, zoals naar

gewoonte, was voorzien voor de kleine banken en de kort geleden opgerichte banken, alsmede met de algemeen geldende aanpassing, die in mei 1970 plaatsvond, ten behoeve van de banken die, om bijzondere redenen, moeilijkheden ondervonden om de voor eind september vastgestelde norm na te leven.

In september 1970 heeft de Nationale Bank de kredietbegrenzing verruimd door vaststelling van de toelaatbare toeneming aan het einde van het jaar op 6 pct. van de voor eind september vastgestelde norm; tegelijkertijd heeft zij de banken verzocht hun uitstaande kredieten (per 30 september) ter financiering van de verkoop op afbetaling van diensten en consumptiegoederen, van persoonlijke leningen op afbetaling (behalve woningbouwleningen) en van financieringsmaatschappijen niet te verhogen, en de door de toepassing van deze aanbeveling en de verruiming van de kredietbeperking vrijgekomen middelen bij voorkeur te richten op de financiering van investeringen in industrie, landbouw of ambacht, voor de vervaardiging van belangrijke exportgoederen alsmede voor de uitvoering van andere voor de economische expansie van het land of de verbetering van de produktiviteit bijzonder nuttige programma's.

In december daaropvolgend werd de kredietbegrenzing nog verder verlengd, terwijl de stijging, eind maart 1971, was vastgesteld op 8 pct. in verhouding tot de voor eind september 1970 vastgestelde norm. Wel werd een nieuwe kredietcategorie van het toepassingsgebied uitgesloten, nl. de opgenomen bedragen van de investeringskredieten die vóór 9 december waren geopend op naam van ingezetenen en uiterlijk op 15 december aan de Risicocentrale waren medegedeeld. De banken werden verzocht de verbruikskredieten, waarvoor drie maanden tevoren een stop was afgekondigd, met niet meer dan 5 pct. tegenover het uitstaande bedrag per eind september te verhogen en er op toe te zien dat de door de banken verleende kredieten niet zouden worden gebruikt voor speculaties op prijsstijgingen.

Op 24 maart 1971 heeft de Nationale Bank, in een conjunctuursituatie waarin de druk van het aanbod iets minder gespannen was, doch die echter nog gekenmerkt werd door een kosteninflatie en de doorwerking van de effecten van de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde, de kredietbegrenzing tot 30 september 1971 verlengd, waarbij de toegelaten stijging werd vastgesteld op 4,5 pct. eind juni en 6 pct. eind september in vergelijking met de voordien voor 31 maart vastgestelde norm, met handhaving van de uitzondering voor kasvoorschotten in deviezen aan het buitenland, discontokredieten aan het Wegenfonds, Creditexportkredieten en investeringskredieten aan ingezetenen (geopend vóór 24 maart en uiterlijk eind maart medegedeeld). Zo werd bepaald dat de totale kredietverlening (grenzen van de begrensde kredieten verhoogd met de niet onder de begrenzingsnormen vallende Creditexportwissels en investeringskredieten) nog kan toenemen, na correctie voor seizoenschommelingen, in een tempo van 15 pct. per jaar. De Nationale Bank heeft de banken aanbevolen de bovengenoemde verbruikskredieten met niet meer te verhogen dan 9 pct. eind juni en 12 pct. eind september 1971 met betrekking tot het eind september 1970 uitstaande bedrag, waarbij zij bovendien werden verzocht erop toe

te zien dat de kredieten niet werden gebruikt voor speculatiedoeleinden in verband met prijsstijgingen. Zoals gebruikelijk werden de banken vrijgelaten in de toewijzing van de kredieten binnen het contingent. De kredietbegrenzing werd opgeheven vanaf oktober 1971.

Bij het geven van deze voorschriften heeft de Nationale Bank verklaard dat, bij overschrijding van de contingenten, het bedrag van de disconto- en visumplafonds van de betrokken banken zou worden verlaagd en wel ten minste met het absolute bedrag van de overschrijding.

In tabel XIV wordt de ontwikkeling van de werkelijk opgenomen bedragen van de aan begrenzing onderworpen kredieten vergeleken met de voorgeschreven normen.

Tabel XIV.

Begrensd bankkredieten

(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

Einde periode	Vastgestelde maxima	Opgenomen bedragen			
		Creditexportwissels	Investeringskredieten	Andere	Totaal
1966	—	4,8		162,3	167,1
1967	—	6,8		191,5	198,3
1968 1 ^e kwartaal	—	6,9		198,1	205,0
2 ^e kwartaal	—	7,1		207,0	214,1
3 ^e kwartaal	—	7,2		208,0	215,2
4 ^e kwartaal	—	7,2		226,5	233,7
1969 1 ^e kwartaal	—	7,4		234,1	241,5
2 ^e kwartaal	257,5	7,9		243,2	251,1
3 ^e kwartaal	253,6 ¹	8,5		237,4	245,9
4 ^e kwartaal	260,9 ²	9,3		234,1	243,4
1970 1 ^e kwartaal	— ³	(10,6)		235,9	235,9
2 ^e kwartaal	— ⁴	(12,1)		245,1	245,1
3 ^e kwartaal	253,9 ⁵	(13,2)		246,0	246,0
4 ^e kwartaal	270,6 ⁵	(13,3)		262,2	262,2
1971 1 ^e kwartaal	245,0 ⁶	(13,8)	(28,5)	232,7	232,7
2 ^e kwartaal	257,8 ⁷	(12,3)	(29,3)	243,8	243,8
3 ^e kwartaal	262,3 ⁷	(13,1)	(28,6)	247,3	247,3

¹ Na de in augustus 1969 toegepaste vermindering.

² Na de in september 1969 toegepaste vermindering.

³ De in september 1969 vastgestelde limiet van fr. 263,2 miljard werd in maart 1970 opgeheven.

⁴ De in september 1969 vastgestelde limiet van fr. 271,4 miljard werd in maart 1970 opgeheven.

⁵ De vastgestelde limiet geldt niet meer voor de Creditexportwissels.

⁶ De vastgestelde limiet geldt niet meer voor de Creditexportwissels en evenmin voor de investeringskredieten aan ingezetenen die vóór 9 december 1970 zijn geopend en uiterlijk 15 december 1970 aan de Risicoentrale zijn medegeleed.

⁷ De vastgestelde limiet geldt niet meer voor Creditexportwissels en evenmin voor de investeringskredieten aan ingezetenen die vóór 24 maart 1971 zijn geopend en uiterlijk 31 maart 1971 aan de Risicoentrale zijn medegeleed.

Richtlijnen overeenstemmend met die van de Nationale Bank werden door de minister van Financiën en het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders gericht aan de belangrijkste andere categorieën van bemiddelende financiële instellingen, met name de openbare kredietinstellingen, de particuliere spaarkassen en de levensverzekeringsmaatschappijen; deze voorschriften, die voor dit

geval betrekking hebben op het bedrag van de verleende kredieten, zijn aangepast aan de vormen van de transacties van deze instellingen. De nieuwe kredietverleningen van deze bemiddelende financiële instellingen tezamen waren lager dan de toegestane maxima.

2. Selectieve kredietcontrole.

De algemene regulering van de kredietverlening moet worden gezien als een reactie op algemeen-economische verschijnselen. Soms kunnen deze verschijnselen of hun oorzaken echter in een bepaalde sector tot uiting komen : dit is inzonderheid het geval met het bouwbedrijf, waarvan de conjuncturele ontwikkeling betrekkelijk autonoom is, alsmede met de consumptieve bestedingen van de gezinshuishoudingen. Ofschoon deze mogelijkheid een selectieve interventie van de monetaire autoriteiten rechtvaardigt, is deze in België minder ontwikkeld dan de algemene controle.

De selectieve kredietcontrole komt, naast de selectieve disconteringspolitiek en het maken van uitzonderingen op de kredietbegrenzing, tot stand door middel van aanbevelingen die bij de voorschriften tot begrenzing van het krediet kunnen gevoegd zijn. Op 3 november 1969 hebben deze voorschriften voor het eerst geleid tot een selectieve kredietbeperking, door de banken te verzoeken het uitstaande bedrag van de kredieten die, rechtstreeks of door bemiddeling van gespecialiseerde instellingen, de aankoop en de bouw van andere dan voor industrieel, agrarisch of ambachtelijk gebruik bestemde gebouwen financieren, alsmede de uitstaande kredieten ter financiering van verkopen op afbetaling of van persoonlijke leningen globaal te handhaven binnen de grenzen van de respectieve op eind oktober 1969 bereikte bedragen.

Wat het afbetalingskrediet betreft (verkoop op afbetaling en persoonlijke leningen), dat voor het grootste deel uit consumptiekrediet bestaat, is de Regering wettelijk bevoegd om het minimum van de eventuele aanbetaling alsmede de maximale looptijd van het krediet en de maximale rentelast vast te stellen; de Regering heeft deze middelen zeer vaak toegepast, hetgeen echter geen contingentering inhoudt.

*
**

BIJLAGE

Portefeuille middellang- en langlopende fondsen van de bemiddelende financiële instellingen

(miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Staat (directe + indirecte schuld)	138,6	145,4	182,1	187,3	189,1	198,1	200,4	212,5	231,8	245,9	257,8
Provincies, steden, gemeenten	5,6	5,6	5,7	6,4	6,7	8,1	10,2	12,3	16,5	20,0	25,5
Autonome fondsen + parastatale administratieve instellingen	13,7	14,2	14,8	15,7	17,7	18,6	19,4	20,1	20,8	21,6	22,0
Parastatale bedrijven	15,7	16,0	16,8	17,8	17,5	19,2	20,0	22,5	27,0	29,8	35,6
Parastatale kredietinstellingen	43,6	48,0	53,5	59,2	61,8	68,0	73,6	81,2	92,9	97,6	110,0
Overheidsinstellingen voor sociale verzekering	5,3	6,0	7,8	9,2	10,4	11,5	12,6	13,7	14,0	19,0	22,0
	222,5	235,2	280,7	295,6	303,2	323,5	336,2	362,3	403,0	433,9	472,9
Obligaties van Belgische particuliere vennootschappen	14,1	14,3	14,8	16,6	17,0	19,1	21,0	21,2	22,5	23,2	26,5
Buitenlandse obligaties	3,4	3,4	3,3	3,5	3,5	3,6	4,1	3,8	4,4	4,9	5,2
	240,0	252,9	298,8	315,7	323,7	346,2	361,3	387,3	429,9	462,0	504,6

STATISTIEKEN

ECONOMISCHE WETGEVING

**LITERATUUR IN VERBAND MET
DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN
DIE VAN BELANG ZIJN VOOR BELGIE**

STATISTIEKEN

INHOUD

	Nummers van de tabellen		Nummers van de tabellen
I. — Bevolking en nationale rekeningen.			
1. Bevolking	I - 1		
2. Verdeling van het nationaal produkt over de produktiefactoren	I - 2		
3. Bruto toegevoerde waarde, tegen marktprijs, per activiteitsklasse	I - 3		
4. Besteding van het nationaal produkt :			
a) Ramingen in courante prijzen	I - 4a		
b) Indexcijfers van de ramingen in prijzen van 1963	I - 4b		
II. — Tewerkstelling en werkloosheid.			
Aanbiedingen van werkzoekenden en aanvragen van werkgevers	II		
III. — Landbouw en visserij.			
1. Landbouwproductie	III - 1		
2. Zeevisserij — Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens	III - 2		
IV. — Nijverheid.			
1. Algemene indexcijfers van de industriële productie	IV - 1		
2. Indexcijfers van de industriële productie (voornaamste sectoren)	IV - 2		
3. Energie	IV - 3		
4. Metaalproductie	IV - 4		
5. Bouwnijverheid	IV - 5		
6. Vergelijkende evolutie van de industriële productie der E.E.G.-landen	IV - 6		
V. — Diensten.			
1. Vervoer :			
a) Activiteit van de N.M.B.S. en de SABENA	V - 1a		
b) Zeevaart	V - 1b		
c) Binnenscheepvaart	V - 1c		
d) Toerisme	V - 2		
2. Toerisme	V - 2		
3. Binnenlandse handel :			
a) Verkoopindexcijfers	V - 3a		
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b		
4. Activiteit van de verrekenkamers	V - 4		
VI. — Inkomens.			
1. Bezoldigingen van de arbeiders	VI - 1		
2. Gemiddelde verdiende bruto-uurlonen in de nijverheid	VI - 2		
VII. — Prijzen en prijsindexcijfers.			
1. Groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 1		
2. Indexcijfers van de groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 2		
3. Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België	VII - 3		
4. Prijsindexcijfers bij consumptie in België :			
a) Basis 1966 = 100	VII - 4a		
b) Basis 1971 = 100	VII - 4b		
VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.			
1. Algemene tabel	VIII - 1		
2. Uitvoer naar de aard der produkten	VIII - 2		
3. Invoer naar het gebruik der produkten	VIII - 3		
4. a) Indexcijfers van de gemiddelde waarden per eenheid	VIII - 4a		
b) Indexcijfers van het volume	VIII - 4b		
5. Geografische spreiding	VIII - 5		
IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.			
1. Jaarcijfers	IX - 1		
2. Saldi per kwartaal	IX - 2		
3. Ontvangsten en uitgaven per kwartaal en samengevoegde maandsaldi	IX - 3		
X. — Valutamarkt.			
1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in verrekingskamer te Brussel vergaderde bankiers	X - 1		
2. « Spilkoersen » of feitelijke parikoersen	X - 2		
3. Uiterste interventiekoersen voor de Europese munten	X - 3		
XI. — Rijksfinanciën.			
1. Ontvangsten en uitgaven van de Schatkist voortvloeiend uit de begrotingsverrichtingen	XI - 1		
2. Schatkistimpasse en financiering ervan	XI - 2		
3. Nettofinancieringsbehoeften van de Staat en hun dekking	XI - 3		
4. Belastingontvangsten (per begrotingsjaar)	XI - 4		
5. Indeling van de belastingontvangsten	XI - 5		
6. Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 6		
XII. — Vorderingen en schulden in de Belgische economie.			
1. a) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1968	XII - 1a		
b) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1969	XII - 1b		
2. Bewegingen van de vorderingen en schulden in 1969	XII - 2		
3. a) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1968 (totalen per sector)	XII - 3a		
b) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1969 (totalen per sector)	XII - 3b		
4. Bewegingen van de vorderingen en schulden in 1969 (totalen per sector)	XII - 4		
XIII. — Geldscheppende instellingen.			
1. Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen	XIII - 1		
2. De balansen van de Nationale Bank van België, de geldscheppende openbare instellingen en de depositobanken :			
a) Nationale Bank van België	XIII - 2a		
b) Geldscheppende openbare instellingen	XIII - 2b		
c) Depositobanken	XIII - 2c		
d) Totaal der geldscheppende instellingen	XIII - 2d		
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	XIII - 3		
4. Geldhoeveelheid	XIII - 4		
5. Goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen	XIII - 5		
6-7. Opgenomen bedragen van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten bij hun oorsprong door de depositobanken verleend aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland :			
— Zichtbare economische bestemming	XIII - 6		
— Vorm en houderschap	XIII - 7		

8. Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland, ondergebracht bij de Nationale Bank van België	XIII - 8
9. Opgenomen bedragen van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten, bij hun oorsprong door de geldscheppende instellingen verleend aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland	XIII - 9
10. Balansen van de Nationale Bank van België	XIII - 10
Weekstaten van de Nationale Bank van België	XIII - 10
11. Verrichtingen in postrekening	XIII - 11
12. Algemene staat der banken	XIII - 12
13. Gezamenlijke betalingen door middel van direct op eisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening	XIII - 13

XIV. — Niet-geldscheppende financiële instellingen.

4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds	XIV - 4
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :	
a) Beweging van de inlagen	XIV - 5a
b) Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas	XIV - 5b
c) Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen	XIV - 5c
d) Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas	XIV - 5d
6. Particuliere spaarkassen	XIV - 6
7. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid	XIV - 7
8. Gemeentekrediet van België	XIV - 8
9. Levensverzekeringsmaatschappijen	XIV - 9

XV. — Voornaamste vormen van de besparingen van particulieren en ondernemingen beschikbaar in de Belgische volkshuishouding

XV

XVI. — Emissies en schulden van de overheidssector.

1. Emissies in Belgische franken voor meer dan een jaar	XVI - 1
2. Voornaamste emissies voor meer dan een jaar van de overheidssector	XVI - 2
3. Staatsschuld :	
a) Officiële staat	XVI - 3a
b) Veranderingen van de overheidsschuld die aanleiding hebben gegeven tot geldbewegingen	XVI - 3b
4. Indeling van de schulden in Belgische franken voor meer dan een jaar van de overheidssector :	
a) Indeling naar de debiteuren	XVI - 4a
b) Indeling naar de houders	XVI - 4b

XVII. — Effecten van de particuliere sector en kredieten aan de bedrijven en particulieren.

1. Evolutie van de omzet, de noteringen en het rendement van de beurswaarden	XVII - 1
2. Rendement van de vennootschappen op aandelen — jaarcijfers	XVII - 2
3. Rendement van de vennootschappen op aandelen — cumulatieve cijfers	XVII - 3
4. Uitgiften van de vennootschappen — jaarcijfers	XVII - 4
5. Uitgiften van de vennootschappen — maandelijke cijfers	XVII - 5
6. Opgenomen bedragen van de kredieten aan bedrijven en particulieren	XVII - 6
7. Hypotheekinschrijvingen	XVII - 7

XVIII. — Geldmarkt.

1. Markt van het daggeld	XVIII - 1
--------------------------------	-----------

2. Houderschap van het door de depositobanken gediscconteerde handelspapier en van de bankaccepten ...	XVIII - 2
3. Herdisconto- en Visumplafonds van de banken bij de Nationale Bank van België	XVIII - 3

XIX. — Disconto-, rente- en rendementspercentages.

1. Disconto- en rentetarief van de Nationale Bank van België	XIX - 1
2. Daggeldrente	XIX - 2
3. Rentevoet van de schatkistcertificaten en van de certificaten van het Rentenfonds	XIX - 3
4. Rentetarief voor deposito's in Belgische franken bij de banken	XIX - 4
5. Rentetarieven door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas toegepast op gewone spaarboekjes	XIX - 5
6. Rendement van vast rentende waarden op de Beurs te Brussel	XIX - 6
7. Rentevoet van de kasbons en obligaties uitgegeven door de openbare kredietinstellingen.	XIX - 7

XX. — Buitenlandse circulatiebanken.

1. Discontovoet	XX - 1
2. Banque de France	XX - 2
3. Bank of England	XX - 3
4. Federal Reserve Banks	XX - 4
5. De Nederlandsche Bank	XX - 5
6. Banca d'Italia (oude en nieuwe voorstelling)	XX - 6
7. Deutsche Bundesbank (oude en nieuwe voorstelling)	XX - 7
8. Banque Nationale Suisse	XX - 8
9. Banque des Règlements Internationaux	XX - 9

Grafieken.

B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen ...	I - 4
Aanbiedingen van werkzoekenden en aanvragen van werkgevers	II
Uitslagen van de conjunctuurtests	IV - 0
Indexcijfers van de industriële produktie	IV - 2
Vergelijkende evolutie van de industriële produktie der E.E.G.-landen	IV - 6
Bezoldigingen van de arbeiders — Indexcijfers van de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur	VI - 1
Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België	VII - 3
Prijsindexcijfers bij consumptie in België	VII - 4
Buitenlandse handel van de B.L.E.U.	VIII
Belastingsontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 6
Geldhoeveelheid en quasi monetaire liquiditeiten	XIII - 3
Gezamenlijke betalingen door middel van direct op eisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekeningen (Gebruiksfrequentie)	XIII - 13
Algemene Spaar- en Lijfrentekas — Beweging van de inlagen	XIV - 5a
Indexcijfers van de aandelennoteringen op de contantmarkt	XVII - 1

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN

	ASLK	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.I.B.		Bank voor Internationale Betalingen.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	B.R.T.	Belgische Radio en Televisie.
	C.B.K.S.	Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders.
	DULBEA	Afdeling voor Toegepaste Economie van de Vrije Universiteit van Brussel.
E.B.U.		Europese Betalingsunie.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap.
E.G.K.S.		Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.A.		Europees Monetair Akkoord.
O.E.S.O.		Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
	FABRIMETAL	Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid.
F.A.O.		Food and Agricultural Organization.
	FEBELTEX	Federatie der Belgische Textielnijverheid.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.B.		Internationaal Arbeidsbureau.
I.B.H.O.		Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	I.R.E.S.	Instituut de Recherches Economiques.
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.D.D.	Nationale Delcrederedienst.
	N.I.L.K.	Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.K.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
	N.M.H.	Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
	N.M.W.Y.	Nationale Maatschappij voor Watervoorziening.
O.Y.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
	R.T.T.	Regie van Telegrafie en Telefonie.
	R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
	SABENA	Belgische Naamloze Vennootschap tot Exploitatie van het Luchtverkeer.
	Y.B.N.	Verbond der Belgische Nijverheid.
	Z.K.O.S.	Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

CONVENTIONELE TEKENS

—	het gegeven bestaat niet.
n.b.	niet beschikbaar.
pct.	procent.
v	voorlopig.
g	gerectificeerd cijfer.
(r)	raming.
...	nihil of te verwaarlozen hoeveelheid.
p.m.	pro memorie.

VLUGGE MEDEDELING VAN DE GEGEVENS

De abonnees kunnen desgewenst de gegevens vermeld in de tabellen VI-1, IX-3, XIII-3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 13, XVIII-1, 2 en 4 en XIX-2 verkrijgen zodra zij opgemaakt zijn. De aanvragen dienen te worden gericht aan de Nationale Bank van België, Documentatiedienst, de Berlaimontlaan 5, 1000 Brussel. Hierbij dient te worden vermeld welke tabellen de abonnee wenst te ontvangen.

I. — BEVOLKING EN NATIONALE REKENINGEN

1. — BEVOLKING

(duizenden)

Bronnen : N.I.S. en Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
	<i>(aan het einde van het jaar)</i>							
Totale bevolking	9.328	9.428	9.499	9.556	9.606	9.632	9.660	9.691
Bevolking op werkbekwame leeftijd (15 tot 65 jaar)	5.948	5.996	6.022	6.039	6.058	6.071	6.088	
waarvan : Mannen	2.950	2.984	2.998	3.007	3.017	3.023	3.032	
Vrouwen	2.998	3.012	3.024	3.032	3.041	3.048	3.056	
	<i>(ramingen eind juni)</i>							
Beroepsbevolking ¹ :	3.611	3.652	3.672	3.691	3.698	3.715	3.761	3.814
waarvan : Landbouw	263	249	230	216	209	201	191	181
Extractieve nijverheid	100	102	94	83	74	67	60	52
Fabrieks nijverheid	1.232	1.258	1.256	1.253	1.220	1.202	1.236	1.264
Bouwbedrijf	285	290	293	296	304	304	307	311
Vervoer	259	262	263	266	263	268	272	282
Handel, banken, verzekeringen en diensten	1.352	1.379	1.412	1.452	1.483	1.510	1.554	1.594
Volledig werklozen ²	62	55	63	67	92	110	88	76
Grensarbeiders	58	57	61	58	53	53	53	54

¹ Excl. de gewapende macht.

² Incl. de werklozen die een opleiding en een beroepsherscholing genieten.

I. 2. — VERDELING VAN HET NATIONAAL PRODUKT OVER DE PRODUKTIEFACTOREN

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. Inkomen uit bezoldigde arbeid ¹ :							
a) Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan de Maatschappelijke Zekerheid	210,9	230,1	255,9	269,7	285,8	320,6	371,3
b) Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan sommige bepalingen van de Maatschappelijke Zekerheid	16,6	18,4	19,8	20,7	22,6	24,4	24,1
c) Werkgeversbijdragen Maatschappelijke Zekerheid	43,1	49,8	52,6	59,3	63,2	68,1	84,2
d) Werknemers niet onderworpen aan de Maatschappelijke Zekerheid	82,5	92,9	104,0	113,8	121,9	133,4	142,7
e) Aanvullingen en correcties	19,4	21,1	19,0	18,7	17,4	20,2	20,5
<i>Totaal ...</i>	<i>372,5</i>	<i>412,3</i>	<i>451,3</i>	<i>482,2</i>	<i>510,9</i>	<i>566,7</i>	<i>642,8</i>
2. Ondernemersinkomen van zelfstandigen en van personenvennootschappen :							
a) Land-, tuin- en bosbouw ¹	29,1	31,2	28,8	29,3	32,2	37,1	33,3
b) Vrije beroepen ¹	16,7	22,0	22,7	24,3	26,6	28,6	31,3
c) Handelaars en ambachtlieden ¹	100,8	104,9	110,2	114,4	121,1	127,4	134,9
d) Inkomen der personenvennootschappen ² ...	8,3	8,6	8,2	8,3	8,8	10,5	11,9
e) Statistische aanpassing	-0,9	0,2	-0,1	...	-2,0	-2,0	-2,0
<i>Totaal ...</i>	<i>154,0</i>	<i>166,9</i>	<i>169,8</i>	<i>176,3</i>	<i>186,7</i>	<i>201,6</i>	<i>209,4</i>
3. Inkomen uit vermogen toevloeiend aan particulieren ¹ :							
a) Interesten	28,5	31,3	34,7	38,3	42,0	50,0	57,7
b) Huur (ontvangen of toegerekend)	32,5	34,2	37,0	38,2	39,7	41,0	42,1
c) Dividenden, tantièmes, giften	15,0	17,0	18,3	18,6	22,1	27,3	35,7
<i>Totaal ...</i>	<i>76,0</i>	<i>82,5</i>	<i>90,0</i>	<i>95,1</i>	<i>103,8</i>	<i>118,3</i>	<i>135,5</i>
4. Reserveringen van vennootschappen ²	16,7	17,0	11,9	16,3	21,2	27,3	32,6
5. Directe belastingen der vennootschappen van alle juridische vormen	14,1	17,0	18,1	18,8	21,0	25,9	30,3
6. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen toevloeiend aan de overheid	6,8	5,3	4,7	8,3	7,0	7,7	10,5
7. Interest van de overheidsschuld	-22,5	-24,3	-26,2	-28,9	-31,7	-37,7	-43,2
Netto nationaal inkomen tegen factorkosten ...	617,6	676,7	719,6	768,1	818,9	909,8	1.017,9
8. Afschrijvingen	74,3	80,0	86,4	92,6	98,6	109,1	120,3
Bruto nationaal inkomen tegen factorkosten ...	691,9	756,7	806,0	860,7	917,5	1.018,9	1.138,2
9. Indirecte belastingen	94,1	101,9	119,2	130,0	137,4	152,1	163,3
10. Subsidies	-7,7	-9,7	-12,3	-12,7	-15,5	-18,8	-16,6
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen ...	778,3	848,9	912,9	978,0	1.039,4	1.152,2	1.284,9

¹ Vóór belastingheffing.

² Na belastingheffing.

**I - 3. — BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE, TEGEN MARKTPRIJS,
PER ACTIVITEITSKLASSE**

(Miljarden franken)

(Ramingen in courante prijzen)

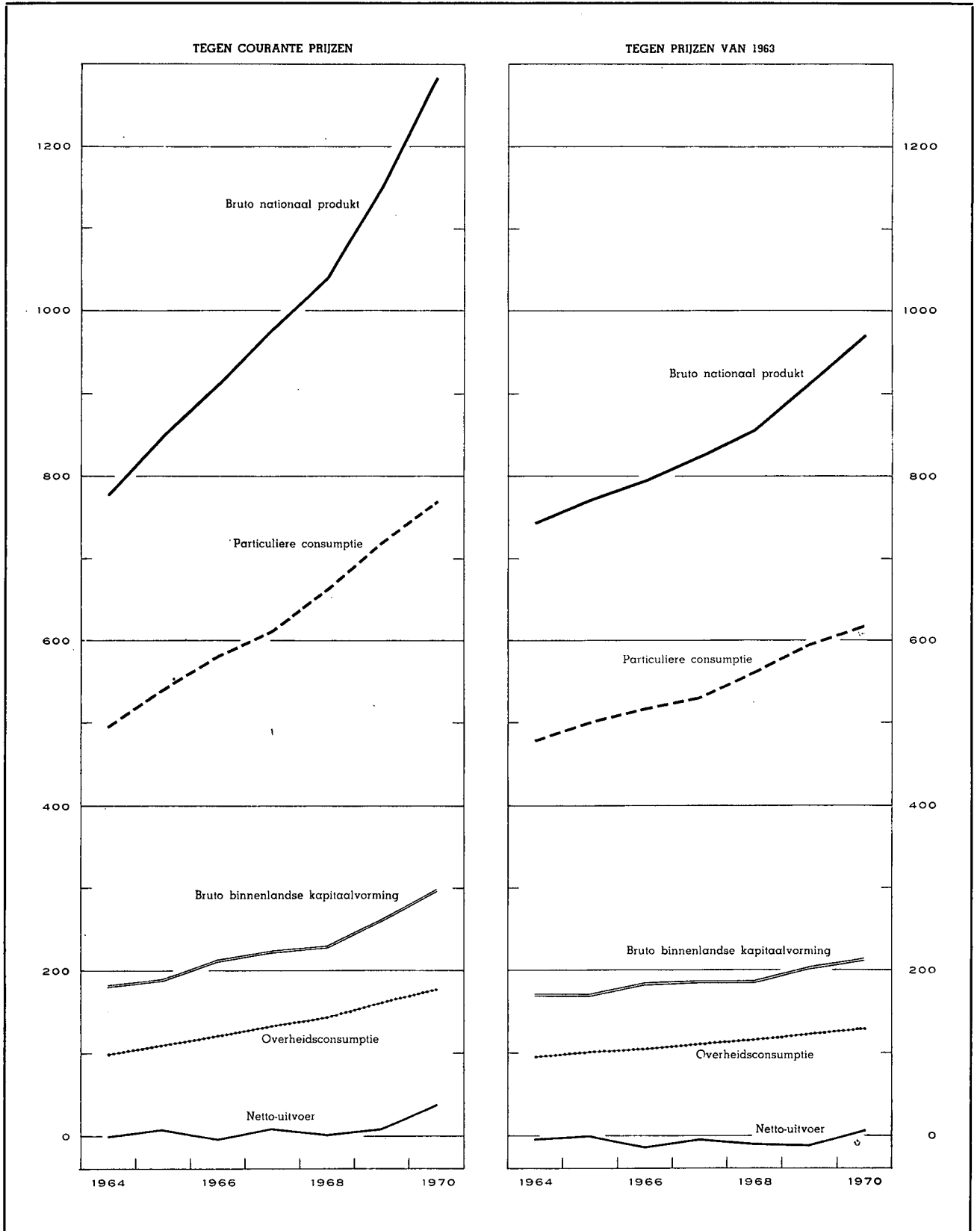
Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. Landbouw, bosbouw en visserij	43,0	45,4	43,4	44,7	47,9	53,3	49,6
2. Extractieve industrieën	16,5	15,2	13,2	12,2	11,2	11,0	11,0
3. Verwerkende industrieën :							
a) Voedingsmiddelen, dranken en tabak	46,7	49,5	53,5	58,8	64,4	69,9	76,7
b) Textiel	21,3	21,1	24,0	22,2	23,8	26,6	26,7
c) Kleding en schoeisel	10,7	11,7	12,5	12,6	12,5	14,0	14,6
d) Hout en meubelen	10,6	11,3	13,6	14,6	15,5	17,0	18,2
e) Papier, drukkerij, uitgeverij	12,5	13,3	14,8	15,9	17,1	19,4	21,4
f) Chemie en aanverwante activiteiten	19,7	21,0	22,5	23,4	27,2	29,5	30,7
g) Klei, ceramiek, glas, cement	14,7	14,8	15,5	16,5	16,6	18,7	20,8
h) IJzer, staal en non ferro-metalen	21,5	23,0	23,7	25,1	26,9	38,1	45,4
i) Metaalverwerkende industrieën, scheepsbouw	62,4	68,5	89,9	92,4	95,9	112,8	131,8
j) Overige industrieën	20,4	22,2	8,8	9,4	10,8	12,7	13,4
<i>Totaal van rubriek 3 ...</i>	<i>240,5</i>	<i>256,4</i>	<i>278,8</i>	<i>290,9</i>	<i>310,7</i>	<i>358,7</i>	<i>399,7</i>
4. Bouwnijverheid	54,4	57,9	62,5	68,9	66,9	71,9	86,3
5. Elektriciteit, gas, water	16,7	18,3	20,7	22,5	25,3	29,0	31,5
6. Handel, bank- en verzekeringswezen, woongebou- wen :							
a) Handel	128,3	142,9	158,4	172,4	181,7	199,5	218,4
b) Bank- en verzekeringswezen	21,8	24,0	27,1	30,1	33,9	39,1	42,8
c) Woongebouwen	42,8	45,7	49,7	51,6	53,5	55,8	57,9
<i>Totaal van rubriek 6 ...</i>	<i>192,9</i>	<i>212,6</i>	<i>235,2</i>	<i>254,1</i>	<i>269,1</i>	<i>294,4</i>	<i>319,1</i>
7. Vervoer en verkeer	53,2	57,8	63,5	67,6	76,1	83,1	92,8
8. Diensten	161,2	183,9	198,8	216,9	234,3	256,4	285,5
9. Correcties	- 5,0	- 5,4	- 10,0	- 7,2	- 10,2	- 13,8	- 1,1
Bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen .	773,4	842,1	906,1	970,6	1.031,3	1.144,0	1.274,4
10. Saldo van de factorinkomens ontvangen van en betaald aan het buitenland	4,9	6,8	6,8	7,4	8,1	8,2	10,5
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen ...	778,3	848,9	912,9	978,0	1.039,4	1.152,2	1.284,9

I - 4. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

I - 4a. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

(Ramingen in courante prijzen)

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. Particuliere consumptie :							
a) Voedingsmiddelen	127,7	138,2	147,0	154,3	161,1	173,0	186,7
b) Dranken en tabakswaaren	36,1	39,1	40,8	45,1	48,4	51,5	56,4
c) Kleding en ander persoonlijk goed	47,6	51,1	54,4	54,8	58,6	65,5	69,8
d) Huur, belastingen, water	53,3	57,0	61,6	64,3	66,9	69,9	73,3
e) Verwarming en verlichting	24,8	27,6	28,2	29,9	33,1	34,9	38,5
f) Duurzame huishoudartikelen	44,5	48,3	51,8	52,7	58,0	65,9	72,2
g) Onderhoud van de woning	23,4	25,7	27,7	29,8	32,4	35,1	37,3
h) Persoonsverzorging en hygiëne	30,4	38,0	40,7	44,9	49,6	54,0	61,0
i) Vervoer en verkeer	47,6	51,8	57,3	61,2	67,0	73,8	78,2
j) Vrijtijdsbesteding	41,2	44,4	46,8	51,9	54,7	59,3	66,2
k) Andere uitgaven en statistische aanpassing ..	20,3	19,7	25,1	23,8	32,6	37,3	29,6
<i>Totaal ...</i>	<i>496,9</i>	<i>540,9</i>	<i>581,4</i>	<i>612,7</i>	<i>662,4</i>	<i>720,2</i>	<i>769,2</i>
2. Overheidsconsumptie :							
a) Bezoldigingen en pensioenen	67,4	77,1	86,0	94,0	101,2	112,5	126,4
b) Goederen en diensten	26,2	27,1	28,3	31,6	35,3	39,5	42,0
c) Toegerekende nettohuur (of betaalde)	3,8	4,3	4,5	5,1	5,8	6,2	7,1
d) Toegerekende afschrijvingen van administratieve- en onderwijsgebouwen van de openbare besturen	1,5	1,7	1,9	2,1	2,2	2,5	2,8
<i>Totaal ...</i>	<i>98,9</i>	<i>110,2</i>	<i>120,7</i>	<i>132,8</i>	<i>144,5</i>	<i>160,7</i>	<i>178,3</i>
3. Bruto binnenlandse kapitaalvorming :							
a) Landbouw, bosbouw en visserij	4,9	5,3	6,0	5,7	6,3	6,8	7,2
b) Extractieve industrieën	2,0	2,0	1,7	1,6	1,9	2,1	2,1
c) Verwerkende industrieën	40,7	46,3	54,3	54,0	49,2	57,7	65,7
d) Bouwnijverheid	5,1	5,5	6,5	6,9	6,5	6,6	9,3
e) Elektriciteit, gas en water	7,8	9,4	11,4	15,0	13,4	13,5	15,2
f) Handel, bank- en verzekeringswezen	15,4	15,7	18,1	18,0	19,3	22,0	26,3
g) Woongebouwen	52,2	58,7	56,5	59,3	58,1	62,4	73,1
h) Vervoer en verkeer	15,4	18,6	20,5	23,4	23,5	24,5	28,1
i) Overheid en onderwijs	23,2	19,7	24,3	29,0	34,5	37,7	45,3
j) Andere diensten	3,9	4,1	4,9	5,4	5,5	7,0	8,8
k) Veranderingen der voorraden	11,0	4,4	7,8	5,3	8,8	18,6	17,3
l) Statistische aanpassing	0,9	...	1,2	0,1	2,6	3,3	- 0,2
<i>Totaal ...</i>	<i>182,5</i>	<i>189,7</i>	<i>213,2</i>	<i>223,7</i>	<i>229,6</i>	<i>262,2</i>	<i>298,2</i>
4. Netto-uitvoer van goederen en diensten :							
a) Totale uitvoer	295,0	325,7	350,1	376,8	422,0	510,9	619,0
b) Totale invoer	295,0	317,6	352,5	368,0	419,1	501,8	579,8
c) Netto-uitvoer	—	+ 8,1	- 2,4	+ 8,8	+ 2,9	+ 9,1	+ 39,2
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen	778,3	848,9	912,9	978,0	1.039,4	1.152,2	1.284,9

I - 4b. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

(Indexcijfers van de ramingen in prijzen van 1963)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. Particuliere consumptie :							
a) Voedingsmiddelen	101	102	106	110	112	115	121
b) Dranken	106	109	108	115	122	131	144
c) Tabakswaaren	105	111	115	117	118	121	124
d) Kleding en ander persoonlijk goed	102	107	110	109	114	124	129
e) Huur, belastingen, water	102	105	107	109	111	113	114
f) Verwarming en verlichting	90	98	99	103	112	118	126
g) Duurzame huishoudartikelen	112	119	124	125	135	151	161
h) Onderhoud van de woning	103	106	107	110	114	118	120
i) Persoonsverzorging en hygiëne	102	110	112	117	126	133	143
j) Vervoer	109	120	125	131	143	156	161
k) P.T.T.-verbindingen	108	114	123	132	141	151	157
l) Vrijtijdsbesteding	106	110	112	118	121	129	139
<i>Totaal ...</i>	<i>103</i>	<i>108</i>	<i>111</i>	<i>115</i>	<i>121</i>	<i>128</i>	<i>133</i>
2. Overheidsconsumptie :							
a) Bezoldigingen en pensioenen	105	113	118	124	127	134	141
b) Goederen en diensten	101	102	102	111	122	132	133
c) Toegerekende huur van administratieve en onderwijsgebouwen (incl. afschrijvingen)	109	117	121	135	146	155	173
<i>Totaal ...</i>	<i>104</i>	<i>110</i>	<i>114</i>	<i>121</i>	<i>126</i>	<i>135</i>	<i>141</i>
3 Bruto binnenlandse kapitaalvorming :							
a) Landbouw, bosbouw en visserij	110	116	126	115	125	129	125
b) Extractieve industrieën	96	93	78	70	83	92	85
c) Verwerkende industrieën	99	110	126	123	111	126	129
d) Bouwnijverheid	89	94	109	116	108	104	133
e) Elektriciteit, gas en water	108	126	149	188	167	163	173
f) Handel, bank- en verzekeringswezen	99	97	110	106	112	123	134
g) Woongebouwen	144	151	136	134	127	129	141
h) Vervoer en verkeer	101	118	125	137	134	134	141
i) Overheid (excl. onderwijs)	142	106	123	150	178	185	205
j) Onderwijs	89	85	100	96	104	105	111
k) Andere diensten	99	99	117	126	126	155	176
<i>Totaal ...</i>	<i>119</i>	<i>119</i>	<i>129</i>	<i>130</i>	<i>130</i>	<i>143</i>	<i>149</i>
4. Netto-uitvoer van goederen en diensten :							
a) Totale uitvoer	111	120	124	133	148	172	196
b) Totale invoer	111	118	128	132	150	173	190
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (prijzen van 1963)	106,8	110,9	114,2	118,7	122,9	131,2	139,2

Bibliografische referenties :

Bevolking : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Publikaties van het Nationaal Centrum voor mechanische berekeningen. — Algemene telling van de bevolking, de nijverheid en de handel op 31 december 1961. — « Centre de Recherches économiques » van Leuven. — Annuaire démographique (O.V.N.). — Revue Internationale du Travail (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.). — Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid : « Overzicht van de evolutie van de Belgische actieve bevolking over de periode 1948-1960 ».*

Nationaal Inkomen en B.N.P. : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistische reeksen van Brussel (DULBEA). — I.R.E.S. — International Financial Statistics (I.M.F.). — Principaux indicateurs économiques (O.E.S.O.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Yearbook of International Accounts Statistics (O.V.N.). — Belgische Economische Statistieken 1950-1960. — Algemeen statistisch Bulletin van het Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen.*

II. — TEWERKSTELLING EN WERKLOOSHEID

AANBIEDINGEN VAN WERKZOEKENDE EN AANVRAGEN VAN WERKGEVERS

(Duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

	Aanbiedingen van werkzoekenden 1						Aanvragen van werkgevers		
	Volledig werklozen die uitkering ontvingen				Door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen	Vrijwillig ingeschreven niet-werkende werkzoekenden		ontvangen aanvragen 2	openstaande aanvragen 1
	met normale arbeidsgeschiktheid		met gedeeltelijke of sterk verminderde arbeidsgeschiktheid	Totaal		van jonger dan 20 jaar	van 20 jaar of ouder		
	van jonger dan 20 jaar	van 20 jaar of ouder							
1964	13,4		37,0	50,4	6,3	4,1		13,9	13,1
1965	19,5		35,9	55,4	6,9	6,5		13,7	8,4
1966	2,5	23,1	35,9	61,5	6,6	2,4	5,7	13,3	7,5
1967	5,2	41,2	38,9	85,3	6,7	2,8	6,3	11,9	4,4
1968	5,2	53,4	44,1	102,7	7,0	2,6	6,4	13,4	4,9
1969	2,8	36,2	46,3	85,3	6,5	1,3	4,6	16,0	11,6
1970	2,1	24,0	45,2	71,3	6,3	1,1	4,0	Nieuwe reeks 3 17,8 23,9	
1971	3,5	22,9	44,5	70,9	6,8	1,6	4,0	14,9	13,4
1970 1 ^e kwartaal	2,1	29,1	47,1	78,2	5,3	0,9	4,4	22,9	23,3
2 ^e kwartaal	1,4	23,1	44,8	69,3	6,7	0,8	3,8	19,6	28,3
3 ^e kwartaal	1,6	20,9	43,8	66,3	7,0	1,5	3,7	15,1	25,0
4 ^e kwartaal	3,4	23,3	44,4	71,1	6,4	1,5	4,0	13,5	19,0
1971 1 ^e kwartaal	3,5	24,2	46,4	74,1	5,7	1,2	3,9	17,1	15,7
2 ^e kwartaal	2,3	18,9	44,2	65,4	7,1	1,1	3,4	16,6	15,6
3 ^e kwartaal	2,7	20,3	43,1	66,1	7,5	2,0	3,9	14,5	13,4
4 ^e kwartaal	5,3	28,3	44,3	77,9	7,0	2,0	5,0	12,8	8,8
1972 1 ^e kwartaal	6,3	35,9	46,5	88,7	6,4	1,7	4,9	16,3	7,5
1971 Maart	3,0	21,9	45,9	70,8	6,2	1,1	3,9	18,7	15,9
April	2,7	20,4	44,9	68,0	6,9	1,0	3,6	17,9	16,0
Mei	2,3	18,8	44,4	65,5	7,0	1,0	3,4	15,8	15,7
Juni	2,0	17,5	43,3	62,8	7,3	1,2	3,2	16,2	15,0
Juli	2,5	20,3	43,7	66,5	7,5	1,5	3,5	10,4	13,9
Augustus	2,4	20,2	43,0	65,6	7,5	2,0	3,9	15,7	13,9
September	3,1	20,4	42,7	66,2	7,5	2,5	4,4	17,4	12,5
Oktober	4,2	22,7	43,1	70,0	7,4	2,2	5,0	14,9	10,5
November	5,2	28,3	44,4	77,9	7,0	2,1	5,1	12,0	8,6
December	6,4	34,0	45,3	85,7	6,5	1,8	4,9	11,4	7,4
1972 Januari	6,9	36,7	46,5	90,1	6,0	1,8	5,1	15,7	7,5
Februari	6,5	36,2	46,7	89,4	6,2	1,6	5,0	15,0	7,2
Maart	5,6	34,6	46,4	86,6	6,9	1,6	4,7	18,3	7,7

1 Voor de jaarlijkse of kwartaalgegevens : maandgemiddelde van de gegevens aan het einde van de maand. Voor de maandgegevens : aan het einde van de maand.

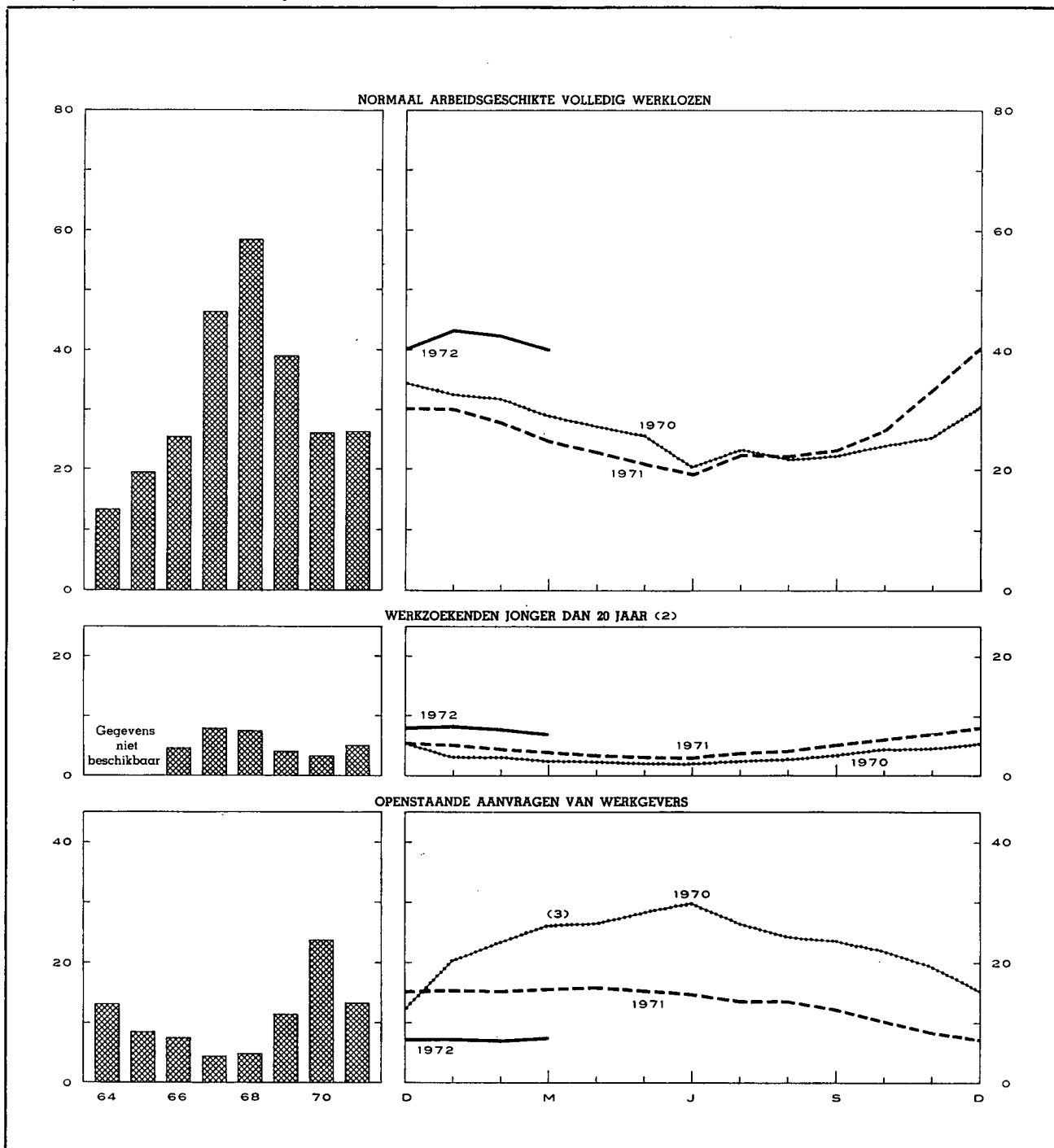
2 Het betreft de in de loop van de maand ontvangen aanvragen. Voor de jaar- of kwartaalgegevens : maandgemiddelde van de in de loop van het jaar of van het kwartaal ontvangen aanvragen.

3 Nieuwe reeks als gevolg van het koninklijk besluit van 5-12-1969 betreffende de aangifte van collectieve afdankingen en de kennisgeving van vacante betrekkingen, dat in werking trad op 1 januari 1970. Dit besluit verplicht de ondernemingen die tenminste 20 werknemers te werk stellen er o.m. toe, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in kennis te stellen van elke betrekking die sedert ten minste drie werkdagen vacant is.

II - AANBIEDINGEN VAN WERKZOEKENDEN EN AANVRAGEN AAN WERKGEVERS ¹

(Duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

¹ Voor de jaarlijkse gegevens : maandgemiddelden van de gegevens per einde maand. Voor de maandelijkse gegevens : per einde maand.

² Normaal arbeidsgeschikte volledig werklozen en vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

³ Nieuwe reeks als gevolg van het koninklijk besluit van 5 december 1969 betreffende de aangifte van collectieve afdankingen en de kennisgeving van de vacante betrekkingen, dat in werking trad op 1 januari 1970. Dit besluit verplicht de ondernemingen die ten minste 20 werknemers te werk stellen er o.m. toe, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in kennis te stellen van elke betrekking die sedert ten minste drie werkdagen vacant is.

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUWPRODUCTIE

Bronnen : Ministerie van Landbouw (plantaardige produktie) — N.I.S. (oppervlakte cultuurgrond, aantal dieren en dierlijke produktie).

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Oppervlakte cultuurgrond ¹ (duizenden hectaren)								
Broodgranen	259	263	244	229	232	224	207	224
waarvan : tarwe	214	226	211	197	201	197	181	193
rogge	41	33	29	26	26	21	20	24
Andere granen	238	252	258	258	249	249	255	233
Nijverheidsgewassen	106	95	92	95	107	109	101	109
Wortel- en knolgewassen	94	89	90	91	81	77	80	73
Groenten geteeld voor het zaad	10	10	9	8	8	8	7	5
Hooi- en weiland	799	795	795	794	791	788	795	782
Diversen	109	98	102	102	96	98	97	103
Totaal ...	1.615	1.602	1.590	1.577	1.564	1.553	1.542	1.529
Plantaardige produktie (duizenden tonnen)								
Tarwe	900	854	650	828	839	754	708	878
Andere graangewassen	1.064	962	896	1.129	1.033	968	843	1.034
Suikerbieten	3.515	2.748	2.858	3.615	4.108	4.217	3.868	4.873
Vlas (zaad en stro)	283	190	167	105	108	112	48	93
Cichorei	68	46	29	32	40	43	56	54
Aardappelen	1.755	1.419	1.475	1.943	1.566	1.253	1.373	1.373
Aantal dieren ¹ (duizenden stuks)								
Landbouwpaarden	120	108	94	85	86	81	73	65
Totaal der runderen	2.657	2.725	2.767	2.753	2.799	2.839	2.887	2.840
waarvan : melkkoeien	996	1.007	1.016	1.026	1.064	1.072	1.052	1.031
Varkens	1.809	1.824	1.948	2.300	2.479	2.780	3.722	3.912
Dierlijke produktie								
Melkleveranties aan de melkfabrieken (miljoenen liters)	1.712	1.953	2.199	2.403	2.585	2.475	2.355	2.339
Slachtingen (nettogewicht van het vlees - duizenden tonnen)	429	461	500	548	586	608	704	

¹ Telling op 15 mei van ieder jaar.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens

(Maandgemiddelden in tonnen)

Bron : N.I.S.

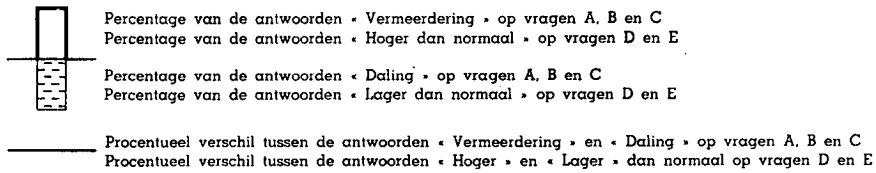
	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Schelvis	281	233	141	130	136	361	346
Kabeljauw	630	1.124	1.052	1.322	1.695	1.176	859
Schol	322	294	442	516	450	376	398
Tong	201	263	329	412	356	309	320
Rog	319	280	182	178	219	231	199
Haring	134	112	61	30	11	38	62
Garnaal	75	72	80	104	80	114	114

Bibliografische referenties : Landbouwtijdschrift (Ministerie van Landbouw). — Landbouwstatistieken (N.I.S.). — Statistisch Jaarboek voor

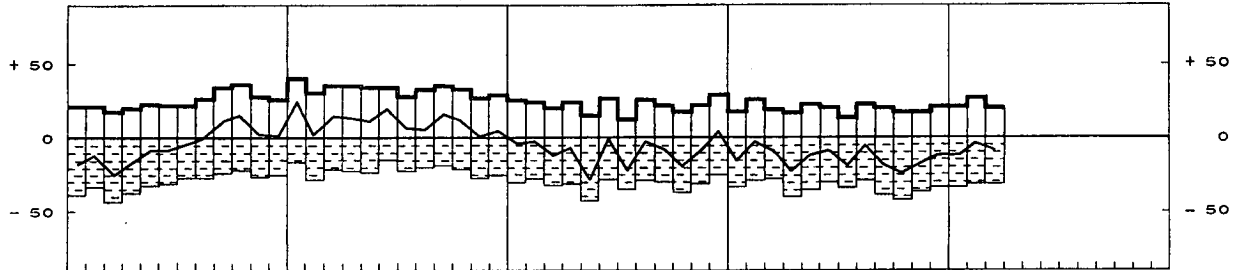
België. — Données statistiques (Raad van Europa). — Bulletin mensuel : Economie et statistiques agricoles (F.A.O.).

IV. — NIJVERHEID

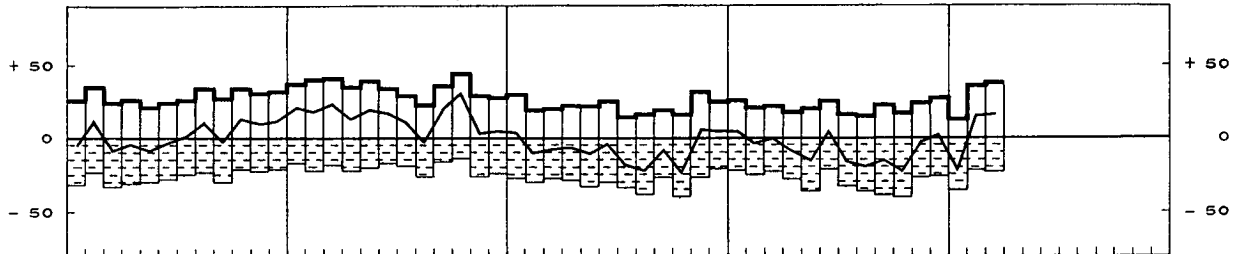
IV - 0. — UITSLAGEN VAN DE CONJUNCTUURTESTS *

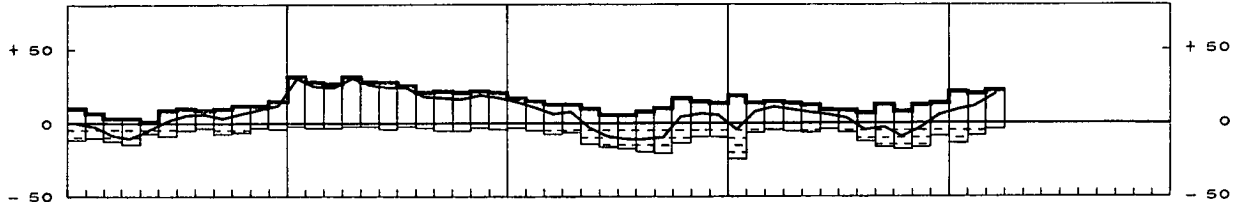
A. - INSCHRIJVINGEN VAN BESTELLINGEN BINNENLANDSE MARKT (1)

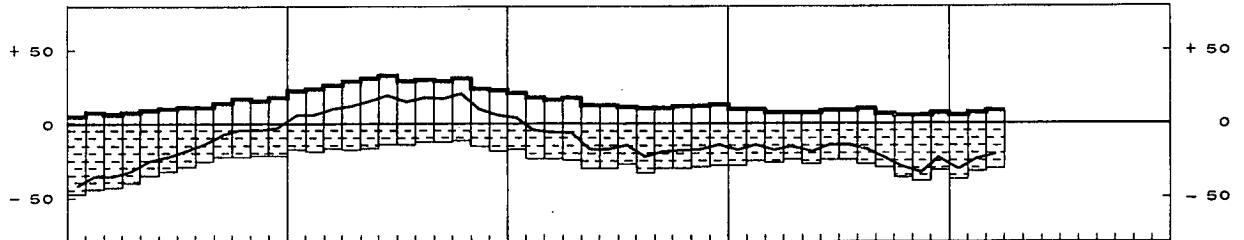
B. - INSCHRIJVINGEN VAN BESTELLINGEN BUITENLANDSE MARKT (1)

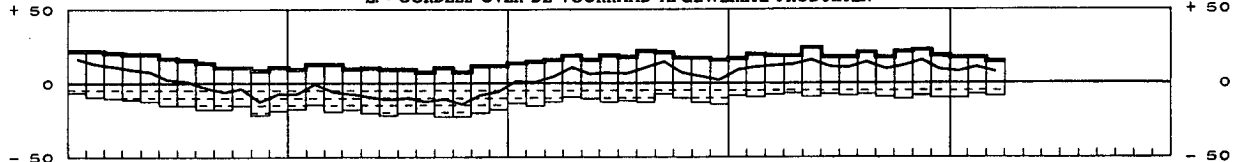
C. - VERLOOP VAN DE VERKOOPPRIJZEN

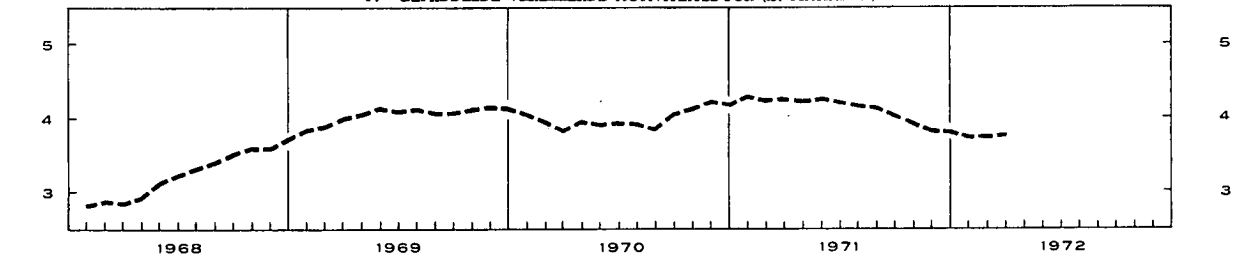
D. - OORDEEL OVER ORDERPOSITIE

E. - OORDEEL OVER DE VOORRAAD AFGEWERKTE PRODUCTEN

F. - GEMIDDELD VERZEKERDE ACTIVITEITSDUUR (IN MAANDEN)

* Deze onderzoeken hebben betrekking op de volgende sectoren : cementagglomeraten, hout, bouwkeraamiek, cement, chemische nijverheid, leder, metaalverwerkende nijverheid, non ferro-metalen, papier, petroleumraffinaderijen, ijzer en staal, kleinijverheid, textiel en glas. In 1967

en 1968, was de chemische nijverheid er niet inbegrepen. De antwoorden der deelnemers zijn gewogen met de omzetcijfers en geven de wijzigingen tegenover de vorige maand voor de vragen A tot E aan.
 1 Na uitschakeling van de seizoenschommelingen.

IV - 1. — ALGEMENE INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE

Basis 1963 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Niet voor seizoen gecorrigeerde indexcijfers			Trend-cyclische beweging
	Bron : N.I.S.		Bron : Agéfi	Bron : N.I.S.
	Algemeen indexcijfer *	waarvan : fabrieksnijverheid alleen	Algemeen indexcijfer	Algemeen indexcijfer *
1964	107	107	107	107
1965	109	110	109	109
1966	111	114	109	111
1967	113	116	111	113
1968	119	124	121	120
1969	131	138	131	131
1970	135	144	134	135
1971	v 140	v 149	137	v 139
1970 1 ^e kwartaal	131	140	129	132
2 ^e kwartaal	137	145	137	133
3 ^e kwartaal	129	137	133	134
4 ^e kwartaal	144	152	138	135
1971 1 ^e kwartaal	139	147	138	137
2 ^e kwartaal	v 141	v 150	140	v 137
3 ^e kwartaal	v 132	v 141	135	v 137
4 ^e kwartaal	v 148	v 157	135	v 138
1972 1 ^e kwartaal			v 142	
1971 April	142	152	139	137
Mei	134	143	138	136
Juni	v 146	v 155	142	v 137
Juli	v 111	v 119	127	v 137
Augustus	v 132	v 140	138	v 137
September	v 154	v 164	141	v 137
Oktober	v 153	v 163	138	v 138
November	v 143	v 152	131	v 139
December	v 146	v 156	136	v 139
1972 Januari	v 140	v 149	v 142	v 139
Februari			v 135	
Maart			v 147	
April			v 138	

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE (Voornaamste sectoren)

Basis 1963 = 100

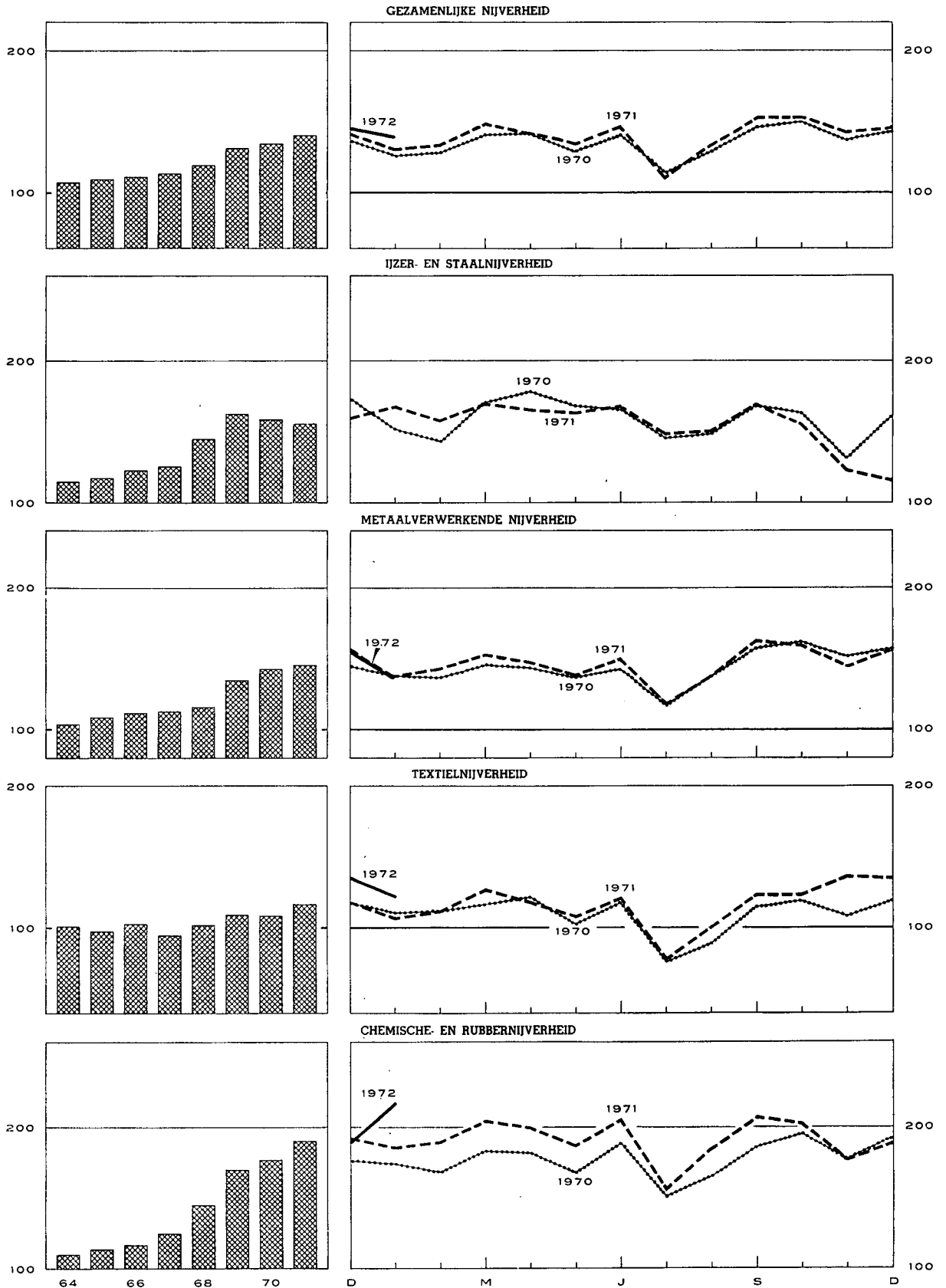
Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer *	Extractieve bedrijven	Fabrieksnijverheid												
			Algemeen indexcijfer	Nijverheid van de niet metaalhoudende mineralen, exclusief petroleum- en steenkoolderivaten	IJzer- en staalnijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Metaalverwerkende nijverheid	Voedingsnijverheid en drankbereiding	Textielnijverheid				Chemische bedrijven en rubberindustrie		Petroleumraffinaderijen
									Totaal	Spinnerijen	Weverijen	Industrie der gebreide goederen	Totaal	Verwerking van de plasticen stoffen	
1964	107	104	107	115	115	112	104	106	101	99	105	97	110	119	110
1965	109	96	110	112	118	121	109	107	98	97	99	98	114	144	128
1966	111	86	114	112	123	122	112	112	103	99	107	102	117	172	137
1967	113	83	116	113	126	118	113	119	95	89	102	96	125	219	142
1968	119	76	124	115	145	129	116	121	102	98	108	97	145	260	189
1969	131	69	138	123	163	133	135	129	110	104	118	104	171	310	235
1970	135	63	144	132	159	142	144	136	109	102	121	101	177	338	246
1971	v 140	62	v 149	v 131	156	139	v 146	v 145	v 116	v 104	v 132	v 109	v 191		v 249
1969 4 ^e kwartaal	139	68	148	130	172	140	147	143	118	112	128	107	175	325	242
1970 1 ^e kwartaal	131	55	140	116	155	140	140	120	113	108	125	103	175	331	224
2 ^e kwartaal	137	67	145	138	172	146	141	135	114	108	125	105	179	338	242
3 ^e kwartaal	129	60	137	136	155	135	138	141	93	86	104	89	167	319	257
4 ^e kwartaal	144	68	152	138	152	149	157	146	115	108	130	107	188	364	261
1971 1 ^e kwartaal	139	68	147	123	167	133	146	127	116	107	129	111	193	395	248
2 ^e kwartaal	v 141	61	v 150	140	167	141	v 146	135	117	105	131	114	198	433	249
3 ^e kwartaal	v 132	55	v 141	127	157	133	v 139	146	101	92	117	95	183	413	243
4 ^e kwartaal	v 148	65	v 157	v 133	133	148	v 154	v 171	v 132	v 111	v 152	v 116	v 190		v 256
1971 Januari	132	64	139	116	169	131	138	116	108	103	117	100	186	353	254
Februari	134	65	142	115	159	130	144	123	112	104	125	108	189	399	230
Maart	150	74	159	139	171	138	154	142	123	116	144	125	205	432	259
April	142	51	152	142	167	135	149	135	119	108	134	117	200	428	240
Mei	134	59	143	140	165	143	140	125	109	98	122	107	188	385	262
Juni	v 146	71	v 155	139	169	145	v 151	144	122	111	137	117	207	487	246
Juli	v 111	40	v 119	103	149	113	v 117	139	79	65	107	59	157	341	250
Augustus	v 132	58	v 140	128	151	136	v 138	148	101	99	101	106	184	406	250
September	v 154	67	v 164	149	170	149	v 163	151	124	111	144	119	208	492	229
Oktober	v 153	65	v 163	147	157	145	v 160	v 178	124	v 110	146	118	203	474	241
November	v 143	64	v 152	v 129	124	145	v 146	v 164	v 137	v 103	143	v 117	v 177		235
December	v 146	65	v 156	v 124	117	154	v 157	v 171	v 136	v 120	v 168	v 114	v 189		v 293
1972 Januari	v 140	61	149	116			138	137	123				218		303

* Erel de bouwnijverheid.

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUCTIE (N.I.S.)

Basis 1963 = 100

IV - 3. — ENERGIE

Bronnen : *Algemene Directie van het Mijnwezen* [kol. (1), (2) en (5)] — *Administratie voor Energie* [kol. (8)] — *Berekeningen door de N.E.B.* [kol. (4)] — *N.I.S.* [kol. (3), (6), (7) en (9)].

Maandgemiddelden of maanden	Steenkool					Elektriciteit	Ruwe petroleum	Gas	
	Productie	Voorraden per einde periode op de mijn- terreinen	Netto- invoer	Waarneem- baar verbruik van ruwe steenkool 1	Dagelijks rendement per onder- en bovengrondse arbeider	Productie	Verwerking	Productie van fabrieksgas 3	Invoer van aardgas 4
	(duizenden tonnen)					(kg)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1964	1.775	1.489	407	2.504	1.155	1.623	1.112	244	...
1965	1.649	2.419	422	2.393	1.212	1.697	1.300	272	...
1966	1.458	3.046	417	2.188	1.270	1.793	1.383	244	...
1967	1.369	2.644	364	2.140	1.336	1.884	1.440	267	23
1968	1.234	1.735	464	2.242	1.418	2.088	1.913	261	100
1969	1.100	631	479	2.211	1.506	2.303	2.379	210	249
1970	947	215	593	2.099	1.599	2.413	2.485	173	351
1971	913	400	417	1.750	1.585	2.633	2.520		549
1970 1 ^e kwartaal	784 ²	514	713	2.085	1.429 ²	2.536	2.263	176	325
2 ^e kwartaal	1.037	344	599	2.253	1.621	2.338	2.445	184	317
3 ^e kwartaal	913	238	509	1.969	1.617	2.157	2.596	169	310
4 ^e kwartaal	1.054	215	550	2.094	1.673	2.616	2.635	162	452
1971 1 ^e kwartaal	1.071	357	447	1.909	1.690	2.684	2.505	151	528
2 ^e kwartaal	862 ²	337	384	1.698	1.528 ²	2.456	2.523	158	502
3 ^e kwartaal	788	266	384	1.664	1.534	2.441	2.459	154	478
4 ^e kwartaal	933	400	424	1.688	1.587	2.920	2.593		584
1972 1 ^e kwartaal	v 985	v 587			v 1.619				
1971 April	691 ²	286	401	1.646	1.408 ²	2.505	2.433	152	500
Mei	872	306	371	1.696	1.572	2.366	2.650	164	502
Juni	1.022	337	379	1.752	1.605	2.498	2.485	159	503
Juli	596	275	429	1.573	1.522	2.239	2.532	161	460
Augustus	838	358	341	1.652	1.538	2.446	2.529	144	481
September	929	266	382	1.767	1.543	2.637	2.315	158	492
Oktober	919	261	581	1.845	1.556	2.861	2.443		550
November	915	284	304	1.565	1.591	2.872	2.379		596
December	965	400	387	1.653	1.614	3.027	2.956		606
1972 Januari	929	441	285	1.506	1.584	3.156			
Februari	969	535			1.657	2.914			
Maart	v 1.056	v 587			v 1.617				
April	v 890	v 603			v 1.626				

¹ Steenkolenproductie + netto-invoer van steenkolen, cokes en agglomeraten + voorraadbeweging (1 ton cokes = 1,8 ton ruwe steenkolen; 1 ton agglomeraten = 0,9 ton ruwe steenkolen).

² Werkstakingen.

³ 1 m³ = 4.250 kilocalorieën.

⁴ 1 m³ = 8.400 kilocalorieën.

IV - 4. — METAALPRODUKTIE

Bronnen : *N.I.S.* [kol. (1) en (2)]. — *Fabrimetal* [kol. (3) tot (6)].

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			
	Productie van ruwstaal	Productie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			Totaal der verzendingen
			voor de binnen- landse markt	voor de uitvoer	Totaal	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1964	728	536	6,29	5,20	11,49	11,84
1965	764	559	6,58	6,02	12,60	12,76
1966	743	572	6,90	6,59	13,49	13,43
1967	810	626	6,72	6,70	13,42	13,69
1968	964	722	7,35	8,60	15,95	14,67
1969	1.070	819	8,57	11,52	20,09	18,20
1970	1.051	775	9,35	13,00	22,35	21,28
1971	1.037	770	v 9,40	v 14,19	v 23,59	v 23,30
1969 4 ^e kwartaal	1.131	874	8,99	13,45	22,44	21,10
1970 1 ^e kwartaal	1.012	827	8,92	12,84	21,76	19,02
2 ^e kwartaal	1.148	839	9,01	13,00	22,01	21,22
3 ^e kwartaal	1.044	695	8,51	11,17	19,68	18,75
4 ^e kwartaal	1.000	739	10,95	14,98	25,93	26,15
1971 1 ^e kwartaal	1.099	817	9,13	15,00	24,13	21,99
2 ^e kwartaal	1.109	826	10,15	15,00	25,15	24,48
3 ^e kwartaal	1.069	737	8,80	12,82	21,62	21,48
4 ^e kwartaal	872	700	v 9,51	v 13,95	v 23,46	v 25,27
1971 Februari	1.046	795	8,49	14,79	23,28	21,40
Maart	1.109	838	10,17	15,50	25,67	25,59
April	1.106	842	9,39	14,54	24,43	24,13
Mei	1.119	790	11,21	13,93	25,14	22,46
Juni	1.102	846	9,34	16,54	25,88	26,84
Juli	1.046	683	6,77	12,43	19,20	18,97
Augustus	1.038	678	8,15	10,94	19,09	19,31
September	1.124	852	11,46	15,11	26,57	26,17
Oktober	1.020	806	v 9,09	v 14,10	v 23,19	v 25,03
November	819	671	v 9,33	v 14,39	v 23,72	v 23,94
December	777	624	v 10,11	v 13,36	v 23,47	v 26,83
1972 Januari	v 1.135					
Februari	v 1.145					

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Productie (Index- cijfers 1963 = 100) 1	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen			
		Woningen		Andere gebouwen		Woningen		Andere gebouwen	
		Aantal	Duizenden kubieke meters	Aantal	Duizenden kubieke meters	Aantal	Duizenden kubieke meters	Aantal	Duizenden kubieke meters
1964	119	5.910	2.881	549	1.722	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1965	115	5.210	2.583	547	2.035	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1966	118	6.192	3.023	724	2.096	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1967	125	5.767	2.773	714	2.154	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1968	118	5.328	2.598	585	1.994	3.950	2.004	439	1.376
1969	123	6.095	3.074	856	2.426	4.656	2.374	641	1.721
1970	141	5.035	2.506	683	2.799	3.562	1.861	549	1.949
1971	140								
1969 4 ^e kwartaal	128	5.309	2.574	732	2.043	3.862	1.923	602	1.527
1970 1 ^e kwartaal	131	4.742	2.373	599	2.331	2.851	1.446	405	1.787
2 ^e kwartaal	136	5.806	2.945	904	3.899	4.984	2.657	646	1.965
3 ^e kwartaal	141	5.596	2.647	724	2.717	3.681	1.955	579	1.845
4 ^e kwartaal	142	3.998	2.058	505	2.247	2.732	1.386	566	2.199
1971 1 ^e kwartaal	141	4.023	1.944	368	1.867	2.487	1.313	334	1.501
2 ^e kwartaal	140	3.506	1.893	424	2.147	4.227	2.170	524	2.458
3 ^e kwartaal	140	3.880	2.017	509	2.642	3.908	2.110	515	2.538
4 ^e kwartaal	139								
1970 December	142	3.975	2.084	551	2.293	2.650	1.262	372	1.666
1971 Januari	142	4.212	2.108	433	2.276	1.394	748	254	836
Februari	141	3.648	1.597	312	1.532	2.199	1.184	361	1.529
Maart	141	4.209	2.128	360	1.794	3.868	2.007	387	2.138
April	141	3.491	1.912	394	2.037	3.945	2.196	459	2.418
Mei	140	2.636	1.499	373	1.655	4.305	1.986	390	1.519
Juni	140	4.392	2.267	506	2.748	4.432	2.328	722	3.438
Juli	140	3.275	1.897	536	2.278	3.023	1.631	465	1.720
Augustus	140	5.445	2.477	566	3.177	4.382	2.314	518	2.843
September	139	2.921	1.677	426	2.472	4.320	2.386	563	3.051
Oktober	139	3.970	2.070		2.625	3.387	1.881		2.872
November	139	3.598	1.806		1.685	3.706	1.936		2.538
December	139								

1 Trendcyclische beweging. Het indexcijfer betreft zowel de openbare als de particuliere bouwwerken.

IV - 6. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE DER E.E.G.-LANDEN

Algemene indexcijfers van de industriële produktie (aangepast voor seizoenschommelingen)
Basis 1963 = 100

Bron : O.E.S.O.

	Gezamenlijke E.E.G.-landen			België			West-Duitsland ¹		
	1969	1970	Schommel. in procenten *	1969	1970	Schommel. in procenten *	1969	1970	Schommel. in procenten *
1° kwartaal	140	152	+ 8,6	122	132	+ 8,8	139	153	+ 10,1
2° kwartaal	144	153	+ 6,2	125	133	+ 6,4	144	156	+ 8,3
3° kwartaal	145	152	+ 4,8	128	134	+ 4,7	145	153	+ 5,5
4° kwartaal	145	152	+ 4,8	131	135	+ 3,3	150	152	+ 1,3
	1970	1971		1970	1971		1970	1971	
1° kwartaal	152	156	+ 2,6	132	137	+ 3,2	153	159	+ 3,9
2° kwartaal	153	155	+ 1,3	133	137	+ 2,9	156	158	+ 1,3
3° kwartaal	152	155	+ 2,0	134	137	+ 2,1	153	155	+ 1,3
4° kwartaal	152	157	+ 3,3	135	138	+ 2,6	152	152	—
	Frankrijk			Italië			Nederland		
	1969	1970	Schommel. in procenten *	1969	1970	Schommel. in procenten *	1969	1970	Schommel. in procenten *
1° kwartaal	138	150	+ 8,7	144	152	+ 5,6	152	171	+ 12,5
2° kwartaal	142	150	+ 5,6	147	149	+ 1,4	157	174	+ 10,8
3° kwartaal	144	149	+ 3,5	144	149	+ 3,5	162	178	+ 9,9
4° kwartaal	144	151	+ 4,9	131	151	+ 15,3	167	180	+ 7,8
	1970	1971		1970	1971		1970	1971	
1° kwartaal	150	155	+ 3,3	152	149	— 2,0	171	186	+ 8,8
2° kwartaal	150	154	+ 2,7	149	145	— 2,7	174	186	+ 6,9
3° kwartaal	149	160	+ 7,4	149	142	— 4,7	178	188	+ 5,6
4° kwartaal	151	163	+ 7,9	151	150	— 0,7	180	190	+ 5,6

* Schommelingsprocent tegenover het indexcijfer van het overeenstemmende kwartaal van het vorige jaar.

¹ West-Berlijn inbegrepen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Annalen der Minen van België.* — *Arbeitsblad.* — *I.R.E.S* — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *Bulletin van Fabrimetal.* — *Maandelijks statistisch tijdschrift van Feddehar.* —

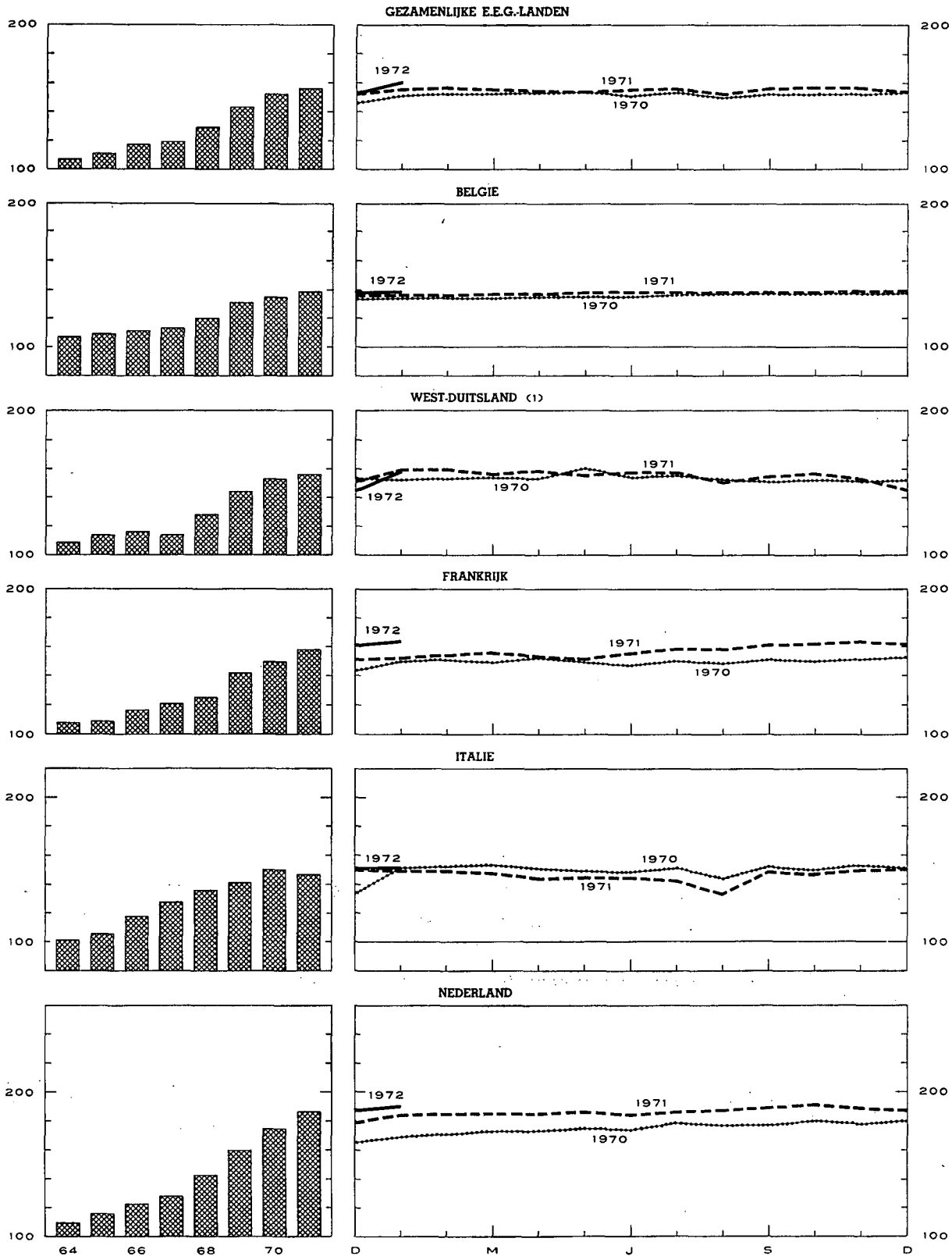
Maandelijks tijdschrift van het M.E.Z. (Administratie van de Nijverheid - Dienst : Elektrische energie). — *Energie.* — *Figas*, informatieblad van het Verbond der Gasnijverheid. — *Agence économique et financière.* — *Het Bouwbedrijf.* — *Principaux indicateurs économiques* (O.E.S.O.).

IV - 6. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIËLE PRODUKTIE DER E.E.G.-LANDEN

Algemene Indexcijfers van de industriële produktie (O.E.S.O.)

Basis 1963 = 100

(Aangepast voor seizoenschommelingen)

1 West-Berlijn inbegrepen.

V. — DIENSTEN

1. — VERVOER

a. — Activiteit van de N.M.B.S. en de SABENA

Bronnen : N.M.B.S. en SABENA.

Maandgemiddelden of maanden	N.M.B.S.					SABENA	
	Reizigers- vervoer	Goederenvervoer (volledige wagonladingen)				Geregeld en betalend luchtverkeer	
	Aantal reizigers-km	Aantal productieve ton-km ¹	Totaal tonnenmaat	waarvan :			
				brandstoffen en minerale oliën	ertsen	(miljoenen passagiers- km)	(miljoenen ton-km)
	(miljoenen)		(duizenden tonnen)				
1964	753	577	5.549	2.030	1.291	135,5	16,5
1965	748	563	5.323	1.867	1.274	148,8	18,8
1966	726	519	4.943	1.650	1.222	137,8	18,4
1967	711	507	4.925	1.576	1.259	162,8	22,8
1968	681	556	5.273	1.621	1.321	164,7	25,3
1969	686	618	5.769	1.655	1.450	183,9	31,4
1970	688	651	5.931	1.592	1.508	203,9	34,4
1969 3 ^e kwartaal	675	583	5.458	1.557	1.458	292,0	40,0
4 ^e kwartaal	697	697	6.350	1.752	1.517	152,3	29,8
1970 1 ^e kwartaal	685	596	5.313	1.372	1.315	144,3	27,9
2 ^e kwartaal	693	682	6.343	1.700	1.642	205,2	34,6
3 ^e kwartaal	672	655	5.942	1.627	1.554	301,1	43,2
4 ^e kwartaal	704	674	6.126	1.669	1.521	165,0	31,8
1971 1 ^e kwartaal	698	645	5.820	1.574	1.434	165,9	30,8
2 ^e kwartaal	707	605	5.495	1.430	1.422	222,4	35,5
3 ^e kwartaal	690	584	5.368	1.389	1.439	316,1	44,7
1970 November	678	667	6.086	1.669	1.467	134,7	28,5
December	723	655	5.868	1.572	1.423	163,3	31,2
1971 Januari	698	634	5.757	1.648	1.396	166,9	29,5
Februari	676	625	5.571	1.487	1.362	140,9	29,3
Maart	720	676	6.133	1.587	1.544	189,8	33,6
April	704	615	5.506	1.322	1.480	206,2	33,8
Mei	703	592	5.363	1.449	1.354	202,5	34,3
Juni	714	608	5.617	1.519	1.433	258,6	38,4
Juli	683	587	5.259	1.302	1.474	335,1	46,2
Augustus	710	547	5.100	1.357	1.286	310,2	42,8
September	678	617	5.746	1.508	1.556	303,1	45,2
Oktober	695	632	5.731				
November	724	601					

¹ De productieve ton-km hebben betrekking op het commercieel vervoer (met uitsluiting van het dienstvervoer) : het is de som van de verne-

nigvuldigheden van het gewicht van elke verzending met de afstand van het traject.

V - 1b. — Zeevaart

V - 1c. — Binnen-scheepvaart

Bronnen : Havenbestuur te Antwerpen [kol. (1)], te Gent [kol. (4)], N.I.S. (overige kolommen).

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Haven van Antwerpen			Haven van Gent			Havens van Brugge en Zeebrugge			Totaal verkeer ¹	
	Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)		Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)		Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)		(duizenden metrieke tonnen)	(miljoenen ton-km)
		Binnen- gekomen	Ver- trokken		Binnen- gekomen	Ver- trokken		Binnen- gekomen	Ver- trokken		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(1)	(2)
1964	4.558	3.036	1.408	165	178	78	304	99	36	6.276	509
1965	4.615	3.366	1.587	160	149	108	313	118	39	6.412	507
1966	4.761	3.376	1.514	143	148	76	337	156	40	6.633	497
1967	4.872	3.516	1.683	125	136	74	417	96	39	7.111	522
1968	5.127	4.042	1.991	131	108	97	684	304	50	7.778	554
1969	5.461	4.069	1.921	419	373	331	981	635	67	7.721	572
1970	5.658	4.565	1.946	476	463	303	1.005	615	71	7.630	558
1971	5.433	3.864	2.037	572	608	208				7.947	561
1969 4 ^o kwartaal ...	5.569	4.169	1.894	476	519	357	905	671	78	7.487	566
1970 1 ^o kwartaal ...	5.463	3.804	1.784	407	371	320	913	545	64	6.647	496
2 ^o kwartaal ...	5.718	4.625	1.801	417	376	286	1.053	585	62	8.110	609
3 ^o kwartaal ...	5.870	4.971	1.896	520	579	252	1.111	536	82	7.897	561
4 ^o kwartaal ...	5.580	4.862	2.304	559	525	354	945	791	78	7.868	565
1971 1 ^o kwartaal ...	5.665	3.912	2.174	557	590	142	1.013	490	57	7.456	534
2 ^o kwartaal ...	5.554	4.166	2.107	567	688	171	1.116	823	50	8.320	588
3 ^o kwartaal ...	5.227	3.863	1.962	553	449	326	1.397	522	64	8.117	555
4 ^o kwartaal ...	5.284	3.514	1.907	591	706	195				7.896	568
1971 Februari	5.288	3.699	2.556	520	376	124	958	678	62	7.120	511
Maart	5.761	4.564	2.377	571	1.071	190	1.041	382	46	8.859	637
April	5.474	4.600	1.771	446	724	53	981	847	41	8.438	585
Mei	5.782	3.389	2.001	753	483	216	1.146	851	56	7.646	543
Juni	5.407	4.508	2.548	501	856	243	1.220	771	52	8.876	637
Juli	5.138	4.011	1.766	492	424	384	1.320	366	44	7.512	518
Augustus	5.489	3.154	1.878	642	602	361	1.505	601	48	8.312	568
September ...	5.055	4.424	2.243	526	321	234	1.366	600	99	8.527	578
Oktober	5.425	3.681	1.985	636	911	140	1.424	550	87	8.453	620
November	4.968	3.738	1.624	589	340	123	1.226			7.441	544
December	5.459	3.124	2.113	548	866	322				7.794	539
1972 Januari	5.681			570							
Februari				564							

¹ Binnenlands vervoer + invoer + uitvoer + doorvoer.

V - 2. — TOERISME ¹

(Duizenden overnachtingen)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Verenigd Koninkrijk	West-Duitsland	U.S.A.
1964	1.843	1.355	108	82	118	57	30
1965	1.909	1.402	112	83	120	64	31
1966	1.971	1.448	107	91	117	72	34
1967	2.098	1.552	110	105	114	72	40
1968	2.083	1.560	101	115	98	72	35
1969	2.112	1.590	88	132	82	75	38
1970	2.212	1.646	91	131	106	86	42
1969 3 ^e kwartaal	5.601	4.441	194	371	192	164	63
4 ^e kwartaal	533	325	37	30	25	31	27
1970 1 ^e kwartaal	493	270	41	25	32	34	21
2 ^e kwartaal	2.018	1.464	83	104	126	83	47
3 ^e kwartaal	5.759	4.513	197	364	233	195	71
4 ^e kwartaal	579	339	41	31	32	33	28
1971 1 ^e kwartaal	409	205	37	22	22	27	26
2 ^e kwartaal	2.160	1.539	105	117	155	98	48
3 ^e kwartaal	5.891	4.563	209	412	207	237	72
1970 September	1.804	1.187	109	59	147	92	68
Oktober	677	360	46	36	56	43	43
November	519	305	41	26	20	31	22
December	542	352	36	30	20	24	18
1971 Januari	384	195	34	20	19	25	24
Februari	390	196	37	21	20	24	25
Maart	453	223	41	24	27	32	28
April	1.694	1.239	107	39	120	58	34
Mei	1.984	1.384	103	131	180	88	49
Juni	2.802	1.995	105	181	164	148	62
Juli	8.881	6.882	192	924	234	362	84
Augustus	6.937	5.553	329	252	245	256	72
September	1.854	1.255	106	60	142	94	61

¹ Met inbegrip van de overnachtingen op kampeerterreinen.

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a. — Indexcijfers van de verkoop

Totaal van de detailhandel

Basis 1966 = 100

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Indexcijfers naar de vorm van distributie					Indexcijfers naar categorieën producten				Algemeen indexcijfer	
	Kleine detailhandel	Warenhuizen	Verbruikscoöperaties	Filiaalbedrijven	Supermarkten ¹	Levensmiddelen ²	Textiel en kleding ³	Meubilering en huishouden	Overige waren	Waarde-indexcijfer	Hoeveelheids-indexcijfer ⁴
1968	109	108	105	141	131	111	106	114	114	111	107
1969	119	118	106	173	162	118	120	128	127	122	114
1970	126	131	108	209	193	128	128	140	140	133	120
1971	138	140	108	251	231	142	141	143	159	147	128
1969 4 ^e kwartaal	127	140	113	205	179	125	137	144	137	132	122
1970 1 ^e kwartaal	112	114	105	183	174	121	101	117	125	118	107
2 ^e kwartaal	127	126	106	201	189	128	138	130	135	132	120
3 ^e kwartaal	122	122	100	200	192	127	115	137	137	126	116
4 ^e kwartaal	144	161	120	252	216	138	158	175	163	152	137
1971 1 ^e kwartaal	115	118	101	216	201	129	102	105	134	123	110
2 ^e kwartaal	144	137	108	248	229	145	160	137	159	151	133
3 ^e kwartaal	139	137	104	245	241	143	129	151	162	147	127
4 ^e kwartaal	155	170	118	295	255	153	174	178	180	166	143
1971 Januari	105	120	98	217	193	127	98	89	115	115	103
Februari	109	111	95	199	194	124	86	103	130	116	104
Maart	130	123	109	231	217	135	123	124	158	138	122
April	141	138	109	252	233	142	168	129	155	149	131
Mei	144	132	106	243	224	145	167	136	152	150	132
Juni	147	141	109	250	231	149	145	147	170	154	135
Juli	139	145	104	252	256	145	141	145	159	148	129
Augustus	131	130	102	233	235	141	106	145	155	139	121
September	146	135	107	251	232	144	140	163	172	153	132
Oktober	148	149	113	286	238	147	174	163	169	158	137
November	143	159	105	263	234	143	153	158	168	153	132
December	174	202	136	336	294	169	196	213	204	188	161
1972 Januari	135	133	103	245	216	143	121	138	157	142	122

¹ Kleine en middelmatige supermarkten met gehele of gedeeltelijke zelfbediening.

² Met inbegrip van tabak, maar enkel voor de kleine detailhandel.

³ Met inbegrip van textiel voor stoffering.

⁴ Waarde-indexcijfer gedeeld door het algemene prijsindexcijfer bij consumptie zonder de diensten.

V - 3b. — Verkoop op afbetaling

1° — Algemene resultaten

Bron : N.I.S.

	Aantal lopende contracten aan het einde van het halfjaar (duizenden)				Uitstaande kredieten aan het einde van het halfjaar (miljarden franken)				Kredieten verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren		verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren		verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren
1969 1 ^o halfjaar ...	1.710	1.004	170	536	24,60	9,78	7,25	7,57	10,42	4,47	2,90	3,05
2 ^o halfjaar ...	1.715	1.026	173	516	25,37	10,08	7,75	7,54	9,29	3,89	2,60	2,80
1970 1 ^o halfjaar ...	1.687	1.006	174	507	25,30	9,81	8,29	7,20	8,66	3,56	2,69	2,41
2 ^o halfjaar ...	1.691	1.017	175	498	25,30	9,07	8,83	7,40	9,87	3,85	3,24	2,78
1971 1 ^o halfjaar ...	1.608	970	180	458	25,74	9,28	9,36	7,10	9,35	3,54	3,27	2,54
2 ^o halfjaar ...	1.753	1.149	175	429	27,13	10,38	9,62	7,13	9,91	3,70	3,23	2,98

2° — Achterstallige betalingen

	Aantal schuldenaars die in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)				Totaal der bedragen van drie termijnen die door de schuldenaars, bedoeld in voorgaande kolommen niet werden betaald (miljoenen franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren		verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren
1968 2 ^o halfjaar	49	31	2	16	94,8	42,1	10,6	42,1
1969 1 ^o halfjaar	51	33	2	16	124,1	63,4	14,7	46,0
2 ^o halfjaar	54	34	2	18	111,0	50,9	13,3	46,8
1970 1 ^o halfjaar	62	41	2	19	177,5	109,2	16,4	51,9
2 ^o halfjaar	56	35	2	19	130,8	64,2	12,1	54,5
1971 1 ^o halfjaar	58	37	2	19	136,2	66,2	16,4	53,6

3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, volgens de aard der goederen

	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Landbouwmaterieel, landbouwtractoren, vee	Wagens voor personenvervoer behalve autobussen		Motoren, scooters, bromfietsen, rijwielen	Textiel, bont, kleding	Boeken	Bedrijfsuitrusting excl. de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambachtswezen, nijverheid, vrije beroepen)	Niet elders vermelde huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik	Diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen)
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
Aantal contracten (duizenden)												
1969 1 ^o halfjaar ...	821	4,8	1,0	2,2	72,7	22,0	10,0	247,2	45,0	8,4	404,7	3,5
2 ^o halfjaar ...	768	4,0	0,7	2,3	58,4	17,1	8,9	279,0	46,5	7,8	339,5	3,4
1970 1 ^o halfjaar ...	749	4,3	0,9	1,9	56,2	17,8	7,2	221,8	59,3	6,4	369,5	3,8
2 ^o halfjaar ...	886	4,1	0,8	2,1	60,3	17,7	8,4	275,0	60,3	8,9	445,5	2,7
1971 1 ^o halfjaar ...	735	4,1	0,9	1,4	54,9	17,9	5,7	205,7	76,0	7,1	359,2	2,1
2 ^o halfjaar ...	819	3,8	0,8	1,4	54,2	17,5	6,6	249,6	56,9	6,7	418,8	2,5
Verleende kredieten (miljoenen franken)												
1969 1 ^o halfjaar ...	10.417	786	88	221	4.419	723	76	297	126	1.012	2.627	42
2 ^o halfjaar ...	9.291	704	65	301	3.573	541	68	410	123	1.023	2.438	45
1970 1 ^o halfjaar ...	8.664	783	93	212	3.317	560	56	245	132	992	2.232	42
2 ^o halfjaar ...	8.873	821	79	269	3.596	565	64	283	122	1.194	2.845	34
1971 1 ^o halfjaar ...	9.353	910	91	156	3.595	586	51	238	122	1.183	2.389	32
2 ^o halfjaar ...	9.914	867	77	189	3.767	647	60	340	109	981	2.833	43
Verleende kredieten — Indeling in procent van het totaal												
1969 1 ^o halfjaar ...	100,0	7,6	0,8	2,1	42,4	7,0	0,7	2,9	1,2	9,7	25,2	0,4
2 ^o halfjaar ...	100,0	7,6	0,7	3,2	38,5	5,8	0,7	4,4	1,3	11,0	26,3	0,5
1970 1 ^o halfjaar ...	100,0	9,0	1,1	2,4	38,3	6,5	0,6	2,8	1,5	11,5	25,8	0,5
2 ^o halfjaar ...	100,0	8,3	0,8	2,7	36,4	5,7	0,6	2,9	1,2	12,1	28,8	0,3
1971 1 ^o halfjaar ...	100,0	9,7	1,0	1,7	38,4	6,3	0,6	2,5	1,3	12,7	25,5	0,3
2 ^o halfjaar ...	100,0	8,8	0,8	1,9	38,0	6,5	0,6	3,4	1,1	9,9	28,6	0,4

Y - 4 — ACTIVITEIT VAN DE VERREKENKAMERS

Debetverrichtingen

Maandgemiddelden of maanden	Aantal kamers (per einde periode)	Brussel						Provincie		Eindtotaal	
		Daggeld		Andere verrichtingen ¹		Totaal		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken
		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken				
1964	39	2	148	605	269	607	417	358	82	965	499
1965	39	2	169	736	307	738	476	423	99	1.161	575
1966	39	2	160	1.146	322	1.148	482	507	117	1.655	599
1967	39	3	200	1.383	406	1.386	606	637	128	2.023	734
1968	39	3	220	1.707	474	1.709	695	835	146	2.544	841
1969	39	2	233	2.005	585	2.007	818	1.161	177	3.168	995
1970	39	3	268	2.819	643	2.822	911	1.546	198	4.368	1.109
1971	40	3	291	3.763	795	3.766	1.086	1.623	200	5.389	1.286
1970 1 ^o kwartaal	39	3	273	2.552	603	2.555	876	1.406	195	3.961	1.071
2 ^o kwartaal	39	3	267	2.819	656	2.822	923	1.562	200	4.384	1.123
3 ^o kwartaal	40	3	267	2.703	630	2.706	897	1.523	192	4.229	1.089
4 ^o kwartaal	40	3	265	3.203	683	3.206	948	1.694	205	4.900	1.153
1971 1 ^o kwartaal	40	3	268	3.278	681	3.281	949	1.436	193	4.717	1.142
2 ^o kwartaal	40	3	302	3.616	739	3.619	1.041	1.613	204	5.232	1.245
3 ^o kwartaal	40	3	292	3.691	794	3.694	1.086	1.580	197	5.274	1.283
4 ^o kwartaal	40	3	303	4.465	967	4.468	1.270	1.862	206	6.330	1.476
1972 1 ^o kwartaal	40	3	308	4.915	1.087	4.918	1.395	1.752	207	6.670	1.602
1971 Maart	40	3	235	3.689	704	3.692	939	1.607	203	5.299	1.142
April	40	3	225	3.469	670	3.472	895	1.581	193	5.053	1.088
Mei	40	3	393	3.348	788	3.351	1.181	1.491	196	4.842	1.377
Juni	40	3	287	4.032	761	4.035	1.048	1.767	222	5.802	1.270
Juli	40	3	272	3.644	874	3.647	1.146	1.610	193	5.257	1.339
Augustus	40	3	325	3.522	738	3.525	1.063	1.511	195	5.036	1.258
September	40	3	279	3.906	769	3.909	1.048	1.618	203	5.527	1.251
Oktober	40	3	314	3.968	906	3.971	1.220	1.679	199	5.650	1.419
November	40	3	243	4.057	959	4.060	1.202	1.717	189	5.777	1.391
December	40	3	351	5.371	1.037	5.374	1.388	2.190	229	7.564	1.617
1972 Januari	40	3	297	4.636	1.026	4.639	1.323	1.686	199	6.325	1.522
Februari	40	3	290	4.784	1.168	4.787	1.458	1.686	199	6.473	1.657
Maart	40	4	337	5.325	1.067	5.329	1.404	1.884	222	7.213	1.626

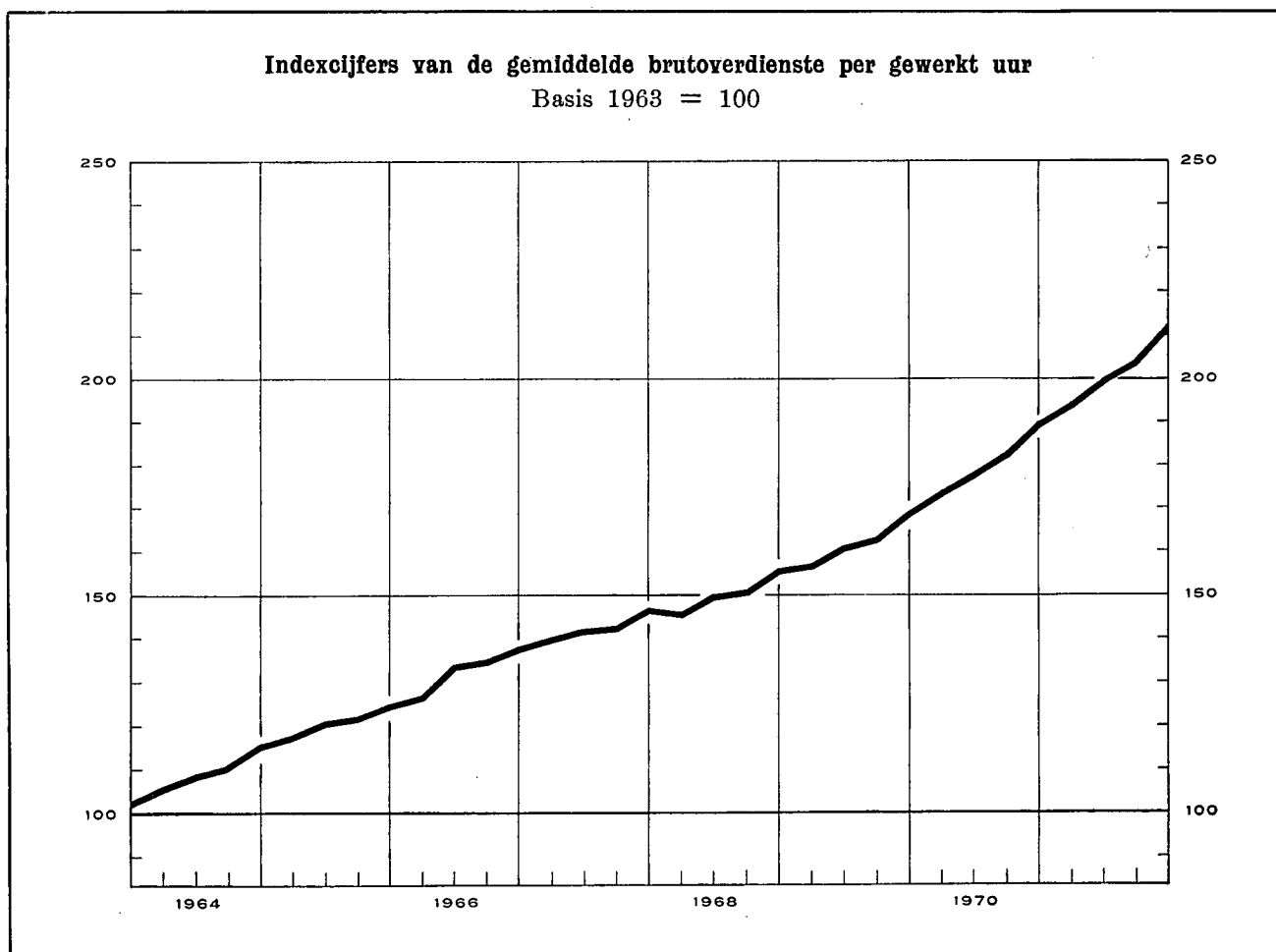
¹ Effecten, overheidspapier, coupons, overschrijvingen, cheques, wissels, promessen, kwitanties, transacties met het buitenland, enz.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen.* — *I.R.E.S.* — *Maandstatistiek over de internationale trafik*

der havens (N.I.S.). — *Vervoerkroniek (halfmaandelijks).* — *Les transports maritimes, Etude Annuelle (O.E.S.O.).* — *Bulletin général de Statistiques (Office statistique des Communautés européennes).*

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE ARBEIDERS (mannen + vrouwen)

Indexcijfers van de bezoldigingen in de nijverheid

Basis 1963 = 100 *

Bronnen : kol. (1) - (2) - (3) : N.B.B. (wijze van opstelling, zie Novembernummer 1967, blz. 416). — kol. (4) : R.M.Z. - berekeningen N.B.B. (zie noot). — kol. (5) : I.R.E.S.

	Gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur (1)	Type-uurloon 1		Indexcijfer van de loonmassa 2	Indexcijfer der arbeidskosten 3
		Geschoold arbeider (2)	Ongeschoold arbeider (3)		
1964	111	110	111	115	113
1965	121	119	121	122	127
1966	133	131	133	131	140
1967	143	139	143	135	152
1968	150	146	151	140	161
1969	162	158	163	154	175
1970	181	174	182	172	198
1971	203	195	204		224
1969 Dec.	169	162	168		183
1970 Maart	174	168	174		189
Juni	178	173	180		194
Sept.	183	177	185		200
Dec.	190	180	189		209
1971 Maart	194	189	197		213
Juni	201	193	202		221
Sept.	204	197	206		227
Dec.	213	200	210		236

* Om de indexcijfers op basis 1963 = 100 om te zetten in indexcijfers basis 1953 = 100 volstaat het de bovenstaande cijfers te vermenigvuldigen met de volgende coëfficiënten : kolom (1) : 1,075; kolom (2) : 1,603; kolom (3) : 1,624; kolom (5) : 1,761.

1 Excl. de transportarbeiders.

2 Het betreft het eenvoudig indexcijfer van de totale bezoldigingen betaald aan de arbeiders op wie de maatschappelijke zekerheid toepasselijk is en die behoren tot de extractiebedrijven, de fabrieksnijverheid, het bouwbedrijf, het vervoer en het verkeer. (Voor de bepaling van de totale

Algemene gemiddelden van de uurlonen der arbeiders

(sociale lasten inbegrepen)

Bron : V.B.N.

	België (Belgische franken)	West-Duitsland	Verenigd Koninkrijk	Nederland	Frankrijk	Italië
		percentage in verhouding tot de Belgische lonen 4				
1964	55,98	111,3	88,3	90,4	91,8	94,4
1965	62,40	110,0	87,2	89,0	88,3	85,5
1966	68,73	105,9	85,5	89,8	85,0	80,1
1967	75,81	100,2	80,5	89,9	82,2	79,6
1968	82,92	96,2	68,3	89,3	83,7	76,3
1969	89,10	102,4	67,8	93,7	85,0	78,0
1970	97,87	111,7	n.b.	97,6	79,8	86,5
1967 Maart-April	74,52	101,0	80,5	89,7	82,6	80,2
Sept.-Oktober	77,09	99,4	80,6	90,1	82,9	79,4
1968 Maart-April	81,46	96,0	68,6	88,7	81,3	77,2
Sept.-Oktober	84,38	96,5	67,9	89,9	86,8	76,5
1969 Maart-April	86,93	98,8	68,8	93,9	88,8	79,7
Sept.-Oktober	91,26	110,8	67,8	93,5	79,0	78,6
1970 Maart-April	96,05	110,0	n.b.	95,8	80,9	87,3
Sept.-Oktober	99,68	113,3	71,5	99,5	81,5	88,6
1971 Maart-april	108,22	112,1	n.b.	99,8	79,9	93,0

bezoldigingen, zie XXVe Jaarverslag R.M.Z., blz. 275.)

3 Dit indexcijfer, waarin de steenkolenmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidskosten per uur en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

4 Het V.B.N. publiceert de buitenlandse uurlonen uitgedrukt in Belgische franken op basis van de wisselkoers. In de aldus verkregen percentages is geen rekening gehouden met de veranderingen van het Belgische en buitenlandse prijspeil : zij geven dus niet de verhouding van de reële lonen weer.

VI - 2. — GEMIDDELDE VERDIENDE BRUTO-UURLONEN IN DE NIJVERHEID

(mannen + vrouwen — in franken per uur)

Bron : N.I.S.

Bedrijfsgroepen en -sectoren	1966 oktober	1967 oktober	1968 oktober	1969 oktober	1970 april	1970 oktober	1971 april
<i>Extractieve nijverheid</i> ¹ :							
Steenkolwinning (arbeiders ondergrond)	66,55	70,14	74,02	76,85	88,01	97,03	101,32
Bewerking van steenkolen (arb. bovengr.)	45,92	49,13	52,41	55,71	64,12	70,97	74,69
Groeven	53,13	54,01	56,88	61,10	65,19	67,05	73,97
Totaal extractieve nijverheid	59,68	62,97	66,20	69,35	78,61	85,97	90,58
<i>Fabrieksnijverheid</i> :							
Voedingsmiddelen (behalve dranken) ...	43,47	45,59	48,74	53,30	55,82	58,40	63,19
Dranken	47,77	50,56	54,13	59,15	60,57	63,90	67,48
Tabak	41,06	43,60	47,00	51,93	55,28	57,40	62,12
Textielindustrie	41,83	44,32	46,55	51,52	53,95	56,05	61,22
Schoeisel, kleding	35,97	37,66	39,90	43,67	47,00	49,04	52,17
Hout (behalve meubelen)	44,71	48,00	50,69	55,62	58,72	62,88	67,38
Meubelindustrie	46,75	49,18	53,16	58,19	59,97	65,14	67,37
Papier, papierwaren	47,88	50,88	53,17	59,82	63,49	65,91	71,29
Druk- en boekbindersbedrijf	52,17	56,79	61,45	65,12	72,33	72,40	76,94
Leder (behalve schoeisel, kleding)	40,77	43,38	46,62	50,91	53,39	55,01	59,39
Rubber- en plasticindustrie	48,49	51,42	54,05	60,09	63,33	66,39	71,86
Chemische industrie	56,32	59,59	61,49	67,83	72,24	75,15	81,88
Petroleumindustrie	78,36	85,10	88,22	94,01	103,01	105,03	117,99
Steen, glas, aardewerk, enz.	50,98	53,46	56,02	61,56	66,74	68,36	76,18
Metallurgische basisindustrie	59,55	62,98	66,23	72,94	77,34	80,93	89,22
Metaalverwerkende industrie, behalve machines en transportmaterieel	49,44	52,12	54,88	60,08	64,16	67,65	72,85
Machines, behalve elektrische	52,22	56,20	59,18	63,93	68,26	71,66	77,63
Elektrotechnische industrie	48,80	51,19	54,46	60,11	63,37	67,59	73,84
Transportmaterieel	56,34	59,53	63,21	69,93	74,77	79,46	85,63
Totaal fabrieksnijverheid	48,58	51,36	54,22	59,54	63,25	66,16	71,83
waarvan : mannen	52,94	55,92	59,04	64,79	68,73	71,98	78,09
vrouwen	35,51	37,67	39,79	43,82	46,83	48,70	53,05
<i>Bouwnijverheid</i> ¹	52,82	55,71	57,89	62,22	66,56	71,90	77,05
<i>Algemeen gemiddelde voor de nijverheid</i> :							
Totaal (mannen + vrouwen)	50,01	52,84	55,60	60,62	64,78	68,39	73,91
waarvan : mannen	53,43	56,42	59,34	64,59	69,02	73,04	78,83

¹ Mannen alleen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *I.R.E.S.* — *Jaarverslagen van de R.M.Z.* — *Arbeidsblad*. — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *Le coût de la*

main-d'œuvre dans l'industrie européenne, Etudes et Documents, nouvelle série, n° 52, 1959 (I.A.B.). — *Annuaire des statistiques du Travail* (I.A.B.).

VII. — PRIJZEN EN PRIJSINDEXCIJFERS
1. — GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Daggemiddelden	Tarwe in Canada	Koffie te New York Santos IV	Merinoswol 64 S in het Verenigd Koninkrijk	Katoen in de Verenigde Staten (12 markten)	Rubber te Londen « Spot » price nr 1	Koper te Londen	Tin te Londen slotkoers	Oudijzer in de Verenigde Staten	Ruwe petroleum in West-Texas
	\$ per 60 lbs	cents per lb	d per Kg.	\$ per 100 lbs	£ per M.T.	£ per long ton	\$ per long ton	\$ per barrel	
1964	2,03	46,7	96	32,20	186,0	351	1.236	34,7	2,89
1965	1,91	44,7	85	30,40	190,6	469	1.413	35,2	2,89
1966	2,04	40,8	93	26,40	179,1	555	1.296	31,0	2,89
1967	2,02	37,8	86	23,00	151,6	418	1.229	27,0	2,88
1968	1,93	37,4	97	27,20	170,8	526	1.323	27,1	2,90
1969	1,85	40,8	91	25,40	222,2	621	1.451	31,5	3,00
1970	1,76	54,6	79	25,10	180,4	589	1.537	42,0	3,02
1971			72	27,70		444	1.437		3,26
1969 4 ^e kwartaal	1,79	48,0	94	25,00	211,4	689	1.552	34,3	3,02
1970 1 ^e kwartaal	1,79	52,6	84	24,87	209,1	699	1.584	43,8	3,02
2 ^e kwartaal	1,75	53,9	80	25,20	184,0	666	1.546	43,5	3,02
3 ^e kwartaal	1,71	55,8	71	25,50	167,8	538	1.495	40,7	3,02
4 ^e kwartaal	1,79	56,0	70	24,80	165,5	455	1.498	40,2	3,02
1971 1 ^e kwartaal	1,79	50,1	69	25,10	154,1	441	1.452	39,2	3,19
2 ^e kwartaal	1,76	43,1	73	26,47	155,6	477	1.462	37,0	3,27
3 ^e kwartaal		42,5	74	29,63	135,7	448	1.425	35,8	3,27
4 ^e kwartaal			73	30,60		412	1.411		3,33
1970 December	1,81	54,0	70	24,50	174,0	435	1.457	38,0	3,02
1971 Januari	1,80	53,8	68	24,70	159,6	421	1.444	41,5	3,02
Februari	1,79	50,9	68	25,10	152,0	425	1.443	40,8	3,27
Maart	1,79	45,6	71	25,60	150,7	476	1.469	39,0	3,27
April	1,79	43,7	71	25,90	155,0	521	1.484	37,0	3,27
Mei	1,72	43,1	74	26,40	162,4	464	1.466	37,5	3,27
Juni	1,77	42,5	75	27,10	149,4	447	1.437	36,5	3,27
Juli		42,6	75	27,30	138,6	464	1.440	35,5	3,27
Augustus		42,5	75	23,80	134,7	451	1.420	36,0	3,27
September		42,5	73	29,30	134,0	428	1.416	36,0	3,27
Oktober		42,5	73	29,80	130,7	418	1.402	35,0	3,33
November		43,1	73	30,10	127,7	406	1.413	34,0	3,33
December			74	32,00		411	1.417		3,33

VII - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Basis 1963 = 100

Bronnen : Comitel Reuter — Moody's Investors Service — Der Volkswirt.

Maandgemiddelden of maanden	Reuter-indexcijfer	Moody-indexcijfer	Schulze-indexcijfers		
			Algemeen	Nijverheid	Voeding
1964	102	100	104	104	101
1965	98	103	103	105	96
1966	97	107	104	106	98
1967	94	99	100	102	96
1968	106	98	101	104	94
1969	115	107	104	108	96
1970	120	111	106	108	102
1971	113	101	105	109	100
1970 1 ^e kwartaal	120	114	107	110	98
2 ^e kwartaal	121	111	106	109	99
3 ^e kwartaal	120	111	105	107	100
4 ^e kwartaal	119	106	105	105	103
1971 1 ^e kwartaal	116	104	104	106	102
2 ^e kwartaal	114	101	105	110	100
3 ^e kwartaal	112	98	106	110	99
4 ^e kwartaal	110	100	106	111	100
1972 1 ^e kwartaal	119	106	113	118	105
1971 Maart	115	102	105	107	101
April	115	101	105	109	100
Mei	114	101	105	110	99
Juni	113	102	106	110	100
Juli	113	100	106	110	100
Augustus	113	98	105	110	98
September	110	97	105	110	98
Oktober	109	99	105	110	98
November	109	99	106	110	99
December	113	101	108	112	102
1972 Januari	118	105	112	116	105
Februari	120	106	113	119	105
Maart	120	107	115	120	106

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1963 = 100 *

Bron : M.E.Z.

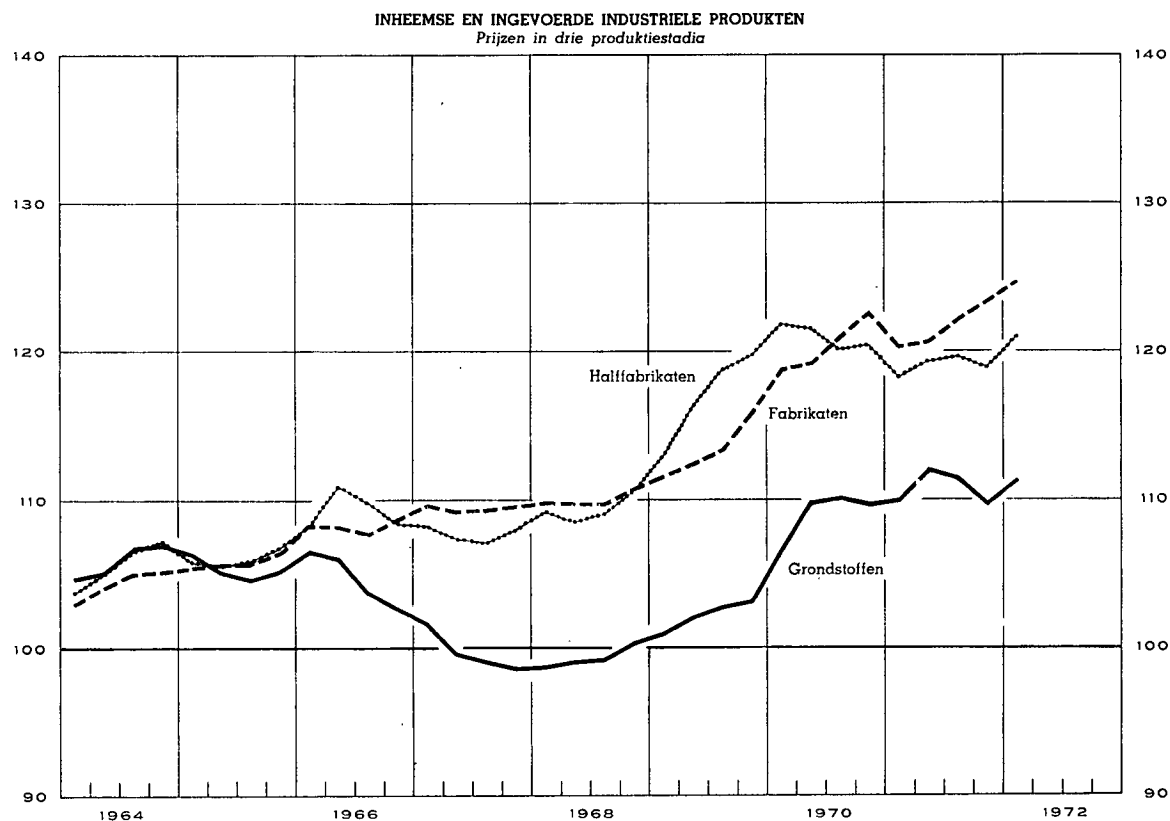
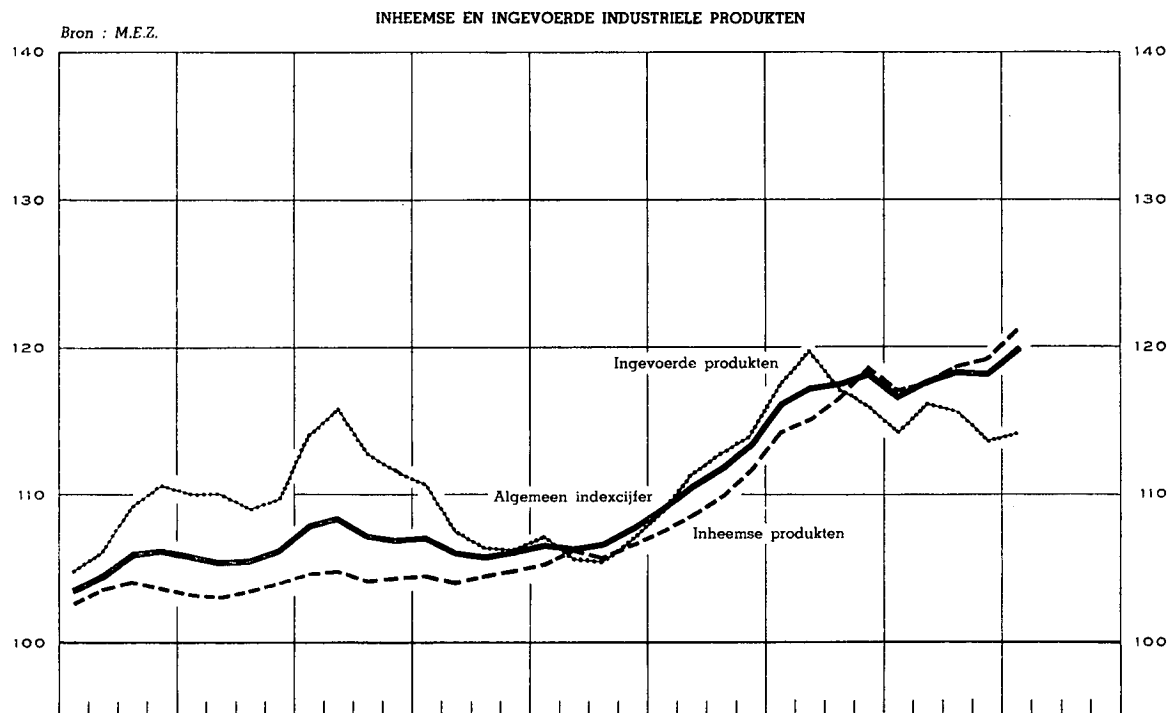
Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Landbouwproducten			Industriële producten								Gezamenlijke industriële producten in de drie produktiestadia		
		Algemeen indexcijfer	Dierlijke	Planteardige	Algemeen indexcijfer	Inheemse producten	Ingevoerde producten	Delfstoffen	Metalen en metaalproducten	Textiel- producten	Scheikundige producten	Bouw- materialen	Grondstoffen	Halffabrikaten	Fabrikaten
1964	104,6	102,7	107,5	98,5	105,2	103,5	107,7	104,9	106,2	103,4	103,1	108,1	106,0	105,6	104,4
1965	105,8	105,8	111,3	101,0	105,8	103,4	109,7	106,9	107,9	97,5	104,0	110,7	105,4	106,0	105,9
1966	108,2	110,5	113,7	107,5	107,7	104,5	113,5	106,9	108,6	99,4	106,2	112,2	104,9	109,4	108,3
1967	107,0	110,4	114,3	106,9	106,3	104,5	107,7	105,5	106,9	95,0	106,5	119,2	99,8	107,6	109,5
1968	107,3	109,2	117,4	102,1	106,9	106,0	106,2	105,4	107,4	96,2	106,5	121,9	99,4	109,3	110,0
1969	112,6	118,1	121,5	115,2	111,3	109,5	111,7	107,5	114,8	97,7	108,4	125,1	102,3	116,9	113,4
1970	118,0	120,3	117,1	123,5	117,5	116,3	117,7	114,5	129,2	101,4	110,3	130,2	109,1	120,9	120,4
1971	117,3	115,0	119,7	111,1	117,9	118,3	114,8	119,0	125,9	105,3	108,6	136,8	110,8	119,0	121,7
1970 1 ^e kwartaal ...	117,5	122,8	120,1	125,3	116,3	114,3	117,5	111,7	128,2	99,1	110,2	127,6	106,6	121,8	118,8
2 ^e kwartaal ...	118,2	122,1	118,6	126,2	117,4	115,1	119,8	113,5	130,3	101,1	109,3	129,0	109,9	121,5	119,2
3 ^e kwartaal ...	117,8	118,6	114,6	122,5	117,7	116,7	117,2	115,8	129,2	101,9	109,6	131,0	110,2	120,1	121,0
4 ^e kwartaal ...	118,2	117,7	115,1	120,0	118,4	118,8	116,0	117,2	128,2	103,3	111,9	132,6	109,8	120,4	122,6
1971 1 ^e kwartaal 1	116,7	116,1	118,9	113,6	116,9	117,1	114,2	118,4	126,0	102,7	107,4	135,4	110,0	118,2	120,4
2 ^e kwartaal ...	117,1	114,1	116,3	112,1	117,9	117,7	116,2	118,9	126,4	105,6	107,1	136,5	112,1	119,3	120,7
3 ^e kwartaal ...	117,9	115,6	119,1	112,5	118,5	118,8	115,6	120,0	125,8	106,8	108,9	137,1	111,5	119,6	122,1
4 ^e kwartaal ...	117,5	114,5	124,2	106,1	118,4	119,3	113,6	118,6	125,3	106,2	110,8	138,0	109,8	118,9	123,4
1972 1 ^e kwartaal ...	119,1	115,9	128,9	104,9	120,0	121,1	114,1	118,6	126,2	111,1	112,3	140,4	111,4	121,0	124,7
1971 Maart	116,6	114,1	117,2	111,4	117,4	117,4	115,2	118,4	127,0	102,8	107,9	136,5	110,8	118,5	120,6
April	116,5	112,9	115,8	110,4	117,5	117,4	115,7	118,2	127,1	104,1	106,8	136,5	111,2	119,4	120,3
Mei	116,5	112,1	115,5	109,0	117,7	117,5	115,9	118,2	125,9	105,7	106,8	136,5	111,9	118,9	120,6
Juni	118,2	117,3	117,6	116,9	118,6	118,3	116,9	120,3	126,3	107,1	107,8	136,5	113,3	119,5	121,2
Juli	117,6	114,3	114,4	114,2	118,5	118,5	116,6	120,2	126,0	107,4	108,4	136,8	112,8	119,4	121,5
Augustus	118,1	115,7	120,4	111,5	118,7	119,0	115,8	120,1	125,8	107,2	109,2	136,8	112,0	119,9	122,2
September ...	117,9	116,7	122,4	111,7	118,2	118,8	114,3	119,6	125,6	105,7	109,1	137,6	109,8	119,5	122,7
Oktober	117,3	114,1	120,9	108,1	118,3	119,1	113,8	118,7	125,8	106,0	109,6	137,6	109,8	119,1	123,0
November	117,6	115,0	125,6	105,8	118,4	119,3	113,7	118,5	125,0	106,4	111,3	137,6	110,1	118,7	123,4
December	117,6	114,4	126,2	104,4	118,5	119,5	113,2	118,7	125,0	106,3	111,4	138,8	109,6	118,9	123,8
1972 Januari	118,3	116,1	129,0	105,1	119,0	120,3	112,9	118,2	125,4	109,1	112,2	139,8	109,6	119,7	124,6
Februari	119,3	115,9	129,6	104,4	120,2	121,4	114,0	119,0	126,1	111,7	112,3	140,6	111,7	121,3	124,9
Maart	119,6	115,7	128,2	105,2	120,7	121,6	115,3	118,7	127,0	112,5	112,4	140,7	113,0	122,0	124,7

* Indexcijfers oorspronkelijk berekend op basis 1936-38 = 100 omgezet in basis 1963 = 100.

1 Nieuwe reeks als gevolg van het van kracht worden, op 1 januari 1971, van de belasting over de toegevoegde waarde. De nieuwe indexcijfers zijn berekend volgens prijzen vrij van belasting; de oude prijzen bevatten sommige overdrachtaksen.

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1963 = 100

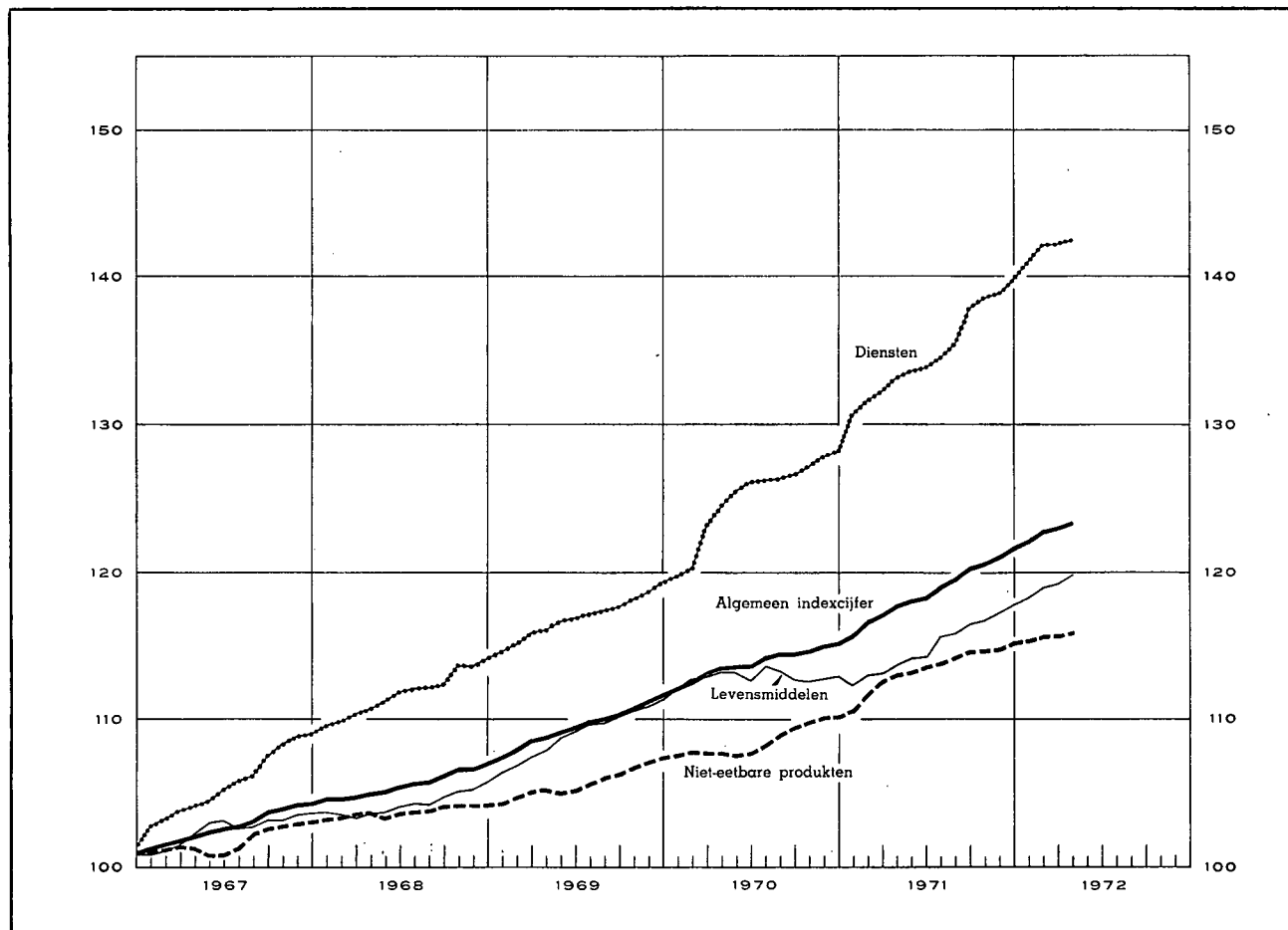

VII - 4a. — PRIJSINDEXCIJFERS BIJ CONSUMPTIE IN BELGIE

Basis 1966 = 100 *

Bron : M.E.Z.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer		Levensmiddelen		Niet-eetbare produkten		Diensten	
	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971
1966	100,00		100,00		100,00		100,00	
1967	102,91		102,52		101,84		105,83	
1968	105,69		104,28		103,81		111,79	
1969	109,65		109,10		105,81		116,97	
1970	113,94		112,90		108,64		125,17	
1971	118,89		115,05		113,56		135,04	
	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971
1 ^e kwartaal	112,67	116,60	112,57	112,84	107,80	111,70	121,14	131,58
2 ^e kwartaal	113,67	118,12	113,04	114,09	107,77	113,32	125,38	133,57
3 ^e kwartaal	114,44	119,68	113,21	116,01	108,95	114,24	126,44	135,96
4 ^e kwartaal	114,99	121,16	112,79	117,25	110,05	114,96	127,74	139,06
Januari	122,22	115,83	112,17	112,38	107,68	110,69	119,82	130,74
Februari	122,57	116,74	112,67	113,00	107,90	111,84	120,39	131,66
Maart	113,21	117,23	112,88	113,13	107,81	112,56	123,21	132,33
April	113,64	117,84	113,24	113,75	107,83	113,12	124,53	133,17
Mei	113,66	118,13	113,16	114,17	107,65	113,28	125,53	133,64
Juni	113,70	118,38	112,72	114,35	107,83	113,56	126,07	133,89
Juli	114,29	119,10	113,56	115,62	108,33	113,86	126,27	134,47
Augustus	114,53	119,55	113,32	115,94	109,02	114,30	126,41	135,48
September	114,50	120,39	112,75	116,48	109,51	114,55	126,63	137,94
Oktober	114,70	120,71	112,59	116,70	109,89	114,70	127,17	138,52
November	115,04	121,13	112,83	117,24	110,08	114,90	127,85	138,92
December	115,23	121,65	112,95	117,81	110,17	115,28	128,20	139,74

* Om het algemene indexcijfer op basis 1966 = 100 om te zetten in een indexcijfer op basis 1971 = 100, volstaat het dit cijfer te vermenigvuldigen met de coëfficiënt 0,8411.

VII - 4b. — PRIJSINDEXCIJFERS BIJ CONSUMPTIE IN BELGIE

Basis 1971 = 100 *

Bron : M.E.Z.

Maanden	Algemeen indexcijfer	Levensmiddelen	Niet-eetbare produkten	Diensten
1972 Januari	102,80	102,84	101,63	102,16
Februari	103,35	103,25	101,74	105,03
Maart ¹	103,48	103,65	101,92	105,27
1 ^e kwartaal	103,21	103,28	101,76	104,15
April	103,84	104,19	102,13	105,53

* Om het algemene indexcijfer op basis 1971 = 100 om te zetten in een indexcijfer op basis 1966 = 100, volstaat het dit cijfer te vermenigvuldigen met de coëfficiënt 1,1889.

¹ Vanaf maart 1972 werd de weging van de verschillende bestanddelen van het indexcijfer aangepast aan de wijzigingen die zich voordeden in de structuur van de verbruiksuitgaven van de gezinnen. De weging van de levensmiddelen werd teruggebracht van 41,55 tot 30 pct., die van de niet-eetbare produkten stijgt van 37,02 tot 40 pct. en die van de diensten van 21,43 tot 30 pct.

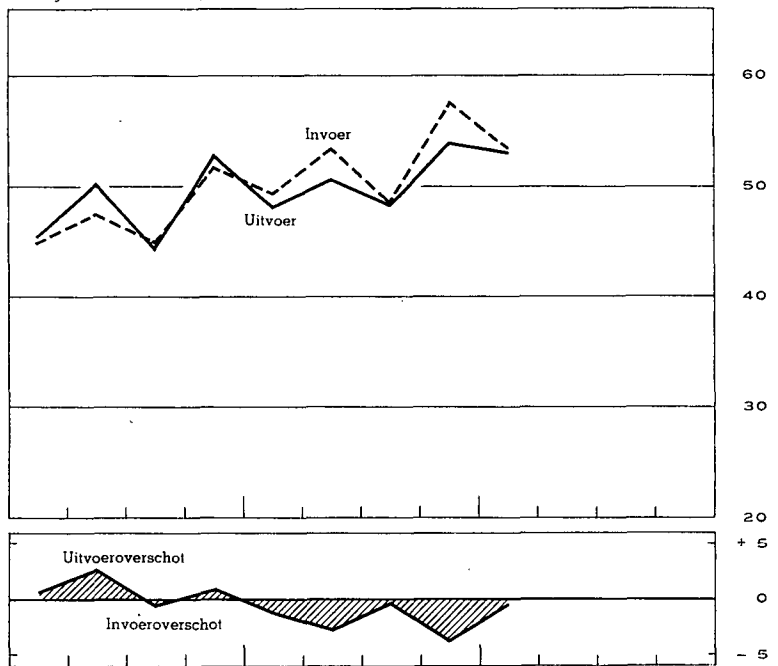
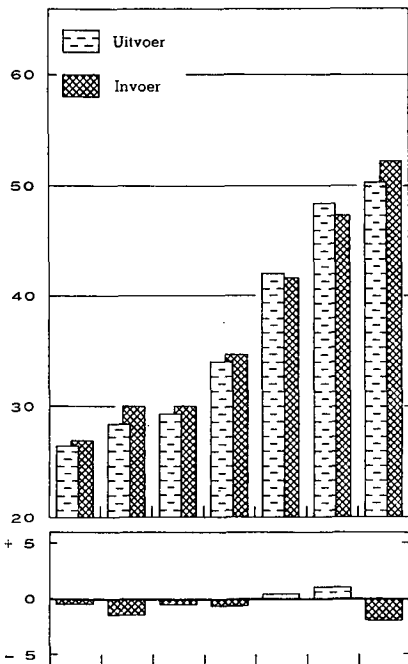
Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Arbeidsblad.* — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *I.R.E.S.* — *De Belgische Textielnijverheid*, tijdschrift van Febeltext. — *Der Volkswirt.* — *Wirtschaft und Statistik.* — *Bulletin mensuel de statistique* (O.V.N.). — *Monthly Digest of Statistics.* —

Bulletin statistique de l'I.N.S.E.E. — *Principaux indicateurs économiques* (O.E.S.O.). — *Données statistiques* (Raad van Europa). — *Mémoires de la Commission des Communautés Européennes*. — *Financiële dagbladen :* *Agéfi*, *Het Financieele Dagblad*, *The Financial Times*, *Le Nouveau Journal*.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

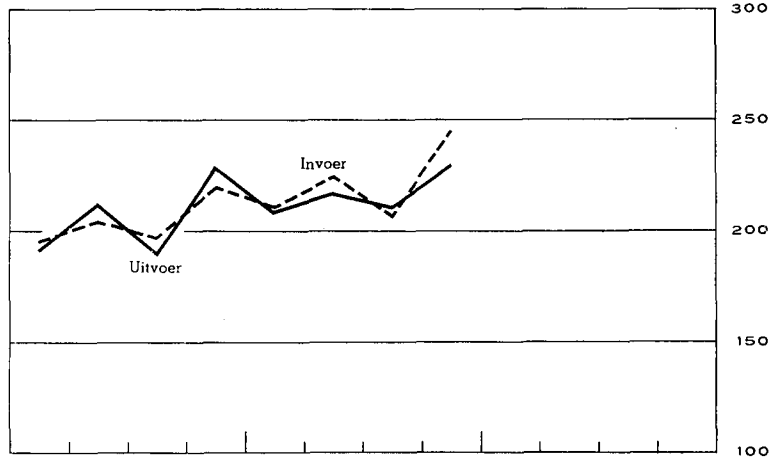
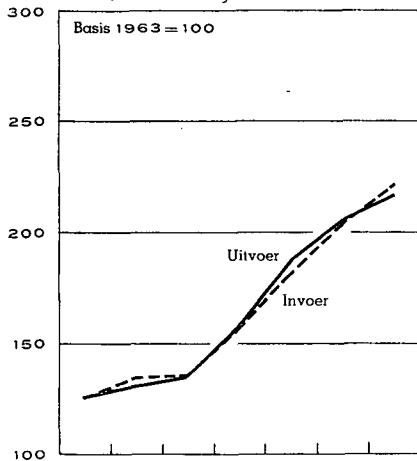
Bron : N.I.S.

INVOER, UITVOER EN HANDELSBALANS
Maandgemiddelden in miljarden franken

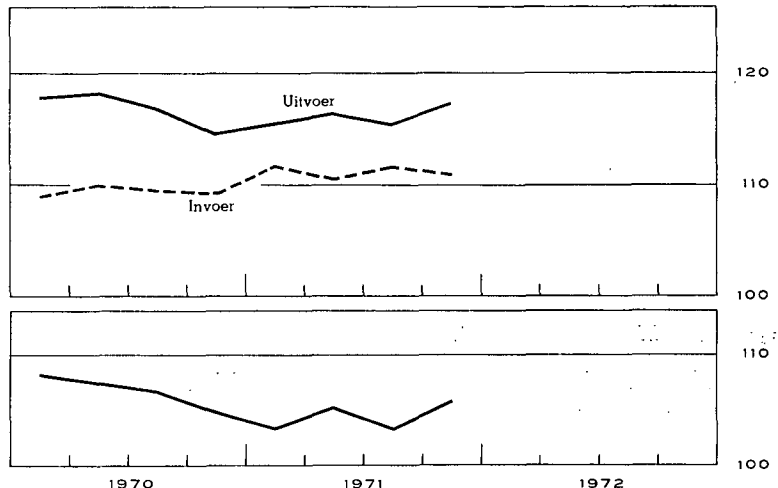
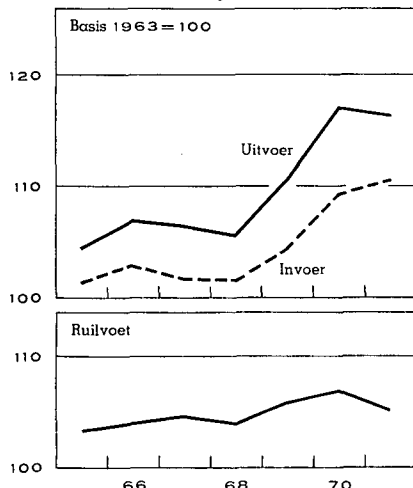
Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.

INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME

INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDDE WAARDEN PER EENHEID EN VAN DE RUILVOET

Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.

VIII - 1. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U. — ALGEMENE TABEL

Maandgemiddelden	Bron : N.I.S.				Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.				
	Waarde : (miljarden franken),			Percentage $\frac{\text{uitvoer}}{\text{invoer}}$	Indexcijfers basis 1963 = 100				
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		hoeveelheid		prijzen		ruilvoet ¹
				invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer		
1964	24,9	23,3	- 1,6	94	114,9	111,3	101,8	103,3	101,5
1965	27,1	26,6	- 0,5	98	125,6	126,1	101,3	104,6	103,3
1966	29,9	28,5	- 1,4	95	134,9	131,6	102,9	107,0	104,0
1967	29,9	29,3	- 0,6	98	136,1	135,7	101,8	106,6	104,7
1968	34,7	34,0	- 0,7	98	157,5	158,5	101,6	105,7	104,0
1969	41,6	41,9	+ 0,3	101	183,3	188,0	104,5	110,7	105,9
1970	47,3	48,4	+ 1,1	102	204,0	206,2	109,3	116,9	107,0
1971	52,2	50,3	- 1,9	96	222,0	216,9	110,6	116,4	105,2
1970 1 ^e kwartaal	44,9	45,6	+ 0,7	102	196,3	192,5	108,9	117,9	108,3
2 ^e kwartaal	47,6	50,4	+ 2,8	106	204,7	213,4	109,9	118,3	107,6
3 ^e kwartaal	45,1	44,6	- 0,5	99	197,6	189,9	109,5	116,9	106,8
4 ^e kwartaal	51,8	52,9	+ 1,1	102	220,0	229,5	109,3	114,7	104,9
1971 1 ^e kwartaal	49,4	48,2	- 1,2	98	210,5	209,5	111,8	115,6	103,4
2 ^e kwartaal	53,4	50,7	- 2,7	95	224,6	217,1	110,6	116,5	105,3
3 ^e kwartaal	48,7	48,5	- 0,2	100	206,9	211,6	111,7	115,5	103,4
4 ^e kwartaal	57,5	53,9	- 3,6	94	244,8	229,7	110,9	117,4	105,9
1972 1 ^e kwartaal	53,6	53,2	- 0,4	99					
1971 Eerste 3 maanden	49,4	48,2	- 1,2	98	210,5	209,5	111,8	115,6	103,4
Eerste 4 maanden	50,6	47,9	- 2,7	95					
Eerste 5 maanden	50,7	48,5	- 2,2	96					
Eerste 6 maanden	51,4	49,4	- 2,0	96	217,6	213,3	111,2	116,1	104,4
Eerste 7 maanden	51,0	49,5	- 1,5	97					
Eerste 8 maanden	50,6	47,9	- 2,7	95					
Eerste 9 maanden	50,5	49,1	- 1,4	97	214,0	212,7	111,4	115,9	104,0
Eerste 10 maanden	51,3	49,7	- 1,6	97					
Eerste 11 maanden	51,7	49,7	- 2,0	96					
12 maanden	52,2	50,3	- 1,9	96	222,0	216,9	110,6	116,4	105,2
1972 Eerste maand	47,7	50,8	+ 3,1	107					
Eerste 2 maanden	50,1	50,7	+ 0,6	101					
Eerste 3 maanden ... v	53,6	53,2	- 0,4	99					

¹ Ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de uitvoerprijzen}}{\text{indexcijfer van de invoerprijzen}}$

N. B. — Wat de indexcijfers van de hoeveelheid, de prijzen en de ruilvoet betreft, wijkt het gemiddelde van de kwartaalcijfers af van het jaarlijkse indexcijfer omdat in dat laatste ook seizoenproducten en sommige artikelen waarvan de bewegingen sporadisch zijn, worden opgenomen.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. — Indeling naar het gebruik der produkten

(Miljoenen franken)

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor												Verbruiksgoederen								Ultrastingsgoederen	Diversen	Algemeen totaal		
	Totaal	de metaalnijverheid	de textielbedrijven	de landbouwen de voedingsmiddelenbedrijven	de diamantnijverheid	de houtnijverheid	de ledernijverheid	de papieren grafische nijverheid	de tabaksnijverheid	de bouwbedrijven	de rubbernijverheid	de petroleumraffinerijen	diverse produktiesectoren					Totaal	niet duurzame					duurzame	
													brandstoffen		scheikundige produkten	metaalprodukten	andere produkten		voedingsmiddelen						andere
													vloeibare	andere					dierlijke produkten	plant-aardige produkten					
1964	16.390	5.343	1.958	1.591	1.126	397	233	293	140	360	88	992	405	985	1.087	454	938	4.976	696	1.050	402	2.828	3.464	83	24.913
1965	17.618	6.076	1.759	1.782	1.174	378	242	295	161	396	98	1.110	360	940	1.235	519	1.093	5.849	802	1.220	481	3.346	3.509	94	27.070
1966	19.740	7.195	1.855	2.024	1.508	403	258	317	147	487	109	1.033	420	851	1.384	538	1.211	6.110	829	1.295	515	3.471	4.000	42	29.892
1967	19.324	6.566	1.559	2.168	1.398	394	219	326	185	498	123	1.229	475	827	1.503	617	1.237	6.429	963	1.379	592	3.495	4.117	30	29.900
1968	23.120	8.185	1.804	2.229	1.899	405	237	354	149	538	155	1.711	558	1.000	1.826	604	1.466	7.236	1.034	1.416	712	4.074	4.278	88	34.722
1969	27.944	10.149	2.028	2.539	2.407	526	298	427	172	686	238	2.010	475	1.188	2.198	781	1.822	8.529	1.150	1.604	848	4.927	5.095	52	41.620
1970	31.151	11.989	1.932	3.105	1.600	510	276	511	181	823	276	2.200	557	1.498	2.534	1.005	2.154	9.417	1.319	1.746	970	5.382	6.716	59	47.343
1971	33.390	11.598	2.015	3.288	2.069	502	299	546	188	1.020	326	2.651	844	1.420	2.972	1.247	2.405	11.186	1.510	2.144	1.106	6.426	7.594	67	52.237
1969 4 ^e kwartaal ...	30.311	11.260	2.060	2.952	2.394	589	297	456	177	799	287	1.946	489	1.310	2.407	886	2.002	9.206	1.263	1.783	936	5.224	5.813	41	45.371
1970 1 ^e kwartaal ...	30.062	11.660	2.116	3.030	1.464	409	326	473	179	692	237	1.896	588	1.536	2.437	913	2.106	9.109	1.144	1.646	931	5.388	5.687	60	44.918
2 ^e kwartaal ...	31.625	12.449	2.060	2.941	1.820	485	285	543	201	875	311	1.866	498	1.518	2.594	990	2.189	9.572	1.309	1.936	977	5.350	6.359	52	47.608
3 ^e kwartaal ...	29.979	11.829	1.654	2.952	1.290	623	220	508	166	819	256	2.360	492	1.419	2.353	970	2.068	8.963	1.247	1.611	979	5.126	6.045	58	45.045
4 ^e kwartaal ...	32.940	12.019	1.897	3.499	1.825	522	272	520	176	908	298	2.679	651	1.521	2.752	1.146	2.255	10.025	1.578	1.791	990	5.666	8.774	62	51.801
1971 1 ^e kwartaal ...	31.736	11.218	1.976	3.450	1.677	414	339	558	183	879	306	2.171	657	1.466	2.873	1.181	2.388	10.766	1.526	1.963	1.078	6.199	6.863	73	49.438
2 ^e kwartaal ...	34.268	11.175	2.064	3.179	2.923	504	312	528	200	1.078	345	2.937	856	1.453	2.934	1.315	2.465	11.260	1.585	2.234	1.110	6.331	7.816	39	53.383
3 ^e kwartaal ...	30.655	10.355	1.806	2.973	1.595	510	252	531	171	1.044	333	2.601	672	1.483	2.961	1.179	2.189	10.785	1.388	2.029	1.061	6.307	7.163	69	48.672
4 ^e kwartaal ...	36.899	13.644	2.214	3.549	2.082	579	294	568	197	1.078	319	2.896	1.189	1.277	3.119	1.315	2.579	11.935	1.542	2.350	1.175	6.868	8.532	87	57.453

1 Rubriek die vooral produkten omvat waarvoor een vertrouwelijk tarief geldt.

VIII - 4a. — INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID *

Basis 1963 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1969	1970				1971			
									4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.
INVOER (C.I.F.) — Indeling naar het gebruik der produkten																	
Produktiegoederen	101,5	100,1	101,6	100,3	100,3	103,0	107,8	108,1	104,7	108,6	109,4	107,9	106,7	109,3	108,4	108,8	107,8
Verbruiksgoederen	102,3	105,1	105,9	104,6	103,4	106,4	110,2	112,1	107,8	110,7	108,1	110,1	112,8	114,8	112,5	113,3	111,9
Uitrustingsgoederen	102,2	99,6	103,5	103,4	104,3	107,8	112,2	117,0	111,9	106,3	114,5	115,1	115,9	115,8	114,8	120,6	121,8
Totaal ...	101,8	101,3	102,9	101,8	101,6	104,5	109,3	110,6	106,4	108,9	109,9	109,5	109,3	111,8	110,6	111,7	110,9
UITVOER (F.O.B.) — Indeling naar de aard der produkten																	
IJzer- en staalnijverheid	101,4	101,5	100,7	100,0	98,4	108,4	130,0	124,0	121,1	129,6	133,1	131,5	125,5	123,4	123,5	125,7	123,6
Metaalverwerkende bedrijven	102,6	104,0	106,8	109,7	108,7	112,1	119,3	123,0	116,3	118,6	119,8	120,8	120,3	121,7	122,5	119,8	128,4
Non-ferrometalen	110,9	123,8	150,5	143,5	154,0	169,7	180,7	144,4	185,3	194,6	195,3	177,8	158,3	145,1	148,4	146,0	138,8
Textiel	105,2	103,0	102,5	100,9	96,2	97,6	96,8	95,3	98,1	99,0	97,0	97,0	95,1	95,5	95,5	94,7	95,7
Scheikundige produkten	102,0	104,1	103,6	102,0	100,9	101,6	102,0	100,7	103,4	101,8	102,5	101,0	101,9	99,2	100,5	98,7	98,8
Steenkolennijverheid	118,2	95,9	90,2	87,8	94,0	105,3	156,7	140,7	113,8	132,0	142,4	166,9	178,9	159,4	138,7	134,3	129,0
Petroleumnijverheid	97,2	96,4	91,9	92,2	92,6	89,3	86,5	96,5	87,9	86,4	86,7	85,8	86,9	95,8	96,6	99,6	93,7
Glas en spiegelglas	102,6	101,9	102,9	108,9	106,3	105,5	99,0	98,6	104,9	104,6	98,3	96,3	97,9	97,8	95,9	98,1	98,7
Landbouwprodukten	95,6	99,8	103,7	100,1	98,9	109,1	104,3	109,8	106,9	105,8	103,6	104,1	103,9	105,8	108,3	112,5	112,6
Cement	101,6	103,0	101,5	102,2	99,8	91,9	98,9	111,7	88,0	93,3	97,5	99,8	103,3	105,3	110,8	114,2	114,8
Bouwmaterialen uit cement en uit gips	104,0	104,9	109,0	110,6	115,8	113,3	115,1	115,2	108,7	114,4	116,4	116,9	113,0	114,8	116,3	114,4	119,8
Groeven	100,7	103,2	102,6	105,5	106,5	111,3	116,2	121,5	113,1	116,4	115,4	115,3	119,5	121,7	121,0	121,3	122,1
Ceramik	108,6	110,4	114,8	115,2	118,4	117,1	125,1	138,4	113,4	121,2	123,8	128,3	125,4	128,7	137,0	149,0	137,6
Hout en meubelen	105,8	109,0	112,4	114,5	111,0	113,0	118,3	117,8	116,9	119,7	120,7	117,2	116,2	115,5	116,9	118,9	119,6
Huiden, leder en schoeisel ...	104,8	111,7	123,8	116,2	110,8	123,5	119,4	114,7	123,2	126,5	116,8	120,5	118,9	112,2	122,7	118,6	113,2
Papier en boeken	102,9	106,2	106,7	106,2	102,4	104,4	108,1	110,5	104,6	108,6	111,2	107,7	107,0	112,0	113,3	110,4	107,8
Bewerkte tabak	95,3	106,5	111,5	113,6	127,3	124,0	126,7	119,7	120,0	125,2	126,0	126,9	129,0	122,0	119,1	118,8	119,6
Rubber	101,3	101,6	100,4	99,3	99,5	96,2	97,8	101,0	95,0	97,9	95,9	98,7	99,4	101,0	103,2	100,4	101,0
Voedingsmiddelenbedrijven ..	103,7	104,3	104,5	103,8	100,7	105,0	109,1	114,7	108,4	107,5	110,5	107,9	111,4	115,0	112,9	112,3	114,1
Diversen	104,6	98,3	88,8	88,7	93,4	109,0	127,4	162,4	108,6	112,3	121,0	124,5	125,6	134,3	175,7	151,5	164,9
Totaal ...	103,3	104,6	107,0	106,6	105,7	110,7	116,9	116,4	115,0	117,9	118,3	116,9	114,7	115,6	116,5	115,5	117,4
INDEXCIJFERS VAN DE RUILVOET ¹																	
Totaal ...	101,5	103,3	104,0	104,7	104,0	105,9	107,0	105,2	108,1	108,3	107,6	106,8	104,9	103,4	105,3	103,4	105,9

¹ Indexcijfers van de ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}}$

* Zie N.B. van tabel VIII-1.

VIII - 4b. — INDEXGIJFERS VAN HET VOLUME *

Basis 1963 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1969	1970				1971			
									4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.
INVOER (G.I.F.) — Indeling naar het gebruik der produkten																	
Produktiegoederen	111,8	121,9	132,5	131,3	155,3	181,1	200,3	211,9	194,6	193,2	198,8	194,5	213,2	201,5	212,1	195,3	237,4
Verbruiksgoederen	123,4	140,7	148,8	158,1	179,1	206,8	221,1	258,0	224,2	216,5	230,8	214,5	232,4	245,4	259,6	247,6	279,9
Uitrustingsgoederen	119,4	123,7	130,0	130,9	140,0	164,0	206,1	228,8	176,7	186,8	200,7	192,9	241,9	214,1	245,5	213,5	241,3
Totaal ...	114,9	125,6	134,9	136,1	157,5	183,3	204,0	222,0	197,5	196,3	204,7	197,6	220,0	210,5	224,6	206,9	244,8
UITVOER (F.O.B.) — Indeling naar de aard der produkten																	
IJzer- en staalnijverheid	115,8	126,8	122,5	132,4	151,6	171,8	170,9	167,1	186,6	179,5	176,6	159,9	168,2	168,8	171,2	167,3	161,3
Metaalverwerkende bedrijven	119,0	143,2	148,6	148,3	170,0	212,6	238,3	254,0	229,7	216,0	263,6	202,8	271,9	247,8	255,9	253,3	259,0
Non-ferrometalen	107,8	116,3	121,3	119,0	135,5	145,7	153,3	142,0	151,8	151,7	151,2	144,4	164,9	140,6	143,5	135,2	149,3
Textiel	104,5	113,4	125,3	117,5	139,1	164,7	174,3	195,6	181,1	161,4	180,5	157,5	198,3	185,6	199,1	180,6	218,4
Scheikundige produkten	110,2	131,1	143,8	159,6	206,6	258,3	303,2	352,6	283,7	276,9	312,3	298,6	328,6	342,6	337,2	358,7	393,3
Steenkolennijverheid	91,4	74,3	52,6	60,3	47,8	43,7	39,1	38,1	45,5	25,3	34,9	44,5	47,9	42,9	34,2	31,2	44,0
Petroleumnijverheid	101,1	107,7	109,2	110,5	153,3	212,6	196,2	188,0	184,9	178,2	169,7	206,0	233,0	152,4	195,2	221,1	183,3
Glas en spiegelglas	111,0	112,2	117,1	123,2	141,3	151,2	186,9	182,4	155,6	146,7	193,4	182,6	225,1	191,9	176,1	164,7	200,5
Landbouwprodukten	99,3	131,4	132,8	172,7	198,8	219,7	275,3	301,2	270,8	259,2	257,5	264,7	349,3	305,9	308,1	266,5	351,8
Cement	116,6	134,7	115,4	107,1	110,4	114,3	134,3	138,3	127,3	105,8	148,7	132,5	150,3	120,9	127,9	135,6	169,1
Bouwmaterialen uit cement en uit gips	106,9	111,6	113,7	119,0	126,1	141,4	166,6	188,4	172,1	121,3	172,9	173,1	198,9	163,3	190,3	186,8	201,4
Groeven	117,8	121,9	121,4	127,4	136,8	141,2	150,0	149,7	146,6	120,3	154,3	162,9	159,7	133,8	151,7	152,0	165,0
Ceramiek	121,2	124,8	110,6	112,5	120,2	145,6	155,2	163,3	160,6	134,5	163,1	157,2	170,1	137,8	161,1	167,6	185,9
Hout en meubelen	114,2	128,8	140,0	149,2	184,3	232,4	248,2	317,4	248,4	203,4	250,1	234,0	307,5	284,7	315,2	289,6	379,5
Huiden, leder en schoeisel ...	107,0	111,1	114,5	116,6	128,4	155,6	158,7	179,5	168,1	158,9	163,8	142,1	165,1	152,0	182,2	159,5	197,4
Papier en boeken	113,3	129,3	150,9	160,9	202,9	264,8	291,3	306,4	304,8	276,7	300,5	268,2	314,1	286,3	302,4	294,2	340,2
Bewerkte tabak	128,7	155,7	152,6	173,3	196,6	173,8	172,6	193,0	178,3	152,2	170,7	178,0	188,7	150,7	196,4	179,2	245,8
Rubber	118,7	139,6	150,3	160,9	194,3	255,9	286,9	331,4	293,4	275,9	309,4	246,9	316,0	298,1	346,9	311,6	371,2
Voedingsmiddelenbedrijven ..	111,5	132,5	139,0	149,1	174,0	212,1	245,6	267,9	229,2	236,5	254,7	232,9	260,7	229,4	276,1	286,9	313,4
Diversen	103,1	114,5	133,6	133,1	138,4	138,5	176,3	132,0	143,8	147,2	166,2	162,0	203,2	168,0	124,8	122,9	134,7
Totaal ...	111,3	126,1	131,6	135,7	158,5	188,0	206,2	216,9	203,5	192,5	213,4	189,9	229,5	209,5	217,1	211,6	229,7

* Zie N.B. van tabel VIII-1.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden	West-Duitsland			Frankrijk			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1964	5,12	4,83	- 0,29	3,65	3,53	- 0,12	3,67	5,34	+ 1,67
1965	5,76	5,81	+ 0,05	4,15	3,86	- 0,29	4,02	5,87	+ 1,85
1966	6,47	6,00	- 0,47	4,65	4,60	- 0,05	4,37	6,33	+ 1,96
1967	6,33	5,80	- 0,53	4,43	5,19	+ 0,76	4,50	6,29	+ 1,79
1968	7,21	7,12	- 0,09	5,30	6,31	+ 1,01	5,06	7,16	+ 2,10
1969	9,65	9,60	- 0,05	6,62	8,81	+ 2,19	5,94	8,12	+ 2,18
1970	11,05	11,91	+ 0,86	8,11	9,58	+ 1,47	6,92	9,37	+ 2,45
1971	13,18	12,58	- 0,60	9,28	10,19	+ 0,91	8,49	9,56	+ 1,07
1970 1 ^e kwartaal	10,30	11,20	+ 0,90	7,92	8,91	+ 0,99	6,78	8,54	+ 1,76
2 ^e kwartaal	10,67	12,33	+ 1,66	8,31	10,16	+ 1,85	7,05	10,23	+ 3,18
3 ^e kwartaal	10,83	11,26	+ 0,43	7,38	8,86	+ 1,48	6,36	8,60	+ 2,24
4 ^e kwartaal	12,39	12,84	+ 0,45	8,85	10,38	+ 1,53	7,48	10,13	+ 2,65
1971 1 ^e kwartaal	13,40	11,48	- 1,92	8,47	9,68	+ 1,21	7,58	9,27	+ 1,69
2 ^e kwartaal	12,81	12,34	- 0,47	9,27	10,23	+ 0,96	8,81	9,42	+ 0,61
3 ^e kwartaal	12,10	13,14	+ 1,04	8,30	9,21	+ 0,91	7,65	8,79	+ 1,14
4 ^e kwartaal	14,41	13,36	- 1,05	11,08	11,64	+ 0,56	9,93	10,75	+ 0,82
1972 1 ^e kwartaal	13,31	13,18	- 0,13	11,16	11,26	+ 0,10	8,12	9,91	+ 1,79
1971 Eerste 3 maanden	13,40	11,48	- 1,92	8,47	9,68	+ 1,21	7,58	9,27	+ 1,69
Eerste 4 maanden	13,30	11,50	- 1,80	8,82	9,82	+ 1,00	7,65	9,08	+ 1,43
Eerste 5 maanden	13,22	11,70	- 1,52	8,76	9,79	+ 1,03	8,15	9,05	+ 0,90
Eerste 6 maanden	13,11	11,91	- 1,20	8,87	9,95	+ 1,08	8,20	9,34	+ 1,14
Eerste 7 maanden	12,98	12,06	- 0,92	8,77	10,04	+ 1,27	8,26	9,19	+ 0,93
Eerste 8 maanden	12,82	11,86	- 0,96	8,64	9,62	+ 0,98	8,13	8,86	+ 0,73
Eerste 9 maanden	12,77	12,32	- 0,45	8,68	9,71	+ 1,03	8,02	9,16	+ 1,14
Eerste 10 maanden	12,88	12,54	- 0,34	9,08	9,92	+ 0,84	8,25	9,39	+ 1,14
Eerste 11 maanden	13,01	12,51	- 0,50	9,20	10,02	+ 0,82	8,34	9,40	+ 1,06
12 maanden	13,18	12,58	- 0,60	9,28	10,19	+ 0,91	8,49	9,56	+ 1,07
1972 1 ^e maand	10,88	12,47	+ 1,59	9,79	10,60	+ 0,81	7,33	8,88	+ 1,55
Eerste 2 maanden	12,19	12,28	+ 0,09	10,36	10,75	+ 0,39	7,69	9,50	+ 1,81
Eerste 3 maanden	13,31	13,18	- 0,13	11,16	11,26	+ 0,10	8,12	9,91	+ 1,79
Maandgemiddelden	Italië			E.E.G.			Totaal Europese O.E.S.O.-landen (moederlanden) 1		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1964	0,94	0,88	- 0,06	13,38	14,58	+ 1,20	16,87	17,96	+ 1,09
1965	1,05	0,91	- 0,14	14,98	16,45	+ 1,47	18,74	20,41	+ 1,67
1966	1,22	0,94	- 0,28	16,70	17,87	+ 1,17	20,79	21,85	+ 1,06
1967	1,35	1,17	- 0,18	16,61	18,45	+ 1,84	20,66	22,47	+ 1,81
1968	1,50	1,29	- 0,21	19,07	21,88	+ 2,81	23,73	26,20	+ 2,47
1969	1,68	1,80	+ 0,12	23,89	28,33	+ 4,44	29,35	33,79	+ 4,44
1970	1,77	2,27	+ 0,50	27,85	33,13	+ 5,28	33,61	39,41	+ 5,80
1971	2,06	2,19	+ 0,13	33,01	34,52	+ 1,51	39,51	40,72	+ 1,21
1970 1 ^e kwartaal	1,80	2,11	+ 0,31	26,80	30,76	+ 3,96	32,12	37,10	+ 4,98
2 ^e kwartaal	1,77	2,60	+ 0,83	27,80	35,32	+ 7,52	33,75	41,69	+ 7,94
3 ^e kwartaal	1,79	2,09	+ 0,30	26,36	30,81	+ 4,45	31,68	36,31	+ 4,63
4 ^e kwartaal	1,73	2,30	+ 0,57	30,45	35,65	+ 5,20	36,90	42,53	+ 5,63
1971 1 ^e kwartaal	1,97	2,20	+ 0,23	31,42	32,63	+ 1,21	37,43	38,67	+ 1,24
2 ^e kwartaal	2,06	2,42	+ 0,36	32,95	34,41	+ 1,46	40,18	40,62	+ 0,44
3 ^e kwartaal	2,10	1,84	- 0,26	30,15	32,98	+ 2,83	35,95	38,99	+ 3,04
4 ^e kwartaal	2,11	2,33	+ 0,22	37,53	38,08	+ 0,55	44,47	44,60	+ 0,13
1972 1 ^e kwartaal	2,31	2,42	+ 0,11	34,90	36,77	+ 1,87	41,31	43,67	+ 2,36
1971 Eerste 3 maanden	1,97	2,20	+ 0,23	31,42	32,63	+ 1,21	37,43	38,67	+ 1,24
Eerste 4 maanden	2,02	2,27	+ 0,25	31,79	32,67	+ 0,88	37,95	38,56	+ 0,61
Eerste 5 maanden	1,98	2,35	+ 0,37	32,11	32,89	+ 0,78	38,41	38,97	+ 0,56
Eerste 6 maanden	2,01	2,32	+ 0,31	32,19	33,52	+ 1,33	38,81	39,65	+ 0,84
Eerste 7 maanden	2,01	2,26	+ 0,25	32,02	33,55	+ 1,53	38,47	39,69	+ 1,22
Eerste 8 maanden	2,04	2,14	+ 0,10	31,63	32,48	+ 0,85	38,02	38,43	+ 0,41
Eerste 9 maanden	2,04	2,15	+ 0,11	31,51	33,34	+ 1,83	37,86	39,43	+ 1,57
Eerste 10 maanden	2,06	2,18	+ 0,12	32,27	34,03	+ 1,76	38,65	40,12	+ 1,47
Eerste 11 maanden	2,06	2,17	+ 0,11	32,61	34,10	+ 1,49	39,03	40,22	+ 1,19
12 maanden	2,06	2,19	+ 0,13	33,01	34,52	+ 1,51	39,51	40,72	+ 1,21
1972 1 ^e maand	2,04	2,43	+ 0,39	30,04	34,38	+ 4,34	36,17	40,94	+ 4,77
Eerste 2 maanden	2,13	2,38	+ 0,25	32,37	34,91	+ 2,54	38,54	41,54	+ 3,00
Eerste 3 maanden	2,31	2,42	+ 0,11	34,90	36,77	+ 1,87	41,31	43,67	+ 2,36

1 Finland inbegrepen vanaf januari 1970.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden	Verenigde Staten van Amerika			Verenigd Koninkrijk			Landen van het sterlinggebied exclusief het Verenigd Koninkrijk		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1964	2,19	1,88	- 0,31	1,89	1,15	- 0,74	1,47	0,88	- 0,59
1965	2,29	2,22	- 0,07	2,02	1,28	- 0,74	1,57	1,03	- 0,54
1966	2,37	2,46	+ 0,09	2,21	1,34	- 0,87	1,76	1,01	- 0,75
1967	2,46	2,45	- 0,01	2,09	1,39	- 0,70	1,82	1,06	- 0,76
1968	2,87	3,21	+ 0,34	2,51	1,49	- 1,02	1,91	1,09	- 0,82
1969	3,19	2,90	- 0,29	2,90	1,69	- 1,21	2,31	1,24	- 1,07
1970	4,15	2,90	- 1,25	2,75	1,76	- 0,99	2,33	1,39	- 0,94
1971	3,34	3,42	+ 0,08	3,22	1,81	- 1,41	2,36	1,37	- 0,99
1970 1 ^e kwartaal	3,64	2,83	- 0,81	2,50	1,72	- 0,78	2,47	1,40	- 1,07
2 ^e kwartaal	4,18	2,61	- 1,57	3,00	1,74	- 1,26	2,17	1,31	- 0,86
3 ^e kwartaal	3,78	2,48	- 1,30	2,34	1,45	- 0,89	2,32	1,28	- 1,04
4 ^e kwartaal	4,99	3,68	- 1,31	3,16	2,12	- 1,04	2,36	1,59	- 0,77
1971 1 ^e kwartaal	3,42	3,43	+ 0,01	2,79	1,74	- 1,05	2,18	1,32	- 0,86
2 ^e kwartaal	3,43	3,82	+ 0,39	4,01	1,79	- 2,22	2,49	1,32	- 1,17
3 ^e kwartaal	3,41	3,71	+ 0,30	2,67	1,83	- 0,84	2,18	1,31	- 0,87
4 ^e kwartaal	3,10	2,73	- 0,37	3,41	1,89	- 1,52	2,59	1,53	- 1,06
1972 1 ^e kwartaal	2,93	2,80	- 0,13	3,19	2,14	- 1,05			
1971 Eerste 3 maanden	3,42	3,43	+ 0,01	2,79	1,74	- 1,05	2,18	1,32	- 0,86
Eerste 4 maanden	3,51	3,39	- 0,12	2,97	1,68	- 1,29	2,34	1,27	- 1,07
Eerste 5 maanden	3,38	3,53	+ 0,15	3,11	1,71	- 1,40	2,26	1,31	- 0,95
Eerste 6 maanden	3,42	3,63	+ 0,21	3,40	1,76	- 1,64	2,33	1,32	- 1,01
Eerste 7 maanden	3,36	3,64	+ 0,28	3,30	1,78	- 1,52	2,32	1,34	- 0,98
Eerste 8 maanden	3,41	3,57	+ 0,16	3,22	1,74	- 1,48	2,26	1,29	- 0,97
Eerste 9 maanden	3,42	3,65	+ 0,23	3,16	1,79	- 1,37	2,28	1,32	- 0,96
Eerste 10 maanden	3,39	3,53	+ 0,14	3,19	1,78	- 1,41	2,27	1,31	- 0,96
Eerste 11 maanden	3,33	3,45	+ 0,12	3,20	1,80	- 1,40	2,27	1,31	- 0,96
Eerste 12 maanden	3,34	3,42	+ 0,08	3,22	1,81	- 1,41	2,36	1,37	- 0,99
1972 1 ^e maand	2,60	3,46	+ 0,86	3,22	2,24	- 0,98	1,80	1,28	- 0,52
Eerste 2 maanden	2,77	3,03	+ 0,26	3,08	2,10	- 0,98	1,71	1,26	- 0,45
Eerste 3 maanden	2,93	2,80	- 0,13	3,19	2,14	- 1,05			
Maandgemiddelden	Latijns Amerika 1			Rep. Zaire, Rwanda en Burundi			Comecon		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1964	0,96	0,61	- 0,35	0,86	0,28	- 0,58	0,49	0,32	- 0,17
1965	0,97	0,63	- 0,34	0,87	0,30	- 0,57	0,51	0,39	- 0,12
1966	1,04	0,62	- 0,42	1,31	0,30	- 1,01	0,58	0,50	- 0,08
1967	1,24	0,67	- 0,57	1,08	0,24	- 0,84	0,57	0,65	+ 0,08
1968	1,29	0,70	- 0,59	1,37	0,32	- 1,05	0,64	0,61	- 0,03
1969	1,28	0,75	- 0,53	1,80	0,40	- 1,40	0,65	0,62	- 0,03
1970	1,57	0,89	- 0,68	1,95	0,50	- 1,45	0,74	0,71	- 0,03
1971	1,41	1,03	- 0,38	1,18	0,55	- 0,63	0,88	0,75	- 0,13
1969 4 ^e kwartaal	1,32	0,80	- 0,52	1,93	0,45	- 1,48	0,74	0,66	- 0,08
1970 1 ^e kwartaal	1,32	0,84	- 0,48	2,30	0,46	- 1,84	0,65	0,77	+ 0,12
2 ^e kwartaal	1,72	0,81	- 0,91	2,15	0,48	- 1,67	0,71	0,72	+ 0,01
3 ^e kwartaal	1,82	0,89	- 0,93	1,71	0,51	- 1,21	0,73	0,64	- 0,09
4 ^e kwartaal	1,41	1,03	- 0,38	1,64	0,54	- 1,10	0,85	0,71	- 0,14
1971 1 ^e kwartaal	1,46	1,07	- 0,39	1,00	0,56	- 0,44	0,80	0,84	+ 0,04
2 ^e kwartaal	1,49	1,05	- 0,44	1,17	0,61	- 0,56	0,83	0,77	- 0,06
3 ^e kwartaal	1,37	0,96	- 0,41	1,32	0,52	- 0,80	0,91	0,63	- 0,28
4 ^e kwartaal	1,31	1,04	- 0,27	1,24	0,49	- 0,75	0,98	0,74	- 0,24
1971 Eerste 2 maanden	1,30	1,04	- 0,26	0,82	0,58	- 0,24	0,76	0,75	- 0,01
Eerste 3 maanden	1,46	1,07	- 0,39	1,00	0,56	- 0,44	0,80	0,84	+ 0,04
Eerste 4 maanden	1,46	1,04	- 0,42	1,02	0,56	- 0,46	0,83	0,82	- 0,01
Eerste 5 maanden	1,43	1,02	- 0,41	1,07	0,54	- 0,53	0,82	0,83	+ 0,01
Eerste 6 maanden	1,47	1,06	- 0,41	1,08	0,53	- 0,50	0,82	0,80	- 0,02
Eerste 7 maanden	1,45	1,05	- 0,40	1,12	0,58	- 0,54	0,82	0,80	- 0,02
Eerste 8 maanden	1,46	1,01	- 0,45	1,21	0,56	- 0,65	0,83	0,76	- 0,07
Eerste 9 maanden	1,44	1,03	- 0,41	1,16	0,56	- 0,60	0,85	0,75	- 0,10
Eerste 10 maanden	1,41	1,02	- 0,39	1,18	0,55	- 0,63	0,85	0,74	- 0,11
Eerste 11 maanden	1,41	1,02	- 0,39	1,22	0,54	- 0,68	0,86	0,73	- 0,13
Eerste 12 maanden	1,41	1,03	- 0,38	1,18	0,55	- 0,63	0,88	0,75	- 0,13
1972 1 ^e maand	0,98	0,96	- 0,02	0,92	0,42	- 0,50	0,87	1,04	+ 0,17
Eerste 2 maanden	1,06	0,96	- 0,10	1,03	0,48	- 0,55	0,90	0,87	- 0,03

1 Omvat : Midden-Amerika, Zuid-Amerika en Mexico.

Bibliografische referenties : Maandelijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Industrie, tijdschrift van de V.B.N. — De Belgische Textielnijverheid, maandelijks tijdschrift van Febeltex. — Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse

Handel. — Handelsoversicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg. — Bulletins statistiques : Commerce extérieur (O.E.S.O.). — Statistical Papers : Direction of International Trade (O.V.N.). — Algemeen Statistisch Bulletin (Statistisch Bureau van de Europese Gemeenschappen). — I.R.E.S.

IX. — BETALINGSBALANS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

IX · 1. — ALGEMENE BETALINGSBALANS

Jaarcijfers
(Miljarden franken)

	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 *		
							Ont- vangsten	Uitgaven	Saldo
1. Goederen- en dienstentransacties :									
1.1 Goederentransacties :									
1.11 Uitvoer en invoer ¹	- 2,6	- 16,6	- 3,9	- 12,1	- 4,6	+ 24,7	501,8	480,6	+ 21,2
1.12 Loonwerk	+ 5,7	+ 7,1	+ 7,0	+ 8,0	+ 9,0	+ 9,7	18,6	4,7	+ 13,9
1.13 Arbitrage (netto)	+ 3,2	+ 5,3	+ 5,4	+ 3,4	+ 4,8	+ 5,0	6,4	—	+ 6,4
1.2 Niet-monetair goud	- 2,0	- 1,5	- 2,4	- 1,3	- 0,4	...	0,9	0,8	+ 0,1
1.3 Vrachtkosten ²	- 0,3	- 0,2	+ 1,6	+ 1,2	+ 0,7	+ 1,5	24,9	21,1	+ 3,8
1.4 Verzekeringskosten voor goederenvervoer ² ...	- 0,1	- 0,1	...	...	- 0,1	...	0,8	1,0	- 0,2
1.5 Andere vervoerkosten	+ 2,0	+ 1,4	+ 1,4	+ 1,2	+ 0,7	+ 0,9	10,9	9,4	+ 0,6
1.6 Reisverkeer	- 4,1	- 4,5	- 6,4	- 6,2	- 6,9	- 7,2	18,4	28,7	- 10,3
1.7 Opbrengsten uit investeringen	+ 0,6	+ 1,1	+ 1,2	+ 1,7	+ 0,8	+ 3,4	49,1	44,9	+ 4,2
1.8 Niet elders vermelde overheidstransacties ...	+ 0,3	+ 0,2	+ 3,7	+ 3,3	+ 1,1	+ 0,6	11,4	10,0	+ 1,4
1.9 Overige :									
1.91 Grensarbeiders	+ 4,1	+ 4,0	+ 4,3	+ 4,2	+ 4,5	+ 3,9	7,7	3,6	+ 4,1
1.92 Overige	+ 1,3	+ 0,9	+ 1,4	+ 1,6	+ 0,4	+ 1,8	43,0	41,3	+ 1,7
Totaal 1 ...	+ 8,1	- 2,9	+ 13,3	+ 5,0	+ 10,0	+ 44,3	693,0	646,1	+ 46,9
2. Overdrachten :									
2.1 Particulieren	+ 2,5	+ 1,6	+ 1,5	+ 2,2	+ 0,5	+ 2,0	12,2	10,0	+ 2,2
2.2 Staat	- 3,0	- 3,5	- 4,7	- 5,4	- 6,3	- 8,9	1,3	8,1	- 6,8
Totaal 2 ...	- 0,5	- 1,9	- 3,2	- 3,2	- 5,8	- 6,9	13,5	18,1	- 4,6
3. Kapitaalverkeer van de overheid :									
3.1 Staat ³ :									
3.11 Verplichtingen :									
3.111 Contractuele aflossingen	- 3,3	- 1,8	- 1,9	- 2,1	- 2,1	- 1,8	—	2,0	- 2,0
3.112 Andere transacties	- 2,0	- 0,4	- 4,0	- 0,8	+ 1,3	+ 1,9	1,3	9,6	- 8,3
3.12 Tegoeden	- 0,5	- 0,3	- 0,4	- 0,3	- 1,1	- 0,3	0,1	0,8	- 0,7
3.2 Andere overheid :									
3.21 Verplichtingen	...	...	- 0,5	- 0,2	- 0,2	- 0,2	...	...	...
3.22 Tegoeden	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal 3 ...	- 5,8	- 2,5	- 6,8	- 3,4	- 2,1	- 0,4	1,4	12,4	- 11,0
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁴ en particulieren :									
4.1 Overheidsbedrijven	+ 1,7	+ 0,7	- 1,3	- 0,4	+ 1,6	- 2,4	0,3	0,9	- 0,6
4.2 Financiële instellingen van de overheidssector	+ 0,4	+ 1,0	+ 2,2	- 0,2	+ 8,0	+ 0,3	0,9	3,0	- 2,1
4.3 Particuliere sector :									
4.31 Belgisch-Luxemburgse investeringen en beleggingen in het buitenland :									
4.311 Effecten (nettocijfers)	- 2,1	- 6,5	- 5,3	- 13,4	- 15,0	- 15,7	—	22,8	- 22,8
4.312 Directe investeringen	- 2,0	- 0,4	- 2,6	- 2,6	- 0,7	- 7,8	3,9	11,8	- 7,9
4.313 Onroerende goederen	- 1,3	- 1,7	- 1,5	- 1,2	- 1,3	- 0,9	0,9	2,1	- 1,2
4.314 Overige (nettocijfers)	...	- 0,3	+ 1,3	+ 1,5	+ 3,1	- 2,7	—	1,3	- 1,3
4.32 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :									
4.321 Effecten (nettocijfers)	+ 0,5	- 0,2	+ 2,8	- 0,5	- 1,1	+ 1,3	5,1	—	+ 5,1
4.322 Directe investeringen	+ 7,1	+ 7,0	+ 11,5	+ 12,5	+ 13,8	+ 15,9	23,5	1,9	+ 21,6
4.323 Onroerende goederen	+ 0,2	- 0,3	- 0,2	- 0,1	- 0,3	...	0,8	0,5	+ 0,3
4.324 Overige (nettocijfers)	+ 0,7	+ 0,7	+ 0,9	...	+ 6,1	- 1,8	—	0,1	- 0,1
4.33 Niet-onderscheiden investeringen en beleggingen (nettocijfers)	+ 0,8	+ 0,6	+ 0,3	...	...	...	...	—	...
Totaal 4 ...	+ 6,0	+ 0,6	+ 8,1	- 4,4	+ 14,2	- 13,8	35,4	44,4	- 9,0
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	+ 0,7	+ 0,3	+ 0,9	+ 1,5	+ 1,6	- 3,2	0,3	—	+ 0,3
Totaal 1 tot 5 ...	+ 8,5	- 6,4	+ 12,3	- 4,5	+ 17,9	+ 20,0	743,6	721,0	+ 22,6
6. Financiering van het totaal :									
6.1 Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland	+ 1,2	- 1,1	+ 2,7	- 0,8	+ 2,8	+ 4,8	—	—	- 3,0
6.2 Mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de geldscheppende instellingen :									
6.21 Belgische en Luxemburgse banken :									
6.211 In Belgische en Luxemb. franken	...	- 1,7	- 0,8	+ 2,1	+ 5,9	+ 3,8	—	—	- 5,9
6.212 In buitenlandse geldsoorten	- 1,2	- 6,4	- 2,3	+ 8,1	+ 1,8	- 0,7	—	—	+ 13,5
6.22 Diverse geldscheppende instellingen ...	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,3	+ 0,3	+ 2,0	+ 0,7	—	—	+ 0,5
6.23 N.B.B.	+ 8,0	+ 1,7	+ 12,4	- 14,2	+ 5,4	+ 11,4	—	—	+ 17,5
p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toekenningen .	—	—	—	—	—	(+ 3,5)	—	—	(+ 3,5)

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn.

² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van de rubriek 1.1 "Uitvoer en invoer" (cf. noot 1).

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, Betalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voortichting (N.B.B.) XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁴ Andere dan de geldscheppende instellingen.

IX · 2. — ALGEMENE BETALINGSBALANS

Saldi per kwartaal

(Miljarden franken)

	1969	1970				1971 ^a			
	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Goederen- en dienstentransacties :									
1.1 Goederentransacties :									
1.11 Uitvoer en invoer ¹	+ 9,8	+ 7,7	+ 3,1	+ 8,4	+ 5,5	+ 3,2	+ 5,0	+ 5,4	+ 7,6
1.12 Loonwerk	+ 2,4	+ 2,1	+ 2,0	+ 2,4	+ 3,2	+ 2,8	+ 4,1	+ 2,9	+ 4,1
1.13 Arbitrage	+ 1,7	+ 2,0	+ 0,6	+ 1,7	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,3	+ 3,6	- 0,3
1.2 Niet-monetair goud	+ 0,1	...	...	...	...	...	+ 0,1	+ 0,1	- 0,1
1.3 Vrachtkosten ²	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,3	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,9	+ 0,8	+ 0,9	+ 1,2
1.4 Verzekeringskosten voor goederen- vervoer ²	...	...	...	...	...	...	- 0,1	...	- 0,1
1.5 Andere vervoerkosten	+ 0,2	...	+ 0,3	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,5	+ 0,2	- 0,1	...
1.6 Reisverkeer	- 0,7	- 0,7	- 2,1	- 4,3	- 0,1	- 0,5	- 2,3	- 6,1	- 1,4
1.7 Opbrengsten uit investeringen	+ 0,8	+ 1,4	- 0,6	+ 2,4	+ 0,2	+ 1,2	- 0,4	+ 1,9	+ 1,5
1.8 Niet elders vermelde overheids- transacties	+ 0,2	- 1,1	+ 0,3	+ 0,7	+ 0,7	- 1,1	+ 0,8	+ 0,5	+ 1,2
1.9 Overige :									
1.91 Grensarbeiders	+ 1,2	+ 0,8	+ 1,0	+ 0,9	+ 1,2	+ 1,1	+ 0,9	+ 1,1	+ 1,0
1.92 Overige	+ 0,3	+ 0,7	+ 0,6	+ 0,6	- 0,1	+ 0,5	+ 1,2	...	...
Totaal 1 ...	+16,4	+13,6	+ 5,5	+13,3	+11,9	+10,4	+11,6	+10,2	+14,7
2. Overdrachten :									
2.1 Particulieren	- 0,2	+ 0,7	+ 0,3	+ 0,7	+ 0,3	+ 0,4	+ 1,1	+ 0,9	- 0,2
2.2 Staat	- 1,5	- 2,0	- 0,8	- 2,0	- 4,1	- 3,1	- 1,1	- 1,8	- 0,8
Totaal 2 ...	- 1,7	- 1,3	- 0,5	- 1,3	- 3,8	- 2,7	...	- 0,9	- 1,0
3. Kapitaalverkeer van de overheid :									
3.1 Staat ³ :									
3.11 Verplichtingen :									
3.111 Contractuele aflossingen	- 0,3	- 0,6	- 0,5	- 0,5	- 0,2	- 0,6	- 0,6	- 0,4	- 0,4
3.112 Andere transacties ...	- 0,1	+ 0,6	+ 0,8	+ 1,2	- 0,7	- 0,6	- 2,9	- 2,3	- 2,5
3.12 Tegoeden	- 0,8	- 0,2	...	...	- 0,1	- 0,3	- 0,2	- 0,1	- 0,1
3.2 Andere overheid :									
3.21 Verplichtingen	...	...	- 0,2	...	...	...	...	...	...
3.22 Tegoeden	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal 3 ...	- 1,2	- 0,2	+ 0,1	+ 0,7	- 1,0	- 1,5	- 3,7	- 2,8	- 3,0
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁴ en particulieren :									
4.1 Overheidsbedrijven	+ 0,5	- 0,8	- 1,1	- 0,3	- 0,2	...	...	- 0,2	- 0,4
4.2 Financiële instellingen van de over- heidssector	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,4	- 0,7	- 1,6	- 0,5	+ 0,7	- 0,7
4.3 Particuliere sector :									
4.31 Belgisch-Luxemburgse investe- ringen en beleggingen in het buitenland :									
4.311 Effecten	- 2,3	- 3,2	- 3,6	- 4,5	- 4,4	- 5,9	- 4,5	- 5,1	- 7,3
4.312 Directe investeringen ..	- 1,0	- 0,8	- 2,3	- 1,8	- 2,9	+ 0,3	- 4,7	- 2,7	- 0,8
4.313 Onroerende goederen ...	- 0,4	- 0,2	- 0,3	- 0,1	- 0,3	- 0,2	- 0,3	- 0,3	- 0,4
4.314 Overige	+ 0,8	- 0,8	- 0,1	- 1,7	- 0,1	- 0,2	- 1,5	+ 0,8	- 0,4
4.32 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :									
4.321 Effecten	...	+ 0,1	...	+ 0,3	+ 0,9	+ 1,5	+ 2,6	+ 0,5	+ 0,5
4.322 Directe investeringen ..	+ 5,4	+ 2,4	+ 5,9	+ 3,1	+ 4,5	+ 5,0	+ 7,4	+ 5,4	+ 3,8
4.323 Onroerende goederen ..	- 0,1	...	...	...	...	...	...	+ 0,1	+ 0,2
4.324 Overige	+ 1,3	- 0,4	+ 0,2	- 1,1	- 0,5	- 0,8	+ 1,1	+ 1,9	- 2,3
4.33 Niet-onderscheiden investe- ringen en beleggingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal 4 ...	+ 4,3	- 3,3	- 1,1	- 5,7	- 3,7	- 1,9	- 0,4	+ 1,1	- 7,8
5. Vergissingen en weglatingen	- 0,2	- 4,1	+ 1,5	+ 0,4	- 1,0	+ 1,6	+ 2,3	- 5,9	+ 2,3
Totaal 1 tot 5 ...	+17,6	+ 4,7	+ 5,5	+ 7,4	+ 2,4	+ 5,9	+ 9,8	+ 1,7	+ 5,2
6. Financiering van het totaal :									
6.1 Herfinanciering buiten de geld- scheppende instellingen van com- merciële vorderingen op het buiten- land	+ 2,3	+ 1,3	...	+ 2,6	+ 0,9	+ 0,7	- 3,1	+ 1,6	- 2,2
6.2 Mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de geldscheppende instellingen :									
6.21 Belg. en Luxemb. banken :									
6.211 In Belg. en Lux. fr. .	- 3,9	+ 3,8	- 2,3	+ 4,6	- 2,3	- 1,3	+ 2,7	- 2,7	- 4,6
6.212 In buitenl. geldsoorten	+ 3,9	+ 0,9	+ 2,4	- 3,2	- 0,8	+ 2,7	+ 4,4	- 1,7	+ 8,1
6.22 Diverse geldschep. instelling.	+ 1,7	+ 0,2	- 0,6	+ 1,0	+ 0,1	- 2,2	- 0,1	+ 0,7	+ 2,1
6.23 N.B.B.	+13,6	- 1,5	+ 6,0	+ 2,4	+ 4,5	+ 6,0	+ 5,9	+ 3,8	+ 1,8
p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toekenningen	-	(+ 3,5)	-	-	-	(+ 3,5)	-	-	-

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn.

² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking

heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van de rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer » (cf. noot 1).

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldscheppende instellingen* » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) XLIIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1968].

⁴ Andere dan de geldscheppende instellingen.

IX - 3. — ALGEMENE BETALINGSBALANS

Ontvangsten en uitgaven per kwartaal en samengevoegde maandsaldi
(Miljarden franken)

	1971			1971			1971	1972
	3e kwartaal			4e kwartaal				
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Eerste 2 maanden	
1. Goederen- en dienstentransacties :								
1.1 Goederentransacties :								
1.11 Uitvoer en invoer ¹	123,4	118,0	+ 5,4	135,9	128,3	+ 7,6	+ 3,2 ⁶	+ 0,8 ⁷
1.12 Loonwerk	4,1	1,2	+ 2,9	5,5	1,4	+ 4,1	+ 1,8	+ 1,9
1.13 Arbitrage (netto)	3,6	—	+ 3,6	—	0,3	- 0,3	+ 1,7	+ 1,2
1.2 Niet-monetair goud	0,3	0,2	+ 0,1	0,1	0,2	- 0,1	...	- 0,1
1.3 Vrachtkosten ²	6,3	5,4	+ 0,9	6,5	5,3	+ 1,2	+ 0,5	+ 0,6
1.4 Verzekeringskosten voor goederenvervoer ²	0,2	0,2	...	0,2	0,3	- 0,1	...	- 0,1
1.5 Andere vervoerkosten	2,6	2,7	- 0,1	2,4	2,4	...	+ 0,3	+ 0,2
1.6 Reisverkeer	4,7	10,8	- 6,1	4,5	5,9	- 1,4	- 0,1	- 1,1
1.7 Opbrengsten uit investeringen	11,6	9,7	+ 1,9	13,0	11,5	+ 1,5	+ 0,6	+ 0,9
1.8 Niet elders vermelde overheidstransacties ³	2,7	2,2	+ 0,5	3,0	1,8	+ 1,2	- 1,6	+ 0,8
1.9 Overige :								
1.91 Grensarbeiders	1,9	0,8	+ 1,1	2,0	1,0	+ 1,0	+ 0,6	+ 0,6
1.92 Overige	9,6	9,6	...	10,7	10,7	...	+ 0,2	+ 0,4
Totaal 1 ...	171,0	160,8	+10,2	183,8	169,1	+14,7	+ 7,2	+ 6,1
2. Overdrachten :								
2.1 Particulieren	3,4	2,5	+ 0,9	2,6	2,8	- 0,2	+ 0,2	+ 0,1
2.2 Staat	0,5	2,3	- 1,8	0,4	1,2	- 0,8	- 2,4	- 1,6
Totaal 2 ...	3,9	4,8	- 0,9	3,0	4,0	- 1,0	- 2,2	- 1,5
3. Kapitaalverkeer van de overheid :								
3.1 Staat ⁴ :								
3.11 Verplichtingen :								
3.111 Contractuele aflossingen	—	0,4	- 0,4	—	0,4	- 0,4	- 0,4	- 0,4
3.112 Andere transacties	0,8	3,1	- 2,3	0,6	3,1	- 2,5	- 0,3	- 0,5
3.12 Tegoeden	...	0,1	- 0,1	0,1	0,2	- 0,1	- 0,2	...
3.2 Andere overheid								
3.21 Verplichtingen	...	...	...	...	...	...	...	- 0,1
3.22 Tegoeden	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal 3 ...	0,8	3,6	- 2,8	0,7	3,7	- 3,0	- 0,9	- 1,0
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁵ en particulieren :								
4.1 Overheidsbedrijven	...	0,2	- 0,2	...	0,4	- 0,4	+ 0,1	- 0,2
4.2 Financiële instellingen van de overheidssector	1,0	0,3	+ 0,7	0,7	1,4	- 0,7	...	- 0,3
4.3 Particuliere sector :								
4.31 Belgisch-Luxemburgse investeringen en beleggingen in het buitenland :								
4.311 Effecten (nettocijfers)	—	5,1	- 5,1	—	7,3	- 7,3	- 3,3	- 4,8
4.312 Directe investeringen	0,7	3,4	- 2,7	1,0	1,8	- 0,8	- 0,5	- 3,6
4.313 Onroerende goederen	0,2	0,5	- 0,3	0,2	0,6	- 0,4	...	- 0,2
4.314 Overige (nettocijfers)	0,8	—	+ 0,8	—	0,4	- 0,4	...	- 0,3
4.32 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :								
4.321 Effecten (nettocijfers)	0,5	—	+ 0,5	0,5	—	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,6
4.322 Directe investeringen	5,6	0,2	+ 5,4	5,1	1,3	+ 3,8	+ 2,9	+ 2,6
4.323 Onroerende goederen	0,2	0,1	+ 0,1	0,3	0,1	+ 0,2	...	...
4.324 Overige (nettocijfers)	1,9	—	+ 1,9	—	2,3	- 2,3	- 0,5	- 0,2
4.33 Niet-onderscheiden investeringen en beleggingen (nettocijfers)								
...	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal 4 ...	10,9	9,8	+ 1,1	7,8	15,6	- 7,8	- 0,2	- 6,4
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	—	5,9	- 5,9	2,3	—	+ 2,3	- 0,2	+ 0,2
Totaal 1 tot 5 ...	186,6	184,9	+ 1,7	197,6	192,4	+ 5,2	+ 3,7	- 2,6
6. Financiering van het totaal :								
6.1 Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland								
...	—	—	+ 1,6	—	—	- 2,2	+ 1,0	+ 7,8
6.2 Mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de geldscheppende instellingen ...								
6.21 Belgische en Luxemburgse banken :								
6.211 In Belgische en Luxemburgse franken	—	—	- 2,7	—	—	- 4,6	+ 1,1	- 1,2
6.212 In buitenlandse geldsoorten	—	—	- 1,7	—	—	+ 8,1	- 3,7	-10,6
6.22 Diverse geldscheppende instellingen	—	—	+ 0,7	—	—	+ 2,1	- 2,8	- 1,8
6.23 N.B.B.	—	—	+ 3,8	—	—	+ 1,8	+ 8,1	+ 3,2
p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toekenningen								
...	—	—	—	—	—	—	(+3,5)	(+3,5)

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn. Incl., vanaf januari 1972, de uitgaven voor militair materieel.

² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer » (cf. noot 1).

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1950-1960* (N.B.B.) — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XLe jaargang, deel I, nr 1, blz. 22 « Aanpassing van

³ Excl. vanaf januari 1972, de uitgaven voor militair materieel.

⁴ Incl. het Wegenfonds (cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldscheppende instellingen* » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968).

⁵ Andere dan de geldscheppende instellingen.

⁶ Uitvoer = 73,8; invoer = 70,6.

⁷ Uitvoer = 80,4; invoer = 79,6.

bepaalde reeksen van de « Statistieken », Hoofdstukken IX « *Betalingsbalans* » en XIII « *Geldscheppende instellingen* », XLVle jaargang, deel I, nr 6 : « De betalingsbalans van de B.L.E.U. voor 1970 ».

X - 2. — « SPILKOERSEN » OF FEITELIJKE PARIKOERSEN

op 30 april 1972

Land	« Spilkoersen » of feitelijke parikoersen tegenover de dollar van de Verenigde Staten		Uiterste interventiekoersen in dollars van de Verenigde Staten		« Spilkoersen » of feitelijke parikoersen uitgedrukt in Belgische franken	
			Aankoop	Verkoop		
België	44,8159	BF	43,8075	45,8250	44,8159	1 U.S.A.-\$
Frankrijk	5,1157	FF	5,0005	5,2310	8,76046	1 FF
Verenigd Koninkrijk	2,60571	£ ¹	2,6643 ¹	2,5471 ¹	116,7772	1 £
Nederland	3,2447	Fl.	3,171875	3,3175	13,812032	1 Fl.
Zwitserland	3,84	Z.F.	3,7535	3,9265	11,6708	1 Z.F.
Duitsland	3,2225	DM	3,1500	3,2950	13,907183	1 DM
Italië	581,50	Lire	568,40	594,60	7,70695	100 Lires
Spanje	64,4737	Peseta	63,0231	65,9243	69,5104	100 Peseta's
Zweden	4,8129	Z.K.	4,7050	4,9200	9,3116	1 Z.K.
Noorwegen	6,64539	NK	6,4950	6,7950	6,7439	1 N.K.
Denemarken	6,98	DK	6,8230	7,1370	6,420616	1 D.K.
Canada	Zwevende koers					
Portugal	27,25	Esc.	26,637	27,863	164,462	100 Esc.
Oostenrijk	23,30	Sch.	22,78	23,82	192,3429	100 Sch.
Finland	4,10	F.M.	4,008	4,192	10,9307	1 F.M.
Republiek Zaïre	0,50	Zaïre	—	—	89,6318	1 Z.

¹ Notering uitgedrukt in U.S.-dollar per pond sterling.

X - 3. — UITERSTE INTERVENTIEKOERSEN VOOR DE EUROPESE MUNTEN

op 30 april 1972

	100 Belgische franken		1 Franse frank		1 Nederlandse gulden		1 Deutsche Mark		100 Italiaanse lire	
	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop
Nationale Bank van België (in Belgische franken)	—	—	8,5655	8,96	13,6065	14,0210	13,5980	14,2255	7,5355	7,8825
Banque de France (in Fran- se franken)	11,1610	11,6745	—	—	1,54155	1,6125	1,5522	1,6236	0,86015	0,89975
Nederlandsche Bank (in gulden)	7,1320	7,3490	0,62015	0,64870	—	—	0,9845	1,0298	0,5456	0,5707
Deutsche Bundesbank (in Duitse marken)	7,031	7,354	0,6159	0,64425	0,97105	1,01575	—	—	0,5418	0,5668
Banca d'Italia (in lires) ...	1268,65	1327,00	111,14	116,26	175,23	183,29	176,43	184,55	—	—

XI. — RIJKSFINANCIËN ¹

1. — ONTVANGSTEN EN UITGAVEN VAN DE SCHATKIST VOORTYLOEIEND UIT DE VERRICHTINGEN VOLGENS BEGROTING ²

(Miljard. franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Periode	Gewone begroting			Buitengewone begroting			Totaal begrotings- saldo
	Ontvangsten	Uitgaven ³	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5)	(6) = (4) - (5)	
1964	157,8	155,3	+ 2,5	0,3	24,1	- 23,8	- 21,3
1965	172,7	176,5	- 3,8	0,5	25,5	- 25,0	- 28,8
1966	200,6	203,9	- 3,3	0,6	24,6	- 24,0	- 27,3
1967	219,6	221,7	- 2,1	0,2	28,5	- 28,3	- 30,4
1968	238,8	243,9	- 5,1	0,6	33,0	- 32,4	- 37,5
1969	266,3	271,4	- 5,1	0,3	33,0	- 32,7	- 37,8
1970	299,5	293,9	+ 5,6	0,6	37,7	- 37,1	- 31,5
1969 Eerste 6 maanden ...	124,9	136,2	- 11,3	0,1	16,1	- 16,0	- 27,3
Eerste 9 maanden ...	198,8	202,5	- 3,7	0,1	23,1	- 23,0	- 26,7
1970 Eerste 3 maanden ...	71,1	71,9	- 0,8	0,1	10,3	- 10,2	- 11,0
Eerste 6 maanden ...	137,6	145,1	- 7,5	0,2	18,0	- 17,8	- 25,3
Eerste 9 maanden ...	219,6	215,1	+ 4,5	0,3	26,9	- 26,6	- 22,1
1971 Eerste 2 maanden ...	51,4	53,4	- 2,0	0,1	8,6	- 8,5	- 10,5
Eerste 3 maanden ...	76,7	80,1	- 3,4	0,1	13,1	- 13,0	- 16,4
Eerste 4 maanden ...	101,8	106,0	- 4,2	0,2	16,4	- 16,2	- 20,4
Eerste 5 maanden ...	123,9	132,8	- 8,9	0,2	18,5	- 18,3	- 27,2
Eerste 6 maanden ...	148,6	163,6	- 15,0	0,2	22,6	- 22,4	- 37,4
Eerste 7 maanden ...	196,9	191,5	+ 5,4	0,3	25,8	- 25,5	- 20,1
Eerste 8 maanden ...	220,6	211,9	+ 8,7	0,3	30,2	- 29,9	- 21,2
Eerste 9 maanden ...	239,7	237,2	+ 2,5	0,3	35,5	- 35,2	- 32,7
Eerste 10 maanden ...	268,9	265,8	+ 3,1	0,4	38,8	- 38,4	- 35,3
Eerste 11 maanden ...	296,3	285,5	+ 10,8	0,4	43,7	- 43,3	- 32,5
Eerste 12 maanden	325,5	316,6	+ 8,9	0,6	48,8	- 48,2	- 39,3
1972 1 ^e maand	32,8	31,3	+ 1,5	...	5,7	- 5,7	- 4,2
Eerste 2 maanden ...	58,1	64,9	- 6,8	0,1	8,9	- 8,8	- 15,6

¹ De statistieken betreffende de Staatsschuld zijn opgenomen onder hoofdstuk XVI.

² Werkelijke ontvangsten en uitgaven gedurende iedere periode, ongeacht het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben, excl. de interne overschrijvingen.

³ Incl. de uitgaven van de Z.K.O.S.

XI - 2. — SCHATKISTIMPASSE EN FINANCIERING ERYAN

(Miljarden franken)

Brou : Ministerie van Financiën.

Periode	Financiering van de impasse																		
	Totaal begrotings-saldo ¹	Gelden van derden ²	Voor-schotten aan de publieke instel-lingen ³	Impasse ⁴ (4) = (1) + (2) + (3)	Emissies van gevestigde leningen ⁵			Veranderingen in de vlottende schuld							Beroep op de marge bij de N.B.B. ⁶	Kas-middelen van de reken-plichtigen ³ en andere schatkist-verrich-tingen ⁷	Totaal ⁸ (18) = (7) + (15) + (16) + (17)		
								in Belgische franken										in vreemde valuta's	
					in Belgische franken	in vreemde valuta's	Totaal	Op de markt uitgegeven schatkist-certifi-caten op half-lange termijn	Bank-sector	Para-statale sector	Republiek Zaire, Rwanda en Burundi	Diverse certi-ficaten	Bestuur der Postcheques	in				Totaal	
(5)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15) = (8) tot (14)	(16)	(17)							
1964	-21,3	+ 0,3	...	-21,0	+24,0	...	+24,0	- 7,5	+ 3,3	- 7,6	- 0,1	+ 0,2	+ 6,4	+ 2,9	- 2,4	+ 0,6	- 1,2	+21,0	
1965	-28,8	- 0,8	- 1,7	-31,3	+22,2	...	+22,2	...	+ 5,8	+ 4,4	...	+ 0,1	+ 0,2	- 1,2	+ 9,3	- 0,8	+ 0,6	+31,3	
1966	-27,3	+ 3,1	- 6,5	-30,7	+21,0	...	+21,0	...	+ 3,4	- 3,2	...	+ 0,3	+ 3,1	+ 5,6	+ 9,2	+ 0,6	- 0,1	+30,7	
1967	-30,4	+ 1,5	- 6,7	-35,6	+21,6	...	+21,6	...	- 7,6	+14,3	...	- 0,2	- 3,8	+ 7,1	+ 9,8	- 6,9	+11,1	+35,6	
1968	-37,5	- 1,3	- 9,1	-47,9	+37,0	...	+37,0	...	- 5,5	- 4,9	...	- 0,2	+ 7,8	+ 0,9	- 1,9	+12,0	+ 0,8	+47,9	
1969	-37,8	+ 2,6	-13,2	-48,4	+36,0	+ 1,0	+37,0	...	+ 1,7	+ 5,8	...	+ 0,3	- 1,9	+ 6,5	+12,4	+ 0,9	- 1,9	+48,4	
1970	-31,5	+ 1,4	-12,6	-42,7	+37,3	...	+37,3	...	+ 2,9	+ 9,6	...	- 0,3	+ 4,5	- 9,5	+ 7,2	- 2,3	+ 0,5	+42,7	
1969	Eerste 6 maand.	-27,3	+ 2,4	- 5,9	-30,8	+18,2	+ 1,0	+19,2	...	+ 5,5	+ 7,3	...	- 0,1	- 3,0	+ 2,3	+12,0	+ 1,2	- 1,6	+30,8
	Eerste 9 maand.	-26,7	+ 3,0	- 9,9	-33,6	+25,6	+ 1,0	+26,6	...	+ 4,8	+ 4,1	...	- 0,1	- 7,7	+ 6,2	+ 7,3	+ 1,3	- 1,6	+33,6
1970	Eerste 3 maand.	-11,0	- 0,7	- 3,0	-14,7	+ 6,1	...	+ 6,1	...	+ 4,3	+10,1	...	- 0,1	- 3,2	+ 8,9	+ 0,2	- 0,5	+14,7	
	Eerste 6 maand.	-25,3	+ 2,5	- 5,2	-28,0	+18,4	...	+18,4	...	+ 8,8	+ 7,2	...	- 0,1	- 1,8	+10,7	+ 0,3	- 1,4	+28,0	
	Eerste 9 maand.	-22,1	+ 0,3	- 9,1	-30,9	+27,7	...	+27,7	...	+ 7,8	+ 3,3	...	- 0,2	- 4,4	+ 2,9	+ 0,2	+ 0,1	+30,9	
1971	Eerste 2 maand.	-10,5	+ 2,1	- 2,4	-10,8	+19,9	...	+19,9	...	+ 4,7	+10,2	...	...	- 5,3	- 6,0	+ 3,6	-12,6	- 0,1	+10,8
	Eerste 3 maand.	-16,4	+ 3,9	- 3,7	-16,2	+19,7	...	+19,7	...	+ 5,1	+15,2	...	...	- 6,4	- 9,1	+ 4,8	- 6,6	- 1,7	+16,2
	Eerste 4 maand.	-20,4	+ 2,7	- 4,8	-22,5	+18,7	...	+18,7	...	+ 8,2	+12,8	...	+ 0,4	+ 1,8	-12,7	+10,5	- 7,0	+ 0,3	+22,5
	Eerste 5 maand.	-27,2	+ 4,9	- 5,9	-28,2	+40,4	...	+40,4	...	+ 8,4	+13,4	...	+ 0,4	- 4,0	-15,0	+ 3,2	-13,0	- 2,4	+28,2
	Eerste 6 maand.	-37,4	+ 6,7	- 7,3	-38,0	+39,3	...	+39,3	...	+ 7,5	+10,8	...	+ 0,4	- 3,0	-18,8	- 3,1	+ 2,5	- 0,7	+38,0
	Eerste 7 maand.	-20,1	+ 2,0	- 8,8	-26,9	+39,3	...	+39,3	...	+ 6,2	+10,0	...	+ 0,3	- 2,0	-19,6	- 5,1	- 7,4	+ 0,1	+26,9
	Eerste 8 maand.	-21,2	+ 3,7	-10,3	-27,8	+39,3	...	+39,3	...	+12,6	+13,7	...	+ 0,4	- 5,6	-22,8	- 1,7	- 9,9	+ 0,1	+27,8
	Eerste 9 maand.	-32,7	+ 3,9	-11,8	-40,6	+39,3	...	+39,3	...	+16,4	+12,9	...	+ 0,3	- 5,7	-23,3	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,5	+40,6
	Eerste 10 maand.	-35,3	+ 2,5	-13,8	-46,6	+77,5	...	+77,5	...	+ 5,3	+11,8	...	+ 0,3	- 3,1	-24,7	-10,4	-13,2	- 7,3	+46,6
	Eerste 11 maand.	-32,5	+ 3,4	-15,3	-44,4	+77,4	...	+77,4	...	+ 5,2	+ 5,5	...	+ 0,3	- 4,7	-26,3	-20,0	-13,3	+ 0,3	+44,4
	Eerste 12 maanden	-39,3	+ 6,4	-16,8	-49,7	+77,1	...	+77,1	...	+	7,9	...	+ 0,3	+ 0,2	-26,5	-18,1	- 8,3	- 1,0	+49,7
1972	Eerste maand	- 4,2	+ 0,6	- 1,2	- 4,8	...	...	...	...	+ 13,8	...	...	- 2,1	+ 0,9	- 0,1	+12,5	- 4,9	- 2,8	+ 4,8
	Eerste 2 maand.	-15,6	- 0,6	- 2,3	-18,5	+33,1	...	+33,1	...	+ 12,7	...	...	- 4,5	- 2,6	- 2,1	+ 3,5	- 4,9	-13,2	+18,5

¹ Cf. tabel XI-1.

² Excl. de uitgaven van de Z.K.O.S., die in kolom (1) zijn opgenomen.

³ Vermeerdering : (-); vermindering : (+).

⁴ Deze kolom verschilt van kolom (3) « Schatkisttekort » van tabel XI-3. Het schatkisttekort houdt namelijk rekening met verschillende categorieën van verrichtingen die niet in aanmerking komen bij de berekening van de impasse. Aldus omvat het saldo van de extrabudgettaire verrichtingen begrepen in het schatkisttekort, niet

alleen de gelden van derden — kolom (2) van tabel XI-2 —, maar ook de rubriek « Kasmiddelen van de reken-plichtigen en andere schatkistverrichtingen » — kolom (17) van dezelfde tabel — alsmede de uitgaven van parastatale instellingen — in hoofdzaak het Wegenfonds — gefinancierd door uitgiften van indirecte overheids-leningen en door middel van door het Wegenfonds geaccepteerde wissels ter betaling van uitgevoerd en opge-leverd werk (Koninklijk besluit nr 41 van 29 september 1967).

⁵ Na aftrek van de emissiekosten en de extrabudgettaire aflossingen.

XI - 3. — NETTOFINANCIERINGSBEHOEFTE VAN DE STAAT EN HUN DEKKING

(Miljarden franken)

Periode	Totaal begrotings-saldo 1	Saldo van de extra-budgetaire verrichtingen 2	Schatkist-tekort 3	Aflossingen van de overheids-schuld begrepen in de begrotings-uitgaven 4	Nettofinancierings-behoefte van de Staat 5	Dekking 6				
						Beroep op de Belgische markt				Beroep op de buitenlandse markten 8
						Veranderingen			Totaal	
						in het uitstaand bedrag der gevestigde leningen en der op de markt uitgegeven certificaten op halflange termijn 6	in de andere verplichtingen op halflange termijn 7	in de verplichtingen op korte termijn 7		
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5) = (3) + (4)	(6)	(7)	(8)	(9) = (6) tot (8)	(10)	
1964	- 21,3	- 6,3	- 27,6	+ 12,6	- 15,0	+ 11,9	...	+ 2,0	+ 13,9	+ 1,1
1965	- 28,8	- 7,8	- 36,6	+ 14,5	- 22,1	+ 17,2	+ 0,5	+ 9,2	+ 26,9	- 4,8
1966	- 27,3	- 4,1	- 31,4	+ 14,3	- 17,1	+ 9,2	+ 0,9	+ 2,1	+ 12,2	+ 4,9
1967	- 30,4	- 7,9	- 38,3	+ 15,3	- 23,0	+ 20,8	+ 0,7	+ 4,0	+ 25,5	- 2,5
1968	- 37,5	- 12,3	- 49,8	+ 15,7	- 34,1	+ 24,7	+ 0,6	+ 12,5	+ 37,8	- 3,7
1969	- 37,8	- 12,7	- 50,5	+ 22,4	- 28,1	+ 18,0	+ 4,8	+ 0,2	+ 23,0	+ 5,1
1970	- 31,5	- 13,3	- 44,8	+ 21,0	- 23,8	+ 20,7	- 1,4	+ 14,9	+ 34,2	- 10,4
1969 Eerste 6 m.	- 27,3	- 5,4	- 32,7	+ 12,3	- 20,4	+ 8,0	+ 4,8	+ 5,8	+ 18,6	+ 1,8
Eerste 9 m.	- 26,7	- 8,1	- 34,8	+ 17,5	- 17,3	+ 11,2	+ 7,0	- 6,1	+ 12,1	+ 5,2
1970 Eerste 3 m.	- 11,0	- 4,4	- 15,4	+ 5,4	- 10,0	+ 1,5	- 0,1	+ 11,7	+ 13,1	- 3,1
Eerste 6 m.	- 25,3	- 5,1	- 30,4	+ 10,5	- 19,9	+ 9,9	- 1,7	+ 16,6	+ 24,8	- 4,9
Eerste 9 m.	- 22,1	- 10,3	- 32,4	+ 16,0	- 16,4	+ 14,7	- 2,8	+ 9,8	+ 21,7	- 5,3
1971 Eerste 2 m.	- 10,5	- 1,1	- 11,6	+ 3,6	- 8,0	+ 17,2	+ 1,3	- 4,2	+ 14,3	- 6,3
Eerste 3 m.	- 16,4	- 2,0	- 18,4	+ 5,0	- 13,4	+ 15,7	+ 1,5	+ 6,3	+ 23,5	- 10,1
Eerste 4 m.	- 20,4	- 2,0	- 22,4	+ 7,4	- 15,0	+ 12,6	+ 2,0	+ 14,7	+ 29,3	- 14,3
Eerste 5 m.	- 27,2	- 4,4	- 31,6	+ 8,5	- 23,1	+ 34,4	+ 2,4	+ 3,3	+ 40,1	- 17,0
Eerste 6 m.	- 37,4	- 2,3	- 39,7	+ 10,4	- 29,3	+ 31,4	+ 1,2	+ 18,1	+ 50,7	- 21,4
Eerste 7 m.	- 20,1	- 7,6	- 27,7	+ 11,9	- 15,8	+ 30,1	+ 0,4	+ 7,0	+ 38,2	- 22,4
Eerste 8 m.	- 21,2	- 7,4	- 28,6	+ 12,9	- 15,7	+ 29,2	+ 0,7	+ 11,3	+ 41,2	- 25,5
Eerste 9 m.	- 32,7	- 8,3	- 41,0	+ 14,3	- 26,7	+ 28,1	+ 1,4	+ 23,5	+ 53,0	- 26,3
Eerste 10 m.	- 35,3	- 12,3	- 47,6	+ 15,7	- 31,9	+ 65,5	+ 1,2	+ 6,9	+ 59,8	- 27,9
Eerste 11 m.	- 32,5	- 13,2	- 45,7	+ 17,7	- 28,0	+ 63,5	+ 0,9	- 6,7	+ 57,7	- 29,7
12 maanden	- 39,3	- 14,0	- 53,3	+ 19,5	- 33,8	+ 62,1	+ 0,9	- 0,1	+ 62,9	- 29,1
1972 Eerste maand	- 4,2	+ 0,4	- 3,8	+ 2,2	- 1,6	- 2,0	+ 0,6	+ 3,5	+ 2,1	- 0,5
Eerste 2 m.	- 15,6	- 5,5	- 21,1	+ 3,5	- 17,6	+ 30,9	+ 0,9	- 11,5	+ 20,3	- 2,7

1 Cf. tabel XI-1.

2 Incl. de uitgaven van parastatale instellingen gefinancierd door uitgaven van indirecte schulden en, van november 1967 tot augustus 1969, ook de schulden gefinancierd door middel van door het Wegenfonds geaccepteerde wissels ter betaling van uitgevoerd en opgeleverd werk (Koninklijk besluit nr 41 van 29 september 1967). Excl. de uitgaven van de Z.K.O.S., die in kolom (1) zijn opgenomen.

3 Cf. noot 4 van tabel XI-2.

4 Volgens de staten van de overheidsschuld.

5 Cf. tabel XVI-3b.

6 Incl. de veranderingen in de indirecte schuld en in door het Wegenfonds geaccepteerde wissels (cf. noot 2).

7 In voorkomend geval wordt het creditsaldo van de Schatkist bij de N.B.B. en haar voorlopige beleggingen in handelspapier afgetrokken van haar verplichtingen op korte termijn.

8 Deze rubriek geeft de bewegingen aan van de schulden, zowel in vreemde munten als in Belgische franken, waarvan de Staat t.o.v. het buitenland de debiteur is, hetzij rechtstreeks, hetzij via Belgische instellingen.

XI - 4. — BELASTINGONTVANGSTEN (per begrotingsjaar) ¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

A : werkelijke ontvangsten.
B : verschillen ten opzichte van de begrotingsramingen.

Begrotingsjaar ³	Directe belastingen ²		Douanen en Accijnzen		Registratierechten		Totaal	
	A	B	A	B	A	B	A	B
1964	60,5	+ 4,7	28,2	+ 0,5	60,0	+ 4,5	148,7	+ 9,7
1965	69,6	+ 8,5	30,1	+ 0,4	65,7	+ 1,7	165,4	+10,6
1966	67,1	+ 3,3	33,7	+ 0,6	78,6	- 0,2	179,4	+ 3,7
1967	87,2	+ 1,9	37,1	+ 1,4	86,0	- 1,7	210,3	+ 1,6
1968	95,8	+ 0,4	38,7	- 0,3	92,4	- 1,1	226,9	- 1,0
1969	109,7	+ 0,1	42,8	+ 0,5	101,0	+ 1,3	253,5	+ 1,9
1970	131,5	+ 5,0	46,0	+ 3,1	105,9	+ 0,1	283,4	+ 8,2
1971	151,4	+ 8,6	46,5	- 1,6	118,8	- 0,2	316,7	+ 6,8
1970 1 ^e kwartaal	28,9	+ 2,8	11,0	+ 0,6	25,0	- 0,5	64,9	+ 2,9
2 ^e kwartaal	26,2	+ 0,3	11,4	+ 0,8	26,1	- 1,1	63,7	...
3 ^e kwartaal	43,3	+ 0,3	11,0	+ 0,4	24,9	+ 0,2	79,2	+ 0,9
4 ^e kwartaal	33,1	+ 1,5	12,6	+ 1,3	29,8	+ 1,6	75,5	+ 4,4
1971 1 ^e kwartaal	31,0	+ 0,7	10,9	- 0,8	30,6	+ 0,2	72,5	+ 0,1
2 ^e kwartaal	31,5	+ 2,1	11,4	- 0,6	27,8	- 0,1	70,7	+ 1,4
3 ^e kwartaal	51,3	+ 3,1	11,2	- 0,8	27,6	- 0,2	90,1	+ 2,1
4 ^e kwartaal	37,5	+ 2,6	13,2	+ 0,8	32,8	...	83,5	+ 3,4
1972 1 ^e kwartaal	35,5	+ 0,4	12,1	+ 0,3	27,4	- 1,4	75,0	- 0,7
1971 Maart	8,1	+ 0,3	4,3	+ 0,2	12,2	+ 0,1	24,6	+ 0,6
April	9,6	+ 0,6	4,0	- 0,1	11,0	...	24,6	+ 0,5
Mei	9,2	+ 0,5	3,6	- 0,3	9,0	- 0,2	21,8	...
Juni	12,7	+ 1,0	3,8	- 0,2	7,8	+ 0,1	24,3	+ 0,9
Juli	32,4	+ 1,6	3,9	- 0,2	11,6	- 0,1	47,9	+ 1,3
Augustus	9,6	+ 0,8	3,7	- 0,2	10,2	...	23,5	+ 0,6
September	9,3	+ 0,7	3,6	- 0,4	5,8	- 0,1	18,7	+ 0,2
Oktober	12,1	+ 0,5	4,0	- 0,1	12,8	- 0,1	28,9	+ 0,3
November	11,7	+ 0,7	4,0	...	11,3	+ 0,2	27,0	+ 0,9
December	13,7	+ 1,4	5,2	+ 0,9	8,7	- 0,1	27,6	+ 2,2
1972 Januari	15,3	...	3,8	- 0,1	11,8	- 0,4	30,9	- 0,5
Februari	11,1	+ 0,2	3,9	+ 0,2	9,7	- 0,1	24,7	+ 0,3
Maart	9,1	+ 0,2	4,4	+ 0,2	8,1	+ 1,3	21,6	+ 1,7

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentimes.
² Incl. de bij voorbaat gedane stortingen.

³ Ingevolge de overgang van het stelsel van het begrotingsjaar naar dat van het beheer, werd de aanvullende periode van 1966 weggelaten en bijgevolg werden de ontvangsten die tot die periode behoord hebben gevoegd bij de rekening van 1967.

XI - 5. — INDELING VAN DE BELASTINGONTVANGSTEN ¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Dienstjaar 1971		Dienstjaar 1971 : maart		Dienstjaar 1972 : maart	
	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen
I. Directe belastingen ²	151,4	142,8	8,1	7,8	9,1	8,9
onroerende voorheffing	1,2	1,2	...	...	...	...
roerende voorheffing	15,8	15,8	1,3	1,4	1,5	1,5
bedrijfsvoorheffing	70,1	66,3	4,9	4,7	5,6	5,5
voorafbetalingen	29,8	30,0	0,1	0,1	0,2	0,2
personenbelasting (kohieren)	21,8	20,0	1,3	1,2	1,1	1,1
vennootschapsbelasting (kohieren)	5,7	3,3	0,3	0,3	0,4	0,4
verkeersbelasting op autovoertuigen	4,9	4,6	0,1	0,1	0,1	0,1
diversen ²	2,1	1,6	0,1	...	0,2	0,1
II. Douanen en accijnzen	46,5	48,1	4,3	4,1	4,4	4,2
waarvan : douanen	6,4	6,8	0,5	0,6	0,5	0,4
accijnzen	38,3	41,2	3,6	3,5	3,6	3,8
bijzondere verbruiksbelastingen	1,6	...	0,2	...	0,2	...
III. Registratie	118,8	119,0	12,2	12,1	8,1	6,8
waarvan : registratie	7,4	8,0	0,6	0,6	0,8	0,6
erfenissen	4,9	4,6	0,6	0,4	0,3	0,4
B.T.W., zegel en gelijk te stellen belastingen	105,2	105,2	10,9	10,9	6,8	5,6
Totaal ...	316,7	309,9	24,6	24,0	21,6	19,9
Vershil t.o.v. de begrotingsramingen	+ 6,8		+ 0,6		+ 1,7	

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentimes.
² Incl. de geïnde of terugbetaalde bedragen betreffende de afgesloten dienstjaren en de belastingen van niet-verblijfhouders (kohieren).

N. B. — Het Belgisch Staatsblad publiceert maandelijks volledige en omstandige gegevens over de belastingontvangsten.

XI - 6. — BELASTINGONTVANGSTEN ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR ¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Maandgemiddelden of maanden	Directe belastingen 2	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totaal	waarvan : voorafbetalingen
1964	5,0	2,4	5,0	12,4	1,09
1965	5,6	2,5	5,5	13,6	1,07
1966	6,5	2,8	6,6	15,9	1,39
1967	7,3	3,1	7,2	17,6	1,45
1968	8,0	3,2	7,7	18,9	1,65
1969	9,1	3,6	8,4	21,1	2,11
1970	11,0	3,8	8,8	23,6	2,29
1971	12,6	3,9	9,9	26,4	2,48
1969 Eerste 6 maanden	7,5	3,4	8,6	19,5	0,76
Eerste 9 maanden	9,3	3,5	8,2	21,0	2,56
1970 Eerste 3 maanden	9,6	3,7	8,3	21,6	0,91
Eerste 6 maanden	9,2	3,7	8,5	21,4	0,90
Eerste 9 maanden	10,9	3,7	8,5	23,1	2,75
1971 Eerste 3 maanden	10,3	3,6	10,2	24,1	0,96
Eerste 6 maanden	10,4	3,7	9,7	23,8	0,54
Eerste 9 maanden	12,6	3,7	9,6	25,9	3,02
1972 Eerste 3 maanden	11,8	4,0	9,2	25,0	0,97
1971 Maart	8,1	4,3	12,2	24,6	0,07
April	9,6	4,0	11,0	24,6	0,94
Mei	9,2	3,6	9,0	21,8	0,08
Juni	12,7	3,8	7,8	24,3	1,46
Juli	32,4	3,9	11,6	47,9	21,28
Augustus	9,6	3,7	10,2	23,5	0,32
September	9,3	3,6	5,8	18,7	0,26
Oktober	12,1	4,0	12,8	28,9	2,40
November	11,7	4,0	11,3	27,0	0,03
December	13,7	5,2	8,7	27,6	0,23
1972 Januari	15,3	3,8	11,8	30,9	2,78
Februari	11,1	3,9	9,7	24,7	-0,02
Maart	9,1	4,4	8,1	21,6	0,17

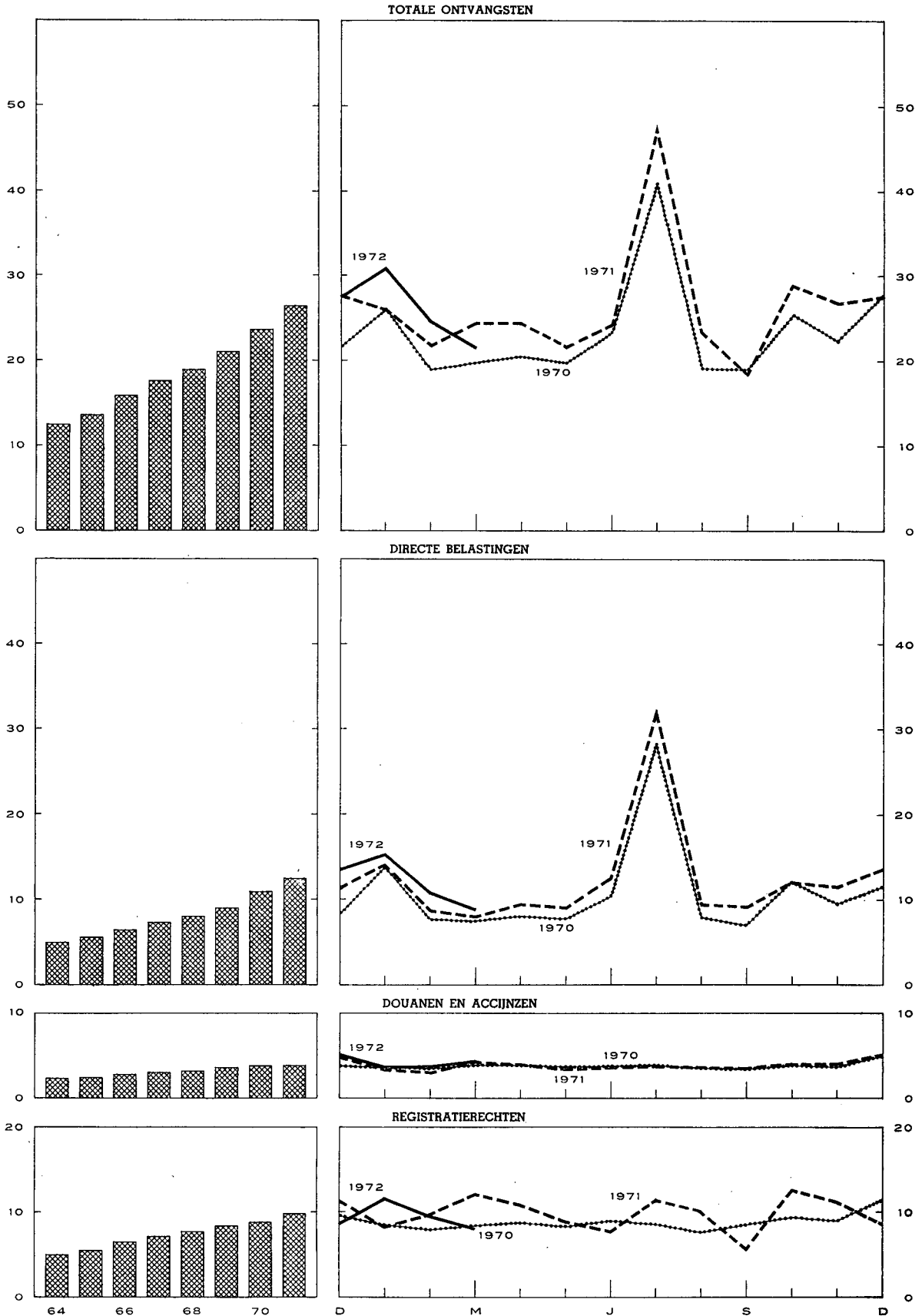
¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentimes.

² Incl. de bij voorbaat gedane stortingen.

Bibliografische referenties : *Tijdschrift voor Documentatie* (Ministerie van Financiën). — *Statistisch Jaarboek van België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgisch Staatsblad*. — *Tijdschrift voor Documentatie* « Voorlichting (N.B.B.) » : N.I.IE j argang. deel 1. nr 3, maart 1967 :

« Hoofdstuk XI « Rijksfinanciën » van het statistisch gedeelte « Wijziging van sommige gegevens » en XLVe jaargang. deel II, nr 6, december 1970 : « Begrotingen voor 1970 en 1971 ».

**XI - 6. — BELASTINGONTVANGSTEN
ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR**
(Miliarden franken)

XII. — VORDERINGEN EN SCHULDEN IN DE BELGISCHE ECONOMIE
XII - 1a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1968

(Miljarden franken)

		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT												Totaal van de schulden (18) = (1) tot (12)	
		Niet-financiële nationale sectoren						Buitenland	Financiële instellingen						Niet bepaalde sect. en aanpassingen
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering	Geldscheppende instellingen		Rentenfondsen	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)				
Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichtingen															
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT	Niet-financiële nationale sectoren														
	Bedrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	0,2	—	—	—	—	83,5	—	11,5	—	3,1		0,5	98,7
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	9,8	—	—	—	—	96,8	—	0,2	—	1,3		—	108,1
		Obligaties	18,3	—	—	—	—	0,1	—	1,1	—	—		—	39,5
		Andere leningen voor meer dan een jaar	—	0,1	—	—	0,4	—	—	160,1	45,9	159,5		—	366,1
		Diversen	—	2,4	2,2	0,2	22,3	—	—	2,1	13,0	1,4		—	43,5
	(Aandelen en deelnemingen)	(264,6)	(1,5)	(...)	—	(...)	—	(1,2)	(—)	(0,5)	(5,8)	(...)		(...)	(273,6)
	Totaal	28,1	2,7	2,2	0,2	22,7	—	180,4	—	175,0	78,9	165,3		0,5	655,9
	Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	0,1	—	0,2	—	—	—		—	0,3
		Accepten, handelspapier en promessen	0,4	—	—	—	—	1,0	—	0,3	—	0,2		—	1,9
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	0,1	—	—	—	—	0,3	1,2	—	—	—		—	1,6
		Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	21,0	0,6	—	—	—	3,5	4,5	1,0	5,0	5,1		1,0	41,7
		Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,3	—	0,2	—	1,2	4,5	—	1,7	5,0		0,8	14,7
	Andere leningen voor meer dan een jaar	—	—	—	0,1	—	1,8	—	—	—	0,2	14,9		—	17,0
	Diversen	7,8	—	6,1	0,7	—	2,0	—	—	—	—	0,1		1,6	18,4
	(Aandelen en deelnemingen)	(1,0)	—	(16,8)	(8,0)	(...)	—	(0,1)	(—)	(0,4)	(0,2)	(0,6)		(0,9)	(28,0)
	Totaal	29,3	0,9	6,1	1,0	—	8,9	11,2	1,2	7,0	10,3	17,0		2,5	95,5
	Staat (Schatkist) (8)	Gelden van derden	1,9	—	—	1,3	—	52,3	—	—	—	—		7,1	62,6
		Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	1,5	—	0,2	21,0	46,7	5,1	8,2	—	8,9		5,0	96,5
		Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	147,8	3,1	—	2,2	1,9	8,9	62,9	4,1	37,2	48,2		14,0	331,7
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger		—	—	—	—	—	12,5	67,9	—	3,8	2,1	0,4	86,8		
Diversen		—	0,6	—	—	1,4	0,7	1,7	—	—	0,7	0,1	5,3		
Totaal	149,7	5,2	—	3,7	3,3	43,1	231,5	9,2	48,7	51,0	23,5	14,1	582,9		
Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	—	—	—	—	—	10,0	—	—	—	—	—	10,0		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	24,6	0,5	—	0,3	—	0,5	4,2	1,4	4,3	9,7	1,5	47,0		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	0,5	1,8	—	14,2	1,9	—	18,7		
	Andere leningen voor meer dan een jaar	—	6,0	—	—	—	—	—	—	4,3	—	83,0	93,3		
Diversen	2,6	0,6	1,5	—	—	—	—	—	—	0,2	4,4	9,4			
Totaal	27,2	7,1	1,5	0,3	—	1,0	16,0	1,4	22,8	11,6	84,7	4,8	178,5		
Sociale verzekering (6)	Reserves van de sociale verzekering	8,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,3		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	0,2	—	—	—	0,1	—	—	0,3		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	0,9	—	0,8	13,0	0,4	2,5	17,6		
	Diversen	25,0	—	0,6	—	0,9	—	—	0,6	2,4	—	7,0	36,5		
	Totaal	33,3	—	0,6	—	0,9	0,2	0,9	—	1,4	15,5	0,4	62,7		
Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken)	—	—	—	—	—	1,2	—	—	—	—	—	1,2		
	Accepten en handelspapier	—	—	—	—	—	28,4	—	1,5	—	2,2	2,4	34,6		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	—	—	—	—	—	13,9	—	0,1	—	—	—	14,0		
	Overige verplichtingen op korte termijn (incl. de goudvoorraad van de N.B.B.)	—	—	—	—	—	—	180,3	—	—	—	—	180,3		
	Obligaties	8,7	—	—	—	0,1	6,2	0,9	0,4	3,8	0,2	—	20,3		
	Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België	—	—	15,1	—	—	—	10,3	—	—	—	—	25,3		
	Diversen	—	2,1	8,0	—	0,8	—	0,2	—	0,5	0,5	—	12,1		
	(Aandelen en deelnemingen)	—	(0,2)	(0,5)	—	—	(—)	(2,3)	(—)	(0,3)	(1,5)	(—)	(4,8)		
	Totaal	8,7	2,1	23,1	—	0,9	—	240,5	0,9	2,0	4,2	2,9	2,4	297,8	

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

	Financiële Instellingen													
Geldscheppende instellingen (7)	Geld	341,1	2,0	4,0	21,4	1,0	—	—	3,9	2,4	0,8	...	376,6	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	—	—	—	—	0,2	...	...	0,1	8,2	
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	—	149,2	—	—	—	—	149,2	
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	8,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,8	
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	71,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71,3	
	Termijndeposito's van de ingezetenen	54,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54,4	
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	—	—	—	—	—	22,2	—	—	—	22,6	
	Obligaties (incl. kasbons)	16,2	—	—	—	—	—	—	—	0,3	0,4	—	16,5	
	Diversen	0,2	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	19,9	
	(Aandelen en deelnemingen)	(17,2)	—	(0,2)	—	—	—	(0,7)	—	(0,1)	(0,1)	—	(18,3)	
	Totaal ...	492,0	2,0	4,2	21,4	1,0	154,4	24,9	...	4,1	2,7	1,2	20,0	727,9
	Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	1,2	...	...	...	...	...	1,2
		Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	...	—	...	6,9	—	2,0	—	—	8,9
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
		Diversen	—	—	2,8	—	—	—	—	—	—	—	0,1	2,9
Totaal ...		—	...	2,8	...	...	1,2	6,9	—	2,0	...	0,1	13,0	
Sparrekeningen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbare deposito's	6,7	...	...	0,1	2,2	...	—	...	1,6	0,5	...	11,1	
	Inlagen op spaarboekjes	218,1	...	—	0,2	...	...	—	...	...	...	0,3	218,6	
	Termijndeposito's	1,6	1,5	...	...	3,2	...	—	...	1,5	0,3	1,3	9,4	
	Obligaties (incl. kasbons)	28,7	...	...	...	...	...	—	0,4	0,8	0,1	...	30,0	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	0,8	—	—	—	—	...	—	—	—	—	—	0,8	
	Diversen	7,2	...	...	...	...	...	0,1	...	0,1	...	...	10,2	
	(Aandelen en deelnemingen)	(3,2)	—	—	—	—	...	—	(0,1)	—	—	—	(3,3)	
	Totaal ...	263,1	1,5	...	0,3	5,4	...	0,1	...	0,5	3,9	0,9	4,4	280,1
Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen en pensioenfondsen (10)	Reserves van de sociale verzekering	33,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33,0	
	Wiskundige reserves	198,6	—	—	—	—	18,1	—	—	—	—	—	216,7	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	...	...	...	...	0,5	...	...	0,5	
	Diversen	13,7	...	0,6	...	1,8	...	...	...	...	...	3,4	19,5	
	Totaal ...	245,3	...	0,6	...	1,8	18,1	...	...	0,5	...	3,4	269,7	
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbare deposito's	4,0	...	...	0,1	0,1	...	0,2	—	...	...	...	4,4	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	0,3	...	0,1	0,4	0,1	...	0,9	
	Inlagen op spaarboekjes	12,2	...	—	...	...	...	...	—	...	...	...	12,2	
	Termijndeposito's	3,3	1,1	...	3,7	2,6	0,8	0,8	—	0,9	1,0	0,1	15,0	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	...	...	...	...	...	...	0,5	—	2,2	...	0,2	2,9	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	122,2	0,3	...	0,4	3,7	0,1	18,3	0,6	14,9	27,3	1,7	189,5	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	1,3	5,4	2,2	...	5,8	23,2	...	40,5	
	Diversen	5,8	...	15,5	...	...	...	...	...	0,1	...	0,2	32,1	
	(Aandelen en deelnemingen)	(0,1)	(...)	(1,2)	(0,7)	(...)	(...)	(0,2)	(—)	(...)	(...)	(...)	(...)	(2,2)
	Totaal ...	147,5	1,4	15,5	4,2	7,7	6,6	22,0	0,7	24,3	51,6	2,2	13,8	297,5
Niet-bepaalde sectoren en aanpassingen (12)			3,6	5,0	...	1,6	...	21,6	0,8	10,2	7,3	3,0	—	53,1
	(13) tot (12)													
(1) tot (12)	Totaal van de vorderingen	1.424,2	26,5	61,6	31,1	45,4	233,5	755,9	14,3	298,0	237,6	301,0	75,5	3.504,7

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 1b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1969

(Miljarden franken)

		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT											Totaal van de schulden (13) = (1) tot (12)		
		Niet-financiële nationale sectoren					Buitenland	Financiële instellingen						Niet bepaalde sect. en aanpassingen	
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering		Geldschepende instellingen	Renten-fonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioen-fondsen	Niet-geldschepende openbare kredietinstellingen			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)				
..... Gegevens niet beschikbaar															
... Nihil of beneden F 50 miljoen															
— Niet gedane verrichtingen															
Schulden per sector en per soort	Niet-financiële nationale sectoren	Bedrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	11,1	...	—	...	...	97,2	—	6,2	4,6	1,1	109,0	
			Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	21,6	...	...	...	...	98,2	—	0,3	1,4	...	...	111,1
			Obligaties	...	...	...	...	...	0,2	—	2,0	...	...	...	42,8
			Andere leningen voor meer dan een jaar	...	0,1	...	...	0,4	...	...	182,5	49,5	179,2	...	411,8
			Diversen	...	2,6	2,9	0,2	27,7	...	...	1,1	14,6	0,9	...	50,0
			(Aandelen en deelnemingen)	(292,0)	(1,8)	(...)	(...)	(...)	(1,3)	(—)	(0,4)	(5,7)	(...)	(...)	(301,2)
	Totaal ...	32,7	2,7	2,9	0,2	28,1	...	195,6	—	192,2	83,1	186,2	1,1	724,7	
	Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	0,4	...	—	...	...	0,6	—	0,2	...	0,4	...	1,6	
		Accepten, handelspapier en promessen	0,2	...	...	...	1,3	1,1	—	...	0,3	...	...	2,9	
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	21,5	0,7	...	...	3,3	4,8	0,9	5,8	5,3	0,9	...	43,3	
		Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	—	0,3	...	0,2	1,8	5,8	...	2,2	5,2	0,8	0,4	16,7	
		Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	0,1	...	...	...	...	0,2	19,9	...	21,6	
		Andere leningen voor meer dan een jaar	8,4	0,1	6,8	0,6	2,2	...	...	...	...	1,9	...	20,1	
		Diversen	(1,0)	...	(17,3)	(9,2)	(...)	(0,1)	(—)	(0,4)	(0,2)	(0,5)	(0,9)	(29,6)	
		(Aandelen en deelnemingen)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
	Totaal ...	30,5	1,1	6,8	0,9	...	10,1	12,3	0,9	8,2	10,7	22,3	2,3	106,2	
	Staat (Schatkist) (3)	Gelden van derden	5,6	...	—	1,7	...	50,7	...	...	...	0,3	6,6	64,9	
		Certificaten voor ten hoogste een jaar	...	2,0	—	0,2	0,5	23,0	64,1	4,7	8,2	2,2	...	104,8	
		Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	156,4	2,9	—	2,3	2,3	7,9	70,7	3,6	37,4	49,2	14,2	348,7	
		Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	—	0,1	—	...	...	12,6	66,5	...	3,6	1,6	6,1	91,1	
		Diversen	...	1,0	—	...	0,9	0,7	...	...	1,2	0,2	...	4,0	
	Totaal ...	162,0	6,0	—	4,2	3,7	44,2	252,0	8,3	49,1	52,0	23,1	8,9	613,5	
	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	27,7	0,5	...	0,3	...	0,4	5,2	1,7	5,8	10,2	2,2	54,0	
		Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	0,4	1,6	...	14,7	1,7	...	0,4	18,9	
		Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	6,9	...	...	...	...	...	6,3	...	91,6	...	104,8	
		Andere leningen voor meer dan een jaar	2,6	0,8	1,8	...	...	...	...	...	...	0,2	2,9	8,3	
		Diversen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
	Totaal ...	30,2	8,1	1,8	0,3	...	0,8	18,3	1,7	26,8	11,9	94,1	3,3	197,4	
	Sociale verzekering (5)	Reserves van de sociale verzekering	7,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,4	
		Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	0,2	...	...	...	...	...	...	0,2	
		Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	...	0,7	...	0,6	17,5	0,3	5,1	24,3	
		Diversen	29,3	...	0,4	...	0,2	...	0,6	...	2,8	...	9,1	43,0	
	Totaal ...	36,7	...	0,4	...	0,2	0,2	1,3	...	1,1	20,4	0,3	14,2	74,9	
	Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken) .	—	...	—	...	...	4,8	...	...	...	...	...	4,8	
		Accepten en handelspapier	...	...	...	...	...	26,0	—	2,1	4,7	2,2	...	35,1	
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	...	...	...	...	...	18,1	—	0,1	...	...	...	18,2	
		Overige verplichtingen op korte termijn (incl. de goudvoorraad van de N.B.B.)	...	...	...	...	...	234,8	—	...	...	...	...	234,8	
		Obligaties	8,8	...	...	...	0,1	7,3	0,9	0,4	4,4	0,2	...	22,1	
		Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België	—	...	18,3	—	...	7,8	—	—	—	—	—	26,0	
		Diversen	...	2,5	8,5	...	0,4	...	0,4	...	0,5	0,2	...	12,5	
		(Aandelen en deelnemingen)	...	(0,2)	(0,5)	...	...	(—)	(2,7)	(—)	(0,2)	(—)	(...)	(5,1)	
	Totaal ...	8,8	2,5	26,8	...	0,5	—	299,2	0,9	2,6	5,0	5,1	2,2	353,5	

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

	Financiële instellingen													
Geldscheppende instellingen (7)	Geld op zeer korte termijn	348,7	2,3	4,1	26,1	1,0	—	...	1,3	2,0	0,9	...	386,3	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	4,0	5,7	...	...	0,2	...	9,9	
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	201,6	—	—	—	—	—	201,6	
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	14,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,7	
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	73,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73,3	
	Termijndeposito's van de ingezetenen	75,5	—	—	—	—	—	—	—	—	...	0,7	76,2	
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	...	—	—	—	29,7	...	—	—	...	29,7	
	Obligaties (incl. kasbons)	20,4	...	0,3	...	...	—	—	...	0,5	...	...	21,0	
	Diversen	0,2	...	0,3	...	...	...	...	...	...	...	...	25,7	
	(Aandelen en deelnemingen)	(19,5)	...	(0,2)	...	...	...	(1,4)	...	(0,3)	(0,1)	...	(21,5)	
Totaal ...	532,7	2,3	4,4	26,1	1,0	205,6	35,4	...	1,3	2,5	1,8	25,7	838,9	
Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	0,3	...	—	0,2	...	0,1	0,6	
	Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	...	—	...	5,4	—	2,7	—	0,2	8,4	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	—	—	—	—	—	...	...	...	...	...	...	
	Diversen	—	—	2,8	—	—	—	...	...	...	...	0,1	2,9	
Totaal ...	—	...	2,8	...	...	0,3	5,4	—	3,0	...	0,2	0,2	11,9	
Spaarkaszen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbare deposito's	7,3	...	...	0,2	2,7	...	—	...	2,1	0,2	...	12,6	
	Inlagen op spaarboekjes	233,5	...	—	0,2	...	...	—	...	...	...	...	233,8	
	Termijndeposito's	1,7	1,4	...	0,1	4,0	...	—	...	2,4	0,5	1,4	11,4	
	Obligaties (incl. kasbons)	36,8	...	...	...	...	...	—	0,5	1,1	...	...	38,4	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	1,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,1	
	Diversen	7,5	...	...	...	...	0,1	...	0,1	...	...	3,5	11,2	
	(Aandelen en deelnemingen)	(3,6)	...	...	...	...	...	...	(0,2)	...	...	...	(3,8)	
Totaal ...	288,0	1,4	...	0,5	6,7	...	0,1	...	0,6	5,6	0,7	4,9	308,4	
Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongelukkigheid, pensioenfondsen (10)	Reserves van de sociale verzekering	32,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32,2	
	Wiskundige reserves	213,7	—	—	—	—	19,5	—	—	—	—	—	233,2	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	...	...	...	...	0,3	...	...	0,3	
	Diversen	14,7	...	0,7	...	1,3	0,2	...	...	...	...	2,1	19,1	
	Totaal ...	260,6	...	0,7	...	1,3	19,7	...	...	...	0,3	...	2,1	284,8
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbare deposito's	4,7	...	...	0,4	...	0,1	—	...	0,1	...	...	5,3	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	1,9	0,6	...	2,1	...	...	4,6	
	Inlagen op spaarboekjes	12,8	...	—	...	...	...	—	...	...	...	...	12,8	
	Termijndeposito's	4,5	0,9	...	4,2	3,2	1,4	1,6	—	0,4	1,3	0,1	18,2	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	...	...	...	...	...	0,9	—	3,2	...	0,2	...	4,4	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	135,9	0,3	...	0,4	3,6	0,1	20,3	0,7	15,6	27,1	1,9	206,0	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	1,3	14,4	4,5	...	6,7	24,1	...	54,0	
	Diversen	6,9	...	16,0	...	...	...	...	...	0,1	...	0,2	8,5	
	(Aandelen en deelnemingen)	(0,1)	(...)	(1,2)	(0,7)	(...)	(...)	(0,2)	(—)	(...)	(...)	(...)	(...)	(2,2)
	Totaal ...	164,7	1,2	16,0	5,0	8,1	17,7	28,1	0,7	28,1	52,7	2,5	12,1	337,0
Niet-bepaalde sectoren en aanpassingen (12)		...	4,5	...	...	3,0	...	23,7	0,8	14,0	5,3	4,1	—	55,5
		...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
(19) = (1) tot (12)	Totaal van de vorderingen	1.547,0	29,7	62,6	37,3	52,7	298,7	871,3	13,3	327,1	249,5	340,3	77,1	3.906,7

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

Financiële instellingen	SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT													
	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
Geldscheppende instellingen	Geld	+ 7,6	+ 0,3	+ 0,1	+ 4,8	...	...	...	...	- 2,6	...	...	...	+ 9,8
	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	...	...	...	...	+ 3,1	- 0,1	- 0,1	...	+ 1,7
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	...	...	...	...	+ 52,4	—	—	—	+ 52,4
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	+ 6,0	—	—	—	...	...	...	...	—	—	—	—	+ 6,0
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	+ 1,9	—	—	—	...	...	...	...	—	—	—	—	+ 1,9
	Termijndeposito's van de ingezetenen	+ 21,1	—	—	—	...	...	...	...	—	—	—	...	+ 21,8
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	—	—	...	...	...	...	—	—	—	...	+ 7,1
	Obligaties (incl. kasbons)	+ 4,2	—	—	—	...	...	...	...	+ 7,5	...	—	...	+ 4,4
	Diversen	...	...	...	...	...	...	...	...	—	—	...	...	+ 5,8
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 2,4)	...	(...)	...	...	...	...	...	(+ 0,7)	...	(+ 0,2)	(...)	(+ 3,3)
Totaal ...	+ 40,7	+ 0,3	+ 0,2	+ 4,8	...	+ 51,2	+ 10,5	...	- 2,7	- 0,2	+ 0,6	+ 5,7	+ 111,0	
Rentenfonds	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	- 0,9	...	—	+ 0,2	...	...	+ 0,1	- 0,6
	Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	...	...	...	- 1,4	—	+ 0,7	—	+ 0,2	—	- 0,5
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	
Totaal ...	—	...	...	...	...	- 0,9	- 1,4	—	+ 0,9	...	+ 0,2	+ 0,1	- 1,1	
Spaarrekeningen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Direct opvraagbare deposito's	+ 0,6	...	...	+ 0,1	+ 0,5	...	...	—	...	+ 0,6	- 0,3	...	+ 1,5
	Inlagen op spaarboekjes	+ 15,5	...	—	...	...	...	...	—	...	...	...	- 0,2	+ 15,3
	Termijndeposito's	+ 0,2	- 0,1	...	...	+ 0,7	...	...	—	...	+ 0,8	+ 0,2	+ 0,1	+ 1,9
	Obligaties (incl. kasbons)	+ 8,1	...	...	...	...	...	...	—	+ 0,2	+ 0,3	- 0,1	...	+ 8,4
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	+ 0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,3
	Diversen	+ 0,3	...	...	...	...	...	...	...	—	—	—	+ 0,7	+ 1,0
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 0,4)	...	...	...	...	...	...	...	(+ 0,1)	...	...	...	(+ 0,5)
Totaal ...	+ 24,9	- 0,1	...	+ 0,1	+ 1,2	...	...	...	+ 0,2	+ 1,6	- 0,2	+ 0,5	+ 28,3	
Instellingen voor verzekering op het leven en regien arbeidsong., pensioenfondsen	Reserves van de sociale verzekering	- 0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	- 0,7
	Wiskundige reserves	+ 15,1	—	—	—	—	+ 1,3 ⁶	—	—	—	—	—	—	+ 16,4
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	...	...	...	...	...	- 0,1	...	...	- 0,1
	Diversen	+ 1,0	...	+ 0,1	...	- 0,5	+ 0,2	...	...	...	...	...	- 1,3	- 0,5
	Totaal ...	+ 15,4	...	+ 0,1	...	- 0,5	+ 1,5	...	...	...	- 0,1	...	- 1,3	+ 15,1
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	Direct opvraagbare deposito's	+ 0,6	...	...	+ 0,3	...	...	- 0,1	—	...	+ 0,1	...	...	+ 0,9
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	+ 1,6	+ 0,6	- 0,1	+ 1,7	- 0,1	...	...	+ 3,7
	Inlagen op spaarboekjes	+ 0,6	...	—	...	...	...	...	—	...	...	...	...	+ 0,6
	Termijndeposito's	+ 1,3	- 0,2	...	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,8	—	- 0,5	+ 0,3	...	- 0,1	+ 3,2
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	...	...	...	...	...	...	+ 0,4	—	+ 1,0	...	...	...	+ 1,4
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	+ 13,7	...	...	...	...	...	+ 2,0	+ 0,1	+ 0,7	- 0,2	+ 0,2	...	+ 16,5
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	...	...	...	...	+ 9,0	+ 2,3	...	+ 0,9	+ 1,0	...	...	+ 13,4
	Diversen	+ 1,1	...	+ 0,5	...	...	...	...	...	...	...	+ 0,1	- 1,9	- 0,3
	(Aandelen en deelnemingen)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(—)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Totaal ...	+ 17,2	- 0,2	+ 0,5	+ 0,8	+ 0,4	+ 11,1	+ 6,1	...	+ 3,9	+ 1,1	+ 0,3	- 1,7	+ 39,5	
Niet-bepaalde sectoren en aanpassingen		...	+ 0,9	- 4,9	...	+ 1,4	...	+ 2,6	...	+ 3,8	- 2,0	+ 1,1	—	+ 2,9
		...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
(13) = (1) tot (12)	Totaal van de vorderingen	+ 122,5	+ 3,2	+ 1,3	+ 6,2	+ 7,3	+ 82,5	+ 115,6	- 1,0	+ 29,1	+ 11,8	+ 39,3	+ 1,6	+ 416,9

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.
¹ Voor de jaren 1958, 1959 en 1960, cf. *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXXVIIIe jaargang, deel I, nr 2, februari 1963; voor het jaar 1961, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XXXIXe jaargang, deel I, nr 3, maart 1964; voor het jaar 1962, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1965; voor het jaar 1963, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLIIe jaargang, deel I, nr 5, mei 1966; voor het jaar 1964, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1967; voor het jaar 1965, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLIIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1968; voor het jaar 1966, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLIVe jaargang, deel I, nr 4,

april 1969; voor het jaar 1967, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1969; voor het jaar 1968, cf. hetzelfde *Tijdschrift*, XLVe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1970.
² Cf. rubrieken 4.322, 4.323, 4.324 en 4.33 van tabel IX-1.
³ Cf. rubriek 4.321 van tabel IX-1 (met inbegrip van de obligaties).
⁴ Cf. rubrieken 4.312, 4.313 en 4.314 van tabel IX-1.
⁵ Cf. rubriek 4.311 van tabel IX-1 (met inbegrip van de obligaties voor de creditsector « Bedrijven en particulieren ».
⁶ In de betalingsbalans is deze beweging niet opgenomen in de kapitaalverrichtingen.

XII - 3a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1968

Totalen per sector

(Miljarden franken)

..... Niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichtingen	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids- sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet- financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Geld- scheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitali- satiemaatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeids- ongevallen, pensioen- fondsen	Niet-geld- scheppende openbare krediet- instellingen	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aan- passingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Bedrijven en particulieren	28,1	2,7	2,2	0,2	22,7	55,9	...	180,4	—	175,0	78,9	165,3	599,6	0,5	655,9
2. Parastatale bedrijven	29,3	0,9	6,1	1,0	...	37,3	8,9	11,2	1,2	7,0	10,3	17,0	46,7	2,5	95,5
3. Staat (Schatkist)	149,7	5,2	—	3,7	3,3	161,9	43,1	231,5	9,2	48,7	51,0	23,5	363,9	14,1	582,9
4. Overheidssector niet elders ver- meld	27,2	7,1	1,5	0,3	...	36,1	1,0	16,0	1,4	22,8	11,6	84,7	136,5	4,8	178,5
5. Sociale verzekering	33,3	...	0,6	...	0,9	34,8	0,2	0,9	...	1,4	15,5	0,4	18,2	9,5	62,7
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	267,6	15,9	10,4	5,2	26,9	326,0	53,2	440,0	11,8	254,9	167,3	290,9	1.164,9	31,4	1.575,5
7. Buitenland	8,7	2,1	23,1	.....	0,9	34,8	—	240,5	0,9	2,0	4,3	2,9	250,6	2,4	287,8
8. Geldscheppende instellingen	492,0	2,0	4,2	21,4	1,0	520,6	154,4	24,9	0,1	4,0	2,7	1,2	32,9	20,0	727,9
9. Rentenfonds	—	...	2,8	...	...	2,8	1,3	6,8	...	2,0	—	...	8,8	0,1	13,0
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapi- talisatiemaatschappijen	263,1	1,5	...	0,3	5,4	270,3	.....	0,1	...	0,5	3,9	0,9	5,4	4,4	280,1
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeval- len, pensioenfondsen	245,3	...	0,6	...	1,8	247,7	18,1	...	...	...	0,5	...	0,5	3,4	269,7
12. Niet-geldscheppende openbare kre- dietinstellingen	147,5	1,4	15,5	4,2	7,7	176,3	6,6	22,0	0,7	24,3	51,6	2,2	100,8	13,8	297,5
13. Financiële instellingen samen ...	1.147,9	4,9	23,1	25,9	15,9	1.217,7	180,4	53,8	0,8	30,8	58,7	4,3	148,4	41,7	1.588,2
14. Niet bepaalde sectoren en aanpas- singen	.....	3,6	5,0	...	1,6	10,2	.....	21,6	0,8	10,2	7,3	3,0	42,9	—	53,1
15. Totaal van de vorderingen	1.424,2	26,5	61,6	31,1	45,4	1.588,8	233,5	755,9	14,3	298,0	237,6	301,0	1.606,8	75,5	3.504,7
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 768,3	— 69,0	— 521,3	— 147,4	— 17,3	+ 13,3	— 54,3	+ 28,0	+ 1,3	+ 17,9	— 32,1	+ 3,5	+ 18,6	+ 22,4	—

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 3b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1969

Totalen per sector
(Miljarden franken)

..... Gegevens niet beschikbaar .. Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet beschikbaar	• Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids- sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet- financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Geld- scheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitali- satiemaatschap- pijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeids- ongevallen, pensioen- fondsen	Niet-geld- scheppende openbare krediet- instellingen	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aan- passingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Bedrijven en particulieren	32,7	2,7	2,9	0,2	28,1	66,6	...	195,6	—	192,2	83,1	186,2	657,1	1,1	724,7
2. Parastatale bedrijven	30,5	1,1	6,8	0,9	...	39,3	10,1	12,3	0,9	8,2	10,7	22,3	54,4	2,3	106,2
3. Staat (Schatkist)	162,0	6,0	—	4,2	3,7	175,9	44,2	252,0	3,3	49,1	52,0	23,1	384,5	8,9	613,5
4. Overheidssector niet elders ver- meld	30,2	8,1	1,8	0,3	...	40,4	0,8	18,3	1,7	26,8	11,9	94,1	152,8	3,3	197,4
5. Sociale verzekering	36,7	...	0,4	...	0,2	37,3	0,2	1,3	...	1,1	20,4	0,3	23,1	14,2	74,9
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	292,1	17,9	11,9	5,6	32,0	359,5	55,3	479,5	10,9	277,4	178,1	326,0	1.271,9	29,8	1.716,7
7. Buitenland	8,8	2,5	26,8	...	0,5	38,6	—	299,2	0,9	2,6	5,0	5,1	312,8	2,2	353,5
8. Geldscheppende instellingen	532,7	2,3	4,4	26,1	1,0	566,5	205,6	35,4	...	1,3	2,5	1,8	41,0	25,7	838,9
9. Rentenfonds	—	...	2,8	...	...	2,8	0,3	5,4	—	3,0	...	0,2	8,6	0,2	11,9
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapita- lisatiemaatschappijen	288,0	1,4	...	0,5	6,7	296,6	...	0,1	...	0,6	5,6	0,7	7,0	4,9	308,4
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeval- len, pensioenfondsen	260,6	...	0,7	...	1,3	262,6	19,7	...	...	...	0,3	...	0,3	2,1	284,8
12. Niet-geldscheppende openbare kre- dietinstellingen	164,7	1,2	16,0	5,0	8,1	195,0	17,7	28,1	0,7	28,1	52,7	2,5	112,1	12,1	337,0
13. Financiële instellingen samen ...	1.246,0	4,9	23,9	31,6	17,1	1.323,5	243,3	69,0	0,7	33,0	61,1	5,2	169,0	45,0	1.781,0
14. Niet bepaalde sectoren en aanpas- singen	.....	4,5	...	...	3,0	7,5	.....	23,7	0,8	14,0	5,3	4,1	47,9	—	55,5
15. Totaal van de vorderingen	1.547,0	29,7	62,6	37,3	52,7	1.729,3	298,7	871,3	13,3	327,1	249,5	340,3	1.801,5	77,1	3.906,7
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 822,3	— 76,5	— 550,9	— 160,1	— 22,2	+ 12,6	— 54,8	+ 32,4	+ 1,4	+ 18,7	— 35,3	+ 3,3	+ 20,5	+ 21,6	—

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 4. — BEWEGINGEN VAN DE VORDERINGEN EN SCHULDEN IN 1969

Totalen per sector

(Miljarden franken)

..... Niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichtingen	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids- sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet- financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Geld- scheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitali- satiemaat- schappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeids- ongevallen, pensioen- fondsen	Niet-geld- scheppende openbare krediet- instellingen	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aan- passingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Bedrijven en particulieren	+ 5,5	...	+ 0,7	...	+ 5,4	+ 11,6	+ 19,6	+ 15,2	—	+ 17,2	+ 4,1	+ 20,9	+ 57,4	+ 0,6	+ 89,2
2. Parastatale bedrijven	+ 1,2	+ 0,1	+ 0,7	...	...	+ 2,0	+ 1,3	+ 1,1	— 0,4	+ 1,1	+ 0,4	+ 5,4	+ 7,6	— 0,2	+ 10,6
3. Staat (Schatkist)	+ 12,3	+ 0,8	—	+ 0,5	+ 0,4	+ 14,0	— 1,1	+ 20,5	— 0,9	+ 0,5	+ 1,0	— 0,4	+ 20,7	— 5,2	+ 28,3
4. Overheidssector niet elders ver- meld	+ 3,0	+ 1,0	+ 0,3	...	...	+ 4,3	— 0,2	+ 2,3	+ 0,3	+ 4,0	+ 0,3	+ 9,3	+ 16,2	— 1,5	+ 18,9
5. Sociale verzekering	+ 3,3	...	— 0,2	...	— 0,7	+ 2,4	...	+ 0,4	...	— 0,3	+ 4,9	— 0,1	+ 4,9	+ 4,7	+ 12,1
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	+ 25,3	+ 1,9	+ 1,5	+ 0,5	+ 5,1	+ 34,3	+ 19,6	+ 39,5	— 1,0	+ 22,5	+ 10,7	+ 35,1	+ 106,8	— 1,6	+ 159,1
7. Buitenland	— 1,1	+ 0,4	+ 1,4	.....	— 0,4	+ 0,3	—	+ 58,4	...	+ 0,6	+ 0,6	+ 2,2	+ 61,8	— 0,2	+ 62,0
8. Geldscheppende instellingen	+ 40,7	+ 0,3	+ 0,2	+ 4,8	...	+ 46,0	+ 51,2	+ 10,5	...	— 2,7	— 0,2	+ 0,6	+ 8,2	+ 5,7	+ 111,0
9. Rentenfonds	—	...	...	...	...	...	— 0,9	— 1,4	—	+ 0,9	...	+ 0,2	— 0,3	+ 0,1	— 1,1
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapi- talisatiemaatschappijen	+ 24,9	— 0,1	...	+ 0,1	+ 1,2	+ 26,1	.....	...	...	+ 0,2	+ 1,6	— 0,2	+ 1,6	+ 0,5	+ 28,3
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeval- len, pensioenfondsen	+ 15,4	...	+ 0,1	...	— 0,5	+ 15,0	+ 1,5	...	...	...	— 0,1	...	— 0,1	— 1,3	+ 15,1
12. Niet-geldscheppende openbare kre- dietinstellingen	+ 17,2	— 0,2	+ 0,5	+ 0,8	+ 0,4	+ 18,7	+ 11,1	+ 6,1	...	+ 3,9	+ 1,1	+ 0,3	+ 11,4	— 1,7	+ 39,5
13. Financiële instellingen samen ...	+ 98,2	...	+ 0,8	+ 5,7	+ 1,1	+ 105,8	+ 62,9	+ 15,2	...	+ 2,3	+ 2,4	+ 0,9	+ 20,8	+ 3,3	+ 192,8
14. Niet bepaalde sectoren en aanpas- singen	.....	+ 0,9	— 4,9	...	+ 1,4	— 2,6	...	+ 2,6	...	+ 3,8	— 2,0	+ 1,1	+ 5,5	—	+ 2,9
15. Totaal van de vorderingen	+ 122,5	+ 3,2	— 1,3	+ 6,2	+ 7,3	+ 137,9	+ 82,5	+ 115,6	— 1,0	+ 29,1	+ 11,8	+ 39,3	+ 194,8	+ 1,6	+ 416,9
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 33,3	— 7,4	— 29,6	— 12,7	— 4,8	— 21,2	+ 20,5	+ 4,6	+ 0,1	+ 0,8	— 3,3	— 0,2	+ 2,0	— 1,3	—

Nota. Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de poster.

XIII. — GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid	Quasi monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten (5) = (1) tot (4)	Goudvoorraad en netto-deviezenpositie	Vorderingen op de overheid		Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren		Vorderingen op en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen		Obligatieleningen van de depositobanken	Diversen 4
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist			Vorderingen op de Staat 2	Vorderingen op de andere openbare besturen 3	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memorie : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen	Rentenfonds	Andere instellingen		
		Deposito's in Belgische franken 1	Deposito's in buitenlandse geldsoorten											
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	
1963	277,8	55,1	9,1	...	342,0	79,2	170,6	5,8	88,8	97,5	7,4	11,5	-11,4	- 9,9
1964	297,4	65,1	5,2	...	367,7	88,0	179,7	6,3	98,2	108,5	7,8	11,1	-11,4	-12,0
1965	318,6	77,4	4,4	...	400,4	94,8	191,9	8,6	112,5	124,5	4,7	12,6	-11,4	-13,3
1966	339,7	89,0	5,7	...	434,4	89,2	203,9	12,0	134,9	144,7	4,6	15,7	-12,0	-13,9
1967	350,5	107,9	8,4	...	466,8	97,1	207,9	13,0	156,9	170,8	4,1	17,5	-13,5	-16,2
1968	376,5	125,8	8,8	...	511,1	86,1	231,5	16,8	182,5	196,4	6,8	21,0	-16,5	-17,1
1969 September	373,9	142,2	15,3	...	531,4	85,3	242,6	18,6	195,8	206,7	9,2	26,3	-20,3	-26,1
December	386,3	149,3	14,7	...	550,3	93,6	252,0	19,5	197,2	207,4	5,4	26,7	-21,0	-23,1
1970 Maart	390,1	155,1	13,2	...	558,4	97,6	257,0	20,5	198,6	210,4	4,2	27,9	-22,4	-25,0
Juni	410,8	157,5	13,5	...	581,8	102,0	260,3	22,2	207,9	218,0	6,3	27,1	-23,4	-20,6
September	399,2	165,6	12,9	...	577,7	103,6	252,4	25,0	207,7	218,3	6,3	30,7	-24,2	-23,8
December	418,5	165,7	11,4	...	595,6	104,8	254,4	28,8	219,7	232,4	5,4	35,2	-25,6	-27,1
1971 Maart	417,3	174,4	10,0	...	601,7	112,4	245,6	25,1	223,9	234,4	3,9	39,0	-27,3	-20,9
Juni	451,3	181,1	10,0	...	642,4	125,9	261,9	27,0	231,6	242,3	5,9	38,5	-28,4	-20,0
September	446,8	190,8	10,4	...	648,0	129,4	264,5	28,5	235,2	246,0	4,4	40,3	-29,6	-24,7
December	463,9	198,7	9,7	...	672,3	132,5	266,8	32,5	255,7	268,1	4,4	38,9	-30,4	-28,1

1 Deze deposito's omvatten de termijndeposito's en de op de boekjes ingeschreven deposito's.

2 Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstuk IX, Betalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting : XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

3 Incl. de vorderingen op de pensioenfondsen en de instellingen van de sociale verzekering.

4 Deze rubriek omvat voornamelijk het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van het Muntfonds, van de niet elders ingedeelde vorderingen en schulden op en tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels.

en, met ingang van 1970, de tegenpost van de netto cumulatieve toekenning aan België van bijzondere trekkingsrechten op het I.M.F.

N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1949 — XXXe jaargang, deel II, nr 5, november 1955 — XXXIIIe jaargang, deel II, nr 5, november 1958 — XLIIIe jaargang, deel I, nr 1, januari 1967, deel II, nr 3, september 1967.

— Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Goudvoorraad en netto deviezenpositie », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

a) - Nationale Bank van België — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-3-70	30-6-70	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :																
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :												0,1	...	...	...	...
a) in deviezen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	...	...	...	...
b) in Belgische franken ¹	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	1,0	0,7	0,8	0,6	0,8	1,0	1,0	1,5	8,4	3,5	2,0
Totaal der verplichtingen t.o. het buitenland ...	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,2	0,9	1,0	0,8	1,0	1,3	1,4	1,8	8,7	3,8	2,3
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :																
1. Munten en biljetten ²	2,8	3,0	3,5	3,5	4,0	4,4	4,9	5,2	5,3	4,8	5,0	5,4	5,8	5,4	5,4	v 5,7
2. Andere :																
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de openbare instellingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1,4	...	1,0	...	...
c) tegenover de depositobanken :																
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	0,1	...	...
— andere	2,3	0,7	1,4	1,3	2,2	0,8	1,0	1,0	0,1	0,1	1,2	0,8	0,1	0,1	1,0	v 0,3
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																
1. Chartaal geld ³	147,7	157,3	166,8	171,8	173,6	178,8	178,1	173,3	181,9	178,7	183,2	177,9	193,3	190,7	196,4	v 194,5
2. Giraal geld :																
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,8	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :																
a) tegenover het Rentenfonds	...	...	0,1	...	...	...	...	...	...	1,7	...	—	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1
D. Andere	38,2	42,4	38,7	41,0	56,8	40,7	64,4	67,2	63,7	72,6	65,1	65,5	57,8	76,2	55,5	v 53,5
TOTAAL DER PASSIVA ...	192,3	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	248,2	252,2	259,5	256,2	252,9	261,7	282,7	262,7	256,8

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de andere internationale instellingen dan het I.M.F. en de E.B.U.² Incl. de munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor het bedrag in munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen behalve die van het Rentenfonds welke onder C5a voorkomen.

a) - Nationale Bank van België — Activa — Jaarlijkse en maandelijkse cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-12-70	30-4-71	31-5-71	30-6-71	31-7-71	31-8-71	30-9-71	31-10-71	30-11-71	31-12-71	31-1-72	29-2-72	31-3-72
A. Vorderingen op het buitenland :																				
1. Goud	68,6	72,5	77,9	76,2	74,0	76,2	76,0	73,5	75,1	79,6	79,2	80,0	79,2	78,6	78,2	78,2	77,2	77,2	77,2	77,2
2. I.M.F. — Deelneming	7,1	8,7	12,2	15,2	14,7	10,3	7,8	19,6	21,3	19,8	25,8	25,0	29,9	29,9	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	29,9
— Leningen ¹	—	1,5	3,4	3,4	1,9	5,0	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	10,2	15,0	17,8	17,8	17,8	20,3	20,3	20,3	20,3	20,3	23,7	23,7	23,7
3. Obligaties	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4. Uitvoeracepten in Belgische franken	4,1	4,3	6,7	7,6	8,0	14,2	9,8	1,9	2,0	2,4	0,8	4,4	1,4	0,2	9,7	4,3	5,8	5,3	0,6	3,6
5. Vorderingen op de E.B.U. ²	0,1	0,1	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :																				
a) in deviezen	21,5	27,0	21,9	21,4	36,1	18,1	35,6	39,0	43,4	47,7	37,1	41,7	42,6	42,4	38,2	38,1	35,0	36,1	41,9	40,7
b) in Belgische franken	1,5	1,5	1,5	1,5	3,0	0,3	...	0,2	0,1	0,1	0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal van de vorderingen op het buitenland	103,0	115,7	123,7	125,4	137,8	124,1	129,2	144,4	156,9	167,4	160,8	168,9	173,4	171,4	176,4	170,9	168,3	172,3	173,4	175,1
B. Vorderingen op de binnenl. geldscep. sect. :																				
1. Munten en biljetten	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
2. Andere :																				
a) op de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de openbare instellingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
c) op de depositobanken	0,3	0,2	...	...	...	0,5	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																				
1. Op de Staat ³ :																				
a) voor ten hoogste een jaar	9,3	9,8	9,0	9,6	2,7	15,3	15,5	13,2	6,2	0,3	15,8	5,9	3,3	13,5	...	...	4,9	...	...	...
b) voor meer dan een jaar																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	2,3	2,4	2,5	2,7	2,7	2,6	2,5	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	2,1	2,1	1,9	2,1	2,1	2,1
— overige	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																				
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) voor meer dan een jaar																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																				
a) bankaccepten	1,7	0,1	2,7	4,0	0,8	1,8	1,9	1,5	0,6	0,6	...	3,1	0,3	...	2,9	3,0	4,4	1,7	...	1,8
b) handelspapier	3,5	2,6	2,9	3,9	5,0	10,0	6,9	3,2	2,4	2,5	1,3	2,4	1,3	1,2	4,3	2,3	4,9	3,9	3,3	3,9
c) voorschotten	...	...	...	...	...	0,1	...	0,2	...	0,1	0,3	0,3	0,2	...	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
d) voor ten hoogste een jaar ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) voor meer dan een jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	0,2	0,3	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar	0,6	0,4	...	0,3	...	...	...	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																				
a) voor ten hoogste een jaar	0,8	...	...	...	0,3	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
b) voor meer dan een jaar																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	36,4	40,2	36,2	38,4	53,8	37,2	58,4	55,9	53,8	58,0	45,5	49,3	52,7	58,6	53,7	51,9	41,9	41,7	44,4	37,6
TOTAAL DER ACTIVA ...	192,3	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	256,2	258,0	266,9	261,7	268,0	269,3	282,7	275,6	266,4	262,7	258,3	259,7	256,8

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (wet van 4-1-1963 - overeenkomst d.d. 1-2-1963).

² Bilateraal gemaakte vorderingen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX. Bctalingsbalans en XIII. Geldscheppende instel.

lingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁴ Excl. handelspapier.

a) - Nationale Bank van België — Passiva — Jaarlijkse en maandelijkse cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-12-70	30-4-71	31-5-71	30-6-71	31-7-71	31-8-71	30-9-71	31-10-71	30-11-71	31-12-71	31-1-72	29-2-72	31-3-72
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :																				
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :																				
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken ¹	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	1,0	0,7	1,0	1,3	1,3	1,5	1,2	3,5	8,4	8,0	5,8	3,5	2,0	1,9	2,0
Totaal der verplichtingen aan het buitenland	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,2	0,9	1,3	1,6	1,6	1,8	1,5	3,8	8,7	8,3	6,1	3,8	2,3	2,2	2,3
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :																				
1. Munten en biljetten ²	2,8	3,0	3,5	3,5	4,0	4,4	4,9	5,0	5,1	5,6	5,8	5,5	5,5	5,4	4,9	5,7	5,4	5,7	5,7	v 5,7
2. Andere :																				
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de openbare instellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de depositobanken :																				
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	1,8	3,7	0,1	—	—	—	—	—	—
— andere	2,3	0,7	1,4	1,3	2,2	0,8	1,0	1,2	0,1	—	0,1	—	—	0,1	—	—	1,0	0,1	—	v 0,3
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																				
1. Chartaal geld ³	147,7	157,3	166,8	171,8	173,6	178,8	178,1	183,2	184,2	188,8	193,3	194,8	190,2	190,7	191,1	188,8	196,4	190,9	190,5	v 194,5
2. Giraal geld :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,8	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,6	0,4	0,5	0,4
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																				
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :																				
a) tegenover het Rentenfonds	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,7	—	—	0,1	0,1	0,1
D. Andere	38,2	42,4	38,7	41,0	56,8	40,7	64,4	65,1	66,6	70,5	57,8	64,0	65,6	76,2	66,2	65,4	55,5	58,8	60,7	v 53,5
TOTAAL DER PASSIVA ...	192,3	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	256,2	258,0	266,9	261,7	268,0	269,3	282,7	275,6	266,4	262,7	258,3	259,7	256,8

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken aan de andere internationale instellingen dan het I.M.F. en de E.B.U.
² Incl. de munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.

³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor het bedrag van munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.

⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen behalve die van het Rentenfonds welke onder C5a voorkomen.

b) - Geldscheppende openbare instellingen ¹ — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-3-70	30-6-70	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71
A. Vorderingen op het buitenland															
1. Goud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. I.M.F. — Deelneming	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Leningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Uitvoeraaccepten in Belgische franken	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	1,9	1,8	1,2	2,3	3,5	0,9	...	0,9	3,2
5. Vordering op de E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :															
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenland ...	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	1,9	1,8	1,2	2,3	3,5	0,9	...	0,9	3,2
B. Vorderingen op de binnenl. geldschep. sector															
1. Munten en biljetten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2. Andere :															
a) op de N.B.B.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1,4	...	1,0	...
b) op de openbare instellingen	0,1	0,6	0,1	0,4	0,3	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7	0,2	1,1	0,2	0,3
c) op de depositobanken	...	...	...	...	0,2	0,5	...	...	...	...	...	0,4	2,6	0,1	0,5
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldschepende sector :															
1. Op de Staat :															
a) voor ten hoogste een jaar	42,9	48,0	47,1	48,5	48,8	57,4	62,1	63,9	61,7	54,4	64,9	59,5	62,8	60,0	68,0
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	5,7	5,7	6,3	6,5	6,6	6,3	6,7	6,9	7,1	7,1	6,9	6,8	7,4	7,1	7,1
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	4,3	4,8	6,5	9,6	8,0	10,0	11,4	8,4	9,5	11,9	14,5	9,5	11,3	11,9	16,0
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :															
a) bankaccepten	0,5	0,4	0,5	0,4	0,8	0,1	1,5	1,2	0,1	0,6	0,9	0,3	...	0,2	0,1
b) handelspapier	0,6	0,4	0,5	0,5	1,2	1,3	1,3	1,3	1,8	1,1	1,1	1,5	1,1	1,3	2,2
c) voorschotten	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
d) voor ten hoogste een jaar ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	0,2	0,4	0,5	0,3	0,5	...	...	...	2,0	2,0	...	...	2,0	2,0	...
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
5. Op de parastatale kredietinstellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	...	...	0,2	...	...	...	0,1	...	...	...	0,3	...	...	...	0,3
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
D. Andere	3,0	2,4	2,9	4,9	4,0	4,6	3,0	2,1	4,0	3,5	1,0	5,4	5,5	4,5	4,0
TOTAAL DER ACTIVA ...	57,7	63,0	64,9	71,4	70,9	81,0	88,4	86,0	87,8	83,3	94,0	86,1	94,0	89,4	101,9

¹ B.P.C., Belgisch Muntfonds (activa op korte termijn en obligaties), Gemeentekrediet van België (activa die de tegenwaarde vormen van de direct en voor ten hoogste een maand opeisbare passiva), H.W.I. (activa gefinancierd door een beroep op de geldscheppende instellingen). Met betrekking tot het Belgisch Muntfonds

is de tegenwaarde van het overschot van de getelde passiva op de getelde activa opgenomen in rubriek D "Andere".
² Andere dan handelspapier.

b) - **Geldscheppende openbare instellingen** ¹ — **Passiva** — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-3-70	30-6-70	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :															
1. I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken	3,1	2,8	2,3	1,2	1,1	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1	1,3	0,9	0,1	0,3	0,5
Totaal der verplichtingen tegenover het buitenl.	3,1	2,8	2,3	1,2	1,1	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1	1,3	0,9	0,1	0,3	0,5
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :															
1. Munten en biljetten ²	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de openbare instellingen	0,1	0,6	0,1	0,4	0,3	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7	0,2	1,1	0,2	0,3
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	3,1	6,0	5,8	5,8	5,6	5,3	10,1	6,6	3,3	4,5	7,1	4,9	1,9	2,9	8,5
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :															
1. Chartaal geld ³	6,0	6,4	6,6	6,9	6,5	6,6	7,0	7,0	7,2	7,3	7,5	7,5	7,7	7,9	8,1
2. Giraal geld :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	33,0	36,0	37,9	41,9	39,5	46,8	44,8	44,8	48,3	46,0	50,7	46,7	52,2	49,5	54,5
b) aangehouden door de overheid	12,1	10,8	11,8	14,9	17,4	20,8	25,6	26,9	28,4	24,7	25,3	25,5	30,1	28,2	29,7
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :															
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :															
a) tegenover het Rentenfonds	—	—	—	—	0,2	—	—	—	—	0,2	1,1	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,6	—	—
TOTAAL DER PASSIVA ...	57,7	63,0	64,9	71,4	70,9	81,0	88,4	86,0	87,8	83,3	94,0	86,1	94,0	89,4	101,9

¹ B.P.C., Belgisch Muntfonds (munten en biljetten), Gemeentekrediet van België (directe opeisbare passiva voor ten hoogste een maand), H.W.L. (passiva t.o. geldscheppende instellingen).

² Alleen de munten en biljetten in handen van de N.B.B.

³ De cijfers zijn overschat voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B. worden aangehouden.

⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen, behalve die van bepaalde administratieve parastatale instellingen welke in rubriek C2b begrepen zijn.

c) • Depositobanken — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-3-70	30-6-70	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71
A. Vorderingen op het buitenland :															
1. Goud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. I.M.F. — Deelneming	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Leningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Obligaties	0,6	0,6	1,4	1,9	2,3	6,1	7,3	5,8	9,4	10,0	14,6	17,8	18,1	21,2	24,8
4. Uitvoeraaccepten in Belgische franken	2,7	4,8	5,2	5,6	6,4	6,4	6,5	8,8	9,7	13,5	12,6	13,2	17,3	15,9	13,9
5. Vordering op de E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :															
a) in deviezen	23,4	29,0	36,7	52,6	60,1	85,6	134,4	133,0	173,3	171,0	198,1	218,4	227,4	221,2	235,3
b) in Belgische franken	4,5	5,5	6,9	8,3	11,3	18,2	19,9	20,1	20,5	21,4	20,8	22,8	24,8	25,5	22,3
Totaal van de vorderingen op het buitenland	31,2	39,9	50,2	68,4	80,1	116,3	168,1	167,7	212,9	215,9	246,1	272,2	287,6	283,8	296,3
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :															
1. Munten en biljetten	2,8	2,9	3,4	3,4	3,9	4,4	4,8	5,1	5,2	4,7	5,0	5,4	5,7	5,3	5,3
2. Andere :															
a) op de N.B.B. :															
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	2,3	0,7	1,4	1,3	2,2	0,8	0,9	1,0	0,1	0,1	1,2	0,8	2,5	0,1	1,0
b) op de openbare instellingen	3,0	6,0	5,8	5,8	5,6	5,3	10,1	6,6	3,3	4,5	7,1	4,9	1,9	2,9	8,5
c) op de depositobanken	4,7	5,0	5,1	6,2	7,9	12,9	20,2	18,9	23,3	25,0	28,8	29,4	29,8	34,3	46,5
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :															
1. Op de Staat ¹ :															
a) voor ten hoogste een jaar	22,7	24,6	28,8	34,0	34,9	28,1	37,1	39,5	41,3	39,4	28,0	25,9	22,7	28,1	17,8
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	29,8	30,6	37,4	37,9	44,7	54,0	61,5	62,7	66,2	66,8	71,3	78,4	86,2	87,3	103,3
— overige	23,9	24,6	26,8	30,7	33,4	33,9	32,5	31,7	31,6	32,5	33,8	32,1	31,0	32,5	29,7
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	0,3	0,6	0,6	1,1	1,9	1,9	1,6	1,6	1,2	0,4
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,3	0,4	0,7	0,9	2,0	3,7	4,7	8,3	8,0	8,1	9,3	10,8	10,6	11,8	12,6
— overige	1,0	0,8	1,0	1,1	2,6	2,3	2,3	2,6	2,9	2,4	2,4	2,4	2,6	2,5	2,8
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :															
a) bankaccepten	2,4	5,6	5,5	7,3	6,9	4,2	3,9	5,8	7,4	9,1	6,3	10,7	12,5	12,3	8,6
b) handelspapier	37,7	41,4	45,6	55,5	64,6	67,1	82,3	84,2	87,4	85,5	91,7	89,7	91,2	90,7	93,7
c) voorschotten	42,4	47,8	54,8	63,3	77,7	98,0	99,4	102,5	106,2	109,5	114,8	119,2	125,2	129,6	141,6
d) voor ten hoogste een jaar ²	...	0,1	0,1	0,3	1,0	0,9	1,4	1,8	2,0	1,8	2,0	1,7	1,8	1,8	0,1
e) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	2,1	2,0	1,8	1,5	2,9	4,3	4,4	4,2	4,7	4,7	6,7	6,8	7,2	7,2	8,9
— overige	1,0	2,0	1,8	2,0	3,0	3,7	4,6	4,2	4,2	4,3	6,0	6,8	7,4	7,5	7,1
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar	6,8	7,4	4,7	4,3	4,2	6,8	5,4	4,2	6,3	8,2	6,4	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	0,2	0,4	0,2	1,0	1,0	2,1	2,2	2,1	1,7	1,9	2,8	4,4	3,0	5,8	3,2
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	10,3	9,8	11,4	13,2	14,1	17,0	20,2	22,3	22,8	23,5	27,3	29,0	30,6	31,8	31,8
— overige	0,5	0,7	0,9	1,4	2,0	2,2	4,2	4,6	5,2	5,4	6,0	6,2	6,5	3,6	4,6
D. Andere	31,7	36,2	43,3	49,0	50,1	59,6	62,4	63,4	67,9	73,5	71,4	78,0	86,8	87,2	91,2
TOTAAL DER ACTIVA ...	256,8	290,1	330,7	388,5	444,8	527,9	633,2	644,0	711,7	728,7	776,3	816,4	854,4	867,3	915,0

¹ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, Betalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XLIIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1968].

² Andere dan handelspapier.

c) - Depositobanken — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-3-70	30-6-70	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :															
1. I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in deviezen	34,4	45,9	55,3	78,3	89,3	113,9	169,6	164,3	206,6	207,4	236,5	255,8	259,6	254,0	267,0
b) in Belgische franken ¹	16,9	18,1	20,6	24,3	29,8	38,7	34,7	37,8	41,7	45,7	50,2	56,6	61,0	63,6	64,0
Totaal der verplichtingen tegenover het buitenland	51,3	64,0	75,9	102,6	119,1	152,6	204,3	202,1	248,3	253,1	286,7	312,4	320,6	317,6	331,0
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :															
1. Munten en biljetten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.	0,3	0,2	...	...	...	0,5	...	...	...	...	...	...	...	...	...
b) tegenover de openbare instellingen	...	...	...	...	0,2	0,5	...	...	...	...	...	0,4	2,6	0,1	0,5
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	4,6	5,0	5,1	6,2	7,9	12,9	20,1	18,9	23,3	25,0	28,8	29,4	29,8	34,3	46,5
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :															
1. Chartaal geld	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Giraal geld :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren	78,5	86,3	95,1	103,6	113,1	122,8	130,3	137,6	144,6	142,0	151,5	159,2	167,6	170,0	174,7
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :															
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	27,8	31,5	37,4	42,4	50,4	56,3	77,7	83,9	85,6	92,2	91,3	96,4	97,7	101,6	102,6
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	27,2	33,6	40,0	46,6	57,4	69,4	71,6	71,2	71,9	73,4	74,3	78,1	83,4	89,2	96,1
— deposito's in deviezen	9,1	5,1	4,4	5,7	8,4	8,8	14,7	13,2	13,5	12,9	11,3	10,0	10,0	10,4	9,7
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	11,4	11,4	11,4	12,0	13,5	16,5	21,0	22,4	23,4	24,2	25,6	27,3	28,4	29,6	30,4
5. Andere :															
a) tegenover het Rentenfonds	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	0,3	...	0,2	...	0,1	0,5	0,3	1,4	2,8	0,4	1,4	1,0	2,0	1,2	1,4
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	46,3	53,0	61,2	69,4	74,7	87,1	93,2	93,3	98,3	105,5	105,4	102,2	112,3	113,3	122,1
TOTAAL DER PASSIVA ...	256,8	290,1	330,7	388,5	444,8	527,9	633,2	644,0	711,7	728,7	776,3	816,4	854,4	867,3	915,0

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de gevestigde internationale instellingen in de B.L.E.U.

d) - Totaal der gelscheppende instellingen — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	31-8-70	30-6-70	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	Kolom van tabel XIII-1 * Samenlijke balansen van de gelschepp. instell. * waarin de rubriek begrepen is.
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :																
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Andere :																
a) in deviezen	34,4	45,9	55,3	78,3	89,3	113,9	169,6	164,3	206,6	207,4	236,5	255,9	259,6	254,0	267,0	
b) in Belgische franken ¹	20,6	21,6	23,6	26,2	31,6	40,3	35,8	38,7	42,4	46,6	52,5	58,5	62,6	72,3	68,0	
Totaal der verplichtingen tegenover het buitenland	55,2	67,7	79,1	104,7	121,1	154,4	205,6	203,2	249,2	254,2	289,3	314,7	322,5	326,6	335,3	(6)
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse gelscheppende sector :																
1. Munten en biljetten ²	3,1	3,4	3,9	3,8	4,3	4,7	5,2	5,6	5,6	5,1	5,3	5,8	6,1	5,8	5,7	
2. Andere :																
a) tegenover de N.B.B.	0,3	0,2	...	...	...	0,5	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
b) tegenover de openbare instellingen ...	0,1	0,6	0,1	0,4	0,5	1,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7	2,0	3,7	1,3	0,8	
c) tegenover de depositobanken :																
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	0,1	1,0	
— andere	10,0	11,7	12,3	13,3	15,7	19,0	31,2	26,5	26,7	29,6	37,1	35,1	31,8	37,3	55,0	
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-gelscheppende sector :																
1. Chartaal geld ³	153,7	163,7	173,4	178,7	180,1	185,4	185,1	180,3	189,1	186,0	190,7	185,4	201,0	198,6	204,5	(1)
2. Giraal geld :																
a) aangehouden door de bedrijven en par- ticulieren ⁴	112,0	122,9	133,4	146,0	153,0	170,4	175,5	182,9	193,3	188,6	202,6	206,4	220,3	220,0	229,8	(1)
b) aangehouden door de overheid	12,1	10,8	11,8	14,9	17,4	20,8	25,6	26,9	28,4	24,7	25,3	25,5	30,1	28,2	29,7	(1)
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																
a) aangehouden door de bedrijven en par- ticulieren :																
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	27,8	31,5	37,4	42,4	50,4	56,3	77,7	83,9	85,6	92,2	91,3	96,4	97,7	101,6	102,6	(2)
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	27,2	33,6	40,0	46,6	57,4	69,4	71,6	71,2	71,9	73,4	74,3	78,1	83,4	89,2	96,1	(2)
— deposito's in deviezen	9,1	5,1	4,4	5,7	8,4	8,8	14,7	13,2	13,5	12,9	11,3	10,0	10,0	10,4	9,7	(3)
b) aangehouden door de Schatkist	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(4)
4. Obligatieleningen	11,4	11,4	11,4	12,0	13,5	16,5	21,0	22,4	23,4	24,2	25,6	27,3	28,4	29,6	30,4	(13)
5. Andere :																
a) tegenover het Rentenfonds ⁵	...	...	0,1	...	0,2	...	...	...	...	1,9	1,1	—	—	—	—	(11)
b) tegenover de parastatale kredietinstel- lingen	0,3	...	0,2	...	0,1	0,5	0,3	1,4	2,8	0,4	1,4	1,0	2,0	1,2	1,4	(12)
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(7)
D. Andere	84,5	95,4	99,9	110,4	131,5	127,8	157,6	160,5	162,0	178,1	170,5	167,7	170,7	189,5	177,6	(14)
TOTAAL DER PASSIVA ...	506,8	559,2	607,4	678,9	753,6	835,6	971,3	978,2	1.051,7	1.071,5	1.126,5	1.155,4	1.210,1	1.239,4	1.279,6	

¹ Voor de N.B.B. incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de internationale instellingen andere dan het I.M.F. en de E.B.U.; voor de andere gelscheppende instellingen, incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de internationale in de B.L.E.U. gevestigde instellingen, sedert men deze heeft kunnen verwijderen uit de binnenlandse niet gelscheppende sector, d.i. sedert juni 1958.

² N.B.B. : inclusief de munten en biljetten van de Schatkist die door andere gelscheppende instellingen dan de N.B.B. worden aangehouden. Gelscheppende openbare instellingen : alleen de munten en biljetten van de Schatkist in handen van de N.B.B.

³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor de N.B.B. en overschat voor de openbare instellingen voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere gelscheppende instellingen dan de N.B.B. worden aangehouden.

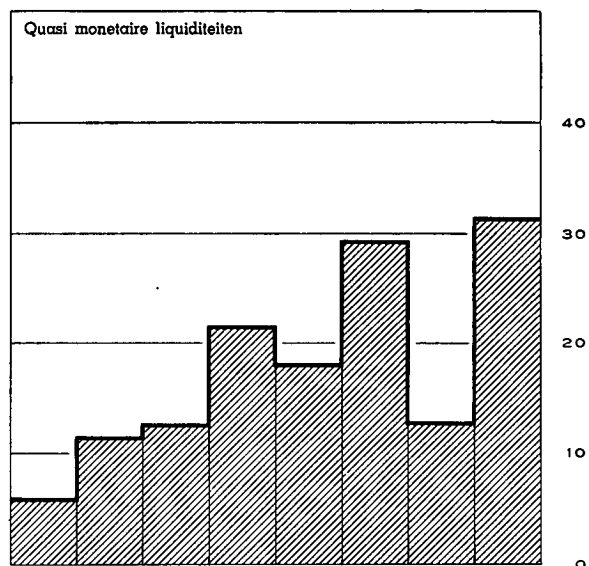
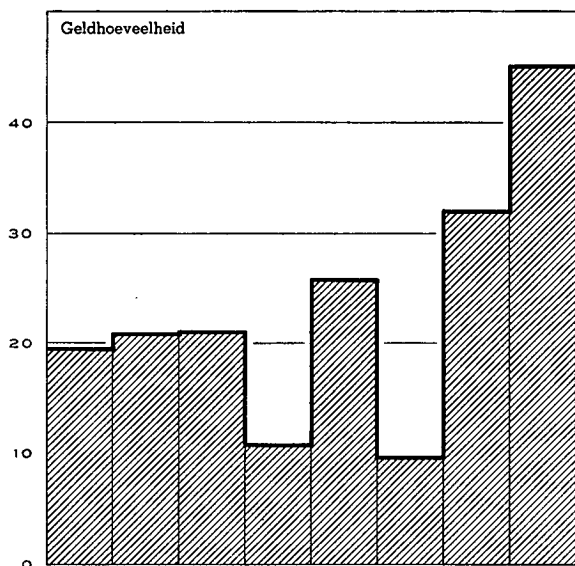
⁴ N.B.B. : incl. de direct opvraagbare rekeningen van de parastatale instellingen, behalve die van het Rentenfonds, die onder C6a of D. « Andere » voorkomen. Gelscheppende openbare instellingen : incl. de direct opvraagbare rekeningen van de parastatale instellingen, behalve die van bepaalde administratieve parastatale instellingen die in rubriek C2b begrepen zijn.

⁵ Op de data, waarop het Rentenfonds geen cijfers heeft gepubliceerd, zijn de verplichtingen tegenover het Rentenfonds begrepen in rubriek D. « Andere ».

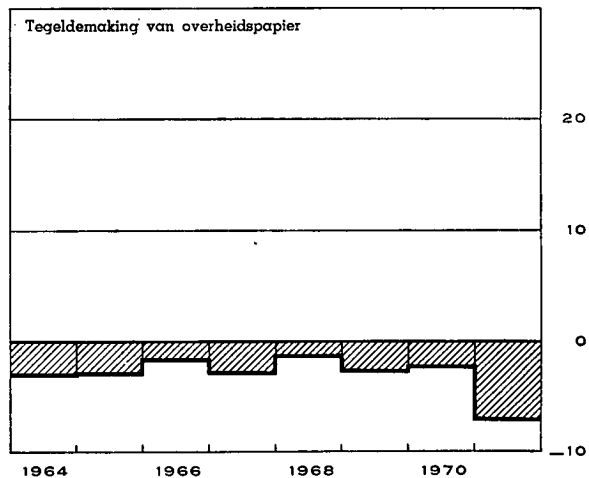
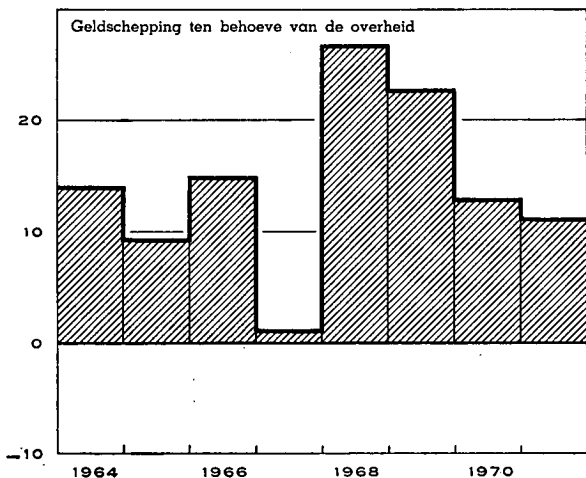
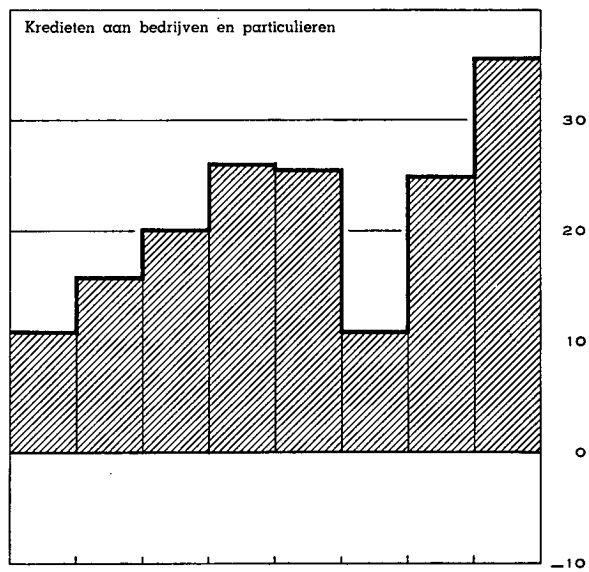
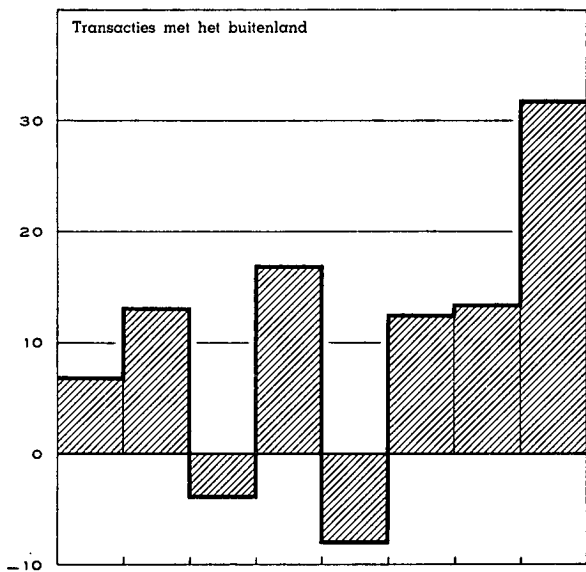
XIII - 3. — GELDHOEVEELHEID EN QUASI-MONETAIRE LIQUIDITEITEN

(Veranderingen in miljarden franken)

A. - VERANDERINGEN

B. - OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(Miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid	Quasi monetaire liquiditeiten	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren)	Kredieten verleend aan bedrijven en particulieren ¹	Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen (stijging : -) ²		Geldschepping ten behoeve van de overheid		Tegeldemaking van overheidspapier		Kredieten aan niet-geldscheppende financiële instellingen	Obligatieningen van de depositobanken	Diversen
						van commerciële vorderingen op het buitenland	van kredieten aan bedrijven en particulieren	Staat ³	Andere overheidsinstellingen ⁴	aankoop op de markt door de geldscheppende instellingen	door tussenkomst van het Rentenfonds			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1964	+ 19,6	+ 6,1	+ 25,7	+ 7,0	+ 11,0	...	- 1,6	+ 12,6	+ 1,5	- 2,2	- 1,0	+ 0,2	...	- 1,8
1965	+ 21,1	+ 11,6	+ 32,7	+ 13,2	+ 16,0	- 1,2	- 1,7	+ 7,0	+ 2,4	- 1,1	- 2,0	+ 1,3	...	- 1,2
1966	+ 21,2	+ 12,8	+ 34,0	- 4,0	+ 20,2	+ 1,1	+ 2,2	+ 11,8	+ 3,2	- 1,1	- 0,6	+ 2,4	- 0,6	- 0,6
1967	+ 11,0	+ 21,6	+ 32,6	+ 17,1	+ 26,1	- 2,7	- 4,0	+ 1,4	- 0,1	- 2,0	- 0,9	+ 1,5	- 1,6	- 2,2
1968	+ 26,1	+ 18,2	+ 44,3	- 8,1	+ 25,6	+ 0,8	...	+ 23,7	+ 3,1	- 2,1	+ 0,7	+ 4,0	- 3,0	- 0,4
1969	+ 9,8	+ 29,4	+ 39,2	+ 12,6	+ 11,1	- 2,8	+ 3,5	+ 20,1	+ 2,7	- 2,1	- 0,7	+ 4,9	- 4,4	- 5,7
1970	+ 32,2	+ 13,1	+ 45,3	+ 13,5	+ 25,0	- 4,8	- 2,5	+ 4,5	+ 8,6	- 1,2	- 1,2	+ 8,2	- 4,6	- 0,2
1971	+ 45,3	+ 31,4	+ 76,7	+ 32,1	+ 35,7	+ 3,0	+ 0,3	+ 7,3	+ 3,9	- 1,2	- 6,0	+ 3,6	- 4,8	+ 2,8
1969 4 ^e kwartaal	+ 12,4	+ 6,4	+ 18,8	+ 12,0	+ 0,7	- 2,3	+ 0,7	+ 5,1	+ 0,9	+ 0,1	- 1,1	...	- 0,7	+ 3,4
1970 1 ^e kwartaal	+ 3,8	+ 4,3	+ 8,1	+ 1,8	+ 3,0	- 1,3	- 1,6	+ 5,6	+ 0,9	- 0,6	- 1,2	+ 1,0	- 1,4	+ 1,9
2 ^e kwartaal	+ 20,7	+ 2,8	+ 23,5	+ 4,5	+ 7,6	...	+ 1,8	+ 8,7	+ 1,3	- 0,8	- 2,3	- 0,8	- 1,0	+ 4,5
3 ^e kwartaal	- 11,5	+ 7,4	- 4,1	+ 3,9	+ 0,3	- 2,6	- 0,6	- 9,9	+ 2,8	- 0,2	+ 2,6	+ 3,7	- 0,8	- 3,3
4 ^e kwartaal	+ 19,2	- 1,4	+ 17,8	+ 3,3	+ 14,1	- 0,9	- 2,1	+ 0,1	+ 3,6	+ 0,4	- 0,3	+ 4,3	- 1,4	- 3,3
1971 1 ^e kwartaal	- 1,3	+ 7,4	+ 6,1	+ 6,2	+ 2,0	- 0,7	+ 2,3	- 8,9	- 3,6	- 0,4	- 2,5	+ 3,8	- 1,7	+ 9,6
2 ^e kwartaal	+ 34,0	+ 6,6	+ 40,6	+ 13,3	+ 7,9	+ 3,1	- 0,3	+ 15,5	+ 2,1	- 0,3	- 0,6	- 0,6	- 1,1	+ 1,6
3 ^e kwartaal	- 4,5	+ 10,1	+ 5,6	+ 8,1	+ 3,7	- 1,6	- 0,1	- 2,5	+ 1,7	- 0,4	+ 0,8	+ 1,9	- 1,2	- 4,8
4 ^e kwartaal	+ 17,1	+ 7,3	+ 24,4	+ 4,5	+ 22,1	+ 2,2	- 1,6	+ 3,2	+ 3,7	- 0,1	- 3,7	- 1,5	- 0,8	- 3,6

N. B. — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid, zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Transacties met het buitenland », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

— Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel 1, hoofdstuk XIII.

¹ Verandering in het opgenomen bedrag van de discountkredieten, voorschotten en acceptkredieten (excl. de wissels die dienen om commerciële vorderingen op het buitenland te mobiliseren) die oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend werden.

² Het gaat hier om een netto herfinanciering : kredieten bij hun oorsprong door de geldscheppende instellingen verleend en door hen geherfinancierd bij niet-geldscheppende instellingen *min* kredieten bij hun oorsprong door laatstgenoemde instellingen verleend en door hen geherfinancierd bij de geldscheppende instellingen.

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldscheppende instellingen* » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁴ Incl. de pensioenfondsen en de instellingen van de sociale verzekering.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID

(Miljarden franken)

Einde periode	Chartaal geld			Giraal geld					Girale geldhoeveelheid (9) = (4) + (8)	Totale geldhoeveelheid (10) = (3) + (9)	Chartaal geld in procenten van het totaal (11) = (3) : (10)
	Biljetten en munten van de Schatkist ²	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid ³	in handen van de Schatkist en de lagere overheid	in handen van de bedrijven en particulieren ¹			Totaal			
					Rekeningen-courant bij de N.B.B. ³	Tegoeden op postrekening ³	Direct opvraagbare deposito's of deposito's voor ten hoogste 30 dagen bij de banken en parastatale instellingen ³				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
1963	6,1	150,5	153,7	12,1	0,5	32,9	78,6	112,0	124,1	277,8	55,3
1964	6,4	160,3	163,7	10,8	0,6	35,9	86,4	122,9	133,7	297,4	55,0
1965	6,6	170,3	173,4	11,8	0,4	37,6	95,4	133,4	145,2	318,6	54,4
1966	6,9	175,3	178,7	14,9	0,5	41,5	104,1	146,1	161,0	339,7	52,6
1967	6,5	177,5	180,1	17,4	0,5	39,0	113,5	153,0	170,4	350,5	51,4
1968	6,6	183,2	185,4	20,8	0,8	46,2	123,3	170,3	191,1	376,5	49,2
1969 September	6,8	182,5	184,7	22,0	0,6	43,0	123,6	167,2	189,2	373,9	49,4
December	7,0	183,0	185,2	25,6	0,4	43,9	131,2	175,5	201,1	386,3	47,9
1970 Maart	7,0	178,5	180,3	26,9	0,5	43,8	138,6	182,9	209,8	390,1	46,2
Juni	7,2	187,1	189,1	28,4	0,4	47,4	145,5	193,3	221,7	410,8	46,0
September	7,3	183,5	186,0	24,7	0,7	44,8	143,1	188,6	213,3	399,3	46,6
December	7,5	188,2	190,7	25,2	0,4	49,6	152,6	202,6	227,8	418,5	45,6
1971 Februari	7,5	183,3	185,7	22,8	1,1	47,1	153,2	201,5	224,3	410,0	45,3
Maart	7,5	183,3	185,4	25,5	0,5	45,4	160,5	206,4	231,9	417,3	44,4
April	7,6	189,3	191,8	24,5	0,4	55,4	155,4	211,2	235,7	427,5	44,9
Mei	7,7	194,4	196,5	27,8	0,4	49,4	163,0	212,8	240,6	437,1	45,0
Juni	7,7	199,1	201,0	30,0	0,4	50,7	169,2	220,3	250,3	451,3	44,5
Juli	7,8	200,3	202,6	27,7	0,4	51,8	164,2	216,4	244,1	446,7	45,4
Augustus	7,8	195,7	198,0	27,9	0,5	47,9	165,9	214,3	242,2	440,2	45,0
September	7,9	196,1	198,6	28,2	0,5	47,9	171,6	220,0	248,2	446,8	44,4
Oktober	7,9	196,0	199,0	28,1	0,3	50,8	163,5	214,6	242,7	441,7	45,1
November	8,0	194,5	196,8	28,4	0,4	49,0	166,6	216,0	244,4	441,2	44,6
December	8,1	201,8	204,4	29,7	0,6	52,8	176,4	229,8	259,5	463,9	44,1
1972 Januari	8,1	196,6	199,0	31,6	0,4	54,1	169,5	224,0	255,6	454,6	43,8
Februari	8,0	196,2	198,5	31,5	0,5	51,1	166,7	218,3	249,8	448,3	44,3

¹ Incl. administratieve parastatale instellingen en openbare kredietinstellingen.

² Na aftrek van de kasvoorraden van de N.B.B.

³ Na aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

**XIII - 5. — GOUDVOORRAAD EN NETTODEVIEZENPOSITIE
VAN DE GELDSCHEPPEDE INSTELLINGEN**

(Miljarden franken)

Periode	Bedragen einde periode 1			Evolutie							Evolutie	
	N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal	Goudvoorraad en nettodevievenpositie na statistische aanpassing			Kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Herfinanciering buiten de geldschepende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -)	Transacties met het buitenl. 3 (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren)	Verschil tussen de gegevens van de betalingsbalans [kol. (12)] en die v.d. geldschepende instell. [kol. (6)] 4	Goudvoorraad en nettodevievenpositie volgens de betalingsbalans van de B.L.E.U. 5
				N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal	Staat	Andere 2				
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
1964	114,8	-26,8	88,0	+12,6	- 3,8	+ 8,8	+ 0,7	+ 1,1	...	+ 7,0	+ 1,9	+10,7
1965	122,8	-28,0	94,8	+ 8,0	- 1,2	+ 6,8	- 5,5	+ 0,3	- 1,2	+13,2	+ 0,5	+ 7,3
1966	124,5	-35,3	89,2	+ 1,7	- 7,3	- 5,6	- 2,7	...	+ 1,1	- 4,0	+ 0,3	- 5,3
1967	136,9	-39,8	97,1	+12,4	- 4,3	+ 8,1	- 5,8	- 0,5	- 2,7	+17,1	+ 1,5	+ 9,6
1968	122,9	-36,8	86,1	-14,0	+ 3,0	-11,0	- 3,5	- 0,2	+ 0,8	- 8,1	+ 7,3	- 3,7
1969	128,3	-34,7	93,6	+ 5,2 ⁹⁷	+ 2,0	+ 7,2	- 2,4	- 0,2	- 2,8	+12,6	+ 7,9	+15,1
1970	143,1	-38,3	104,8	+11,4 ⁹⁸	- 3,6	+ 7,8	- 0,5	- 0,4	- 4,8	+13,5	+ 7,4	+15,2
1971	164,5	-32,0	132,5	+17,5 ⁹⁹	+ 6,4	+23,9	-11,2	...	+ 3,0	+32,1	v+ 1,7	v+25,6
1969 4 ^e kwartaal ...	128,3	-34,7	93,6	+13,4 ⁷	- 5,6	+ 7,8	- 1,9	...	- 2,3	+12,0	+ 7,5	+15,3
1970 1 ^e kwartaal ...	130,3	-32,7	97,6	- 1,5 ⁸	+ 2,1	+ 0,6	+ 0,1	...	- 1,3	+ 1,8	+ 2,8	+ 3,4
2 ^e kwartaal ...	136,3	-34,3	102,0	+ 6,0	- 1,6	+ 4,4	+ 0,3	- 0,4	...	+ 4,5	+ 1,1	+ 5,5
3 ^e kwartaal ...	138,7	-35,1	103,6	+ 2,4	- 0,8	+ 1,6	+ 0,3	...	- 2,6	+ 3,9	+ 3,2	+ 4,8
4 ^e kwartaal ...	143,1	-38,3	104,8	+ 4,5 ⁰	- 3,3	+ 1,2	- 1,2	...	- 0,9	+ 3,3	+ 0,3	+ 1,5
1971 1 ^e kwartaal ...	152,6	-40,2	112,4	+ 6,0 ⁸	- 1,9	+ 4,1	- 1,4	...	- 0,7	+ 6,2	v+ 1,1	v+ 5,2
2 ^e kwartaal ...	159,0	-33,1	125,9	+ 6,0 ⁹	+ 7,1	+13,1	- 3,3	...	+ 3,1	+13,3	v- 0,2	v+12,9
3 ^e kwartaal ...	162,7	-33,3	129,4	+ 3,7	- 0,1	+ 3,6	- 2,9	...	- 1,6	+ 8,1	v- 3,5	v+ 0,1
4 ^e kwartaal ...	164,5	-32,0	132,5	+ 1,8	+ 1,3	+ 3,1	- 3,6	...	+ 2,2	+ 4,5	v+ 4,3	v+ 7,4

1 Een indeling van de goudvoorraad en nettodevievenpositie per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2.

2 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen, uitgezonderd het Wegenfonds, dat in de kolom (7), Staat, begrepen is.

3 De cijfers van deze kolom, berekend zoals onderhavige tabel het aantoon, worden overgenomen in kolom (4) van tabel XIII-3.

4 Dit verschil is gelijk aan :

— de veranderingen in de goudvoorraad en de nettodevievenpositie van de geldschepende instellingen van de B.L.E.U. die voortvloeien uit de veranderingen in de nettotoegoden of verplichtingen van de Luxemburgse banken op en tegenover andere landen dan België en tegenover in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen [die veranderingen komen voor in kolom (12), maar niet in kolom (6)].

— min, a) de veranderingen in de netto-tegoden van de Belgische banken op Luxemburgse ingezetenen; b) sedert het 2^e kwartaal van 1968, de

veranderingen in de Luxemburgse overheidsfondsen in het bezit van de N.B.B. [die veranderingen komen voor in kolom (8), maar niet in kolom (12)].

5 Zie tabellen IX-1, 2 en 3, rubriek 6.2.

6 Na uitschakeling van een louter boekhoudkundige beweging in de gouden deviezenpositie van de N.B.B., voortvloeiend uit de verandering in de wijze waarop de tegenwaarde van de rekening van het I.M.F. bij de N.B.B. wordt gefinancierd (Wet van 9 juni 1969).

7 Excl. een verhoging met fr. 0,4 miljard d.i. de boekhoudkundige aanpassing van de constante tegoden in Duitse markten tengevolge van de revaluatie van deze valuta.

8 Excl. een vermeerdering van 3,5 miljard, voortvloeiend uit de verdeling van de bijzondere trekkingsrechten op het I.M.F.

9 Excl. een verhoging met fr. 0,4 miljard d.i. de boekhoudkundige aanpassing van de constante tegoden in Zwitserse franken tengevolge van de revaluatie van deze valuta.

XIII - 6. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE DEPOSITOBANKEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

Zichtbare economische bestemming

(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten aan bedrijven en particulieren						Kredieten aan het buitenland				Eind-totaal (6) + (10)
	Specifieke financieringen				Kredieten waarvan de zichtbare economische bestemming niet kon worden ontdekt (5)	Totaal (6) = (1) tot (5)	Specifieke financiering van betalings-termijnen bij de uitvoer (7)	Kredieten waarvan de zichtbare economische bestemming niet kon worden ontdekt		Totaal (10) = (7) tot (9)	
	van investeringen in industrie, landbouw en ambachtswezen 1	van de bouw en van transacties in onroerende goederen 2	van verkopen en leningen op afbetaling 3	van invoer (4)				Kas-kredieten 4	Andere (9)		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1963	7,7	6,3	10,5	9,1	61,7	95,3	12,0	4,5	2,2	18,7	114,0
1964	10,9	6,9	12,0	9,9	67,1	106,8	14,2	5,3	1,7	21,2	128,0
1965	13,8	8,2	12,8	12,2	75,8	122,8	18,0	7,2	3,1	28,3	151,1
1966 ⁵	18,4	9,2	14,1	13,2	87,9	142,8	19,6	6,7	2,5	28,8	171,6
1967 ⁵	23,2	11,5	15,5	13,4	105,1	168,7	23,7	6,9	3,9	34,5	203,2
1968	28,0	13,9	19,8	14,3	118,4	194,4	29,8	14,5	4,1	48,4	242,8
1969 Maart	27,4	14,0	20,0	16,0	124,3	201,7	30,9	16,4	3,3	50,6	252,3
<i>Nieuwe reeks</i>											
Maart	26,6	13,0	20,8	16,0	125,3	201,7	30,9	16,4	3,3	50,6	252,3
Juni	28,6	13,3	23,4	15,1	128,8	209,2	34,6	20,4	3,0	58,0	267,2
September	27,2	14,1	24,0	15,6	124,4	205,3	33,1	25,6	3,0	61,7	267,0
December	27,6	14,0	23,7	13,7	125,9	204,9	32,4	18,5	2,1	53,0	257,9
1970 Maart	28,6	14,7	23,2	13,3	128,2	208,0	33,0	23,3	1,7	58,0	266,0
Juni	28,8	15,9	23,7	15,9	132,1	216,4	36,1	29,6	1,4	67,1	283,5
September	28,5	16,4	24,7	16,2	131,3	217,1	37,8	38,7	1,4	77,9	295,0
December	29,1	16,9	24,8	17,6	141,7	230,1	41,5	43,1	1,5	86,1	316,2
1971 Maart	30,2	16,6	24,4	18,0	142,7	231,9	40,1	50,6	0,7	91,4	323,3
Juni	30,8	18,3	24,6	21,0	146,0	240,7	40,6	54,2	1,4	96,2	336,9
September	30,9	18,1	25,2	21,3	149,2	244,7	40,8	53,4	1,2	95,4	340,1
December	30,3	18,2	25,6	23,4	167,4	264,9	46,0	57,7	1,8	105,5	370,4

¹ Kredieten toegestaan in het kader van de wetten van 24 mei 1959 (17 juli 1959, 18 juli 1959, 15 februari 1961, 14 juli 1966 en 30 december 1970 (gesubsidieerde en/of gewaarborgde kredieten), en niet-« gesubsidieerde en/of gewaarborgde » kredieten waarvan ten minste een deel een oorspronkelijke looptijd heeft van 2 jaar of meer (5 jaar of meer in de oude reeks) op voorwaarde evenwel dat het geen zuiver commerciële kredieten betreft, noch kredieten hoofdzakelijk bestemd voor financiering van de bouw of de aankoop van woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, enz. De oude reeks (maart 1964-maart 1969) omvatte een bepaald bedrag kredieten tot financiering van verkopen op afbetaling. In de nieuwe reeks zijn alle kredieten van deze soort ondergebracht in kolom (3).

² Kredieten aan ondernemingen die tot doel hebben de oprichting van gebouwen en/of het uitvoeren van werken van burgerlijke bouwkunde, kredieten aan immobielvennootschappen en kredieten die vooral be-

stemd zijn voor het financieren van de aankoop of de bouw van woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, enz.

³ Kredieten aan de kopers en verkopers op afbetaling (ongeacht of de banken al dan niet bij het verkoopcontract zijn betrokken), rechtstreeks door de banken toegestane persoonlijke leningen en door de banken aan de financieringsmaatschappijen verleende kredieten. In de oude reeks (maart 1964-maart 1969) kwam een deel van de kredieten aan de kopers op afbetaling voor in kolom (1). In de nieuwe reeks zijn alle kredieten van deze soort opgenomen in kolom (3).

⁴ Inclusief de promessen op het buitenland, die in tabel XIII-7 begrepen zijn in kolom (2) « Handelspapier ».

⁵ Inclusief het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

N. B. — Voor de wijze van opstelling: zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1967, blz. 248.

XIII - 7. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE DEPOSITOBANKEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

Vorm en houderschap

(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten bij hun oorsprong door de depositobanken verleend				Kredieten ondergebracht buiten de depositobanken 1			Kredieten ondergebracht bij de depositobanken				Pro-memorie : Andere kredieten ondergebracht bij de banken 2
	Bank-accepten (1)	Handels-papier (2)	Voor-schotten (3)	Totaal (4) = (1) tot (3) = (7) + (11)	Bank-accepten (5)	Handels-papier (6)	Totaal (7) = (5) + (6)	Bank-accepten (8)	Handels-papier (9)	Voor-schotten (10)	Totaal (11) = (8) tot (10)	

A. Kredieten aan bedrijven en particulieren

1963	9,3	43,6	42,4	95,3	6,7	6,1	12,8	2,6	37,5	42,4	82,5	—
1964	10,3	48,7	47,8	106,8	4,7	7,4	12,1	5,6	41,3	47,8	94,7	—
1965	12,6	55,4	54,8	122,8	7,0	9,9	16,9	5,6	45,5	54,8	105,9	—
1966 ^s	13,8	65,7	63,3	142,8	6,4	10,5	16,9	7,4	55,2	63,3	125,9	0,2
1967 ^s	12,7	78,3	77,7	168,7	5,8	13,8	19,6	6,9	64,5	77,7	149,1	0,1
1968	11,9	84,5	98,0	194,4	7,7	17,5	25,2	4,2	67,0	98,0	169,2	...
1969 September	11,5	93,7	100,1	205,3	7,6	18,9	26,5	3,9	74,8	100,1	178,8	...
1969 December	10,2	95,3	99,4	204,9	6,3	13,2	19,5	3,9	82,1	99,4	185,4	0,1
1970 Maart	10,7	94,8	102,5	208,0	4,9	11,2	16,1	5,8	83,6	102,5	191,9	0,6
1970 Juni	12,8	97,5	106,1	216,4	5,4	10,3	15,7	7,4	87,2	106,1	200,7	0,2
1970 September	13,3	94,2	109,6	217,1	4,2	8,8	13,0	9,1	85,4	109,6	204,1	...
1970 December	14,2	101,0	114,9	230,1	7,9	9,5	17,4	6,3	91,5	114,9	212,7	0,2
1971 Maart	14,6	98,1	119,2	231,9	3,9	8,5	12,4	10,7	89,6	119,2	219,5	0,1
1971 Juni	17,4	98,1	125,2	240,7	5,0	6,9	11,9	12,4	91,2	125,2	228,8	...
1971 September	18,2	97,0	129,5	244,7	5,9	6,4	12,3	12,3	90,6	129,5	232,4	0,1
1971 December	20,7	102,6	141,6	264,9	12,1	9,0	21,1	8,6	93,6	141,6	243,8	0,1

B. Kredieten aan het buitenland

1963	9,5	4,7	4,5	18,7	6,8	1,6	8,4	2,7	3,1	4,5	10,3	—
1964	11,0	6,2	4,0	21,2	6,2	2,4	8,6	4,8	3,8	4,0	12,6	0,1
1965	14,4	7,3	6,6	28,3	9,2	2,9	12,1	5,2	4,4	6,6	16,2	0,1
1966 ^s	15,0	7,6	6,2	28,8	9,4	2,6	12,0	5,6	5,0	6,2	16,8	0,1
1967 ^s	16,8	11,3	6,4	34,5	10,4	5,0	15,4	6,4	6,3	6,4	19,1	0,1
1968	20,2	14,3	13,9	48,4	13,8	6,6	20,4	6,4	7,7	13,9	28,0	0,1
1969 September	21,1	16,0	24,6	61,7	14,5	7,6	22,1	6,6	8,4	24,6	39,6	...
1969 December	19,1	15,8	18,1	53,0	12,7	7,9	20,6	6,4	7,9	18,1	32,4	...
1970 Maart	18,7	16,3	23,0	58,0	9,8	7,0	16,8	8,9	9,3	23,0	41,2	...
1970 Juni	20,0	17,6	29,5	67,1	10,3	8,1	18,4	9,7	9,5	29,5	48,7	...
1970 September	21,3	18,1	38,5	77,9	7,8	7,4	15,2	13,5	10,7	38,5	62,7	...
1970 December	23,0	20,0	43,1	86,1	10,4	8,6	19,0	12,6	11,4	43,1	67,1	...
1971 Maart	20,9	19,4	51,1	91,4	7,7	7,7	15,4	13,2	11,7	51,1	76,0	...
1971 Juni	22,3	19,5	54,4	96,2	4,9	7,1	12,0	17,4	12,4	54,4	84,2	...
1971 September	22,1	19,4	53,9	95,4	6,2	7,8	14,0	15,9	11,6	53,9	81,4	...
1971 December	24,8	22,4	58,3	105,5	10,9	8,8	19,7	13,9	13,6	58,3	85,8	...

C. Totaal

1963	18,8	48,3	46,9	114,0	13,5	7,7	21,2	5,3	40,6	46,9	92,8	—
1964	21,3	54,9	51,8	128,0	10,9	9,8	20,7	10,4	45,1	51,8	107,3	0,1
1965	27,0	62,7	61,4	151,1	16,2	12,8	29,0	10,8	49,9	61,4	122,1	0,1
1966 ^s	28,8	73,3	69,5	171,6	15,8	13,1	28,9	13,0	60,2	69,5	142,7	0,3
1967 ^s	29,5	89,6	84,1	203,2	16,2	18,8	35,0	13,3	70,8	84,1	168,2	0,2
1968	32,1	98,8	111,9	242,8	21,5	24,1	45,6	10,6	74,7	111,9	197,2	0,1
1969 September	32,6	109,7	124,7	267,0	22,1	26,5	48,6	10,5	83,2	124,7	218,4	...
1969 December	29,3	111,1	117,5	257,9	19,0	21,1	40,1	10,3	90,0	117,5	217,8	0,1
1970 Maart	29,4	111,1	125,5	266,0	14,7	18,2	32,9	14,7	92,9	125,5	233,1	0,6
1970 Juni	32,8	115,1	135,6	283,5	15,7	18,4	34,1	17,1	96,7	135,6	249,4	0,2
1970 September	34,6	112,3	148,1	295,0	12,0	16,2	28,2	22,6	96,1	148,1	266,8	...
1970 December	37,2	121,0	158,0	316,2	18,3	18,1	36,4	18,9	102,9	158,0	279,8	0,2
1971 Maart	35,5	117,5	170,3	323,3	11,6	16,2	27,8	23,9	101,3	170,3	295,5	0,1
1971 Juni	39,7	117,6	179,6	336,9	9,9	14,0	23,9	29,8	103,6	179,6	313,0	...
1971 September	40,3	116,4	183,4	340,1	12,1	14,2	26,3	28,2	102,2	183,4	313,8	0,1
1971 December	45,5	125,0	199,9	370,4	23,0	17,8	40,8	22,5	107,2	199,9	329,6	0,1

¹ Die kredieten zijn hoofdzakelijk ondergebracht bij de N.B.B., bij het H.W.I., bij andere Belgische financiële instellingen en in het buitenland.

² Het gaat hier om handelspapier.

³ Incl. het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was. N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1967, blz. 248.

**XIII - 8. — DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPKREDIETEN
AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND
ONDERGEBRACHT BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten bij hun oorsprong door de Nationale Bank verleend (rechtstreekse kredieten)			Geherdisconteerde wissels			Eindtotaal			
	Handels-papier (1)	Voor-schotten (2)	Totaal (3) = (1) + (2)	Bank-accepten (4)	Handels-papier (5)	Totaal (6) = (4) + (5)	Bank-accepten (7)	Handels-papier (8)	Voor-schotten (9)	Totaal (10) = (7) tot (9) = (3) + (6)

A. Kredieten aan bedrijven en particulieren

1963	2,2	...	2,2	1,7	1,3	3,0	1,7	3,5	...	5,2
1964	1,7	...	1,7	0,1	0,9	1,0	0,1	2,6	...	2,7
1965	1,8	...	1,8	2,7	1,1	3,8	2,7	1,9	...	5,6
1966 ¹	1,9	...	1,9	4,0	2,0	6,0	4,0	3,9	...	7,9
1967 ¹	2,2	...	2,2	0,7	2,7	3,4	0,7	4,9	...	5,6
1968	1,9	...	1,9	1,9	7,5	9,4	1,9	9,4	...	11,3
1969 September	1,4	...	1,4	4,3	9,7	14,0	4,3	11,1	...	15,4
December	2,5	...	2,5	1,9	4,1	6,0	1,9	6,6	...	8,5
1970 Maart	2,4	...	2,4	0,6	0,6	1,2	0,6	3,0	...	3,6
Juni	1,6	...	1,6	1,8	1,7	3,5	1,8	3,3	...	5,1
September	1,2	...	1,2	...	0,5	0,5	...	1,7	...	1,7
December	2,1	0,2	2,3	1,4	1,1	2,5	1,4	3,2	0,2	4,8
1971 Maart	2,5	...	2,5	...	0,1	0,1	...	2,6	...	2,6
Juni	1,3	0,3	1,6	...	0,1	0,1	...	1,4	0,3	1,7
September	1,2	...	1,2	...	...	...	...	1,2	...	1,2
December	2,9	0,3	3,2	4,6	1,8	6,4	4,6	4,7	0,3	9,6

B. Kredieten aan het buitenland

1963	...	...	...	4,0	0,1	4,1	4,0	0,1	...	4,1
1964	...	...	...	4,1	0,2	4,3	4,1	0,2	...	4,3
1965	...	...	...	6,5	0,2	6,7	6,5	0,2	...	6,7
1966 ¹	...	...	...	7,2	0,4	7,6	7,2	0,4	...	7,6
1967 ¹	...	...	...	7,2	0,9	8,1	7,2	0,9	...	8,1
1968	0,1	...	0,1	11,3	2,8	14,1	11,3	2,9	...	14,2
1969 September	0,3	...	0,3	11,7	3,6	15,3	11,7	3,9	...	15,6
December	0,1	...	0,1	8,5	1,2	9,7	8,5	1,3	...	9,8
1970 Maart	0,1	...	0,1	3,7	0,9	4,6	3,7	1,0	...	4,7
Juni	0,3	...	0,3	5,4	1,4	6,8	5,4	1,7	...	7,1
September	0,1	...	0,1	...	...	...	...	0,1	...	0,1
December	0,2	...	0,2	1,3	0,3	1,6	1,3	0,5	...	1,8
1971 Maart	0,2	...	0,2	...	...	...	...	0,2	...	0,2
Juni	0,2	...	0,2	0,5	0,1	0,6	0,5	0,3	...	0,8
September	0,2	...	0,2	...	...	...	...	0,2	...	0,2
December	0,2	...	0,2	4,7	0,9	5,6	4,7	1,1	...	5,8

C. Totaal

1963	2,2	...	2,2	5,7	1,4	7,1	5,7	3,6	...	9,3
1964	1,7	...	1,7	4,2	1,1	5,3	4,2	2,8	...	7,0
1965	1,8	...	1,8	9,2	1,3	10,5	9,2	3,1	...	12,3
1966 ¹	1,9	...	1,9	11,2	2,4	13,6	11,2	4,3	...	15,5
1967 ¹	2,2	...	2,2	7,9	3,6	11,5	7,9	5,8	...	13,7
1968	2,0	...	2,0	13,2	10,3	23,5	13,2	12,3	...	25,5
1969 September	1,7	...	1,7	16,0	13,3	29,3	16,0	15,0	...	31,0
December	2,6	...	2,6	10,4	5,3	15,7	10,4	7,9	...	18,3
1970 Maart	2,5	...	2,5	4,3	1,5	5,8	4,3	4,0	...	8,3
Juni	1,9	...	1,9	7,2	3,1	10,3	7,2	5,0	...	12,2
September	1,3	...	1,3	...	0,5	0,5	...	1,8	...	1,8
December	2,3	0,2	2,5	2,7	1,4	4,1	2,7	3,7	0,2	6,6
1971 Maart	2,7	...	2,7	...	0,1	0,1	...	2,8	...	2,8
Juni	1,5	0,3	1,8	0,5	0,2	0,7	0,5	1,7	0,3	2,5
September	1,4	...	1,4	...	...	...	...	1,4	...	1,4
December	3,1	0,3	3,4	9,3	2,7	12,0	9,3	5,8	0,3	15,4

¹ Incl. het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

N: B. — Voor de wijze van opstelling: zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1967, blz. 248.

XIII - 10. — **BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

(Miljarden franken)

Posten	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december
ACTIVA									
Goudvoorraad	68,6	72,6	77,9	76,2	74,0	76,2	75,9	73,5	77,2
Internationaal Muntfonds :									
Deelneming							7,8	19,6	30,0
Leningen							...	...	...
Bijzondere trekkingsrechten							...	10,2	20,3
Totaal van de dekkingselementen ¹ ...	68,6	72,6	77,9	76,2	74,0	76,2	83,7	103,3	127,5
Vreemde valuta's	21,5	27,0	21,9	21,4	36,1	18,1	35,6	39,0	35,0
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	10,9	9,3	9,7	11,5	12,5	12,3	17,5	10,7	0,3
Activa in het buitenland, in Belgische franken	1,5	1,5	1,5	1,5	3,0	—	—	—	—
Internationale akkoorden :									
Europese Betalingsunie	0,1	...	...	—	—	—	—	—	—
Europees Monetair Akkoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Internationaal Muntfonds :									
Deelneming	7,1	8,7	12,2	15,2	14,7	10,3			
Leningen ²	—	1,5	3,4	3,4	1,9	5,0			
Andere akkoorden	...	...	...	...	...	0,1	...	0,1	...
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	21,1	26,4	21,4	21,3	35,5	18,2	34,0	37,8	34,8
Handelspapier	9,3	7,0	12,3	15,5	13,8	26,7	18,6	6,5	15,1
Voorschotten op onderpand	1,7	0,6	...	0,3	0,3	0,6	0,1	0,2	0,3
Overheidseffecten :									
Belgische overheidseffecten	9,3	9,8	9,0	9,6	2,7	14,7	15,6	13,3	4,9
Luxemburgse overheidseffecten	—	—	—	—	—	0,2	...	...	...
Deel- en pasmunt	0,2	0,4	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Tegoeid bij het Bestuur der Postchecks ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Geconsolideerde vordering op de Staat	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
Overheidsfondsen	2,7	2,8	2,9	3,2	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8
Gebouwen, materieel en meubelen	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1,4	1,6	1,8	2,0	2,3	2,6	2,8	3,1	3,5
Diversen	1,2	1,2	1,5	1,7	1,4	1,9	1,8	2,0	1,0
	192,2	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	256,2	262,7
Orderekening :									
Bestuur der Postchecks : Tegoeid voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding (Schoolpakt)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,7	2,4	2,6	2,6	2,3
PASSIVA									
Bankbiljetten in omloop	150,5	160,3	170,3	175,3	177,5	183,2	183,0	188,2	201,8
Rekeningen-courant :									
Schatkist { gewone rekening	...	...	...	...	...	...	...	...	...
buitengewone conjunctuurtaks	...	...	...	...	...	...	...	...	...
speciale rekening vereffening E.B.U.	...	...	...	—	—	—	—	—	—
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,7	0,4	0,5	0,7
Diverse rekeningen-courant en te betalen waarden	3,3	1,6	2,3	2,3	3,2	2,5	4,5	4,2	3,2
Internationale akkoorden :									
Europees Monetair Akkoord	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,5	1,1
Andere akkoorden	0,4	0,4	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	2,0
Totaal der verbintenissen op zicht ...	154,6	162,8	173,5	178,5	181,6	186,9	188,4	193,7	208,8
Internationaal Muntfonds :									
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	—	—	—	—	—	—	—	3,5	7,0
Belgische banken, monetaire reserve	—	1,3	...	...	...	...	...	...	...
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	32,0	35,7	31,1	32,8	48,2	30,7	51,8	48,7	35,8
Pensioenkas van het Personeel	1,4	1,6	1,8	2,0	2,3	2,6	2,8	3,1	3,5
Diversen	1,4	1,8	2,2	2,4	2,3	2,9	3,0	3,4	3,5
Kapitaal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2,4	2,5	2,8	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4	3,7
	192,2	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	256,2	262,7
Orderekening :									
Minister van Nationale Opvoeding : Tegoeid voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,7	2,4	2,6	2,6	2,3

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, als bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

¹ De elementen van de dekking der verbintenissen op zicht worden bepaald door artikel 4 van de wet van 9 juni 1969, die artikel 7 alinea 2 van de organieke wet van de N.B.B. wijzigde, en door artikel 80 van de statuten van de N.B.B., dat gewijzigd werd door de buitengewone algemene ver-

gadering der aandeelhouders van de N.B.B. van 5 september 1969. Deze wijziging werd goedgekeurd bij koninklijk besluit van 22 september 1969, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 7 oktober 1969. Vóór deze laatste datum werd alleen de goudvoorraad als dekkingselement in aanmerking genomen.

² Speciale bons van de Belgische Schatkist (Wet van 4-1-1963. Overeenkomst van 1-2-1963).

XIII - 10. — WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

Posten	1971 8 februari	1972 7 februari	1971 8 maart	1972 6 maart	1971 5 april	1972 10 april	1971 10 mei	1972 8 mei
ACTIVA								
Goudvoorraad	73,4	77,2	73,3	77,2	73,3	77,2	79,4	77,2
Internationaal Muntfonds :								
Deelneming	25,8	30,0	25,8	29,9	23,2	29,9	19,9	25,7
Leningen	...	...	...	...	...	...	...	...
Bijzondere trekkingsrechten	13,7	23,7	13,7	23,7	15,0	23,7	15,7	23,7
<i>Totaal van de dekkingselementen</i> ¹ ...	112,9	130,9	112,8	130,8	111,5	130,8	115,0	126,6
Vreemde valuta's	41,4	37,5	41,4	43,3	42,1	40,2	44,3	41,3
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	9,4	0,2	6,7	...	5,1	...	4,6	...
Internationale akkoorden :								
Europees Monetair Akkoord	...	...	...	...	...	...	...	...
Andere akkoorden	0,1	...	0,1	...	0,1	...	0,1	...
Debiteuren wegens termijnverkoop van vreemde valuta's en goud	39,9	35,7	40,0	37,0	39,5	29,8	43,5	27,4
Handelspapier	3,5	6,8	3,1	7,1	2,7	6,2	2,3	11,9
Voorschotten op onderpand	0,3	...	...	0,1	...	0,1	...	0,1
Overheidseffecten :								
Belgische overheidseffecten	0,3	2,6	5,7	...	10,5	3,4	14,5	7,8
Luxemburgse overheidseffecten	...	...	...	...	...	...	...	...
Deel- en pasmunt	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks ...	...	...	...	...	...	...	...	...
Geconsolideerde vordering op de Staat	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
Overheidsfondsen	3,8	4,1	3,8	4,1	3,8	4,1	3,8	4,1
Gebouwen, materieel en meubelen	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Waarden v/d Pensioenkas v/h Personeel	3,3	3,7	3,3	3,7	3,3	3,7	3,3	3,7
Diversen	0,8	1,6	1,2	1,3	0,9	1,4	1,1	1,4
Orderekening :	252,2	259,7	254,7	264,0	256,1	256,3	269,0	260,8
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding (Schoolpakt)	2,3	2,0	2,1	1,7	1,9	1,4	1,7	1,1
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	182,3	198,0	184,1	199,2	186,6	200,7	189,9	207,1
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	...	...	...	0,1	...	...	...	...
{ buitengewone conjunctuurtaks	...	...	...	...	...	...	...	...
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	0,5	0,6	0,5	1,3	0,6	0,7	0,6	0,8
Diverse rekeningen-courant en te betalen waarden	2,3	1,5	5,4	2,7	6,0	0,9	11,6	1,0
Internationale akkoorden :								
Europees Monetair Akkoord	0,3	1,1	0,3	0,8	0,3	0,8	0,3	1,2
Andere akkoorden	0,4	0,5	0,3	0,5	0,4	0,4	0,6	0,3
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i> ...	185,8	201,7	190,6	204,6	193,9	203,5	203,0	210,4
Internationaal Muntfonds :								
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	7,0	10,5	7,0	10,5	7,0	10,5	7,0	10,5
Belgische banken, monetaire reserve	...	...	...	...	...	...	...	...
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	49,6	36,8	46,9	37,9	44,8	30,9	48,3	28,4
Pensioenkas van het Personeel	3,3	3,7	3,3	3,7	3,3	3,7	3,3	3,7
Diversen	2,7	2,9	3,1	3,2	3,3	3,6	3,6	3,7
Kapitaal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reserves en afschrijvingsrekeningen	3,4	3,7	3,4	3,7	3,4	3,7	3,4	3,7
Orderekening :	252,2	259,7	254,7	264,0	256,1	256,3	269,0	260,8
Minister van Nationale Opvoeding : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt)	2,3	2,0	2,1	1,7	1,9	1,4	1,7	1,1

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

¹ De elementen van de dekking der verbintenissen op zicht worden bepaald door artikel 4 van de wet van 9 juni 1969, die het artikel 7 alinea 2 van

de organieke wet van de N.B.B. wijzigde, en door artikel 80 van de statuten van de N.B.B., dat gewijzigd werd door de buitengewone algemene vergadering der aandeelhouders van de N.B.B. van 5 september 1969. Deze wijziging werd goedgekeurd bij koninklijk besluit van 22 september 1969, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 7 oktober 1969.

XIII · 11. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

Bron : B.P.C.

	Duizenden rekeningen	Totaal tegoed 1	Tegoed van particulieren 2	Credit		Debet		Algemene beweging	Percentages van de verrichtingen uitgevoerd zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's		
				(daggemiddelden) 3		(maandgemiddelden of maanden)			
(einde periode)	(miljarden franken)								
1964	956	50,5	36,8	62,8	147,4	62,2	147,4	419,8	93
1965	981	54,1	38,8	72,4	163,7	72,2	163,7	472,0	93
1966	995	58,4	40,7	81,6	182,3	81,1	182,3	527,3	93
1967	1.004	60,6	41,3	89,0	194,5	89,2	194,5	567,1	93
1968	1.013	63,4	42,7	98,6	209,7	97,8	209,7	607,6	94
1969	1.017	68,0	45,1	112,5	234,0	112,5	234,0	693,0	94
1970	1.023	72,5	47,8	127,2	252,1	126,4	252,1	757,8	94
1971	1.036	79,8	51,4	147,3	288,6	147,3	288,6	871,9	95
1970 1 ^e kwartaal	1.021	70,1	46,8	115,1	238,9	117,2	238,9	710,1	94
2 ^e kwartaal	1.020	70,8	48,2	126,7	244,6	125,2	244,6	741,1	94
3 ^e kwartaal	1.023	73,8	46,9	127,7	254,5	129,7	254,5	766,4	94
4 ^e kwartaal	1.030	75,6	49,2	139,3	270,3	133,6	270,3	813,6	94
1971 1 ^e kwartaal	1.030	79,3	52,0	135,1	274,5	138,5	274,5	822,7	95
2 ^e kwartaal	1.027	79,2	52,3	148,9	281,8	147,2	281,8	859,8	95
3 ^e kwartaal	1.029	81,3	51,1	147,7	291,3	149,3	291,3	879,6	95
4 ^e kwartaal	1.059	79,3	50,1	157,6	306,8	154,2	306,8	925,4	95
1972 1 ^e kwartaal	1.061	81,4	53,7	159,7	281,2	161,1	281,2	883,1	95
1971 Maart	1.030	79,1	50,5	135,7	276,6	138,2	276,6	827,0	95
April	1.029	76,4	50,5	142,8	270,4	136,3	270,4	819,9	95
Mei	1.027	76,2	53,3	145,1	276,1	146,7	276,1	844,0	95
Juni	1.026	85,1	53,0	158,9	299,0	158,5	299,0	915,4	94
Juli	1.025	93,7	53,8	170,0	334,2	172,9	334,2	1.011,3	94
Augustus	1.026	75,8	49,9	132,9	269,2	138,0	269,2	809,2	95
September	1.036	74,5	49,7	140,1	270,6	136,9	270,6	818,4	95
Oktober	1.048	77,6	50,0	151,9	297,5	151,3	297,5	898,2	95
November	1.069	77,5	49,6	144,7	288,6	146,1	288,6	868,0	95
December	1.060	82,9	50,8	176,1	334,3	165,2	334,3	1.009,9	95
1972 Januari	1.060	87,2	53,3	157,9	267,5	157,3	267,5	850,2	94
Februari	1.061	83,9	52,5	158,4	291,3	164,3	291,3	905,3	95
Maart	1.062	73,0	55,4	162,9	284,7	161,7	284,7	893,9	95

1 Omvat het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.
2 De cijfers over de tegoeden der particulieren per einde periode, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel 8, hoofdstuk XVI van onderhavig Tijdschrift).

3 Gemiddeld tegoed aan het einde van elke dag der maand, zowel werkdagen als niet-werkdagen. Voor een zon- of feestdag is het vermelde tegoed dat van de vorige werkdag.

XIII - 12. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(Miljarden franken)

Activa

Posten	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december	1971 28 februari	1972 29 februari	1971 31 maart	1972 31 maart
Activa van de monetaire reserve, speciaal deposito bij de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—
Kas, Nationale Bank, postrekening, N.K.B.K.	10,5	12,3	10,1	11,8	6,4	7,2	8,8	8,6
Daggeld	4,9	11,9	11,0	9,9	4,7	10,7	8,7	7,4
Bankiers	72,6	111,8	138,9	163,8	130,1	156,7	138,2	168,4
Moedermaatschappij, succursalen en filialen	13,1	15,6	38,8	55,5	44,8	47,7	48,6	43,5
Andere te innen waarden op korte termijn	21,1	30,9	24,9	27,1	33,9	39,0	34,0	32,0
Wissels	119,0	142,2	156,7	147,4	159,1	147,4	156,5	156,4
a) Overheidspapier	37,7	46,8	41,0	25,2	41,2	25,2	37,6	24,7
b) Handelswissels ²	81,3	95,4	115,7	122,2	117,9	122,2	118,9	131,7
Prolongaties en voorschotten op effecten	1,6	1,4	1,8	1,9	1,9	2,1	1,8	1,9
Debiteuren wegens verstrekte accepten	32,0	29,3	37,2	45,5	36,5	45,9	35,5	45,2
Diverse debiteuren	110,3	116,0	156,2	198,0	162,4	203,0	168,4	200,4
Effecten	3	141,4	175,7	224,4	188,8	239,2	191,1	240,8
a) Belgische overheidsfondsen	3	133,0	159,7	197,4	171,2	210,2	171,3	210,7
b) Overige leningen	3	8,2	15,8	26,7	17,4	28,7	19,6	29,8
c) Aandelen en deelbewijzen	3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
d) Overige effecten	3	—	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2
Belegde wettelijke reserve	3	1,0	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1	1,2
Participaties	3	6,6	7,9	8,4	8,0	8,4	8,3	8,4
a) Filialen	3	2,3	2,4	2,7	2,5	2,7	2,5	2,7
b) Overige participaties	3	4,3	5,5	5,7	5,5	5,7	5,8	5,7
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gebouwen	3,7	4,2	5,0	5,9	5,1	6,0	5,2	6,2
Participaties in filialen voor immobiliën	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
Vorderingen op filialen voor immobiliën	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Materieel en meubilair	0,5	0,6	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9
Diversen	5,6	7,3	9,6	12,6	8,7	12,1	8,5	11,2
Totaal der activa ...	527,8	633,1	776,3	915,0	793,0	928,3	816,1	933,3

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam

van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, succursalen en filialen ».

² Wissels geherdiscoteerd door de banken bij de N.B.B. en bij de parastatale instellingen
(Miljarden franken)

1968 31 december	32,9	1970 31 december	19,3	1971 28 februari	17,8	1971 31 maart	17,8
1969 31 december	21,2	1971 31 december	21,8	1972 29 februari	20,6	1972 31 maart	18,0

³ Voor 31 maart 1969, ingedeeld als volgt :

	31-12-68
Effecten	132,2
a) Belegde wettelijke reserve	0,9
b) Belgische overheidsfondsen	119,2
c) Buitenlandse overheidsfondsen	6,1
d) Bankaandelen	3,1
e) Andere fondsen	2,9

XIII - 12. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(Miljarden franken)

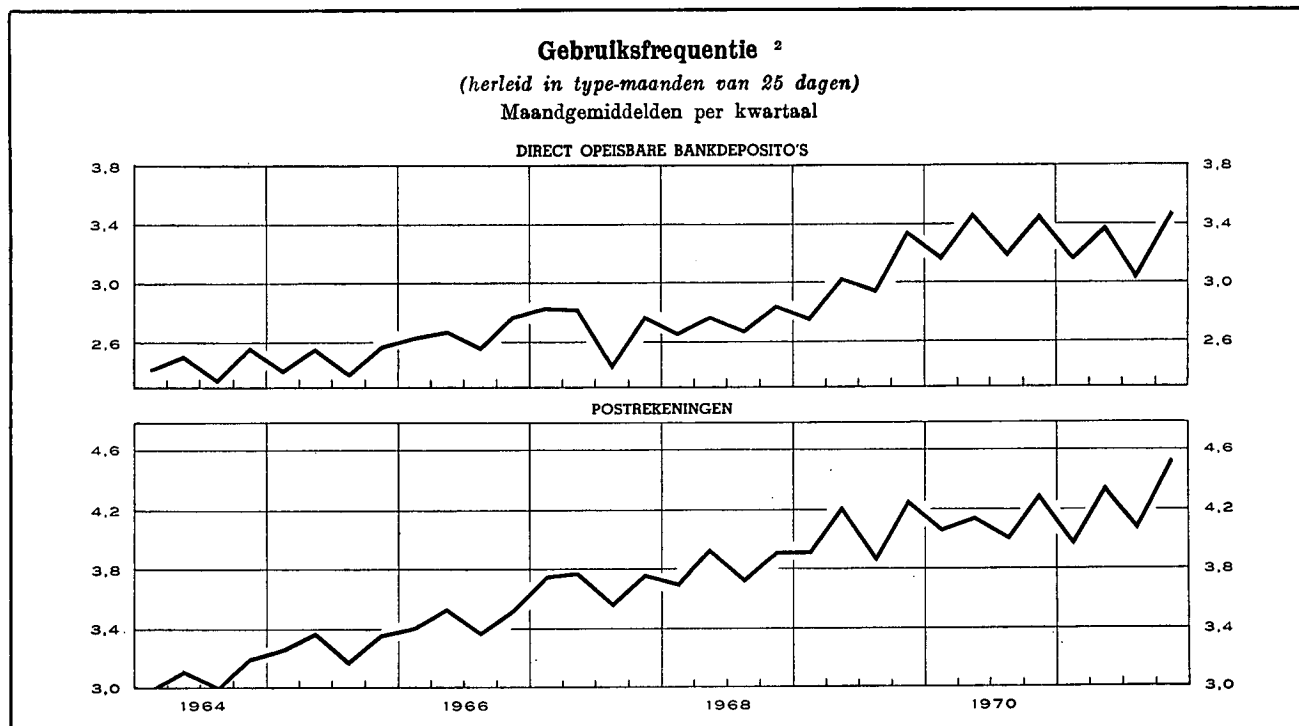
Passiva

Posten	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december	1971 28 februari	1972 29 februari	1971 31 maart	1972 31 maart
Opvraagbaar :								
Schuldeisers gedekt door zakelijke zekerheden	1,3	0,9	1,0	1,4	2,9	0,7	1,5	0,8
a) Schuldeisers gewaarborgd door voorrechten	0,5	0,6	0,7	0,9	0,5	0,6	0,6	0,7
b) Schuldeisers bij overeenkomst door zakelijke zekerheden gewaarborgd	0,8	0,3	0,3	0,5	2,4	0,1	0,9	0,1
Daggeld	8,7	6,9	10,0	13,2	12,0	14,9	8,3	7,1
a) Gedekt door reële zekerheden	2,4	1,6	1,3	2,6	3,2	2,5	2,1	3,2
b) Niet-gedekt door reële zekerheden	6,3	5,3	8,7	10,6	8,8	12,4	6,2	3,9
Bankiers	120,0	164,5	243,3	286,4	244,5	290,3	259,3	298,2
Moedermaatschappij, succursalen en filialen	9,9	12,4	17,3	34,1	21,0	31,5	21,3	29,6
Wissels geaccepteerd	32,0	29,3	37,2	45,5	36,5	45,9	35,5	45,2
Andere te betalen waarden op korte termijn	14,0	22,5	18,0	17,0	21,6	29,5	24,8	21,7
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2,0	1,9	1,8	1,7	1,9	1,6	1,8	1,6
Deposito's en crediteuren	281,4	322,6	365,8	422,7	369,9	421,0	381,7	438,4
a) Dadelijk opvraagbaar	122,4	124,0	140,6	164,0	137,9	157,9	144,6	169,2
b) Op hoogstens dertig dagen	18,5	26,3	33,0	36,8	35,8	29,7	37,3	34,6
c) Op meer dan dertig dagen	56,3	85,1	96,5	96,9	95,9	101,0	98,0	98,9
d) Op meer dan één jaar	7,4	6,1	8,5	15,0	9,9	14,9	10,4	15,7
e) Op meer dan twee jaar	5,0	7,4	10,7	11,2	11,2	11,5	11,1	11,6
f) Bankboekjes	69,8	71,9	74,6	96,6	77,3	103,8	78,4	106,1
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's	2,0	1,8	1,9	2,2	1,9	2,2	1,9	2,3
Obligaties en kasbons	16,5	18,7	23,3	28,4	24,7	29,4	25,0	30,0
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	1,2	1,2	1,2	1,5	1,2	1,5	1,4	1,4
Diversen	13,3	17,4	19,3	23,3	18,4	22,1	16,8	19,2
Totaal opvraagbaar ...	500,3	598,3	738,2	875,2	754,6	888,4	777,4	893,2
Speciaal opvraagbaar :								
Achtergestelde passiva	—	2,4	3,9	3,7	3,9	3,7	3,9	3,7
Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	17,8	20,4	21,1	21,7	21,2	21,7	21,3	21,7
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	2,9	4,3	4,3	4,1	4,3	4,1	4,3	4,1
Wettelijke reserve (art. 13, K.B. 185)	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1	1,2
Beschikbare reserve	5,6	6,4	7,3	8,4	7,4	8,5	7,5	8,6
Reservefonds	0,3	0,3	0,4	0,7	0,5	0,7	0,6	0,8
Totaal niet opvraagbaar ...	27,5	32,4	34,2	36,1	34,5	36,2	34,8	36,4
Totaal der passiva ...	527,8	633,1	776,3	915,0	793,0	928,3	816,1	933,3

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam

van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, succursalen en filialen ».

**XIII - 13. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN
DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹**

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen uitgedrukt in type-maand van 25 dagen door middel van			Gebruiksfrequentie ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	uitgedrukt in type-maand van 25 dagen	
	(miljarden franken)			direct opeisbare bankdeposito's ³	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴
1964	154,7	121,0	275,7	2,50	2,46	3,08
1965	167,8	135,8	303,6	2,51	2,48	3,30
1966	191,3	149,3	340,6	2,70	2,67	3,47
1967	210,3	163,9	374,2	2,74	2,72	3,71
1968	236,6	174,0	410,6	2,78	2,74	3,83
1969	280,6	194,9	475,5	3,06	3,03	4,07
1970	325,7	207,3	533,0	3,36	3,33	4,13
1971	375,7	234,4	610,1	3,31	3,28	4,24
1969 4 ^e kwartaal	306,2	201,3	507,5	3,40	3,35	4,26
1970 1 ^e kwartaal	291,8	197,5	489,3	3,18	3,18	4,07
2 ^e kwartaal	341,6	211,3	552,9	3,47	3,47	4,15
3 ^e kwartaal	319,3	199,5	518,8	3,29	3,20	4,01
4 ^e kwartaal	349,9	221,0	570,9	3,50	3,46	4,30
1971 1 ^e kwartaal	341,5	222,7	564,2	3,22	3,18	3,98
2 ^e kwartaal	387,6	245,4	633,0	3,35	3,39	4,35
3 ^e kwartaal	360,3	225,9	586,2	3,14	3,06	4,10
4 ^e kwartaal	413,4	243,6	657,0	3,53	3,48	4,53
1971 Februari	339,9	236,2	576,1	3,06	3,19	4,20
Maart	350,2	206,9	557,1	3,52	3,26	3,75
April	377,3	226,7	604,0	3,43	3,43	4,16
Mei	379,5	270,3	649,8	3,07	3,33	4,74
Juni	405,9	239,3	645,2	3,55	3,41	4,14
Juli	370,0	236,0	606,0	3,25	3,13	4,06
Augustus	347,7	223,3	571,0	2,97	2,97	4,17
September	363,3	218,3	581,6	3,21	3,08	4,07
Oktober	391,8	230,3	622,1	3,43	3,29	4,26
November	395,4	242,1	637,5	3,28	3,41	4,57
December	452,9	258,4	711,3	3,89	3,74	4,76
1972 Januari	412,5	242,3	654,8	3,39	3,39	g 4,18
Februari	399,5	273,0	672,5	3,29	3,29	4,75

¹ Bederende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De gebruiksfrequentie wordt verkregen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijksrekenplichtingen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De telling omvat niet alle banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en waarvan een telling mogelijk was.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1950, blz. 222.

Bibliografische referenties : *Jaarverslagen van de N.B.B. — Belgisch Staatsblad* : Algemene staat der banken. — *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische economische statistieken 1950-1960*, deel I. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XLe jaargang, deel I, nr 1, januari 1965, blz. 21; XLIIe jaargang, deel I, nr 1, januari 1967, blz. 19; deel II, nr 3, september 1967, blz. 243. — *Jaarverslag van de Bankcommissie*.

XIV. — NIET-GELDSCHIPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(Miljarden franken)

Bron : Jaarverslagen van het Rentenfonds.

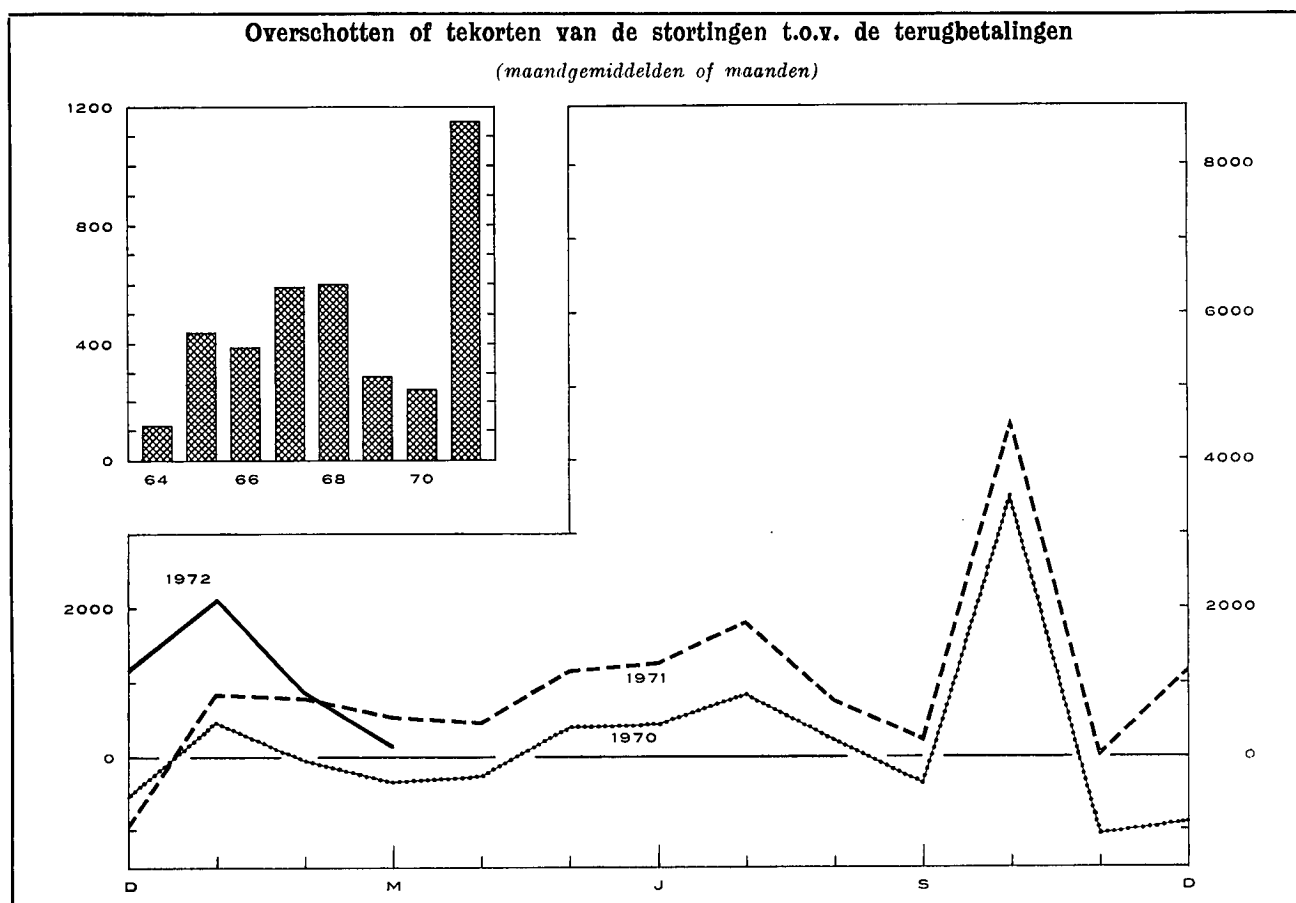
Einde periode	Activa					Passiva		
	Portefeuille			Creditsaldo bij de N.B.B.	Uitgeleend geld op zeer korte termijn	Certificaten van het Rentenfonds	Opgenomen geld op zeer korte termijn	Debetsaldo bij de N.B.B.
	Genoteerde waarden	Schatkist- certificaten tranche B	Andere schatkist- certificaten					
nominale waarde								
1963	8,4	2,7	...	...	...	6,5	0,9	0,6
1964	6,8	4,1	...	...	...	7,4	...	0,4
1965	6,3	2,7	...	0,1	...	5,9	...	...
1966	6,4	3,3	...	...	...	4,5	1,6	0,3
1967	5,9	3,6	...	...	0,1	6,3	...	...
1968 September	7,7	3,7	1,5	...	2,5	9,0	0,1	2,9
December	8,0	5,1	...	...	0,4	8,9	1,3	...
1969 Maart	8,1	3,7	2,4	...	...	9,2	1,4	...
Juni	8,7	4,4	3,5	...	...	10,5	0,7	1,8
September	9,4	5,0	2,4	...	...	6,0	5,1	2,0
December	7,8	4,7	...	...	...	8,4	0,6	...
1970 Januari	7,9	4,3	...	...	0,9	9,5	...	...
Februari	7,0	4,3	...	...	3,5	11,1	...	...
Maart	7,1	4,3	...	...	...	7,7	0,2	...
April	7,5	4,6	...	...	0,3	8,8	...	...
Mei	7,3	4,2	...	...	2,9	10,9	...	...
Juni	7,2	5,1	2,8	...	...	10,1	1,5	...
Juli	6,8	4,2	0,4	...	2,2	10,1	...	...
Augustus	7,2	4,2	...	...	2,7	10,4	...	...
September	7,3	4,2	1,0	1,7	0,2	10,9	...	...
Oktober	7,2	4,6	...	...	3,0	11,3	...	...
November	6,9	4,2	...	0,4	3,4	11,4	...	...
December	6,9	4,2	...	...	1,1	8,7	...	...

XIV · 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5a. — Beweging van de inlagen

Alleen de spaarboekjes van particulieren

(Miljarden franken)

Periode	Inlagen				P.M. Spaarbons
	Inlagen (1)	Opvragingen (2)	Overschot of tekort (3) = (1) - (2)	Saldi van de inlagen einde periode 1 (4)	Bedrag in omloop einde periode (5)
1964	28,2	26,7	1,5	102,4	—
1965	32,4	27,2	5,2	112,2	—
1966	37,4	32,8	4,6	120,3	—
1967	45,4	38,3	7,1	131,1	—
1968	51,0	43,8	7,2	142,3	1,7
1969	60,5	57,0	3,5	150,4	3,6
1970	73,7	70,7	3,0	158,7	7,2
1971	91,9	78,1	13,8	178,2	12,2
1969 4 ^e kwartaal	17,5	16,6	0,9	150,4	3,6
1970 1 ^e kwartaal	16,9	16,8	0,1	150,5	4,6
2 ^e kwartaal	17,5	16,9	0,6	151,1	5,5
3 ^e kwartaal	17,5	16,8	0,7	151,8	6,3
4 ^e kwartaal	21,8	20,2	1,6	158,7	7,2
1971 1 ^e kwartaal	21,0	18,8	2,2	160,9	9,2
2 ^e kwartaal	22,1	19,1	3,0	163,9	10,7
3 ^e kwartaal	21,6	18,8	2,8	166,7	11,6
4 ^e kwartaal	27,2	21,4	5,8	178,2	12,2
1971 Maart	6,8	6,3	0,5	160,9	9,2
April	6,8	6,3	0,5	161,4	10,0
Mei	7,2	6,0	1,2	162,6	10,3
Juni	8,1	6,8	1,3	163,9	10,7
Juli	8,2	6,4	1,8	165,7	11,0
Augustus	6,7	5,9	0,8	166,5	11,3
September	6,7	6,5	0,2	166,7	11,6
Oktober	11,6	7,1	4,5	171,2	11,8
November	6,9	6,8	0,1	171,3	11,9
December	8,7	7,5	1,2	178,2	12,3
1972 Januari	9,2	7,0	2,2	180,4	11,8
Februari	8,7	7,8	0,9	181,3	12,3
Maart	8,8	8,7	0,1	181,4	12,0

¹ Deze inlagen bevatten de gekapitaliseerde intresten van het boekjaar en, in 1965, de verdeling van een gedeelte van het reservfonds van de

ASLK. In het jaar 1971, bedragen de gekapitaliseerde intresten 5,7 miljard fr.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS
5b. — Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas
(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december
ACTIVA								
Beschikbaar ¹	0,3	1,9	0,3	1,2	0,5	2,3	0,7	0,8
Voorlopige beleggingen ² :								
Wissels op België	18,0	20,7	24,6	26,5	29,9	33,0	37,9	39,7
Voorschotten aan de nijverheid	9,5	11,0	12,2	16,4	17,8	18,0	16,1	15,2
Landbouwkrediet	0,1	...	...	0,1	0,2	0,5	0,4	...
Exportkrediet	0,7	0,8	1,0	1,1	1,5	1,5	1,9	2,7
Beleningen	...	...	...	...	...	...	...	...
Persoonlijke leningen	—	—	—	—	—	0,1	0,4	0,4
Bankaccepten	2,7	3,7	3,9	3,8	4,1	9,7	4,0	5,5
Schatkist- en Rentenfondscertificaten ..	5,4	4,1	4,8	4,9	11,2	10,0	10,4	15,8
Daggeldleningen	0,9	...	0,5	...	1,4	...	1,9	1,6
Totaal ² ...	37,3	40,2	47,0	52,8	66,1	72,8	73,0	80,9
Definitieve beleggingen ^{2 3} :								
Directe staatsschuld	23,4	21,9	21,4	20,6	19,5	19,7	20,9	20,4
Indirecte staatsschuld en effecten met staatswaarborg	17,5	18,6	20,8	21,7	22,8	24,5	27,0	27,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies en gemeenten	1,5	1,5	1,9	2,3	2,4	2,7	3,3	3,2
Obligaties van Belgische vennootschappen en diversen	1,0	0,9	0,8	1,2	1,1	1,0	1,1	1,5
Voorschotten aan de Staat voortvloeiende uit de betaling van de bijkomende vergoeding aan de politieke gevangenen, voorschotten aan het Nationale Werk voor Oorlogsinvaliden en diverse voorschotten	0,6	0,7	0,7	0,8	1,0	1,1	1,2	1,2
Hypothecaire leningen	5,3	5,9	6,5	7,0	7,6	8,6	10,2	11,6
Landbouwkrediet	4,0	4,4	4,7	5,2	5,6	6,0	6,4	6,5
Voorschotten aan de N.M.H., aan de erkende vennootschappen en aan de gemeenten bestemd voor de bouw van volkswoningen	25,0	24,6	25,8	26,7	27,5	29,0	30,6	31,7
Kredietopeningen (industriële, landbouw- en beroepskrediet en kredieten aan universiteiten)	—	—	—	—	—	1,5	6,6	10,9
Totaal ² ...	78,3	78,5	82,6	85,5	87,5	94,1	107,3	114,3
Vervallen inkomsten uit beleggingen en prorata van interesten	3,1	2,8	2,9	3,1	3,3	3,6	4,1	4,4
Vervallen effecten van de portefeuille ...	—	3,4	3,0	3,9	4,1	5,3	5,8	7,0
PASSIVA								
<i>Opvraagbaar :</i>								
Inlagen op spaarboekjes en spaarbons ⁴ :								
Particulieren	97,8	102,2	112,0	120,1	131,0	143,9	153,9	165,7
Dotatie voor Krijgsgevangenen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Openbare en andere instellingen	5,1	5,1	5,5	5,6	6,9	8,4	9,9	11,5
Totaal ...	103,1	107,5	117,7	125,9	138,1	152,5	163,9	177,3
Inlagen op rekeningen-courant ⁴	4,7	6,8	5,6	6,0	7,3	8,7	9,4	11,9
<i>Niet-opvraagbaar ³ :</i>								
Dotatiefonds, fonds voor diverse voorziene uitgaven, reservefondsen en provisie	10,6	11,6	11,5	13,7	14,9	16,2	17,5	18,0

¹ Deze post omvat hoofdzakelijk de kasmiddelen, de rekeningtegoeden bij de N.B.B. en het B.P.C.

² Vanaf 1964 boekt de ASLK haar voorlopige en definitieve beleggingen tegen hun budgettaire boekwaarde, d.w.z. na uitschakeling van de vervallen effecten die eerst in de loop van volgend boekjaar geïncasseerd, geconsolideerd of hernieuwd worden.

³ Vanaf 1966 werden de bedragen van de effectenportefeuille vermeerderd met het bedrag van de aflossingen overgedragen naar het « Reservefonds voor depreciatie van de portefeuille ». Deze aflossingen bereiken fr. 0,9 miljard. Zij werden eveneens bij het bedrag van het « niet opvraagbaar » gevoegd.

⁴ Inclusief de gekapitaliseerde rente en, in 1965, de verdeling van een gedeelte van het reservefonds van de ASLK.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS
5c. — Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen
(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december
ACTIVA								
Definitieve beleggingen ¹ :								
Directe Belgische staatsfondsen	7,2	7,4	7,3	7,6	7,6	7,5	8,1	7,7
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaarborgde effecten	13,3	14,5	15,6	16,1	17,3	14,0	13,6	13,9
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,9	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9
Obligaties van Belgische vennootschap- pen en diversen	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6
Hypothecaire leningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten aan de openbare kas van lening, diversen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	...
Totaal ...	22,5	24,0	25,0	25,7	26,8	23,4	23,5	23,2
PASSIVA								
Rentenfonds ²	13,7	13,9	13,9	14,0	14,0	14,1	14,0	13,9
Wiskundige reserves ³	10,8	11,8	12,8	13,8	14,4	9,8 ⁴	9,8	10,3
Totaal ...	24,5	25,7	26,7	27,8	28,4	23,9	23,8	24,2

¹ Sedert 1964 boekt de ASLK haar definitieve beleggingen tegen hun budgettaire boekwaarde, d.w.z. na uitschakeling van de vervallen waarden die eerst in de loop van volgend boekjaar geïncasseerd, geconsolideerd of hernieuwd worden.

² Het Rentenfonds omvat de reserves betreffende de uit de « Algemene Wet » voortvloeiende renten. Deze reserves omvatten de wiskundige reserves, de veiligheids- en de beheersreserves evenals de provisie, maar niet de reserves betreffende de renten gevestigd krachtens de wet van

16 maart 1865. Deze reserves komen voor in de balansen van de Levensverzekeringskas, onder de rubriek « Wiskundige reserves en provisies ».

³ De zuiver wiskundige reserves werden verhoogd met een bepaald bedrag voor dekking van de kosten van uitkering der renten en van beheer en voor de vorming van een veiligheidsmarge.

⁴ In 1968 werden de reserves van het beheer « Pensioen van de Zelfstandigen » (4,8 miljard frank) afgestaan aan de Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS
5d. — Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas
(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december
ACTIVA								
Definitieve beleggingen ¹ :								
Directe Belgische staatsfondsen	3,1	2,9	2,7	2,7	2,8	2,7	2,7	3,1
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaarborgde effecten	3,8	4,7	5,2	5,8	6,5	7,4	8,2	8,4
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van Belgische vennootschap- pen	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Hypothecaire leningen	...	...	...	...	...	...	...	...
Volkswoningen : Voorschotten aan er- kende vennootschappen en aan de Nationale Maatschappij voor de Huis- vesting	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
Totaal ...	7,7	8,4	8,7	9,2	10,0	10,9	11,6	12,3
PASSIVA								
Wiskundige reserves en provisies ²	5,7	6,1	6,5	6,6	6,7	7,1	7,6	7,9
Reserve- en repartitiefonds	2,2	2,6	2,4	3,1	3,3	3,6	4,0	4,3
Totaal ...	7,9	8,7	8,9	9,7	10,0	10,7	11,6	12,2

¹ Vanaf 1964 boekt de ASLK haar definitieve beleggingen tegen hun budgettaire boekwaarde, d.w.z. na uitschakeling van de vervallen waarden die eerst in de loop van volgend boekjaar geïncasseerd, geconsolideerd of hernieuwd worden.

² Inclusief de reserves betreffende de krachtens de wet van 16 maart 1865 gevestigde renten.

XIV - 8. — GEMEENTEKREDIET VAN BELGIË

(Miljarden franken)

Bron : Gemeentekrediet van België.

Periodes	Financiering van de investeringsuitgaven van de gewestelijke en plaatselijke overheid en van de instellingen van de provinciale en gemeentelijke sectoren										Verrichtingen in rekening-courant van de gewestelijke en plaatselijke overheid en van de instellingen van de provinciale en gemeentelijke sectoren (gewone uitgaven)				
	Rekeningen « Toelagen en leningsgelden »										Schuld op korte, halflange en lange termijn tegenover het Gemeentekrediet van België (aan het einde van de periode)	Kredietverplichtingen van het Gemeentekrediet van België	Gemiddelde van de gezamenlijke dagelijkse saldi		Totaal van de over het debet van die rekeningen uitgevoerde betalingen
	Saldo beschikbaar bij de aanvang van de periode	Stortingen			Opvragingen			Saldo beschikbaar aan het einde van de periode	Credit	Debet					
		Leningen ter beschikking gesteld van de kredietnemers	Kapitaal-toelagen gestort door de Staat en de provincies en andere ontvangsten	Totaal	Voor de terugbetaling van leningen	Voor betaling van buitengewone uitgaven	Totaal								
	(1)	(2)	(3)	(4)	(2) + (3) + (4) = (5)	(6)	(7)	(6) + (7) = (8)	(1) + (5) - (8) = (9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	
1964	4,4	8,8	2,1	1,4	12,3	0,3	12,1	12,4	4,3	66,7	5,0	1,8	2,7	31,8	
1965	4,3	6,9	1,9	1,6	10,4	0,3	10,5	10,8	3,9	72,6	4,4	1,6	4,3	35,5	
1966	3,9	8,0	1,9	1,7	11,6	0,3	10,8	11,1	4,4	78,8	5,4	1,8	4,9	42,6	
1967	4,4	10,1	2,4	2,0	14,5	0,3	12,8	13,1	5,8	87,1	8,9	2,4	4,5	54,0	
1968	5,8	13,1	2,7	3,0	18,8	0,4	16,6	17,0	7,6	98,4	10,2	3,5	4,0	63,5	
1969	7,6	15,9	3,0	5,0	23,9	0,8	21,9	22,7	8,8	111,7	10,0	4,0	5,5	80,8	
1970	8,7	19,8	3,0	4,0	26,8	0,5	25,1	25,6	9,9	127,2	10,3	4,7	6,5	99,7	
1971	10,0	18,9	3,3	5,7	27,9	0,8	26,8	27,6	10,3	140,2	15,3	5,1	7,3	108,5	
1970 1 ^e kwartaal	8,7	4,4	0,9	1,0	6,3	0,2	5,7	5,9	9,1	114,9	11,8	5,3	5,3	29,2	
2 ^e kwartaal	9,1	4,7	0,5	0,9	6,1	0,1	5,0	5,1	10,1	119,3	12,6	4,7	6,4	17,3	
3 ^e kwartaal	10,1	5,5	0,9	1,0	7,4	0,1	6,5	6,6	10,9	123,2	11,5	4,3	7,3	20,7	
4 ^e kwartaal	10,9	5,2	0,7	1,1	7,0	0,1	7,9	8,0	9,9	127,2	10,3	4,5	7,2	32,6	
1971 1 ^e kwartaal	10,0	4,3	0,9	1,2	6,4	0,1	6,9	7,0	9,4	128,7	10,9	5,8	6,2	35,0	
2 ^e kwartaal	9,4	4,4	0,5	1,2	6,1	0,1	5,4	5,5	10,0	133,4	14,0	5,2	7,2	21,7	
3 ^e kwartaal	10,0	4,9	0,9	1,4	7,2	0,2	6,4	6,6	10,6	137,3	13,9	4,2	8,3	27,7	
4 ^e kwartaal	10,6	5,3	1,0	1,9	8,2	0,4	8,1	8,5	10,3	140,2	15,3	5,1	7,6	24,1	
1972 1 ^e kwartaal	10,3	6,0	0,9	1,5	8,4	0,1	8,0	8,1	10,6	144,6	13,2	5,1	8,1	32,8	
1971 Maart	9,7	1,6	0,3	0,4	2,3	0,1	2,5	2,6	9,4	128,7	10,9	4,7	6,6	9,4	
April	9,4	1,7	0,2	0,4	2,3	...	1,6	1,6	10,1	129,4	12,6	5,0	7,2	8,3	
Mei	10,1	1,0	0,1	0,4	1,5	...	1,7	1,7	9,9	131,6	13,3	4,7	7,6	6,6	
Juni	9,9	1,7	0,2	0,4	2,3	0,1	2,1	2,2	10,0	133,4	14,0	6,1	6,8	6,8	
Juli	10,0	1,6	0,3	0,3	2,2	...	2,2	2,2	10,0	133,9	14,5	4,0	9,1	12,1	
Augustus	10,0	1,5	0,3	0,5	2,3	0,1	2,0	2,1	10,2	135,2	14,4	4,5	7,9	8,0	
September	10,2	1,8	0,3	0,6	2,7	0,1	2,2	2,3	10,6	137,3	13,9	4,0	7,8	7,6	
Oktober	10,6	1,7	0,4	0,9	3,0	0,3	2,3	2,6	11,0	136,1	14,6	3,5	8,6	8,1	
November	11,0	1,7	0,4	0,4	2,5	...	2,8	2,8	10,7	138,2	14,2	6,1	7,1	8,1	
December	10,7	1,9	0,2	0,6	2,7	0,1	3,0	3,1	10,3	140,2	15,3	5,6	7,1	7,9	
1972 Januari	10,3	2,3	0,3	0,5	3,1	...	2,6	2,6	10,8	140,5	13,2	4,6	8,7	13,5	
Februari	10,8	1,6	0,3	0,4	2,3	...	2,4	2,4	10,7	142,4	13,5	4,8	8,4	7,8	
Maart	10,7	2,1	0,3	0,6	3,0	0,1	3,0	3,1	10,6	144,6	13,2	5,8	7,2	11,5	

XIV - 9. — LEVENSVZERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Voornaamste balansposten

(Miljarden franken)

Belgische maatschappijen

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Dienst van de Verzekeringen.*

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
ACTIVA								
Onroerende goederen	3,5	3,7	4,2	5,1	6,2	7,2	8,3	9,3
Hypothecaire leningen	12,1	14,2	15,4	16,7	18,2	19,2	21,1	22,6
Voorschotten op polissen	1,4	1,5	1,6	1,9	2,1	2,2	2,5	2,7
Effecten :								
Belgische overheidsfondsen	5,9	6,2	6,6	7,4	7,7	8,4	8,2	} 21,6
Effecten van de parastatale kredietinstellingen	5,0	5,1	6,0	6,3	6,9	8,1	8,2	
Effecten van de overige parastatale instellingen	1,6	1,9	1,9	2,2	2,6	2,5	2,5	
Effecten van de provincies en gemeenten	1,9	1,8	1,5	1,6	1,9	2,3	1,9	
Buitenlandse effecten	2,0	2,0	2,1	2,3	2,2	3,0	3,3	3,5
Obligaties van Belg. vennootschappen ..	9,0	9,2	10,8	11,4	11,9	12,0	13,1	14,0
Aandelen van Belg. vennootschappen ..	2,9	3,0	3,2	3,3	3,5	4,0	4,2	5,0
Totaal voor de effecten ...	28,3	29,2	32,1	34,5	36,7	40,3	41,4	44,1
PASSIVA								
Verstrekte borgtochten	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Wiskundige reserves ¹	45,3	49,1	54,1	59,2	64,1	69,2	74,2	80,1

Buitenlandse maatschappijen

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
ACTIVA								
Onroerende goederen	1,7	2,0	2,4	2,5	2,6	2,7	2,9	3,1
Hypothecaire leningen	3,6	4,2	4,4	4,8	5,2	5,6	6,2	6,6
Voorschotten op polissen	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Effecten :								
Belgische overheidsfondsen	3,7	3,8	3,9	4,3	4,7	5,0	5,0	} 8,4
Effecten van de parastatale kredietinstellingen	0,8	0,9	1,1	1,1	1,4	1,5	1,5	
Effecten van de overige parastatale instellingen	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	
Effecten van de provincies en gemeenten	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	
Buitenlandse effecten	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8
Obligaties van Belg. vennootschappen ..	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,2	1,6
Aandelen van Belg. vennootschappen ..	0,7	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0
Totaal voor de effecten ...	7,9	8,0	8,2	8,7	9,7	10,4	10,9	11,8
PASSIVA								
Verstrekte borgtochten	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wiskundige reserves ¹	13,6	14,7	15,4	16,5	17,7	19,1	20,4	21,7

¹ Deze reserves omvatten eveneens de schadereserves, de technische participatiereserves en de waarborgreserves.

Bibliografische referenties : *Belgisch Staatsblad* : a) Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar; b) Ministerie van Verkeerswezen : Postchecks. — *Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de ASLK van België.* — *Statistisch Jaarboek voor België* —

Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische Economie in 1969. — Jaarverslagen van de N.M.K.N., het C.B.K.S. en het Gemeentekrediet van België.

XV. — VOORNAAMSTE VORMEN VAN DE BESPARINGEN VAN PARTICULIEREN EN ONDERNEMINGEN BESCHIKBAAR IN DE BELGISCHE VOLKSHUISHOUDING

(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

Spaarvormen	1964	1965	1966	1967
I. Particulieren :				
A. <i>Oppotting</i> ¹ :	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
B. <i>Depositosparen</i> ² :				
Spaarkassen	9,6	17,3	16,1	21,4
Banken	6,7	15,1	13,1	19,7
Parastatale kredietinstellingen	2,7	3,7	2,6	1,0
Onderlinge maatschappijen	0,3	0,3	0,2	0,2
Totaal ...	19,3	36,4	32,0	42,3
Dubbele getelde posten ³ ...	— 1,6	— 10,2	— 7,4	— 8,0
Netto-totaal ...	17,7	26,2	24,6	34,3
C. <i>Sparen door fondsvorming</i> ^{2 4} :				
Pensioenfondsen	1,3	1,3	1,7	1,4
Instellingen voor arbeidsongevallenverzekering	1,4	1,4	1,4	1,5
Kassen voor vakantiegelden	1,0	0,6	0,7	0,3
Levensverzekeringsmaatschappijen	6,3	5,4	6,9	6,4
Instellingen voor verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid, kapitalisatie, bouwsparen en diverse verzekeringen	0,8	2,0	1,7	1,9
Totaal ...	10,8	10,7	12,4	11,5
D. <i>Hypotheek- en bouwsparen</i> :				
Aflossing van hypotheekschulden door particulieren	12,8	14,4	14,7	16,1
Woningbouw (netto-investeringen van de particulieren)	11,2	18,4	7,6	11,8
Totaal ...	24,0	32,8	22,3	27,9
E. <i>Kapitaaluitgiften</i> :				
Nieuwe beleggingen van het publiek	21,8	19,6	26,6	35,8
F. <i>Diverse vorderingen en schulden van de particulieren</i> :	— 1,8	— 1,9	— 1,4	— 2,0
Totale netto-besparingen ...	72,5	87,4	84,5	107,5
Afschrijvingen op woningen ...	10,6	11,8	12,6	13,8
Totale bruto-besparingen ...	83,1	99,2	97,1	121,3
II. Ondernemingen :				
A. <i>Particuliere ondernemingen</i> :				
Netto-besparingen	16,1	15,3	11,6	13,0
Afschrijvingen	47,1	47,7	52,4	60,6
Bruto-besparingen ...	63,2	63,0	64,0	73,6
B. <i>Autonome openbare instellingen</i> :				
Netto-besparingen	1,7	0,5	1,8	1,8
Afschrijvingen	3,3	3,8	4,7	4,5
Bruto-besparingen ...	5,0	4,3	6,5	6,3
Algemeen totaal particulieren en ondernemingen ...				
Netto-besparingen ...	90,3	103,2	97,9	122,3
Bruto-besparingen ...	151,3	166,5	167,6	201,2

¹ De bedragen werden niet vermeld omdat, in het huidige stadium van het onderzoekingswerk, de absolute bedragen nog niet met voldoende zekerheid kunnen worden berekend voor de sector van de particulieren afzonderlijk.

² Aanwas gedurende het jaar.

³ Toeneming of vermindering van het tegoed van diverse instellingen en ondernemingen waarvan de eigen of opvraagbare reserves in een van de andere rubrieken van de tabel opgetekend zijn als een besparing van de overheid herkomstig uit het buitenland.

⁴ Exclusief de toenemingen van de reserves van de sector van de Sociale verzekering, beschouwd als een besparing van de overheid.

XVI. — UITGIFTEN EN SCHULDEN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

1. — UITGIFTEN IN BELGISCHE FRANKEN VOOR MEER DAN EEN JAAR ¹

(Miljarden franken)

Emittenten		Door elke belegger verkrijgbare effecten ²				Niet door elke belegger verkrijgbare effecten ⁴			Totale netto-uitgiften voor meer dan een jaar ¹	
		Uitgiften per grote tranches			Doorlopende netto-uitgiften	Totale netto-uitgiften	Bruto-uitgiften	Aflossingen		Netto-uitgiften
		Bruto-uitgiften	Aflossingen ³	Netto-uitgiften						
(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5) = (3) + (4)	(6)	(7)	(8) = (6) - (7)	(9) = (5) + (8)		
1. Staat (directe schuld alleen)	1964	30,1	22,2	7,9	—	7,9	2,0	2,0	...	7,9
	1965	29,8	13,3	16,5	—	16,5	3,0	2,3	0,7	17,2
	1966	31,3	19,4	11,9	—	11,9	1,3	0,2	1,1	13,0
	1967	37,8	26,3	11,5	—	11,5	3,0	2,3	0,7	12,2
	1968	40,9	22,9	18,0	—	18,0	1,6	1,0	0,6	18,6
	1969	56,6	43,6	13,0	—	13,0	8,3	3,8	4,5	17,5
	1970	56,0	43,8	12,2	—	12,2	3,8	5,5	- 1,7	10,5
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor sociale verzekering	1964	5,4	1,1	4,3	—	4,3	7,0 ⁵	3,5 ⁵	3,5	7,8
	1965	5,5	4,8	0,7	—	0,7	3,8	1,7	2,1	2,8
	1966	0,4	2,1	- 1,7	—	- 1,7	4,0	1,9	2,1	0,4
	1967	12,3	2,6	9,7	—	9,7	4,7	2,2	2,5	12,2
	1968	8,3	1,3	7,0	—	7,0	5,5	3,3 ⁶	2,2	9,2
	1969	9,5	4,3	5,2	—	5,2	8,7	3,3	5,4	10,6
	1970	10,3	2,3	8,0	—	8,0	7,9	3,7	4,2	12,2
3. Openbare financiële instellingen (ASLK inbegrepen)	1964	...	0,3	- 0,3	1,3	1,0	3,3	1,3	2,0	3,0
	1965	2,5	0,1	2,4	4,7	7,1	3,7	1,5	2,2	9,3
	1966	1,1	0,4	0,7	4,0	4,7	4,9	2,0	2,9	7,6
	1967	2,9	0,2	2,7	6,8	9,5	5,5	2,5	3,0	12,5
	1968	0,5	0,4	0,1	12,7	12,8	6,3	2,4	3,9	16,7
	1969	2,0	1,3	0,7	8,1	8,8	3,8	1,7	2,1	10,9
	1970	5,5	2,6	2,9	15,2	18,1	6,5	3,0	3,5	21,6
4. Lagere overheid, Intercom. E3 en E5 en Gemeentekrediet	1964	1,5	0,8	0,7	4,4	5,1	...	...	...	5,1
	1965	6,4	1,6	4,8	4,1	8,9	0,1	...	0,1	9,0
	1966	9,1	3,2	5,9	5,8	11,7	0,4	0,2	0,2	11,9
	1967	5,3	2,2	3,1	9,0	12,1	0,8	0,1	0,7	12,8
	1968	9,0	2,3	6,7	9,2	15,9	0,3	0,7	- 0,4	15,5
	1969	9,2	2,7	6,5	9,8	16,3	...	...	...	16,3
	1970	11,0	2,4	8,6	11,0	19,6	...	0,1	- 0,1	19,5
5. Parastatale bedrijven	1964	1,4	1,9	- 0,5	—	- 0,5	0,9	0,5	0,4	- 0,1
	1965	2,0	2,7	- 0,7	—	- 0,7	2,2	0,8	1,4	0,7
	1966	4,5	3,3	1,2	—	1,2	2,8	0,8	2,0	3,2
	1967	6,8	4,2	2,6	—	2,6	1,8	1,4	0,4	3,0
	1968	7,3	2,6	4,7	—	4,7	1,9	1,6	0,3	5,0
	1969	6,0	4,6	1,4	—	1,4	2,4	1,0	1,4	2,8
	1970	8,5	5,0	3,5	—	3,5	4,2	0,9	3,3	6,8
Totaal 1 tot 5 : totaal der uitgiften in Belgische franken van de Belgische overheidssector	1964	38,4	26,3	12,1	5,7	17,8	13,2	7,3	5,9	23,7
	1965	46,2	22,5	23,7	8,8	32,5	12,8	6,3	6,5	39,0
	1966	46,4	28,4	18,0	9,8	27,8	13,4	5,1	8,3	36,1
	1967	65,1	35,5	29,6	15,8	45,4	15,8	8,5	7,3	52,7
	1968	66,0	29,5	36,5	21,9	58,4	15,6	9,0	6,6	65,0
	1969	83,3	56,5	26,8	17,9	44,7	23,2	9,8	13,4	58,1
	1970	91,3	56,1	35,2	26,2	61,4	22,4	13,2	9,2	70,6

¹ De uitgiften per grote tranches waarvan de inschrijvingsperiode over het einde van het ene jaar en het begin van het andere gespreid is worden over de twee betrokken jaren verdeeld volgens de bedragen waarvoor in de loop van ieder jaar werkelijk ingeschreven werd.

Tot 1965 zijn de doorlopende uitgiften van kasbons voor ten hoogste een jaar van de openbare financiële instellingen en het Gemeentekrediet van België begrepen in de bedragen van de doorlopende netto-uitgiften omdat ze van de uitgiften op langere looptijd niet konden afgescheiden worden. Van 1966 af, omvatten de cijfers van kolom (4) nog slechts de netto-uitgiften voor meer dan een jaar; het bedrag der netto-uitgiften voor ten hoogste een jaar voor de jaren 1966, 1967, 1968, 1969 en 1970 (« Openbare financiële instellingen » : nihil, - 0,8 miljard, 2,2 miljard, - 2,8 miljard en 8,9 miljard; « Lagere overheid en Gemeentekrediet » : 0,6 miljard, 1,6 miljard, 1,2 miljard, 2,4 miljard en 5,9 miljard) komt dus in deze tabel niet meer voor.

Pro memorie : Netto-evolutie van de schuld van hoogstens een jaar in BF van de Staat : in 1964 : 2,5; in 1965 : 7,4; in 1966 : 4,5; in 1967 : - 5,6; in 1968 : 16,9; in 1969 : - 0,4; in 1970 : 15,2 miljard.

² Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemings in de koerslijst

is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., het Centraal Bureau voor Hypotheekair Krediet, de N.K.B.K., evenals de spaarbons uitgegeven door de ASLK.

³ De door de Amortisatiekas der Staatsschuld op de Beurs ingekochte effecten worden in kolom (2) « Aflossingen » opgenomen, niet op het tijdstip van deze inkopen, doch op het ogenblik waarop zij worden vernietigd.

⁴ In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende uitgiften van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

⁵ De cijfers begrepen in de rekening van het Dotatiefonds omvatten onder de rubriek « Bruto-uitgiften » voor 2,8 miljard geconsolideerde schuld (interessen en delgingen, die op de vervaldag niet werden uitgekeerd) en onder de rubriek « Aflossingen » voor 1,6 miljard terugbetalingen die betrekking hebben op de jaren 1961 tot 1968.

⁶ Exclusief 3,8 miljard effecten van de Rijksdienst voor pensioenen der zelfstandigen die geannuleerd werden nadat de ASLK het beheer van de « Pensioenen der zelfstandigen » had overgedragen aan de Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

**XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULDEN IN BELGISCHE FRANKEN
VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEIDSSECTOR**

a) Indeling naar de debiteuren

(Nominale waarden aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Niet-financiële sectoren				Financiële instellingen ³	Totaal	Pro memorie : Zairese effecten en effecten van het Belgisch-Kongolese Fonds voor Delging en Beheer ⁴
	Staat ²	Parastatale bedrijven	Sociale verzekering en pensioenfondsen	Niet elders vermelde overheidssector			

Verkrijgbaar door elke belegger¹

1963	238,8	28,4	—	27,2	113,2	407,6	10,1
1964	250,8	28,6	—	26,5	120,3	426,2	10,1
1965	268,0	27,9	—	30,4	132,6	458,9	11,4
1966	277,1	30,1	—	35,9	144,9	488,0	11,5
1967	298,0	33,0	—	39,4	165,3	535,7	11,4
1968	322,7	38,0	—	46,6	191,0	598,3	11,1
1969	340,6	39,7	—	53,6	209,4	643,3	11,0
1970 v	360,8	43,5	—	62,5	248,8	715,6	n.b.

Niet verkrijgbaar door elke belegger

1963	64,4	6,2	11,7	11,1	23,3	116,7	0,8
1964	64,2	6,5	13,2	13,2	25,3	122,4	0,8
1965	64,8	8,1	14,6	13,9	27,3	128,7	—
1966	65,8	10,0	16,1	14,9	29,5	136,3	—
1967	66,4	10,8	17,9	16,3	31,8	143,2	—
1968	67,0	11,9	14,0	16,5	34,8	144,2	—
1969	71,8	13,3	19,1	16,9	37,1	158,2	—
1970 v	70,9	16,8	22,1	17,3	39,7	166,8	—

Totaal

1963	303,2	34,6	11,7	38,3	136,5	524,3	10,9
1964	315,0	35,1	13,2	39,7	145,6	548,6	10,9
1965	332,8	36,0	14,6	44,3	159,9	587,6	11,4
1966	342,9	40,1	16,1	50,8	174,4	624,3	11,5
1967	364,4	43,8	17,9	55,7	197,1	678,9	11,4
1968	389,7	49,9	14,0	63,1	225,8	742,5	11,1
1969	412,4	53,0	19,1	70,5	246,5	801,5	11,0
1970 v	431,7	60,3	22,1	79,8	288,5	882,4	n.b.

¹ Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten, die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurse genoteerd worden of waarvan de opneming in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., de N.K.B.K., het C.B.H.K., evenals de spaar-

bons uitgegeven door de ASLK.

² Belgische gevestigde en half lange binnenlandse directe en indirecte overheidsschuld.

³ Incl. de kasbons voor ten hoogste een jaar.

⁴ Effecten in aanmerking genomen of in aanmerking komende voor inschrijving op het Fonds, inclusief de aan het einde van ieder jaar werkelijk toegekende vergoeding.

**XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULDEN IN BELGISCHE FRANKEN
VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEIDSSECTOR**

b) Indeling naar de houders

(Nominale waarden aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Niet-financiële sectoren				Financiële instellingen					Totaal
	Bedrijven, particulieren, Buitenland	Parastatale bedrijven	Niet elders vermelde overheidssector 2	Sociale verzekering 3	Geldscheppende instellingen 4	Rentenfonds	Spaar-kassen, hypotheek- en kapitalisatie-maatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfonds 3	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	

Verkrijgbaar door elke belegger ¹

1963	214,2	3,6	1,9	1,5	51,7	7,5	48,1	69,1	10,0	407,6
1964	229,3	3,8	1,9	2,6	52,2	5,9	47,0	73,6	9,9	426,2
1965	245,3	3,8	2,1	4,8	61,5	5,4	50,0	76,0	10,0	458,9
1966	264,9	3,8	2,9	6,8	64,3	5,5	51,1	78,5	10,2	488,0
1967	294,2	3,8	3,0	4,1	74,8	5,0	54,2	86,9	9,7	535,7
1968	319,3	4,4	3,0	4,6	91,0	7,1	61,4	89,8	17,7	598,3
1969	347,2	4,4	3,0	5,0	102,4	6,9	64,5	91,2	18,7	643,3
1970	387,2	4,1	3,0	5,4	127,3	6,0	68,9	95,3	18,4	715,6

Niet verkrijgbaar door elke belegger

1963	5,7	0,5	0,1	1,2	58,6	—	17,6	31,7	1,3	116,7
1964	6,0	0,2	0,1	1,5	59,3	—	20,0	34,7	0,6	122,4
1965	6,5	0,2	0,1	1,3	60,9	—	21,1	37,9	0,7	128,7
1966	7,7	0,3	0,1	1,6	62,4	—	22,6	40,5	1,1	136,3
1967	9,5	0,4	0,1	1,5	64,2	—	23,6	43,0	0,9	143,2
1968	6,4	0,2	0,2	1,4	64,4	—	25,8	44,6	1,2	144,8
1969	6,2	0,3	0,2	1,3	65,0	—	27,9	50,5	6,8	158,2
1970	7,3	0,4	0,2	1,9	68,7	—	29,8	53,5	5,0	166,8

Totaal

1963	219,9	4,1	2,0	2,7	110,3	7,5	65,7	100,8	11,3	524,3
1964	235,3	4,0	2,0	4,1	111,5	5,9	67,0	108,3	10,5	548,6
1965	251,8	4,0	2,2	6,1	122,4	5,4	71,1	113,9	10,7	587,6
1966	272,6	4,1	3,0	8,4	126,7	5,5	73,7	119,0	11,3	624,3
1967	303,7	4,2	3,1	5,6	139,0	5,0	77,8	129,9	10,6	678,9
1968	325,7	4,6	3,2	6,0	155,4	7,1	87,2	134,4	18,9	742,5
1969	353,4	4,7	3,2	6,3	167,4	6,9	92,4	141,7	25,5	801,5
1970	394,5	4,5	3,2	7,3	196,0	6,0	98,7	148,8	23,4	882,4

¹ Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd de effecten, die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemings in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., de N.K.B.K., het C.B.H.K., evenals de Spaarbons uitgegeven door de ASLK.

² Excl. de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen die de kenmerken vertonen van geldscheppende instellingen of van instellingen

Bibliografische referenties : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Tijdschrift voor Documentatie van het Ministerie van Financiën.* — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XXXVIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1961 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen », XXXVIIIe jaargang, deel I, nr 4, april 1963 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen », — XLIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1966 : « Inventaris en spreiding van de vast rentende effecten op halflange

gen voor het spaarwezen, de sociale verzekering, de verzekeringen of de kapitalisatie.

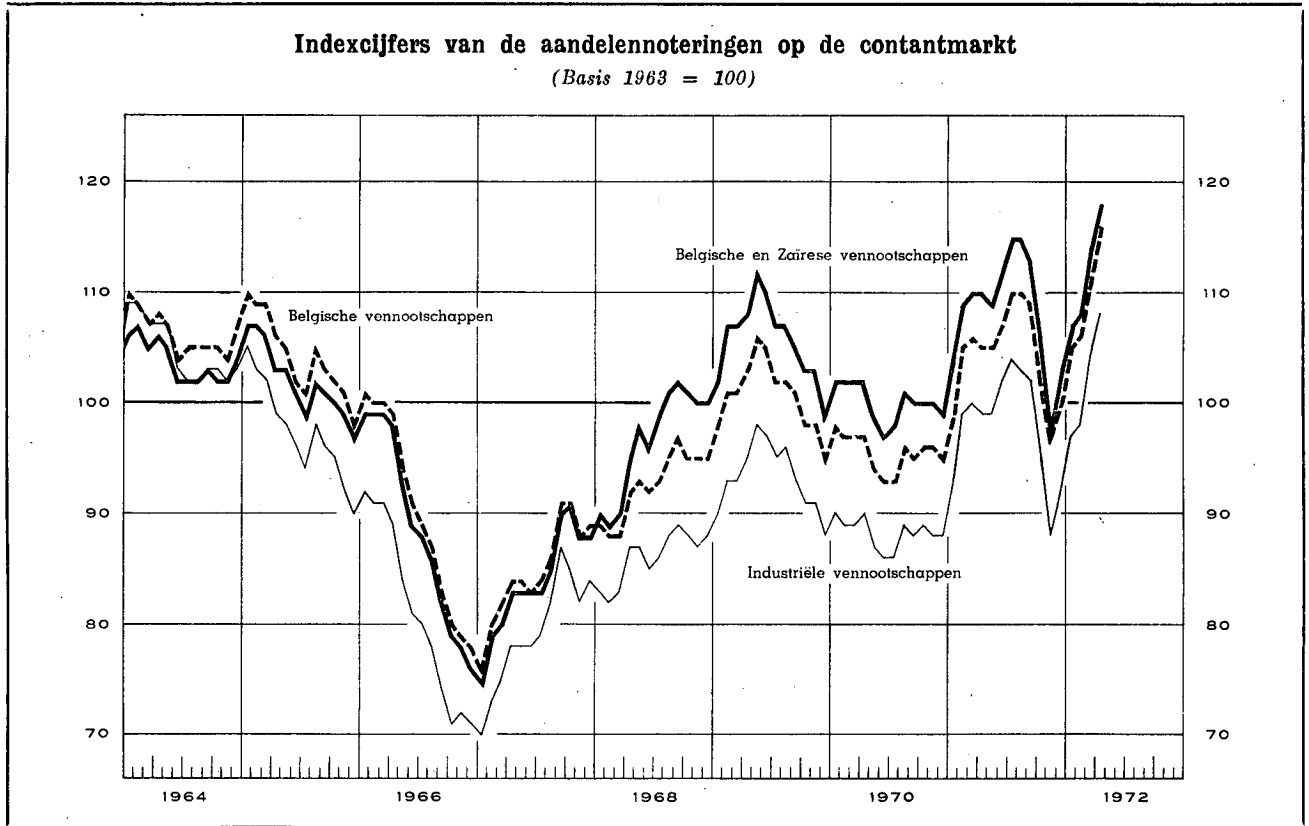
³ De bedragen eind 1966 en 1967 van de sectoren « Sociale Verzekering » en « Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfonds », kunnen niet met elkaar vergeleken worden, terwille van een overdracht van tegoeden, ten bedrage van fr. 3,4 miljard eind 1966, van de eerste naar de tweede sector, als gevolg van een overname door de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen (instelling uit de 1e sector).

⁴ Excl. het bezit van de pensioenkassen door deze instellingen beheerd.

en lange termijn van de overheidsfondsen ». — XLIIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1968 : « Inventaris en spreiding van de vast rentende effecten op halflange en lange termijn van de overheidssector », — XLVde jaargang, deel I, nr 3, maart 1970 : « Inventaris en spreiding van de effecten met vast rendement op halflange en lange termijn van de overheidssector ». — *Belgische Economische Statistiek 1950-1960.*

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR EN KREDIETEN AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN

1. — EVOLUTIE VAN DE OMZET, DE NOTERINGEN EN HET RENDEMENT VAN DE BEURSWAARDEN

Maandgemiddelden of maanden	Omzet gemiddelde per beursdag (miljoenen franken) 1 5	Gezamenlijk indexcijfer van de aandelennoteringen								Rendementspercentages 3 5				
		Contantmarkt						Termijnmarkt		Belgische effecten				
		Belgische en Zairese effecten		Belgische effecten		Algemeen				Industriële				
				Algemeen	Industriële									
(Basis 1963 = 100) 2 4										(in pct.)				
1964	91	104	106	105	99	3,2	3,0							
1965	83	102	104	97	98	3,4	3,5							
1966	71	88	90	80	88	4,1	4,2							
1967	81	84	85	79	91	4,2	4,0							
1968	134	97	93	86	118	3,8 ⁶	3,8 ⁶							
1969	149	106	101	93	141	3,7	3,4							
1970	112	100	95	88	128	4,9	5,2							
1971	169	109	105	98	133	5,2	5,9							
		1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	
Januari	208	152	104	107	99	105	93	97	128	132	5,0	5,2	5,7	5,9
Februari	210	152	109	108	105	106	99	98	134	132	4,9	4,9	5,7	5,3
Maart	173	191	110	114	106	111	100	104	135	138	5,0	4,7	5,8	5,1
April	205		110	118	105	116	99	108	136	142	5,0	4,2	5,6	3,9
Mei	183		109		105		99		135		5,1		5,8	
Juni	181		112		107		102		137		5,0		5,7	
Juli	187		115		110		104		142		4,9		5,4	
Augustus	150		115		110		103		141		5,1		5,8	
September	156		113		109		102		136		5,5		6,4	
Oktober	134		106		102		95		125		5,5		6,3	
November	130		98		97		88		117		5,4		6,1	
December	110		103		100		92		124		5,4		6,1	

¹ Bron : Beurscommissie te Brussel : deze gegevens hebben betrekking op de transacties in vennootschapsobligaties en in aandelen (termijn- en contantmarkt).

² Bron : N.I.S. : Voor de jaarcijfers : gemiddelde van de indexcijfers op de 10^e en 25^e van iedere maand; voor de maandcijfers : uitsluitend indexcijfers op de 10^e van iedere maand.

³ Bron : Kredietbank : Verhouding van het laatst aangekondigde of betaalde nettodividend tot de notering aan het einde van de maand.

⁴ Beurs te Brussel en te Antwerpen.

⁵ Beurs te Brussel.

⁶ Nieuwe reeks.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Jaarcijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(mijarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België

Banken ⁴

1964	53	6,8	5,2	1,5	...	0,8	0,1	11,1	0,5
1965	55	9,1	4,8	1,8	...	0,9	0,1	11,1	0,5
1966	54	9,4	5,9	1,8	...	1,0	0,1	11,6	0,5
1967	50	10,1	7,2	1,9	...	1,1	0,1	13,1	0,6
1968	50	10,4	8,1	2,1	...	1,1	0,1	16,0	0,7
1969	52	14,5	8,8	2,4	...	1,4	0,1	20,3	0,9
1970	53	16,5	10,5	2,8	0,3	1,6	n.b.	n.b.	1,0

Financiële vennootschappen en maatschappijen voor onroerende goederen ⁵

1964	1.712	35,9	20,4	3,8	0,2	2,4	0,1	15,8	0,7
1965	1.778	37,6	21,6	3,9	0,3	2,4	0,1	17,6	0,9
1966	1.819	39,0	23,0	4,4	0,3	2,5	0,2	19,8	1,0
1967	1.865	44,4	26,2	4,4	0,4	2,8	0,2	23,7	1,1
1968	1.892	48,1	27,3	4,9	0,5	2,9	0,2	28,1	1,4
1969	1.940	53,5	28,8	5,6	0,6	3,2	0,2	33,6	1,8
1970	1.977	57,0	32,0	6,3	0,7	3,7	n.b.	n.b.	1,9

Metaalverwerkende nijverheid

1964	1.264	18,6	13,6	3,7	0,6	1,1	0,1	1,8	0,1
1965	1.379	20,0	15,8	4,5	0,9	1,6	0,2	1,8	0,1
1966	1.396	21,5	17,3	4,8	0,9	1,3	0,2	2,1	0,1
1967	1.391	22,9	19,3	4,0	1,4	1,3	0,2	2,4	0,1
1968	1.361	23,9	21,3	4,0	1,3	1,5	0,1	2,3	0,1
1969	1.352	28,5	20,5	4,8	1,3	1,5	0,1	2,1	0,2
1970	1.334	32,3	22,1	6,1	1,8	1,8	n.b.	n.b.	0,1

IJzer- en staalnijverheid

1964	100	17,9	16,1	1,1	0,7	0,3	...	6,3	0,3
1965	100	19,4	17,7	1,0	0,4	0,7	...	6,9	0,4
1966	96	21,3	18,2	0,6	0,2	0,3	...	6,6	0,4
1967	93	23,9	18,5	0,8	0,4	0,2	...	5,6	0,4
1968	90	26,2	19,3	0,5	0,1	0,3	...	5,1	0,3
1969	87	26,9	20,1	0,9	0,1	0,4	...	4,4	0,3
1970	90	25,9	18,1	3,1	0,1	1,3	n.b.	n.b.	0,3

Textielnijverheid

1964	912	11,2	10,4	1,3	0,4	0,4	0,1	0,3	...
1965	981	12,0	11,1	1,1	0,4	0,3	0,1	0,3	...
1966	986	12,8	11,1	1,3	0,8	0,4	0,1	0,3	...
1967	976	13,1	11,4	1,3	0,7	0,3	0,1	0,3	...
1968	957	13,2	12,0	1,1	0,7	0,3	0,1	0,3	...
1969	929	13,8	11,3	1,5	0,5	0,4	0,1	0,3	...
1970	918	14,5	11,8	1,6	0,4	0,4	n.b.	n.b.	...

Noten : zie onderaan tabel XVII-2.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatieschuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

Voedingsmiddelenrijverheid

1964	685	11,0	7,5	1,4	0,2	0,6	0,1	0,9	0,1
1965	723	11,6	8,7	1,6	0,2	0,6	0,1	0,9	0,1
1966	725	12,1	9,5	1,7	0,2	0,7	0,1	0,9	0,1
1967	729	12,9	10,8	2,1	0,3	0,8	0,1	0,9	0,1
1968	717	14,7	10,2	2,5	0,4	0,9	0,1	0,8	0,1
1969	703	16,1	9,9	2,2	0,5	0,8	0,1	0,9	0,1
1970	711	18,2	10,5	2,7	0,5	0,9	n.b.	n.b.	0,1

Scheikundige rijverheid

1964	542	17,0	8,5	2,4	0,4	1,2	0,1	0,8	0,1
1965	601	18,7	9,3	2,9	0,4	1,2	0,1	0,7	0,1
1966	606	20,2	9,8	2,8	0,4	1,5	0,1	0,6	...
1967	607	22,3	10,7	2,7	0,6	1,5	0,1	0,5	...
1968	627	35,1	25,8	4,1	0,9	2,2	0,1	0,4	...
1969	643	40,4	26,0	5,3	0,8	2,7	0,1	0,4	...
1970	630	43,7	27,4	5,5	0,6	2,8	n.b.	n.b.	...

Elektriciteit

1964	29	23,3	3,8	2,2	...	1,8	0,1	8,9	0,5
1965	28	23,7	4,2	2,3	...	2,0	0,1	12,3	0,6
1966	24	23,5	4,3	2,3	...	1,9	0,1	13,3	0,8
1967	16	14,6	2,2	1,3	...	1,2	...	14,2	0,9
1968	17	28,0	5,8	2,6	...	2,3	0,1	14,2	0,9
1969	17	27,2	5,3	2,6	...	2,4	0,1	14,6	0,9
1970	18	30,1	6,1	3,0	...	2,6	n.b.	n.b.	1,0

Steenkolennijverheid

1964	36	7,0	1,0	0,4	0,4	0,3	...	0,3	...
1965	35	8,0	1,6	0,2	0,7	0,1	...	0,3	...
1966	30	7,0	2,0	0,2	0,6	0,1	...	0,3	...
1967	30	7,0	1,8	0,1	0,8	0,1	...	...	...
1968	26	4,9	1,7	0,1	0,5	0,1	...	...	...
1969	25	4,7	1,3	0,1	0,3	...	...	...	...
1970	24	4,8	1,1	0,2	0,3	0,2	n.b.	n.b.	...

Totaal der vennootschappen met voornaamste activiteit in België ⁶

1964	14.498	205,9	126,9	26,6	4,2	12,4	1,3	52,1	2,8
1965	14.706	220,4	136,0	29,5	4,7	13,5	1,4	57,5	3,0
1966	14.913	231,7	145,6	30,4	5,1	13,5	1,5	61,1	3,4
1967	14.986	240,3	156,4	28,7	7,4	13,1	1,4	66,9	3,6
1968	15.037	279,0	183,1	33,0	7,9	15,9	1,4	73,3	4,1
1969	15.286	310,9	181,0	39,3	7,0	17,9	1,5	89,6	4,6
1970	15.589	344,5	191,6	47,5	9,2	21,1	n.b.	n.b.	4,9

Noten : zie onderaan tabel XVII-2, volgende bladzijde.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatieschuld op 31/12	Brutobedrag van de coupons ³
				(miljarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

B. — Totaal der vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland

1964	316	41,0	28,9	3,0	0,9	1,4	0,1	0,7	...
1965	302	41,3	30,5	3,5	0,6	1,6	0,1	1,1	...
1966	299	41,4	32,7	3,5	0,9	2,1	0,1	1,8	...
1967	277	40,3	32,7	2,7	5,2	2,3	0,1	1,8	0,1
1968	264	40,2	28,6	4,4	0,6	2,7	0,2	3,8	0,1
1969	252	41,2	27,7	5,1	0,1	3,0	0,2	4,2	0,2
1970	241	41,4	29,7	6,4	2,6	3,6	n.b.	n.b.	0,2

C. — Totaal der vennootschappen op aandelen ⁶

1964	14.814	246,9	155,8	29,6	5,1	13,8	1,4	52,8	2,8
1965	15.008	261,7	166,5	33,0	5,3	15,1	1,5	58,6	3,0
1966	15.212	273,1	178,3	33,9	6,0	15,6	1,6	62,9	3,4
1967	15.263	280,6	189,1	31,4	12,6	15,4	1,5	68,7	3,7
1968	15.301	319,2	211,7	37,4	8,5	18,6	1,6	77,1	4,2
1969	15.538	352,1	208,7	44,4	7,1	20,9	1,7	93,8	4,8
1970	15.830	385,9	221,3	53,9	11,8	24,7	n.b.	n.b.	5,1

¹ Naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen naar Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar; dit bedrag houdt verband met de op 31/12 van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Excl. de N.B.B.

⁵ Excl. de N.M.K.N.

⁶ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de SABENA.

XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹

Cumulatieve cijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Bruto-obligatie-coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België ⁴

1968 12 maanden (met supplement) ⁵	15.088	280,5	183,7	33,2	8,0	16,0	3,7
1969 Eerste 3 maanden	1.545	25,2	19,0	4,2	0,6	1,7	0,7
Eerste 6 maanden	10.185	244,0	135,3	28,9	5,0	13,9	1,6
Eerste 9 maanden	11.286	257,6	143,4	31,0	5,7	14,6	2,2
12 maanden	12.501	288,2	165,8	35,2	6,1	16,8	3,2
12 maanden (met supplement) ⁵	15.322	311,5	181,0	39,3	7,0	18,0	3,2
1970 Eerste maand	104	1,4	1,1	0,2	...	0,1	0,5
Eerste 2 maanden	261	5,2	4,8	1,0	0,1	0,3	0,7
Eerste 3 maanden	1.502	21,6	15,9	3,9	0,7	1,4	1,1
Eerste 4 maanden	3.948	63,9	34,3	9,5	1,6	3,9	1,5
Eerste 5 maanden	7.429	161,1	73,4	20,9	3,8	9,2	2,0
Eerste 6 maanden	9.774	225,3	112,3	29,1	4,5	13,8	2,3
Eerste 7 maanden	10.345	233,0	118,7	30,4	4,6	14,2	2,7
Eerste 8 maanden	10.543	235,5	119,7	30,7	4,7	14,3	3,0
Eerste 9 maanden	10.857	238,1	121,3	31,1	4,8	14,4	3,3
Eerste 10 maanden	11.284	244,4	125,3	32,1	5,4	14,9	3,7
Eerste 11 maanden	11.624	251,2	130,0	33,2	5,5	15,2	4,2
12 maanden	12.019	262,3	136,7	34,7	6,0	16,1	4,9
12 maanden (met supplement) ⁵	15.589	344,5	191,6	47,5	9,2	21,1	4,9

Noten : zie volgende bladzijde.

XVII - 3: — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Cumulatieve cijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

B. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland

1968 12 maanden (met supplement) ⁵	265	40,3	28,7	4,5	0,6	2,7	0,1
1969 Eerste 3 maanden	17	0,5	0,1	...	...	...	0,1
Eerste 6 maanden	170	33,3	22,7	4,6	0,1	2,6	0,1
Eerste 9 maanden	200	36,2	24,7	4,7	0,1	2,7	0,1
12 maanden	241	40,3	27,3	5,1	0,1	3,0	0,3
12 maanden (met supplement) ⁵	252	41,3	27,7	5,1	0,1	3,0	0,3
1970 Eerste maand	1	...	0,1	...	...	...	...
Eerste 2 maanden	2	...	0,1	...	...	...	0,1
Eerste 3 maanden	13	0,4	0,2	0,1	...	0,1	0,1
Eerste 4 maanden	29	0,9	0,6	0,1	...	0,1	0,1
Eerste 5 maanden	65	3,5	1,7	0,3	0,1	0,2	0,1
Eerste 6 maanden	144	10,8	5,5	1,0	0,2	0,7	0,1
Eerste 7 maanden	158	11,8	7,2	1,1	0,3	0,8	0,1
Eerste 8 maanden	163	12,7	8,1	1,1	0,3	0,9	0,1
Eerste 9 maanden	168	13,4	8,3	1,1	0,3	0,9	0,1
Eerste 10 maanden	181	14,8	8,9	1,3	0,3	0,9	0,1
Eerste 11 maanden	192	16,7	10,0	1,4	0,3	1,1	0,1
12 maanden	203	17,9	10,7	1,5	0,4	1,1	0,2
12 maanden (met supplement) ⁵	241	41,4	29,7	6,4	2,6	3,6	0,2

C. — Totaal ⁴

1968 12 maanden (met supplement) ⁵	15.353	320,8	212,4	37,7	8,6	18,7	3,8
1969 Eerste 3 maanden	1.562	25,7	19,1	4,2	0,6	1,7	0,8
Eerste 6 maanden	10.355	277,3	158,0	33,5	5,1	16,5	1,7
Eerste 9 maanden	11.486	293,8	168,1	35,7	5,8	17,3	2,3
12 maanden	12.742	328,5	193,1	40,3	6,2	19,8	3,5
12 maanden (met supplement) ⁵	15.574	352,8	208,7	44,4	7,1	21,0	3,5
1970 Eerste maand	105	1,4	1,2	0,2	...	0,1	0,5
Eerste 2 maanden	263	5,2	4,9	1,0	0,1	0,3	0,8
Eerste 3 maanden	1.515	22,0	16,1	4,0	0,7	1,5	1,2
Eerste 4 maanden	3.977	64,8	34,9	9,6	1,6	4,0	1,6
Eerste 5 maanden	7.494	164,6	75,1	21,2	3,9	9,4	2,1
Eerste 6 maanden	9.918	236,1	117,8	30,1	4,7	14,5	2,4
Eerste 7 maanden	10.503	244,8	125,9	31,5	4,9	15,0	2,8
Eerste 8 maanden	10.706	248,2	127,8	31,8	5,0	15,2	3,1
Eerste 9 maanden	11.025	251,5	129,6	32,2	5,1	15,3	3,4
Eerste 10 maanden	11.465	259,2	134,2	33,4	5,7	15,8	3,8
Eerste 11 maanden	11.816	267,9	140,0	34,6	5,8	16,3	4,3
12 maanden	12.222	280,2	147,4	36,2	6,4	17,2	5,1
12 maanden (met supplement) ⁵	15.830	385,9	221,3	53,9	11,8	24,7	5,1

¹ Naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen naar Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (6) : maand waarin het dividend werd betaald.

³ De obligatiecoupons worden zoals de dividenden, geteld in de maand waarin zij werden betaald. De betaling van de obligatiecoupons kan op een andere datum dan die van de dividenden geschieden. Om die reden vertegenwoordigen niet alle obligaties waarvan de coupons in

kolom (7) voorkomen noodzakelijk leningen van vennootschappen waarop de voorafgaande kolommen betrekking hebben.

⁴ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de SABENA.

⁵ Daar een aantal vennootschappen hun inlichtingen steeds met vertraging naar het N.I.S. sturen, zijn de maandelijkse cijfers niet volledig juist. Het totaal van deze bedragen wordt ieder jaar als « supplement » bij het totaal van de 12 maanden gevoegd.

XVII - 4. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN

Jaarcijfers

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 2).

Periode	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)					Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	Niet-doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto uitgiften (N.I.S.)
			uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) - (4)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8) = (2) + (7)	(9)

Vennootschappen met voornaamste activiteit in België

1964	21,5	11,6	3,8	2,1	1,7	1,0	2,7	14,3	14,2
1965	22,8	11,0	6,1	2,0	4,1	1,3	5,4	16,4	17,8
1966	29,9	14,8	3,1	2,1	1,0	1,9	2,9	17,7	16,0
1967	33,5	14,8	3,1	2,8	0,3	3,7	4,0	18,8	24,0
1968	51,4	20,4	1,7	2,5	0,8	4,3	3,5	23,9	35,0
1969	46,6	n.b.	4,8	3,1	1,2	4,5	5,7	n.b.	29,8
1970	44,0	n.b.	v 5,1	v 3,3	v 1,8	v 5,3	v 7,1	n.b.	v 40,7

Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland

1964	1,7	...	...	...	...	...	...	...	...
1965	0,5	...	0,5	0,1	0,4	...	0,4	0,4	0,5
1966	0,7	...	0,8	0,1	0,7	...	0,7	0,7	0,7
1967	0,1	...	...	...	...	...	...	...	0,1
1968	1,6	...	2,0	...	2,0	...	2,0	2,0	1,9
1969	0,8	n.b.	0,5	0,1	0,4	...	0,4	n.b.	0,4
1970	1,7	n.b.	v ...	v 0,4	v -0,4	v ...	v -0,4	n.b.	v -0,4

Totaal

1964	23,2	11,6	3,8	2,1	1,7	1,0	2,7	14,3	14,2
1965	23,3	11,0	6,6	2,1	4,5	1,3	5,8	16,8	18,3
1966	30,6	14,8	3,9	2,2	1,7	1,9	3,6	18,4	16,7
1967	33,6	14,8	3,1	2,8	0,3	3,7	4,0	18,8	24,1
1968	53,0	20,4	3,7	2,5	1,2	4,3	5,5	25,9	36,9
1969	47,4	n.b.	4,8	3,2	1,6	4,5	6,1	n.b.	30,2
1970	45,7	n.b.	v 5,1	v 3,7	v 1,4	v 5,3	v 6,7	n.b.	v 40,3

1 Naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en persoonsvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht.

2 Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemings van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet-doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., SABENA) en van de uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.

N. B. — Kol. (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kol. (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot 2 uitgelegd

— Kol. (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kol. (2) : gestorte bedragen op inschrijving op aandelen (verminderd met de andere stortingen dan die in chartaal geld), uitgiftepremie en bijstortingen — kol. (3) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften, verminderd met conversieleningen.

XVII - 5. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Maandcijfers ²

(Miljarden franken)

Bron : Definitieve cijfers : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B. ³).
Voorlopige cijfers : Bankcommissie + N.B.B.

Periode	A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België				B. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland			
	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiffen	netto-uitgiffen	niet-doorlopende bruto-uitgiffen	Totaal	nominale uitgiffen	netto-uitgiffen	niet-doorlopende bruto-uitgiffen	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)
1968 12 maanden	51,4	17,7	1,7	19,4	1,6	...	2,0	2,0
1969 Eerste 3 maanden ...	3,9	2,3	0,5	2,8	...	...	0,5	0,5
Eerste 6 maanden ...	14,8	6,6	2,2	8,8	0,7	...	0,5	0,5
Eerste 9 maanden ...	19,9	8,8	2,5	11,3	0,7	...	0,5	0,5
12 maanden	46,6	16,9	4,3	21,2	0,8	...	0,5	0,5
1970 Eerste 3 maanden ...	4,2	1,7	1,0	2,7	...	...	...	...
Eerste 6 maanden ...	26,4	11,2	1,4	12,6	0,2	...	...	...
Eerste 9 maanden ...	30,1	12,3	2,2	14,5	0,9	...	...	...
12 maanden	44,0	15,7	v 5,1	v 20,8	1,7	...	...	...
1971 Januari	1,3	0,6	0,5	1,1	...	...	...	...
Februari	0,6	0,4	2,8	3,2	...	...	...	...
Maart	1,5	0,6	2,0	2,6	1,2	...	...	...
April	2,9	0,7	...	0,7	...	...	...	...
Mei	1,5	0,4	...	0,4	2,8	2,6	...	2,6
Juni	5,0	3,8	3,3	7,1	...	...	...	...
Juli	1,7	0,5	0,7	1,2	...	...	...	...
Augustus	0,7	0,3	...	0,3	...	...	...	...
September	1,2	0,6	1,5	2,1	...	...	...	...
Oktober	2,5	0,4	...	0,4	...	...	...	...
November	3,5	0,8	0,9	1,7	...	...	...	...
December	4,9	2,4	1,0	3,4	...	...	...	...
1972 Januari	0,6	0,3	...	0,3	...	...	...	...

¹ Naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht.

² De cijfers van deze tabellen verschillen in de volgende opzichten van die welke in tabel XVII - 4 voorkomen : a) de netto-uitgiffen van aandelen bevatten de bijstortingen niet; b) de obligatieuitgiffen zijn bruto (afschrijvingen niet afgetrokken) en houden geen rekening met de doorlopende uitgiffen.

³ De wijzigingen bestaan in het uitschakelen van de uitgiffen van obligaties van de publieke sector (N.M.K.N., SABENA) en van de Belgische banken.

N. B. — Eerste 3, 6 en 9 maanden = optelling van de maandcijfers. Het cijfer van de 12 maanden omvat aanvullende gegevens die niet per maand kunnen ingedeeld worden (voor de kolommen (1), (3), (5) en (7) zie tabel XVII - 4).

**XVII - 6. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE KREDIETEN
AAN BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN ¹**

Indeling van de bedragen naar de instellingen die de kredieten oorspronkelijk toestonden

(Miljarden franken)

Einde periode	Geldscheppende instellingen			Niet-geldscheppende instellingen				Eindtotaal	
	Banken	N.B.B.	Totaal ²	Openbare kredietinstellingen gespecialiseerd in		ASLK	Particuliere spaarkassen		Totaal
				het beroepskrediet	het huisvestingskrediet				
1963	95,3	2,2	97,5	64,8	33,5	72,8	33,9	205,0	302,5
1964	106,8	1,7	108,5	75,7	36,1	79,7	39,4	230,9	339,4
1965	122,8	1,8	124,6	82,1	38,7	86,4	46,3	253,5	378,1
1966	142,8	1,9	144,7	97,9	41,6	94,4	54,0	287,9	432,6
1967	168,7	2,2	170,9	114,9	45,1	100,4	62,1	322,5	493,4
1968	194,4	1,9	196,3	133,3	48,5	109,6	67,2	358,6	554,9
1969 September	205,3	1,4	206,7	148,1	51,9	115,6	74,3	389,9	596,6
December	204,9	2,5	207,4	155,2	52,3	122,4	75,7	405,6	613,0
1970 Maart	208,0	2,4	210,4	159,1	53,5	121,1	77,1	410,8	621,2
Juni	216,4	1,6	218,0	162,8	54,9	122,0	79,1	418,8	636,8
September	217,1	1,2	218,3	169,0	56,5	123,3	81,3	430,1	648,4
December	230,1	2,3	232,4	174,5	57,8	128,8	84,2	445,3	677,7
1971 Maart	231,9	2,5	234,4	176,9	59,7	128,3	85,2	450,1	684,5
Juni	240,7	1,6	242,3	181,7	62,1	131,3	87,0	462,1	704,4
September	244,8	1,2	246,0	187,5	64,0	133,4	88,9	473,8	719,8
December	264,9	3,2	268,1	187,4	65,3	142,2	91,4	486,3	754,4

¹ De bedrijven omvatten de overheidsbedrijven, maar niet de financiële instellingen. De cijfers omvatten de nettoaankopen door de ASLK van obligaties van de bedrijven (inclusief de overheidsbedrijven), maar niet de gelijkaardige transacties van andere instellingen.

² Cf. tabel XIII-9, A, kolom (4).

³ Met inbegrip van het papier dat op de laatste dag van de maand valt en dat niet meer kon worden geïncasseerd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

**XVII - 7. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN**

Bron : *Belgisch Staatsblad*.

Maandgemiddelden	Miljarden franken ¹
1964	3,93
1965	3,89
1966	4,51
1967	4,91
1968	5,09
1969	5,91
1970	4,92
1971	5,60
1969 4 ^e kwartaal ...	6,01
1970 1 ^e kwartaal ...	4,64
2 ^e kwartaal ...	4,99
3 ^e kwartaal ...	4,93
4 ^e kwartaal ...	5,10
1971 1 ^e kwartaal ...	5,30
2 ^e kwartaal ...	5,21
3 ^e kwartaal ...	5,87
4 ^e kwartaal ...	6,03

¹ Bedragen berekend volgens de geïnde inschrijvingsrechten. Incl. de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 ½ pct. van het totaal bedragen, doch excl. de wettelijke hypotheeken.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgische Economische Statistieken 1941-1960 en 1950-1960* (N.B.B.). — *Bulletin mensuel des Statistiques*

(Beurscommissie van Brussel). — *Weekberichten van de Kredietbank*. — *Belgisch Staatsblad* : Ministerie van Financiën : Toestand van de verrichtingen inzake belastingen. Hypotheekrechten.

XVIII. — GELDMARKT

1. — MARKT VAN HET DAGGELD *

(Miljarden franken)

Daggemiddelden ¹	Bedragen uitgeleend door			Bedragen opgenomen door				Totaal (8) = (1) + (2) + (3) of (4) + (5) + (6) + (7)
	Deposito- banken (1)	Renten- fonds (2)	Overige instellingen ² (3)	Deposito- banken (4)	Renten- fonds (5)	H.W.I. (6)	Overige instellingen ³ (7)	
1964	1,8	...	2,6	1,3	0,5	1,6	1,0	4,4
1965	1,8	0,7	2,5	1,4	...	2,4	1,2	5,0 ⁴
1966	1,9	0,3	2,6	1,2	0,8	1,7	1,1	4,8
1967	2,0	1,1	3,3	1,7	0,3	3,4	1,0	6,4
1968	2,1	1,5	3,0	2,4	...	3,1	1,1	6,6
1969	3,8	0,1	3,3	1,3	1,8	3,5	0,6	7,2
1970	3,8	1,6	3,2	1,4	0,1	6,7	0,4	8,6
1971	4,4	1,2	3,2	1,9	0,3	6,1	0,5	8,8
1970 1 ^e kwartaal	4,0	0,9	3,3	1,1	...	6,7	0,4	8,2
2 ^e kwartaal	4,0	1,8	3,0	1,3	...	7,1	0,4	8,8
3 ^e kwartaal	3,7	1,5	3,1	1,4	0,2	6,3	0,4	8,3
4 ^e kwartaal	3,4	2,3	3,3	1,6	...	6,8	0,6	9,0
1971 1 ^e kwartaal	4,1	0,5	3,4	1,5	0,3	5,8	0,4	8,0
2 ^e kwartaal	4,8	0,6	3,1	1,9	0,2	5,8	0,6	8,5
3 ^e kwartaal	4,4	1,6	3,2	1,9	...	6,9	0,4	9,2
4 ^e kwartaal	4,1	1,9	3,6	2,5	0,5	6,0	0,6	9,6
1972 1 ^e kwartaal	5,0	1,1	2,8	1,8	0,6	5,9	0,6	8,9
1971 April	2,8	0,9	2,7	1,9	...	3,4	1,1	6,4
Mei	7,1	0,6	3,6	1,5	0,5	8,9	0,4	11,3
Juni	4,5	0,5	2,8	2,1	...	5,1	0,6	7,8
Juli	3,5	1,8	3,0	2,1	...	5,8	0,4	8,3
Augustus	5,3	1,3	3,3	1,6	...	8,0	0,3	9,9
September	4,4	1,8	3,0	2,0	...	6,6	0,6	9,2
Oktober	4,7	1,7	3,1	2,6	0,1	6,1	0,7	9,5
November	2,9	3,8	3,8	2,9	...	7,1	0,5	10,5
December	4,8	0,2	3,7	2,1	1,3	4,8	0,5	8,7
1972 Januari	4,5	...	3,4	1,6	1,8	4,0	0,5	7,9
Februari	5,2	0,6	2,8	1,9	0,1	6,1	0,5	8,6
Maart	5,3	2,5	2,4	1,9	...	7,6	0,7	10,2
April	3,4	0,7	2,9	2,4	...	4,3	0,3	7,0

* Van 17 november 1959 tot 30 april 1969 gold voor het grootste deel van de op de daggeldmarkt verhandelde kapitalen het « Protocol opgemaakt met het oog op de deelneming aan de markt van het gewaarborgde daggeld ». Sedert 1 mei 1969 is een nieuw « Protocol tot regeling van de markt van het gewaarborgde daggeld » van kracht tussen het Rentenfonds, het H.W.I., de financiële instellingen van de overheidssector en van de particuliere sector die direct opeisbare middelen ontvangen, inlagen op de deposito- of spaarboekjes of middelen voor termijnen die 3 maanden niet overschrijden. In deze tabel zijn bovendien kapitalen opgenomen die buiten deze Protocols werden verhandeld.

¹ De gemiddelden worden berekend op basis van het totaal aantal dagen van de periode; deze laatste methode stemt overeen met die welke het H.W.I. gebruikt voor de voorstelling van zijn gegevens.

² Deze kolom omvat inzonderheid de ASLK, de N.M.K.N., het Gemeentekrediet, de N.M.B.S. (tot 30 april 1969) en diverse geldschieters « buiten Protocol ».

³ Deze kolom omvat inzonderheid de N.D.D., de N.K.B.K., de N.M.K.N., het Gemeentekrediet, de N.M.B.S. (tot 30 april 1969).

⁴ Terugtrekkingen van kapitaal : 0,1 miljard.

**XVIII · 2. — HOUDERSCHAP VAN HET DOOR DE DEPOSITOBANKEN
GEDISCONTEERDE HANDELSPIER
EN VAN DE BANKACCEPTEN ¹**

(Miljarden franken)

Gemiddelde bedragen aan het einde van de maand ²	Portefeuille van				Totaal (5) = (1) tot (4)
	de depositobanken (1)	het H.W.I. ³ (2)	de overige instel- lingen van de markt van het particulier disconto en portefeuille in het buitenland (3)	de N.B.B. ⁴ (4)	
1964	47,3	1,2	15,7	5,3	69,5
1965	56,6	1,9	15,0	4,0	77,5
1966	62,6	0,8	15,8	8,8	88,0
1967	74,3	2,5	17,7	6,8	101,3
1968	86,6	1,8	21,5	10,8	120,7
1969	89,9	2,2	19,5	26,0	137,6
1970	110,4	5,8	20,8	7,6	144,6
1971	124,1	4,6	23,5	4,1	156,3
1969 4 ^e kwartaal	98,0	4,4	16,9	21,2	140,5
1970 1 ^e kwartaal	102,5	5,4	18,9	12,2	139,0
2 ^e kwartaal	107,4	4,3	21,2	10,7	143,6
3 ^e kwartaal	113,9	6,4	20,3	4,7	145,3
4 ^e kwartaal	118,0	7,2	22,8	2,7	150,7
1971 1 ^e kwartaal	122,1	5,7	26,3	1,0	155,1
2 ^e kwartaal	126,7	2,2	23,3	2,2	154,4
3 ^e kwartaal	125,8	5,4	20,7	3,4	155,3
4 ^e kwartaal	121,8	5,2	23,5	9,8	160,3

¹ Opgenomen bedragen van de disconto- en acceptkredieten in Belgische franken bij hun oorsprong verleend door de depositobanken aan bedrijven en particulieren (excl. de financiële instellingen, maar incl. de parastatale bedrijven), aan het Wegenfonds en aan het buitenland.

² Om die gemiddelden te berekenen heeft men eenmaal de uitstaande bedragen bij het begin en aan het einde van de periode genomen en tweemaal de uitstaande bedragen aan het einde van de tussenliggende maanden.

³ Bedrag van de portefeuille, met uitzondering van het bij de N.B.B. geherdisconteerde gedeelte.

⁴ Aangezien de tabel uitsluitend betrekking heeft op de bij hun oorsprong door de depositobanken verleende kredieten, bevatten de cijfers van deze kolom niet de directe kredieten van de N.B.B.

N. B. — Voor de wijze van opstelling: zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*. XLIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1967, blz. 248.

**XVIII - 3. — HERDISCONTO- EN VISUMPLAFONDS VAN DE BANKEN
BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

Einde periode	Plafonds		Aangerekende bedragen		Beschikbare marges				
	In procenten van de in aanmerking genomen middelen ¹ (enkel algemene formule)	Bedragen (algemene formule en forfaitaire formule)	Gevisceerd papier ²	Geherdisconteerd niet-gevisceerd papier ³					
						(Miljarden franken)			
						(1)	(2)	(3)	(4)
1969 December	12	44,0	29,7	4,2	10,1				
1970 Maart	10	37,6	27,2	1,1	9,3				
Juni	9 1/2	36,8	26,0	2,2	8,6				
September	9	37,1	20,5	4,3	12,3				
December	9	38,0	20,7	6,2	11,1				
1971 Maart	8 2/3	37,5	19,4	5,1	13,0				
Mei	8	35,6	19,3 ⁴	5,6 ⁴	10,7				
Juni	8	35,5	19,3	3,3	12,9				
Juli	8	35,5	18,3 ⁴	7,4 ⁴	9,8				
Augustus	8	36,5	17,9	7,0	11,6				
September	8	36,5	18,0	4,3	14,2				
Oktober	8	36,6	17,7 ⁴	8,2 ⁴	10,7				
November	8	37,6	18,5	7,8	11,3				
December	9	43,9	19,0	9,4	15,5				
1972 Januari	9	43,9	19,3	7,2	17,4				
Februari	9	45,6	19,7	10,5	15,4				
Maart	9	45,6	19,6	6,0	20,0				
April	9	45,6	19,2 ⁴	8,0 ⁴	18,4				

N. B. — Voor deze tabel, en met name kolom (5) « Beschikbare marges », zie het Tijdschrift van de Nationale Bank van België, XLVIIe jaargang, deel I, nr 1, januari 1971, blz. V.

¹ De in aanmerking genomen middelen omvatten de eigen middelen, de uitgegeven obligaties en kasbons en de ontvangen deposito's in Belgische franken (direct opeisbare, op termijn, op boekjes) met uitzondering van de crediteurenrekeningen op naam van banken.

² Al dan niet-geherdisconteerd papier met een resterende looptijd van minder dan twee jaar (sedert 31 maart 1970, met een resterende looptijd van ten hoogste een jaar voor de Creditexport-wissels).

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1950-1960* (N.B.B.). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIIIe jaargang, deel I, nr 5, mei 1958 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » — XXXVe jaargang, deel I, nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt » — XXXVIIe jaar-

³ Met inbegrip van de geherdisconteerde, gecertificeerde wissels en van die welke bij de Nationale Bank van België herdisconteerbaar zijn en op de markt van het particulier disconto van het Herdisconto- en Waarborginstituut gemobiliseerd zijn.

⁴ Na aftrek van de wissels die de laatste dag van de maand vervallen maar die pas gelnd konden worden in het begin van de volgende maand doordat ze vervielen op een zaterdag of op een feestdag.

gang, deel I, nrs 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt » — XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1967 : « Nieuwe tabellen aangaande de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland ».

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTSTARIEVEN

(In procenten per jaar)

1. — DISCONTO- EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto							Voorschotten in rekening-courant en beleningen op *			
	Geaccepteerd, bij een bank gedomicilieerd papier, warrants	Accepten vooraf door de N.B.B. geïseerd met betrekking tot		Geaccepteerd niet bij een bank gedomicilieerd papier	Niet-geaccepteerd papier		Promessen	Schatkistcertificaten en certificaten van het Rentenfonds uitgegeven voor maximum 180 dagen	Schatkistcertificaten uitgegeven op meer dan 180 dagen en voor max. 366 dagen ¹	andere overheidsfondsen ²	
		invoer	uitvoer		bij een bank gedomicilieerd	niet bij een bank gedomicilieerd					
Tarief van kracht op 31-12-1963	4,25	4,25	3,75	5,00	5,75	6,25	6,25	4,50	5,25	6,25	
1964 3 juli	4,75	4,75	4,25	5,25	5,75	6,25	6,25	5,00	5,50	6,50	
18 december	4,75	4,75	4,25	5,25	5,75	6,25	6,25	5,25	5,75	6,50	
1966 2 juni	5,25	5,25	4,75	5,75	6,25	6,75	6,75	5,75	6,25	7,00	
27 oktober	5,25	5,25	4,75	5,75	6,25	6,75	6,75	6,00	6,25	7,00	
1967 2 februari	5,00	5,00	4,50	5,75	6,25	6,75	6,75	6,00	6,25	6,75	
23 maart	4,75	4,75	4,25	5,50	6,00	6,50	6,50	6,00	6,25	6,50	
20 april	4,75	4,75	4,25	5,50	6,00	6,50	6,50	5,75	6,00	6,50	
11 mei	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,50	5,75	6,25	
14 september	4,25	4,25	3,75	5,00	5,50	6,00	6,00	5,25	5,50	6,00	
26 oktober	4,00	4,00	3,50	4,75	5,25	5,75	5,75	5,00	5,25	5,75	
1968 7 maart	3,75	3,75	3,25	4,50	5,00	5,50	5,50	4,75	5,00	5,50	
19 december	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,50	5,75	6,25	
			E.E.G.-landen								
			andere landen								
1969 1 januari	4,50	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,50	5,75	6,25
6 februari	4,50	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,75	6,00	6,25
6 maart	5,00	5,00	5,00	4,50	5,75	6,25	7,00	7,00	6,50	6,75	7,00
10 april	5,50	5,50	5,50	5,00	6,25	6,75	7,50	7,50	7,00	7,25	7,50
29 mei	6,00	6,00	6,00	5,50	6,75	7,25	8,00	8,00	7,50	7,75	8,00
31 juli	7,00				9,00				8,50	8,75	9,00
18 september	7,50				9,50				9,00	9,25	9,50
	Geaccepteerd, in een bank gedomicilieerd papier, warrants en geïseerde of gecertificeerde accepten met betrekking tot verrichtingen van buitenlandse handel.										
1970 1 juni	7,50				9,50				9,00	9,25	9,50
22 oktober	7,00				9,00				8,50	8,75	9,00
10 december	6,50				8,50				8,00	8,25	8,50
1971 25 maart	6,00				7,50				7,00	7,25	7,50
23 september	5,50				7,00				6,50	6,75	7,00
1972 6 januari	5,00				6,50				6,00	6,25	6,50
3 februari	4,50				6,00				5,50	5,75	6,00
2 maart	4,00				5,00				5,00	5,00	5,00

* Maximaal beleningspercentage op 30 april 1972

Schatkistcert. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven voor max. 366 d. 1 ... 95 pct. | Andere overheidsfondsen (zie noot 2) ..... 80 pct.

¹ Maximumduur op 374 dagen gebracht vanaf 20 december 1967.

² Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

XIX - 2. — DAGGELDRENTE

XIX - 3. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN
EN VAN DE CERTIFICATEN VAN HET RENTENFONDS

Gemiddelden ¹	Einde tijdvak	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn ²			Schatkistcertificaten B en certificaten van het Rentenfonds ³		Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij toewijzing ⁶			
		1 maand	2 maanden	3 maanden	4 6	5 6		6 maanden	9 maanden	12 maanden	
1964	3,35										
1965	3,17										
1966	3,88	1963	3,50	3,80	4,10	4,35	3,65	1963 10 dec.	*	4,60	4,75
1967	3,19	1964	4,25	4,50	4,75	5,25	4,89	1964 8 dec.	5,40	5,55	5,65
1968	2,84	1965	4,10	4,40	4,75	5,15	5,04	1965 14 dec.	5,30	5,45	5,50
1969	5,40	1966	5,35	5,60	5,85	6,15	5,48	1966 13 dec.	6,05	6,10	6,25
1970	6,25	1967	3,80	4,10	4,40	4,90	5,56	1967 12 dec.	5,00	5,10	5,15
1971	3,70	1968	4,00	4,50	5,00	5,25	4,44	1968 10 dec.	5,25	5,30	5,30
1970 1 ^e kwartaal	6,25	1969	7,50	8,00	8,50	8,75	7,14	1969 9 dec.	8,80	8,80	8,80
2 ^e kwartaal	6,52	1970 1 ^e kw. .	7,25	7,65	8,10	8,35	8,52	1970 10 maart	8,50	*	8,50
3 ^e kwartaal	6,21	2 ^e kw. .	7,15	7,55	8,00	8,25	8,27	9 juni	8,35	*	*
4 ^e kwartaal	6,03	3 ^e kw. .	6,85	7,25	7,65	7,95	8,15	8 sept.	8,15	8,20	8,25
1971 1 ^e kwartaal	4,00	4 ^e kw. .	6,15	6,55	6,95	7,25	7,46	8 dec.	7,45	*	7,75
2 ^e kwartaal	2,67	1971 April .	4,10	4,45	4,80	5,15	5,15	1971 9 maart	6,00	6,35	6,45
3 ^e kwartaal	4,07	Mei ...	4,10	4,45	4,80	5,15	5,15	11 mei	5,55	5,85	6,35
4 ^e kwartaal	4,00	Juni ...	4,10	4,45	4,80	5,15	5,15	8 juni	5,55	5,85	6,35
1972 1 ^e kwartaal	2,45	Juli ...	4,15	4,55	4,90	5,30	5,27	13 juli	5,55	5,85	6,35
1971 April	4,51	August. .	4,00	4,35	4,70	5,05	5,19	10 aug.	5,55	5,85	6,35
Mei	1,65	Sept. .	3,95	4,30	4,60	4,90	4,97	14 sept.	5,45	5,75	6,25
Juni	2,64	Okt. ...	3,95	4,30	4,60	4,80	4,83	12 okt.	5,35	5,65	6,15
Juli	4,80	Nov. ..	3,95	4,30	4,60	4,85	4,82	9 nov.	5,25	5,55	6,05
Augustus	3,61	Dec. ...	4,10	4,45	4,80	5,15	5,01	14 dec.	5,35	5,65	6,15
September	3,88	1972 Jan. ...	4,10	4,45	4,80	5,15	5,15	1972 11 jan.	5,35	5,65	6,15
Oktober	3,28	Febr. .	3,00	3,50	4,00	4,50	4,80	8 febr.	5,20	5,50	6,00
November	4,59	Maart .	2,95	3,20	3,45	3,65	3,83	14 maart	4,00	4,30	5,10
December	4,10	April .	3,00	3,25	3,50	3,75	3,69	11 april	3,90	4,20	5,00
1972 Januari	3,70							9 mei	3,90	4,20	5,00
Februari	2,22										
Maart	1,69										
April	2,58										

¹ Het gaat om gewogen gemiddelden van de gemiddelde dagelijkse rentepercentages. (Bij deze berekening is niet alleen rekening gehouden met de kapitalen die elke dag opgenomen worden in het kader van de protocols opgemaakt met het oog op de deelneming aan de markt van het gewaarborgde daggeld, maar ook met kapitalen die buiten deze protocols worden opgenomen.)

² Cf. Ministerieel besluit van 9 november 1957 (*Belgisch Staatsblad* van 10 november 1957, blz. 8028), gewijzigd bij ministerieel besluit van 25 maart 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 28 maart 1964, blz. 3233).

³ De schatkistcertificaten B worden hetzij door de banken, hetzij door het

Rentenfonds aangehouden; de certificaten van het Rentenfonds worden door de banken aangehouden en sedert mei 1965, in bijkomende mate, door overheidsinstellingen en private spaarkassen. Deze beide soorten certificaten vloeiden voort uit de hervorming van de geldmarkt in november 1957.

⁴ Percentage van de laatste wekelijkse toewijzing van de maand.

⁵ Gewogen gemiddelde van de percentages bepaald door de wekelijkse toewijzingen van het jaar of van de maand.

⁶ Enige rentepercentages, geldig voor al de toegewezen certificaten (hoogste in aanmerking genomen rentepercentages).

* Geen toewijzing.

XIX - 4. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN BIJ DE BANKEN ¹

Datum van de wijziging	Depositorekeningen				
	dadelijk opvraagbaar	met 15 dagen opzegging ²	Op termijn ²		
			1 maand	3 maanden	6 maanden
Tarief van kracht op 31-12-1963	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50
1964 23 maart	0,50	1,20	2,30	3,30	3,80
24 juni	0,50	1,20	2,50	3,30	3,80
13 juli	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00
1966 1 juli	0,50	1,50	3,20	3,80	4,30
1967 1 mei	0,50	1,50	3,00	3,60	4,10
1968 1 januari	0,50	1,25	2,70	3,40	4,00
8 april	0,50	1,00	2,20	3,00	3,50
1969 15 februari	0,50	1,25	2,70	3,50	4,00
1 april	0,50	1,50	3,20	4,00	4,50
10 juni	0,50	2,00	4,00	4,75	5,25
1 september	0,50	2,50	4,50	5,25	5,50
10 november	0,50	3,00	5,00	6,00	6,25
1970 9 november	0,50	3,00	4,50	5,50	6,00
1971 1 februari	0,50	3,00	4,25	5,25	5,75
1 april	0,50	2,50	3,50	4,50	5,25
2 november	0,50	2,00	3,00	4,00	4,75
1972 15 januari	0,50	1,50	2,50	3,50	4,50
13 maart	0,50	0,75	1,75	2,75	3,75

¹ Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe.
² De veranderingen die de rente van de deposito's met opzeggingstermijn en van de deposito's op termijn ondergaat, naargelang de marktvoor-

waarden, de toestand van de betalingsbalans en het conjunctuurverloop, zijn het voorwerp van een akkoord tussen de N.B.B. en de Belgische Vereniging der Banken waaraan besprekingen voorafgingen.

XIX - 5. — RENTETARIEVEN DOOR DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS TOEGEPAST OP GEWONE SPAARBOEKJES

Periode	1 ^e tranche 1		2 ^e tranche 2	
	Rentetarief	Getrouwheidspremie ³	Rentetarief	Getrouwheidspremie ³
1964	3,00	0,40	2,00	0,30
1965 tot 1968	3,00	0,50	2,00	0,40
1969	3,00	1,00 ⁴	2,00	1,00 ⁴
1970 en 1971	3,50	1,00	2,50	1,00
1972 van 1 januari tot 15 maart	3,50	0,75	2,50	0,75
vanaf 16 maart	3,25	0,75	2,25	0,75

¹ Rentetarieven toegekend aan inlagen (of delen van inlagen) tot : fr. 250.000 tijdens de periode van 1-1-1965 tot 31-12-1964; fr. 850.000 tijdens de periode van 1-1-1965 tot 31-12-1966; fr. 500.000 vanaf 1-1-1967.

² Rentetarieven toegekend aan het deel van de inlagen dat de bij 1 gestelde grenzen overtreft.

³ De getrouwheidspremie wordt toegekend aan iedere inlage of deel van inlage die tijdens het hele kalenderjaar (van 1965 af : tussen de 16^e januari en de 31^e december van eenzelfde jaar) in het spaarboekje ingeschreven bleef.

⁴ In april 1969 werd de getrouwheidspremie voor het boekjaar 1969 resp. op 0,75 pct. (1^e tranche) en 0,60 pct. (2^e tranche) gebracht en in juni 1969 op 1 pct. voor alle inlagen zonder beperking.

**XIX - 6. — RENDEMENT VAN EFFECTEN MET VAST RENDEMENT
OP DE BEURS TE BRUSSEL ***

Begin der periode	Leningen uitgegeven vóór 1 december 1962						Leningen uitgegeven na 1 december 1962				
	Geünifi- ceerde schuld 4 pct. 1 ^e r.	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag over meer dan 5 jaar ¹		Gewogen gemiddelden (excl. de Geünifi- ceerde schuld) ²	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag over meer dan 5 jaar ¹		Gewogen gemiddelden ²
		(rendement alleen berekend volgens de notering)	Staat	Para- statale instel- lingen en steden	Staat		Para- statale instel- lingen en steden	Staat	Para- statale instel- lingen en steden	Staat	
1964	4,04	5,04	4,92	5,32	5,21	5,23	—	—	5,98	5,95	5,98
1965	4,06	5,38	5,38	5,62	5,60	5,53	—	—	6,43	6,55	6,47
1966	4,06	5,35	5,46	5,66	5,64	5,54	—	—	6,45	6,54	6,49
1967	4,07	5,83	5,82	5,85	5,84	5,84	—	—	6,76	6,81	6,80
1968	4,06	5,67	5,56	5,70	5,70	5,66	—	—	6,58	6,68	6,64
1969	4,06	5,82	5,37	5,58	5,76	5,69	6,61	6,62	6,65	6,71	6,69
1970 Januari	4,09	7,09	6,75	6,19	6,68	6,78	7,37	7,96	7,80	8,20	7,93
April	4,09	6,80	6,73	5,93	6,61	6,59	6,99	7,48	7,64	7,97	7,75
Juli	4,09	6,89	6,89	5,94	6,54	6,66	6,97	7,61	7,83	8,00	7,87
Oktober	4,11	7,08	7,09	6,08	6,47	6,77	7,10	7,87	8,05	8,19	8,07
1971 Januari	4,11	6,74	6,52	5,70	6,39	6,50	6,92	7,37	7,79	7,97	7,78
April	4,11	6,18	6,06	5,54	6,16	6,13	6,82	7,06	7,37	7,47	7,37
Juni	4,11	6,16	5,92	5,46	6,06	6,04	6,85	7,09	7,35	7,44	7,36
Juli	4,11	5,90	5,87	5,43	5,96	5,93	6,81	6,87	7,28	7,31	7,27
Augustus	4,11	5,78	5,80	5,43	5,96	5,89	6,78	6,84	7,32	7,31	7,28
September	4,11	5,57	5,57	5,28	5,92	5,75	6,68	6,78	7,15	7,17	7,14
Oktober	4,11	5,68	5,58	5,46	5,90	5,82	6,80	6,91	7,29	7,21	7,25
November	4,11	5,67	5,61	5,43	5,96	5,81	6,93	6,85	7,21	7,20	7,20
December	4,11	5,41	5,54	5,37	5,95	5,71	6,88	6,83	7,17	7,16	7,16
1972 Januari	4,11	5,35	5,52	5,33	5,92	5,66	6,87	6,83	7,17	7,11	7,14
Februari	4,11	5,41	5,45	5,34	5,83	5,62	6,91	6,77	7,18	7,10	7,13
Maart	4,11	5,17	5,27	5,23	5,79	5,50	6,76	6,64	7,01	6,92	6,96
April	4,11	4,45	4,94	5,12	5,43	5,13	6,48	6,27	6,84	6,69	6,76
Mei	4,11	4,62	5,08	5,16	5,44	5,22	6,63	6,32	7,07	6,84	6,95

* Tenzij anders vermeld is het gemiddelde rendement het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen (aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnoteringen, verhoogd met de courtage en eventueel met de opgelopen rente.

¹ Excl. niet-aflosbare leningen.

² Incl. leningen van vennootschappen voor meer dan 5 jaar.

N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXXIe jaargang, deel I, nr 2, februari 1956.

Bibliografische referenties : *Belgisch Staatsblad* : weekstaten van de N.B.B. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIe jaargang, deel I, nr 6, juni 1951 : « De daggeldmarkt sedert september 1950 »; XXVIIIe jaargang, deel I, nr 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) »; XXXIIe

jaargang, deel II, nr 5, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt »; XXXVe jaargang, deel I, nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt »; XXXVIIe jaargang, deel I, nrs 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt ».

**XIX - 7. — RENTEVOET VAN DE KASBONS EN OBLIGATIES
UITGEGEVEN DOOR DE OPENBARE KREDIETINSTELLINGEN**

Datum van de wijziging	1 jaar			5 jaar			10 jaar			20 jaar		
	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1
Rentevoet van kracht op 31-12-1963	4,50	100,00	4,50	5,80	100,00	5,80	5,90	100,00	5,90	6,00	99,00	6,09
1964 16 februari ...	4,75	100,00	4,75	6,00	99,50	6,12	6,25	99,00	6,39	6,50	100,00	6,50
1966 4 maart	4,75	100,00	4,75	6,25	100,00	6,25	6,50	100,00	6,50	6,50	99,00	6,59
1 juli	5,25	100,00	5,25	6,70	100,00	6,70	6,75	100,00	6,75	6,75 7,00	97,50 100,00	6,99 7,00
1967 1 februari ...	5,25	100,00	5,25	6,70	100,00	6,70	6,75	98,75	6,93	6,75 7,00	97,50 100,00	6,99 7,00
1 december ..	5,25	100,00	5,25	6,70	100,00	6,70	6,75	100,00	6,75	6,75	98,50	6,89
1968 15 maart	5,00	100,00	5,00	6,50	100,00	6,50	6,75	100,00	6,75	6,75	98,50	6,89
1969 15 april	5,50	100,00	5,50	6,75	100,00	6,75	6,75	98,50	6,96	6,75	97,50	6,99
16 juni	6,00	100,00	6,00	7,00	99,75	7,06	7,25	100,00	7,25	7,50	100,00	7,50
1 november ..	7,00	100,00	7,00	8,00	100,00	8,00	8,25	99,50	8,33	8,25	98,00	8,46
1971 25 januari ...	6,50	100,00	6,50	7,50	100,00	7,50	8,00	100,00	8,00	8,00	99,00	8,10
18 februari ...	6,00	100,00	6,00	7,00	100,00	7,00	7,50	100,00	7,50	7,50	99,00	7,60
16 september ..	6,00	100,00	6,00	6,75	100,00	6,75	7,25	100,00	7,25	7,40	100,00	7,40
18 oktober	5,75	100,00	5,75	6,75	100,00	6,75	7,25	100,00	7,25	7,40	100,00	7,40
20 december ...	5,75	100,00	5,75	6,75	100,00	6,75	7,00	100,00	7,00	7,25	100,00	7,25
1972 17 januari ...	5,65	100,00	5,65	6,75	100,00	6,75	7,00	100,00	7,00	7,00	100,00	7,00
13 maart	5,25	100,00	5,25	6,25	100,00	6,25	6,75	100,00	6,75	7,00	100,00	7,00

¹ Reëel bruto-rendement bij de uitgifte voor inschrijvers die geen institutionele beleggers zijn. Alle kasbons en obligaties worden à pari terugbetaald.

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(millions de francs français)

	1967 31 décembre	1968 31 décembre	1969 31 décembre	1970 31 décembre	1971 4 mars	1972 9 mars	1971 8 avril	1972 6 avril
ACTIF								
Encaisse en or	4.322	4.322	4.862	4.862	4.862	4.862	4.862	4.862
Disponibilités à vue à l'étranger	25.618	16.356	15.238	21.392	22.943	32.249	23.565	32.213
Avances au Fonds de Stabilisation des Changes ¹	4.683	1.216	1.368	3.407	4.291	7.776	4.309	7.776
<i>Concours au Fonds Monétaire Interna- tional</i>	4.423	1.216	1.368	2.083	2.083	2.577	2.083	2.572
<i>Acquisition de droits de tirage spéciaux</i> <i>Autres opérations</i>	—	—	—	952	1.927	2.927	1.946	2.927
<i>Autres opérations</i>	260	...	...	372	281	2.272	280	2.277
Annuités de Prêt de la B.I.R.D. et de l'E.I.B.	1.380	1.290	1.341	1.161	1.110	927	1.110	927
Monnaies divisionnaires	7	32	44	18	66	118	105	145
Comptes courants postaux	1.194	1.514	252	301	274	208	232	326
Prêts à l'Etat ²	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450
Avances à l'Etat ³	3.153	3.368	2.899	1.651	3.452	3.452	3.452	3.452
Effets achetés sur le marché monétaire ⁴ Effets escomptés	3.443	12.251	22.499	16.423	49.649	43.620	52.935	40.492
Effets publics	—	—	—	—				
Bons ou Obligations à moyen terme émis par les organismes à statut légal spécial	—	—	—	—	1.925	2.091	1.996	2.146
Mobilisation de créances sur la France Effets représentatifs de crédits à court terme :								
Obligations cautionnées	1.810	839	901	98	2.914	2.010	2.786	2.424
Effets garantis par l'Office des Céréales ⁵	1.859	2.930	2.907	2.709	1.450	675	2.025	543
Autres effets sur la France	7.697	10.643	8.278	7.124	13.725	9.836	13.917	8.691
Effets représentatifs de crédits à moyen terme :								
Prêts spéciaux à la construction	2.565	4.751	4.707	4.769	...	...	1.500	...
Autres crédits à moyen terme	2.249	4.335	6.632	4.290	1.121	1.480	919	341
Mobilisation de créances sur l'étranger Effets représentatifs de crédits à court terme	4.722	7.760	7.310	8.429	9.284	9.877	9.827	9.196
Effets de mobilisation de créances à moyen terme	4.283	5.210	6.811	8.015	8.183	10.085	8.325	10.203
Avances à 30 jours sur effets publics ...	212	—	—	—	—	—	—	—
Avances sur titres	86	142	130	60	59	55	56	68
Effets en cours de recouvrement	1.638	3.375	2.806	4.724	2.400	1.844	1.476	1.949
Divers	1.815	5.432	2.082	1.718	2.051	2.262	1.871	2.112
Total ...	78.186	91.216	96.517	96.601	96.607	102.823	99.423	99.772

PASSIF

Engagements à vue :								
Billets au porteur en circulation	70.508	72.194	72.398	75.621	73.958	75.279	76.087	76.798
Comptes courants des établissements astreints à la constitution de réserves	3.606	7.056	5.262	7.663	10.473	19.187	11.291	14.431
Autres comptes créditeurs	1.761	5.074	12.133	7.471	7.308	2.486	7.468	2.392
Compte courant du Trésor public ...	...	1	1	1	1	1	...	...
Comptes des banques, institutions et personnes étrangères	246	3.405	9.727	5.781	5.762	1.029	5.920	830
Autres comptes courants et de dépôts de fonds; dispositions et autres engagements à vue	1.515	1.668	2.405	1.689	1.545	1.456	1.548	1.562
Compte spécial du Fonds de Stabilisation des changes - Contrepartie des alloca- tions de droits de tirage spéciaux	—	—	—	919	1.811	2.694	1.811	2.694
Plus-value de réévaluation 1969 ⁶	—	—	2.351	—	—	—	—	—
Capital de la Banque	250	250	250	250	250	250	250	250
Divers	2.061	6.642	4.123	4.677	2.807	2.927	2.516	3.207
Total ...	78.186	91.216	96.517	96.601	96.607	102.823	99.423	99.772

¹ Convention du 27 juin 1949.

² Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959 et convention du 8 mai 1962 approuvée par la loi du 7 juin 1962.

³ Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959.

⁴ Décret du 17 juin 1959.

⁵ Loi du 15 août 1936, décret du 29 juillet 1959 et loi du 19 mai 1941.

⁶ Convention du 4 décembre 1969 approuvée par la loi du 24 décembre 1969.

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(millions of £)

	1968 February 28	1969 February 28	1970 February 28	1971 February 28	1971 March 10	1972 March 8	1971 April 7	1972 April 5
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	------------------	-----------------	-----------------	-----------------

ISSUE DEPARTMENT

Government Debt	11	11	11	11	11	11	11	11
Other Government Securities	3.038	3.188	3.202	3.450	3.407	3.207	3.377	3.347
Other Securities	1	1	37	239	282	507	312	517
Coin	...	...	...	...	...	...	...	...
Total ...	3.050	3.200	3.250	3.700	3.700	3.725	3.700	3.875

Notes Issued :								
In Circulation	3.016	3.140	3.243	3.662	3.676	3.711	3.670	3.852
In Banking Department	34	60	7	38	24	14	30	23
Total ...	3.050	3.200	3.250	3.700	3.700	3.725	3.700	3.875

BANKING DEPARTMENT

Government Securities	526	486	403	700	653	341	650	383
Advances and Other Accounts	88	70	91	74	94	36	70	25
Premises, Equipment and Other Securities	31	89	89	44	93	119	107	109
Notes	34	60	7	38	24	14	30	23
Coin	1	1	2	2	2	...	2	...
Total ...	680	706	592	858	866	510	859	540

Capital	15	14	15	15	15	15	15	15
Rest	4	4	4	3	4	—	3	—
Public Deposits	13	12	15	18	13	12	14	15
(including Exchequer, National Loans Fund, National Debt Commissioners and Dividend Accounts)								
Special Deposits	218	231	220	398	397	—	408	—
Other Deposits :								
Bankers Deposits	302	301	199	195	190	164	177	172
Reserves and Other Accounts	128	144	139	229	247	319	242	338
Total ...	680	706	592	858	866	510	859	540

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS ¹

(millions of \$)

	1968 December 31	1969 December 31	1970 December 31	1971 December 31	1971 March 10	1972 March 8	1971 April 7	1972 April 5
ASSETS								
Gold certificate account	10.026	10.036	10.457	9.875	10.464	9.475	10.464	9.475
Special Drawing Rights certificate account	—	—	400	400	400	400	400	400
Cash	207	110	221	261	266	322	265	319
Discounts and advances	188	183	335	39	1.521	703	177	59
Acceptances :								
Bought outright	58	64	57	80	47	63	53	82
Held under repurchase agreement	...	...	...	181	28	...	47	90
Federal agency obligations :								
Bought outright	—	—	—	485	—	727	—	810
Held under repurchase agreement	...	...	...	101	30	...	...	62
U.S. Government securities :								
Bought outright :								
Bills	18.756	22.266	25.965	30.156	25.437	28.646	25.013	29.756
Certificates	...	...	...	...	...	...	...	...
Notes	28.706	31.392	33.236	35.554	33.718	36.034	34.031	36.296
Bonds	5.475	3.496	2.941	3.286	3.078	3.365	3.172	3.482
Total bought outright ...	52.937	57.154	62.142	68.996	62.233	68.045	62.216	69.534
Held under repurchase agreement	...	...	...	1.222	232	...	...	879
Total U.S. Government securities ...	52.937	57.154	62.142	70.218	62.465	68.045	62.216	70.413
Total loans and securities	53.183	57.401	62.534	71.104	64.091	69.538	62.493	71.516
Cash items in process of collection	9.417	10.564	11.178	11.887	9.795	10.716	11.295	11.364
Bank premises	113	116	128	150	133	157	135	159
Other assets	2.894	2.627	995	918	728	592	891	769
Total assets ...	75.840	80.854	85.913	94.595	85.877	91.200	85.943	94.002
LIABILITIES								
Federal Reserve notes	44.726	47.473	50.323	53.819	49.511	52.964	50.089	53.539
Deposits :								
Member bank reserves	21.773	22.085	24.150	27.788	24.466	26.099	23.924	27.518
U.S. Treasurer - general account	703	1.312	1.156	2.020	1.203	1.081	824	1.212
Foreign	216	134	148	294	134	150	163	236
Other	747	807	1.233	999	745	548	1.015	696
Total deposits ...	23.439	24.338	26.687	31.101	26.548	27.878	25.926	29.662
Deferred availability cash items	6.020	7.124	6.917	7.544	7.416	7.998	7.565	8.405
Other liabilities and accrued dividends ...	395	581	582	647	537	524	592	565
Total liabilities ...	74.580	79.516	84.509	93.111	84.012	89.364	84.172	92.171
CAPITAL ACCOUNTS								
Capital paid in	630	669	702	742	713	756	718	761
Surplus	630	669	702	742	702	742	702	742
Other capital accounts	...	...	...	...	450	338	351	328
Total liabilities and capital accounts ...	75.840	80.854	85.913	94.595	85.877	91.200	85.943	94.002
Contingent liabilities on acceptances purchased for foreign correspondents	109	146	250	254	261	263	249	266

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks.

XX - 5. — DE NEDERLANDSCHE BANK

(miljoenen guldens)

	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 8 maart	1972 6 maart	1971 5 april	1972 4 april
ACTIVA								
Goud	6.166	6.115	6.198	6.437	6.529	6.875	6.529	6.875
Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	2.023	984	1.344	2.772	2.750	1.509	3.158	2.849
Buitenlandse betaalmiddelen	...	...	...	...	...	...	...	...
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens	50	19	6	8	9	...	5	...
Bijzondere trekkingsrechten in het I.M.F.	—	—	—	521	1.155	2.332	1.155	2.332
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto	203	211	463	184	17	8	...	...
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	895	1.613	1.043	1.388	1.375	1.679	932	829
Voorschotten in rekening-courant en bele- ningen	283	418	876	19	93	47	17	13
Voorschotten aan de Staat (art. 20 van de Bankwet 1948)	...	...	...	...	...	...	...	...
Nederlandse munten	20	28	30	28	24	27	25	26
Belegging van kapitaal en reserves	183	226	254	300	288	339	288	338
Gebouwen en inventaris	...	...	...	...	...	...	...	...
Diverse rekeningen	24	21	47	47	19	101	62	125
Totaal ...	9.847	9.635	10.261	11.704	12.259	12.917	12.171	13.387

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	8.558	8.703	9.276	9.766	9.433	10.046	9.618	10.353
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	873	472	433	973	1.602	1.341	1.459	1.544
<i>s' Rijks schatkist</i>	775	394	288	829	1.541	1.275	1.093	618
<i>Banken in Nederland</i>	43	31	87	103	22	26	325	881
<i>Andere ingezetenen</i>	55	47	58	41	39	40	41	45
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	57	61	70	78	78	141	90	218
<i>Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...</i>	48	42	59	60	53	112	68	172
<i>Andere niet-ingezetenen</i>	9	19	11	18	25	29	22	46
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	13	7	8	4	5	4	4	2
Tegenwaarde toegewezen bijzondere trek- kingsrechten in het I.M.F.	—	—	—	316	587	856	587	856
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	209	244	268	320	268	320	268	320
Diverse rekeningen	117	128	186	227	266	189	125	74
Totaal ...	9.847	9.635	10.261	11.704	12.259	12.917	12.171	13.387

N. B. - Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbiljetten .....

34	24	18	16	15	14	15	14
----	----	----	----	----	----	----	----

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

(Oude voorstelling van de maandelijke staat)

	1968 dicembre	1969 dicembre	1970 dicembre	1971 dicembre p
Oro in cassa	1.827	1.847	1.804	1.802
Cassa ¹	37	37	39	45
Portafoglio ²	1.333	1.652	1.035	1.057
Effetti ricevuti per l'incasso	...	...	...	...
Anticipazioni ³	1.337	1.644	842	885
Prorogati pagamenti	...	...	...	...
Ufficio italiano dei cambi	2.086	1.626	1.687	2.404
Disponibilita in divisa all'estero	...	...	...	...
Titoli emessi o garantiti dallo Stato ⁴ ...	1.035	2.447	3.221	4.462
Immobili	...	...	...	...
Debitori diversi	531	680	943	997
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	339	339	339	339
C/c servizio tesoreria	287	...	1.592	1.380
Servizi diversi per conto dello Stato	91	138	78	208
Spese	179	230	281	281
Totale attivo ...	9.082	10.643	11.861	13.860
Circolazione dei biglietti ⁵	5.390	6.100	6.619	7.281
Vaglia, assegni e debiti a vista ⁶	110	106	193	106
Conti correnti liberi	186	87	284	267
Conti correnti vincolati	2.425	2.784	3.305	4.380
Creditori diversi	775	1.200	1.139	1.489
C/c servizio tesoreria	...	113	—	—
Capitale	...	...	...	...
Fondo di riserva ordinario	9	10	12	17
Fondo di riserva straordinario	7	7	10	14
Rendite	180	236	299	306
Utile provvisorio del precedente esercizio .	—	—	—	—
Total passivo e patrimonio ...	9.082	10.643	11.861	13.860
Depositanti di titoli e valori	8.089	11.378	11.351	13.231
¹ Compresi biglietti e monete di Stato	14	11	10	12
² Compreso finanziamento ammassi e acquisto grano :				
— aziende di credito	506	556	605	649
— istituti speciali	324	349	371	398
³ Comprese anticipazioni a :				
— aziende di credito	1.332	1.624	817	861
— altri	6	20	25	24
⁴ Compresi BOT	80	337	—	50
⁵ Compresi biglietti presso il Tesoro	2	3	3	n.b.
⁶ Compresi vaglia cambiari	20	20	26	25

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(Miliardi di lire)

(Nieuwe voorstelling van de maandelijke staat)

	1970 dicembre	1971 dicembre p	1971 gennaio	1972 gennaio p	1971 febbraio	1972 febbraio p
ATTIVO						
Oro	1.804	1.802	1.804	1.802	1.803	1.802
Cassa ¹	39	45	74	59	130	42
Portafoglio	59	9	50	8	41	7
Risconto per finanziamenti ammassi obblig. ²	977	1.047	960	1.032	953	1.066
Anticipazioni ³	842	885	458	574	528	614
Attività verso l'estero in valuta	4	2	3	4	4	4
Ufficio italiano dei cambi ⁴	2.407	2.970	2.642	2.897	2.714	2.901
Titoli emessi o garantiti dello Stato ⁵ ...	3.221	4.462	3.465	4.385	3.356	4.336
Investimento fondi di riserva e fondi diversi ⁶	348	385	346	382	348	383
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	339	339	339	339	339	339
C/c servizio tesoreria	1.592	1.380	1.808	1.469	1.636	1.216
Servizi diversi per conto dello Stato	166	245	176	357	230	268
Immobili	...	...	...	...	...	...
Partite varie	136	207	72	78	83	84
Spese	280	281	8	11	19	20
Totale attivo ...	12.214	14.059	12.205	13.397	12.184	13.082
PASSIVO						
Circolazione dei biglietti ⁷	6.619	7.281	6.083	6.773	5.983	6.651
Vaglia cambiari e altri debiti a vista ⁸ .	193	106	55	100	65	91
Conti correnti liberi	284	266	157	106	115	129
Conti correnti vincolati ⁹	3.288	4.327	4.257	4.920	4.308	4.711
Conti dell'estero in lire e valuta	742	623	884	531	872	546
Servizi diversi per conto dello Stato	89	37	81	71	126	71
Servizi di cassa per conto di enti vari ...	68	274	42	41	37	31
Fondi accantonati	407	408	408	409	408	409
Partite varie	203	400	207	377	227	363
Capitale	...	...	...	...	...	...
Fondo di riserva ordinario	12	17	12	16	12	17
Fondo di riserva straordinario	10	14	10	14	10	14
Rendite	299	306	9	13	21	23
Utile provvisorio del precedente esercizio .	—	—	—	26	—	26
Totale passivo e patrimonio ...	12.214	14.059	12.205	13.397	12.184	13.082
Depositanti di titoli e valori	7.048	7.593	6.804	7.108	6.683	7.197
1 Di cui : biglietti e monete di Stato	10	12	13	14	15	14
2 » aziende di credito	605	649	594	636	573	663
» istituti speciali	371	398	367	396	380	403
3 » aziende di credito	817	861	441	562	515	602
» altri	25	24	17	12	13	12
4 » c/c ordinario	1.687	2.404	1.821	2.396	1.871	2.407
5 » titoli di stato e ob- { BOT e titoli bligaz. p/c Tesoro { a breve ... altri	175 3.046	549 3.726	175 3.290	499 3.699	232 2.124	499 3.650
6 » titoli di stato e obblig. p/c Tesoro ...	189	216	187	213	187	213
7 » biglietti presso il Tesoro	3	6	2	6	2	n.b.
8 » vaglia cambiari	26	25	30	34	21	22
9 » per riserve obbligatorie	3.288	4.018	3.643	4.438	3.680	4.112

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

(Oude voorstelling van de posten van de weekstaat)

	1967 31. Dezember	1968 31. Dezember	1969 31. Dezember	1970 31. Dezember
AKTIVA				
Gold	16.647	17.881	14.700	14.340
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	10.353	11.503	5.693	28.362
Sonstige Geldanlagen im Ausland und Forderungen an das Ausland	1.000	3.715	4.200	2.339
Ziehungsrechte in der Goldtranche	—	—	—	3.357
Sonderziehungsrechte	—	—	—	943
Sorten, Auslandswechsel und -schecks ...	1.953	3.134	3.445	2.911
Deutsche Scheidemünzen	200	191	138	162
Postscheckguthaben	418	470	451	447
Inlandswechsel	2.922	2.139	11.425	14.152
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatz- anweisungen	...	5	578	285
Lombardforderungen	950	875	2.797	1.682
Kassenkredite	2.220	1.344	1.974	2.434
Wertpapiere	2.317	1.688	1.031	760
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	6.438	6.148	6.653	8.683
Kredite an Bund für Beteiligung an inter- nationalen Einrichtungen	3.639	4.053	1.173	...
Forderung an Bund wegen Forderungs- erwerb aus Nachkriegswirtschaftshilfe .	1.534	783	722	386
Kredite an internationale Einrichtungen und Konsolidierungskredite	2.448	3.969	1.699	1.992
darunter : a) an I.W.F.	670	2.082	...	...
b) an Weltbank	1.447	1.644	1.544	1.925
c) aus der Abwicklung der E.Z.U.	331	243	155	67
Sonstige Aktiva	830	813	2.017	1.655
	53.869	58.711	58.696	84.890
PASSIVA				
Banknotenumlauf	31.574	32.499	34.617	36.479
Einlagen von	17.628	21.255	21.089	29.618
Kreditinstituten	15.179	17.579	16.890	26.231
Öffentlichen Einlegern	2.115	3.299	3.826	2.987
Anderen inländischen Einlegern	334	377	373	400
Sondereinlagen	—	—	—	5.382
Konjunkturausgleichsrücklagen	—	—	—	2.937
Konjunkturzuschlag zu den Einkom- mensteuern	—	—	—	2.189
Sonstige (Bundesbildungsanleihe)	—	—	—	266
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsge- schäft	643	365	472	380
Einlagen ausländischer Einleger	506	322	383	343
Sonstige	137	43	89	37
Ausgleichsposten für zugewiesene Sonder- ziehungsrechte	—	—	—	738
Verbindlichkeiten aus abgegebenen Mobi- lisierungs- und Liquiditätspapieren ...	—	—	—	7.532
Rückstellungen	1.925	2.110	1.170	1.170
Grundkapital	290	290	290	290
Rücklagen	1.080	1.180	860	860
Sonstige Passiva	729	1.012	198	2.441
	53.869	58.711	58.696	84.890

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

(Nieuwe voorstelling van de posten van de weekstaat)

	1970 31. Dezember	1971 31. Dezember	1971 5. März	1972 7. März	1971 7. April	1972 7. April
AKTIVA						
Gold, Auslandsforderungen und sonstige Auslandsaktiva	51.338	62.219	56.470	66.451	62.118	66.826
Gold	14.340	14.688	14.331	14.689	14.332	14.689
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	28.362	37.638	32.533	41.310	38.100	41.148
Sonstige Geldanlagen im Ausland	2.200	2.000	2.200	1.750	2.200	2.249
Reserveposition im Internationalen Währungsfonds und Sonderziehungsrechte	4.300	5.581	5.177	6.263	5.257	6.286
Kredite und sonstige Forderungen an das Ausland	2.131	2.308	2.226	2.434	2.226	2.450
Sorten	5	4	3	5	3	4
Kredite an inländische Kreditinstitute	18.739	18.811	19.863	18.546	18.427	20.604
Inlandswechsel	14.152	15.802	16.539	16.515	15.933	17.746
Auslandswechsel	2.905	1.612	2.721	1.574	2.421	1.633
Lombardforderungen	1.682	1.397	603	457	73	1.225
Kredite und Forderungen an öffentliche Haushalte .	11.788	11.149	9.963	8.814	9.145	8.765
Kassenkredite (Buchkredite)	2.434	2.349	864	90	76	41
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatzanweisungen	285	76	30	...	...	...
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	8.683	8.683	8.683	8.683	8.683	8.683
Forderung an Bund wegen Forderungserwerb aus Nachkriegswirtschaftshilfe	386	41	386	41	386	41
Kredite an Bundesbahn und Bundespost	—	—	—	20	—	120
Kassenkredite (Buchkredite)	—	—	—	...	—	100
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatzanweisungen	—	—	—	20	—	20
Wertpapiere	760	588	716	397	865	392
Deutsche Scheidemünzen	163	251	214	304	192	277
Postscheckguthaben	447	367	183	187	177	299
Sonstige Aktiva	1.655	1.654	1.156	1.331	1.390	1.937
Ausgleichsbedarf für Neubewertung der Fremdwährungsforderungen und -verbindlichkeiten	—	5.996	—	5.996	—	5.996
Insgesamt ...	84.890	101.035	88.565	102.046	92.314	105.216
PASSIVA						
Banknotenumlauf	36.480	39.494	35.473	37.658	35.536	38.535
Einlagen von Kreditinstituten	26.250	32.609	28.064	32.649	30.818	31.511
auf Girokonto	26.231	32.590	28.041	32.629	30.295	31.490
sonstige	19	19	23	20	23	21
Einlagen von öffentlichen Haushalten	6.735	10.943	8.248	12.591	10.250	14.346
Bund	32	69	12	423	801	1.475
Lastenausgleichsfonds und E.R.P. Sondervermögen	236	286	357	181	329	233
Länder	1.030	510	1.653	1.866	2.097	2.766
Andere öffentliche Einleger	55	67	29	29	27	48
Sondereinlagen	5.382	10.011	6.197	10.092	6.996	9.824
Einlagen von anderen inländischen Einlegern	2.033	2.227	1.025	1.485	1.763	1.994
Bundesbahn	4	5	4	4	5	5
Bundespost (einschl. Postscheck- und Postsparkassenämter)	1.629	1.735	723	1.076	1.400	1.571
sonstige Einleger	400	487	298	405	358	418
Guthaben auf Sonderkonten Bardepot	—	—	—	22	—	285
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsgeschäft	361	967	337	954	301	1.025
Einlagen ausländischer Einleger	343	941	311	937	288	1.009
sonstige	18	26	26	17	13	16
Ausgleichsposten für zugewiesene Sonderziehungsrechte	738	1.364	1.365	1.985	1.364	1.985
Verbindlichkeiten aus abgegebenen Mobilisierungs- und Liquiditätspapieren	7.532	6.477	9.127	7.691	8.248	8.402
Rückstellungen	1.170	2.370	1.170	2.370	2.370	2.370
Grundkapital	290	290	290	290	290	290
Rücklagen	860	1.080	860	1.080	1.080	1.080
Sonstige Passiva	2.441	3.214	2.606	3.271	794	3.393
Insgesamt ...	84.890	101.035	88.565	102.046	92.314	105.216

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(millions de francs suisses)

	1967 31 décembre	1968 31 décembre	1969 31 décembre	1970 31 décembre	1971 5 mars	1972 7 mars	1971 7 avril	1972 7 avril
ACTIF								
Encaisse or	13.370	11.356	11.435	11.821	11.819	11.879	12.144	11.880
Devises	1.987	5.601	5.793	8.441	4.128	9.748	4.815	9.386
Bons du Trésor étrangers en FS	432	1.442	1.851	1.851	1.851	4.278	2.926	4.278
Avoirs avec garantie de change auprès de banques d'émission étrangères	174	108	—	—	—	—	—	—
Portefeuille effets sur la Suisse :								
Effets de change	142	281	613	328	117	77	116	76
Bons du Trésor de la Confédér. suisse ..	...	7	118	71	...	...	...	...
Avances sur nantissement	86	160	277	224	11	8	9	8
Titres :								
pouvant servir de couverture	9	17	43	51	51	...	51	—
autres	173	164	127	105	105	...	105	—
Correspondants en Suisse	72	100	89	83	34	25	29	41
Correspondants à l'étranger	15	22	20	25	26	22	37	26
Reconnaissance de dette de la Confédération selon l'arrêté fédéral du 15-12-1971	—	—	—	—	—	1.244	—	1.244
Autres postes de l'actif	59	57	91	70	76	71	87	102
Total ...	16.519	19.315	20.457	23.070	18.218	27.352	20.319	27.041

PASSIF

Fonds propres	59	60	61	62	62	63	63	63
Billets en circulation	11.327	12.047	12.518	13.106	12.161	13.328	12.389	13.532
Engagements à vue :								
Comptes de virements des banques, du commerce et de l'industrie	3.811	5.776	6.354	7.750	3.685	10.892	5.341	10.374
Autres engagements à vue	334	638	601	660	650	1.442	835	1.508
Engagements à terme :								
Avoirs minimaux des banques	—	—	—	—	—	239	—	134
Rescriptions de stérilisation	550	233	142	202	313	313	313	313
Compte spécial P.T.T.	—	—	—	200	200	—	200	—
Autres postes du passif	438	561	781	1.090	1.147	1.075	1.178	1.117
Total ...	16.519	19.315	20.457	23.070	18.218	27.352	20.319	27.041

XX - 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX, A BALE

Situations en millions de francs or

[unités de 0.29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Actif

	1970 31 décembre	1971 31 décembre	1971 28 février	1972 29 février	1971 31 mars	1972 31 mars
I. Or	4.145	4.397	4.202	4.309	4.202	4.252
II. Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue ..	48	55	35	59	53	76
III. Bons du Trésor	1.046	1.064	1.062	1.086	1.058	1.117
IV. Effets div. remobilis. sur dem	—	—	—	—	—	—
V. Dépôts à terme et avances :	17.026	12.925	15.073	13.367	15.059	13.032
a) à 3 mois au maximum	13.726	9.266	10.281	8.681	11.095	8.661
b) à 3 mois au maximum (or)	48	169	82	234	75	252
c) à plus de 3 mois	3.237	3.490	4.695	4.452	3.874	4.119
d) à plus de trois mois (or)	15	—	15	—	15	—
VI. Titres à terme :	2.484	11.073	1.880	11.051	3.483	10.884
1. Or :						
a) à 3 mois au maximum	268	85	261	41	265	41
b) à plus de 3 mois	152	192	162	235	159	238
2. Monnaies :						
a) à 3 mois au maximum	1.459	9.970	1.071	9.738	2.673	9.187
b) à plus de 3 mois	605	826	386	1.037	386	1.418
VII. Divers	1	1	1	1	1	1
<i>Total de l'actif ...</i>	24.750	29.515	22.253	29.873	23.856	29.362

XX - 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX, A BALE

Situations en millions de francs or

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Passif

	1970 31 décembre	1971 31 décembre	1971 28 février	1972 29 février	1971 31 mars	1972 31 mars
I. Capital :						
Actions libérées de 25 %	290	301	290	301	290	301
II. Réserves	248	331	249	331	249	331
1. Fonds de Réserve Légale	29	30	29	30	29	30
2. Fonds de Réserve Générale	99	144	100	144	100	144
3. Fonds Spécial de Réserve de Dividendes ..	22	37	22	37	22	37
4. Fonds de Réserve Libre	98	120	98	120	98	120
III. Dépôts (or) :	5.492	3.893	5.252	3.799	4.939	3.700
1. Banques centrales :						
a) à vue	2.035	3.201	2.409	3.144	2.688	3.052
b) à 3 mois au maximum	2.967	261	2.353	184	1.691	112
c) à plus de 3 mois	333	262	331	304	401	369
2. Autres déposants :						
a) à vue	157	169	159	167	159	167
b) à 3 mois au maximum	—	—	—	—	—	—
c) à plus de 3 mois	—	—	—	—	—	—
IV. Dépôts (monnaies) :	18.071	24.219	15.784	24.654	17.680	24.217
1. Banques centrales :						
a) à vue	97	34	87	28	78	47
b) à 3 mois au maximum	17.061	21.478	14.648	22.119	16.438	21.292
c) à plus de 3 mois	536	2.118	597	1.805	809	2.253
2. Autres déposants :						
a) à vue	19	19	23	26	19	22
b) à 3 mois au maximum	308	534	400	573	309	475
c) à plus de 3 mois	50	36	29	103	27	128
V. Effets	469	487	465	482	467	484
a) à 3 mois au maximum	469	487	—	482	—	484
b) à plus de 3 mois	—	—	465	—	467	—
VI. Divers	131	202	164	224	182	247
VII. Comptes de profits et pertes	—	—	—	—	—	—
VIII. Dividende payable le 1er juillet	—	—	—	—	—	—
IX. Provision	49	82	49	82	49	82
<i>Total passif ...</i>	24.750	29.515	22.253	29.873	23.856	29.362

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek omvat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand welke aan die van de publikatie van het Tijdschrift voorafgaat.

Alleen de belangrijkste wetten en besluiten zijn « in extenso » overgenomen. De andere wetteksten zijn alleen vermeld en desnoods met een verklarende nota.

Tevens omvat de economische wetgeving de voornaamste besluiten, richtlijnen en verordeningen voorkomend in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, is de bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

1. Algemene economische wetgeving; 2. Geld-, krediet- en bankwezen; 3. Overheidsfinanciën; 4. Landbouw; 5. Nijverheid; 6. Arbeid; 7. Binnenlandse handel; 8. Buitenlandse handel; 9. Verkeerswezen; 10. Prijzen en lonen; 11. Pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen; 12. Europese Economische Gemeenschap.

1. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Wet van 3 maart 1972

houdende goedkeuring van het Protocol ondertekend te Brussel op 27 oktober 1971, houdende wijziging van de gecoördineerde overeenkomst tot oprichting van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, opgemaakt overeenkomstig artikel XXIII van het Protocol houdende herziening, ondertekend te Brussel op 29 januari 1963 (Staatsblad, 20 april 1972, blz. 4651).

2. — GELD-, KREDIET- EN BANKWEZEN

Koninklijk besluit van 13 maart 1972

houdende goedkeuring van de wijziging aan de statuten van de Nationale Investeringsmaatschappij (Staatsblad, 27 april 1972, blz. 4995).

.....

Het eerste alinea van het artikel 6 der statuten van de Nationale Investeringsmaatschappij wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Het maatschappelijk kapitaal wordt vastgesteld op drie miljard vijfhonderd miljoen frank, vertegenwoordigd door drie miljoen vijfhonderdduizend aandelen van 1.000 frank ».

Ministerieel besluit van 31 maart 1972

tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 januari 1972 houdende vaststelling van de rentevoet van de in 1972 uit te keren intresten voor de bij de Deposito- en Consignatiekas in bewaring gegeven consignaties, vrijwillige deposito's en borgtochten (Staatsblad, 13 april 1972, blz. 4286a).

Artikel 1. — De rentevoeten van 4 pct. en 4 ½ pct. vastgesteld bij artikel 1, alinea's 1 en 2, van het ministerieel besluit van 19 januari 1972, worden teruggebracht respectievelijk op 3 ½ pct. en 3,75 pct.

.....

3. — OVERHEIDSFINANCIEN

Koninklijk besluit en ministerieel besluit van 21 april 1972

betreffende de uitgifte van de 6,75 pct. lening 1972-1987 (Staatsblad, 26 april 1972, blz. 4954-4956).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd om onder de door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening genaamd « 6,75 pct. lening 1972-1987 » uit te geven.

.....

De obligaties renten 6,75 pct. 's jaars vanaf 12 mei 1972.

.....

Art. 4. — De lening wordt afgelost van het tweede jaar af, overeenkomstig een modelaflossingstabel (...).

De aflossing geschiedt door inkoop van de obligaties tegen koersen die het pari van de nominale waarde niet overschrijden.

Indien op 12 maart van een der jaren 1974 tot 1986 de voor dat jaar voorziene aflossing niet volledig door inkoop kon geschieden, zal worden overgegaan tot een uitloting met het oog op de aanwijzing van de obligaties nodig om de aflossing te voltooien.

.....

De aflossingsdotaties van deze lening mogen samengevoegd worden met die van andere leningen uitgegeven tegen dezelfde rentevoet en op dezelfde vervaldata terugbetaalbaar a pari en volgens dezelfde aflossingsmodaliteiten en namelijk van 12 mei 1979 af met de aflossingsdotaties van de staatslening 6,50 pct.-6,75 pct. 1972-1979-1987.

.....

Art. 6. — De Staat behoudt zich het recht voor, op 12 mei 1979 of op elke daaropvolgende rentevervaldag, alle nog af te lossen obligaties of een gedeelte ervan vervroegd a pari terug te betalen, mits een in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken preadvies van twee maanden.

..

Artikel 1. — De openbare inschrijving op de obligaties van de 6,75 pct. lening 1972-1987 wordt opengesteld op 2 mei 1972; zij wordt afgesloten op 18 mei 1972. Aan de inschrijving kan echter voor laatstvermelde datum een einde worden gesteld.

.....

Art. 3 — De uitgifteprijs, vastgesteld op 99,75 pct. van de nominale waarde, is volledig in specien te betalen op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.

.....

Art. 10. — Aan de in artikel 1 bedoelde banken, wisselagenten en private spaarkassen, alsmede aan de financiële instellingen van de openbare sector wordt een commissieloon van 1,25 pct. op het door hun toedoen ingetekend nominaal kapitaal toegekend.

Een commissieloon van 1 pct. mag aan de institutionele beleggers worden toegekend.

Koninklijk besluit en ministerieel besluit van 21 april 1972

betreffende de uitgifte van de 6,50 pct.-6,75 pct. lening 1972-1979-1987 (Staatsblad, 26 april 1972, blz. 4957-4959).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd om onder de door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening genaamd « 6,50 pct.-6,75 pct. lening 1972-1979-1987 » uit te geven.

.....

De obligaties renten als volgt :

6,50 pct. 's jaars vanaf 12 mei 1972 tot 11 mei 1979;

6,75 pct. 's jaars vanaf 12 mei 1979 tot 11 mei 1987.

.....

Art. 4. — De lening wordt afgelost van het tweede jaar af, overeenkomstig een modelaflossingstabel (...).

.....

De aflossing geschiedt door inkoop van de obligaties tegen koersen die het pari van de nominale waarde niet overschrijden.

Indien op 12 maart van een der jaren 1974 tot 1986 de voor dat jaar voorziene aflossing niet volledig door inkoop kon geschieden, zal worden overgegaan tot een uitloting met het oog op de aanwijzing van de obligaties nodig om de aflossing te voltooien.

De aflossingsdotaties van deze lening mogen samengevoegd worden met die van andere leningen uitgegeven tegen dezelfde rentevoeten en op dezelfde vervaldatum terugbetaalbaar a pari en volgens dezelfde aflossingsmodaliteiten en namelijk van 12 mei 1979 af met de aflossingsdotaties van de 6,75 pct. staatslening 1972-1987.

.....
Art. 6. — De houders kunnen de vervroegde terugbetaling van hun obligaties bekomen a pari van hun nominale waarde op 12 mei 1979.

Art. 7. — De Staat behoudt zich het recht voor, op 12 mei 1979 of op elke daaropvolgende rentevervaldag alle nog af te lossen obligaties of een gedeelte ervan vervroegd a pari terug te betalen, mits een in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken precadvies van twee maanden.

.....
*
**

Artikel 1. — De openbare inschrijving op de obligaties van de 6,50 pct.-6,75 pct. lening 1972-1979-1987 wordt opengesteld op 2 mei 1972; zij wordt afgesloten op 18 mei 1972. Aan de inschrijving kan echter voor laatstvermelde datum een einde worden gesteld.

.....
Art. 3. — De uitgifteprijs, vastgesteld op 99,75 pct. van de nominale waarde, is volledig in speciën te betalen op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.

.....
Art. 11. — Aan de in artikel 1 bedoelde banken, wisselagenten en private spaarkassen alsmede aan de financiële instellingen van de openbare sector wordt een commissieloon van 1,25 pct. op het door hun toedoen ingetekend nominaal kapitaal toegekend.

Een commissieloon van 1 pct. mag aan de institutionele beleggers worden toegekend.

.....
Koninklijk besluit van 27 maart 1972

betreffende de 6,75 pct. lening 1972-1984, te sluiten door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, met waarborg van de Staat (Staatsblad, 5 april 1972, blz. 3951).

Artikel 1. — De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen wordt ertoe gemachtigd, tegen de hierna bepaalde voorwaarden, een lening, genaamd « 6,75 pct. lening 1972-1984 », waarvan het nominaal kapitaal beperkt wordt tot drie miljard vijfhonderd miljoen frank, uit te geven.

.....
De obligaties renten tegen 6,75 pct. 's jaars. Ze zijn voorzien van 12 jaarlijkse rentecoupons betaalbaar op 17 april van elk der jaren 1973 tot 1984.

.....
Art. 3. — De openbare inschrijving op de obligaties van de lening wordt opengesteld op 10 april 1972. Zij wordt afgesloten zodra de inschrijvingen het nominaal kapitaal van drie miljard vijfhonderd miljoen frank bereiken en uiterlijk op 21 april 1972.

.....
Art. 4. — De uitgifteprijs is vastgesteld op 990 frank netto voor 1.000 frank nominaal kapitaal; hij is volledig in speciën te betalen op het ogenblik van de indiening van de inschrijvingen.

Art. 6. — De lening wordt afgelost van het derde jaar af, overeenkomstig onderstaande modaliteiten :

Een jaarlijkse dotatie van 5 pct. van het uitgegeven nominaal kapitaal wordt aangewend tot de aflossing; zij vangt aan op 7 april 1974 en wordt ieder jaar vermeerderd met de renten van de afgeloste kapitalen.

De niet vóór 17 april 1984 afgeloste obligaties zijn op die datum terugbetaalbaar a pari van hun nominale waarde.

Gedurende de periode van 17 april 1973 tot 16 april 1974 mag de Maatschappij een maximumbedrag van 2 pct. van het uitgegeven nominaal kapitaal aanwenden tot aflossing door terugkoop ter beurse tegen koersen die het pari van de nominale waarde niet overschrijden.

Art. 9. — De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen behoudt zich het recht voor, op 17 april 1978 of op elke daaropvolgende rentevervaldag, alle nog af te lossen obligaties of een gedeelte ervan vervroegd terug te betalen, mits een in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken preadvies van twee maanden. In dat geval worden de obligaties terugbetaald a pari van hun nominale waarde.

8. — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 10 april 1972

waarbij de in- en uitvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen worden ingeval op deze in- en uitvoer, krachtens een verordening van de bevoegde instellingen van de Europese Gemeenschappen, compenserende bedragen worden toegepast naar aanleiding van muntfluctuaties (Staatsblad, 15 april 1972, blz. 4382).

10. — PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 30 maart 1972

tot vaststelling van de maximumverkoopprijs van consumptiemelk (Staatsblad, 8 april 1972, blz. 4132).

Ministerieel besluit van 20 april 1972

tot aanvulling van het ministerieel besluit van 22 december 1971 houdende verplichting tot aangifte der prijsverhogingen (Staatsblad, 25 april 1972, blz. 4911).

Artikel 1. — Artikel 1 van het ministerieel besluit van 22 december 1971 houdende verplichting tot aangifte der prijsverhogingen wordt aangevuld met volgende paragraaf :

« § 4. Dit besluit is niet van toepassing op de ondernemingen waarvan het jaarlijks omzetcijfer niet hoger ligt dan vijf miljoen frank, belasting over de toegevoegde waarde niet

inbegrepen, voor zover zij onderworpen zijn aan de regeling bepaald bij het koninklijk besluit n° 2 van 7 november 1969 met betrekking tot de vaststelling van forfaitaire grondslagen van aanslag voor de belasting over de toegevoegde waarde ».

Art. 2. — Artikel 2, lid 2 van genoemd ministerieel besluit wordt gewijzigd als volgt :

« De termijn van zes maanden bepaald in voorgaand lid kan door de Minister van Economische Zaken worden verminderd, wanneer de overtreder de verhoging heeft ingetrokken en voor zover de onderneming een volledige prijsverhogingsaangifte heeft ingediend en de Commissie tot Regeling der Prijzen zich heeft uitgesproken over de vermindering van de termijn ».

.....

Art. 5. — Artikel 5 van genoemd ministerieel besluit wordt vervangen door volgende bepaling :

« § 1. Na raadpleging van de Commissie tot Regeling der Prijzen, kan de Minister van Economische Zaken de onderneming die de aangifte indient vóór het verstrijken van de in artikel 1 van dit besluit bepaalde termijn betekenen dat de aangegeven verhoging geheel of gedeeltelijk niet mag worden toegepast en dat gedurende een termijn van maximum zes maanden. Hij stelt de onderneming in kennis van zijn met redenen omklede beslissing bij een post aangetekend schrijven.

§ 2. Na het verstrijken van de vastgestelde termijn, mag de onderneming de verhoging zoals die werd aangegeven of een verhoging die lager ligt, toepassen. Zij dient de Prijzen-dienst in kennis te stellen van de prijzen die zij werkelijk toepast ».

.....

11. — PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN

Koninklijk besluit van 17 april 1972

tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 1967 houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premies om niet voor het bouwen, door het privaat initiatief, van volkswoningen en kleine landeigendommen (Staatsblad, 28 april 1972, blz. 5071).

Koninklijk besluit van 17 april 1972

tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 1967, houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van aanmoedigingspremie's voor het aankopen van woningen die gebouwd werden of zullen gebouwd worden voor rekening : a) van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting of van door haar erkende vennootschappen; b) van de Nationale Landmaatschappij of van door haar erkende vennootschappen; c) van gemeenten, intercommunale verenigingen of van commissies van openbare onderstand (Staatsblad, 28 april 1972, blz. 5072).

12. — **EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP**

Resolutie van de Raad en van de vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten van 21 maart 1972

inzake de toepassing van de resolutie van 22 maart 1971 betreffende de verwezenlijking in etappes van de economische en monetaire unie in de Gemeenschap (Publikatieblad, 18 april 1972, n° C 38, blz. 3-4).

**DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN DER LID-STATEN**

AANVAARDEN DE VOLGENDE RESOLUTIE :

I

Ter versterking van de doeltreffendheid van de beschikking van de Raad van 22 maart 1971 betreffende de versterking van de coördinatie van de economische politiek op korte termijn van de Lid-Staten ⁽¹⁾ worden de volgende voorschriften vastgesteld :

1. In alle gevallen waarin een Lid-Staat maatregelen of besluiten overweegt te nemen die afwijken van de door de Raad geformuleerde richtsnoeren voor de economische politiek, wordt voorafgaande aan het aannemen van deze maatregelen of besluiten overleg gepleegd in de sub 2 bedoelde Groep voor de Coördinatie. Als deze maatregelen of besluiten ernstige reserves oproepen, kan een Lid-Staat of de Commissie verzoeken dat dit overleg plaatsvindt in het kader van de Raad, die binnen acht dagen bijeenkomt.

2. Ter verzekering van die permanente onderlinge informatie van de Lid-Staten over hun economische en financiële politiek op korte termijn en van de coördinatie van deze politiek in het kader van de door de Raad vastgestelde richtsnoeren voor de economische politiek, wordt bij de Raad een groep ingesteld, bestaande uit één bijzondere vertegenwoordiger van de in elke Lid-Staat bevoegde minister of ministers en een vertegenwoordiger van de Commissie. De voorzitters van het Comité voor de conjunctuurpolitiek, van het Monetair Comité en van het Comité voor de begrotingspolitiek wonen eventueel de vergaderingen van deze groep bij.

Deze Groep werkt nauw samen met het Comité van permanente vertegenwoordigers, met name ter voorbereiding van de drie zittingen van de Raad gewijd aan de coördinatie van de economische politiek en van de zittingen van de Raad gewijd aan het voorafgaand overleg, bedoeld sub 1.

3. De Commissie dient, na advies te hebben ingewonnen van de bevoegde Comités, zo spoedig mogelijk bij de Raad een voorstel in voor een richtlijn ter bevordering van de stabiliteit, de groei en de volledige werkgelegenheid in de Gemeenschap.

II

Ten einde onverwijld een begin te maken met de acties op regionaal en structureel gebied, nodig voor het uiteindelijk verwezenlijken van de economische en monetaire unie, keurt de Raad in beginsel goed dat :

1. het E.O.G.F.L. met ingang van 1972 kan worden ingeschakeld bij acties voor regionale ontwikkeling;

(1) PB n° L 73 van 27-3-1971, blz. 12.

2. een Fonds voor Regionale Ontwikkeling wordt opgericht, of enig ander systeem van passende communautaire middelen voor regionale ontwikkeling tot stand wordt gebracht.

De Raad verzoekt de Commissie, hem overeenkomstig punt III, sub 4, van de resolutie van 22 maart 1971 voorstellen voor te leggen. Hij neemt vóór 1 oktober 1972 de noodzakelijke besluiten over de voorstellen van de Commissie.

III

1. Als eerste stap op de weg naar de vorming van een afzonderlijke monetaire zone in het kader van het internationale stelsel, verzoekt de Raad de Centrale Banken der Lid-Statens om, met volledige gebruikmaking van de door het Internationaal Monetair Fonds op wereldvlak toegestane fluctuatiemarges, het verschil op een bepaald tijdstip tussen de koers van de meest geapprecieerde en de koers van de minst geapprecieerde van de valuta's der Lid-Statens geleidelijk te verminderen.

De Centrale Banken worden te dien einde verzocht, voor een eerste fase, waarin de procedures zullen worden beproefd, op de onderscheiden wisselmarkten te interveniëren volgens onderstaande beginselen :

a) met ingang van een door de presidenten der Centrale Banken vast te stellen tijdstip, worden de interventies in communautaire valuta's verricht op basis van de marges die op die datum op de markten worden geconstateerd;

b) naarmate de grenzen elkaar naderen, worden de sub a) bedoelde marges vernauwd en niet meer verruimd;

c) uiterlijk op 1 juli 1972 mag het verschil op een bepaald tijdstip tussen de valuta's van twee Lid-Statens niet groter zijn dan 2,25 pct.

Overeenkomstig de resolutie van 22 maart 1971 blijft het doel op langere termijn de opheffing van iedere fluctuatiemarge tussen de valuta's van de Gemeenschap.

2. Daartoe worden de Centrale Banken verzocht op de deviezenmarkten van hun land te interveniëren volgens onderstaande beginselen :

— communautaire valuta's, indien de koersen daarvan op de betrokken deviezenmarkt de uiterste fluctuatiegrens bereiken die volgens het bepaalde sub 1 is toegestaan.

— in U. S.-dollars, indien de koers daarvan op de betrokken deviezenmarkt de uiterste fluctuatiegrens bereikt die krachtens de regels van het Internationaal Monetair Fonds is toegestaan,

— binnen deze fluctuatiegrenzen, slechts na een in onderling overleg genomen besluit van de Centrale Banken.

3. De Centrale Banken worden verzocht, de uit interventies in communautaire valuta's resulterende saldi binnen één maand te verrekenen, behoudens in het kader van het Comité van presidenten van de Centrale Banken overeen te komen uitzonderingen. De bijzonderheden van de verrekening van de saldi worden door de Centrale Banken vastgesteld, terwijl de wijze van verrekening, gebaseerd op de structuur van de monetaire reserves van het debiteurland, moet zijn afgestemd.

4. In de huidige omstandigheden hecht de Raad er belang aan dat het Monetair Comité en het Comité van presidenten van de Centrale Banken uiterlijk op 30 juni 1972 een verslag kunnen indienen over de organisatie, de taken en de statuten van een Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking, overeenkomstig punt III, sub 8, van de resolutie van 22 maart 1971.

Vóór eind 1972 zal de Raad zich uitspreken over de conclusies van dit verslag.

5. Ten einde buitensporige invoer van kapitaal tegen te kunnen gaan en de negatieve effecten daarvan op de interne liquiditeit te kunnen neutraliseren, neemt de Raad de op

23 juni 1971 door de Commissie voorgestelde richtlijn voor het reguleren van de internationale kapitaalbewegingen en het neutraliseren van de ongewenste effecten daarvan op de interne liquiditeit aan.

IV

De Raad is overeengekomen, dat de door de Commissie uit hoofde van de verwezenlijking van de eerste etappe van de economische en monetaire unie ingediende voorstellen, en met name die met betrekking tot de belastingharmonisatie en de geleidelijke ontwikkeling van een Europese kapitaalmarkt, met voorrang op de agenda van de Raad zullen worden opgenomen; de Raad beslist binnen zes maanden, te rekenen vanaf de datum van opnemings op de agenda, over deze voorstellen.

Richtlijn van de Raad van 21 maart 1972 (72/156/E.E.G.)

voor het reguleren van de internationale kapitaalbewegingen en het neutraliseren van de ongewenste effecten daarvan op de interne liquiditeit (Publikatieblad, 18 april 1972, n° L 91, blz. 13-14).

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 70 en 103,

Gezien het voorstel van de Commissie;

Overwegende dat kapitaalbewegingen van buitengewone omvang ernstige storingen hebben teweeggebracht in de monetaire situatie en de conjuncturele ontwikkeling van de Lid-Staten; dat deze storingen schadelijk zijn voor de geleidelijke verwezenlijking van de economische en monetaire unie; dat de Raad in zijn resolutie van 9 mei 1971 heeft besloten vóór 1 juli 1971 te beraadslagen over het treffen van passende maatregelen om aan deze toestand het hoofd te bieden;

Overwegende dat de Lid-Staten, om te vermijden dat verschijnselen van vergelijkbare aard en omvang zich nogmaals voordoen, de instrumenten waarover zij ter regulering van de interne liquiditeit beschikken, dienen aan te vullen;

Overwegende dat het daartoe noodzakelijk is dat de Lid-Staten reeds nu maatregelen treffen, ten einde te zijner tijd over passende instrumenten te beschikken om kapitaalbewegingen van buitengewone omvang, in het bijzonder van en naar derde landen, tegen te gaan, en de effecten daarvan op de interne monetaire situatie te neutraliseren en aldus de voorwaarden te scheppen voor een gecoördineerd optreden van de Lid-Staten op de onderhavige gebieden ter verzekering van een ongestoord verloop van het handelsverkeer binnen de Gemeenschap en de verwezenlijking van de economische en monetaire unie;

Overwegende dat kapitaalbewegingen van buitengewone omvang ernstige spanningen kunnen veroorzaken op de wisselmarkten van de Lid-Staten, waarvan de ordelijke ontwikkeling het doel vormt van de wisselkoerspolitiek, die iedere Lid-Staat, overeenkomstig artikel 107, lid 1, als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang moet behandelen;

Overwegende dat het, om de doeltreffendheid te waarborgen van de maatregelen welke genomen dienen te worden ter verhindering van kapitaalbewegingen van buitengewone omvang, noodzakelijk is de regulering van door niet-ingezetenen aan ingezetenen verstrekte leningen en kredieten, niet betrekking hebbende op handelstransacties of op het verrichten van diensten, uit te breiden tot leningen en kredieten op middellange en lange termijn;

dat derhalve de mogelijkheid moet worden geopend om daartoe af te wijken van artikel 3, lid 1, van de eerste richtlijn voor de uitvoering van artikel 67 van het Verdrag ⁽¹⁾, gewijzigd door de richtlijn van 18 december 1962 ⁽²⁾,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD :

Artikel 1. — De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen, opdat de monetaire autoriteiten over de volgende instrumenten beschikken en deze, zo nodig, zonder verdere machtigingsprocedure onmiddellijk kunnen gebruiken :

a) voor een effectieve regulering van de internationale kapitaalbewegingen :

— reglementering van de beleggingen op de geldmarkt en van de vergoedingen voor deposito's van niet-ingezetenen,

— regulering van door niet-ingezetenen aan ingezetenen verstrekte leningen en kredieten, niet betrekking hebbende op handelstransacties of op het verrichten van diensten, eventueel in afwijking van artikel 3, lid 1, van de eerste richtlijn voor de uitvoering van artikel 67 van het Verdrag;

b) voor het neutraliseren van ongewenst geachte effecten van de internationale kapitaalbewegingen op de interne liquiditeit :

— regulering van de netto buitenlandse positie van de kredietinstellingen,

— vaststelling van coëfficiënten voor verplichte reserves, in het bijzonder voor de tegoeden van niet-ingezetenen.

Art. 2. — 1. De Lid-Staten treffen onverwijld de nodige maatregelen om aan het bepaalde in deze richtlijn gevolg te geven.

2. Iedere Lid-Staat maakt, zo nodig, gebruik van alle in artikel 1 vermelde instrumenten of een gedeelte daarvan, daarbij rekening houdend met de belangen van de andere Lid-Staten. Te dien einde handhaaft de Commissie, in samenwerking met het Monetair Comité en het Comité van presidenten van de Centrale Banken, een nauwe coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten.

3. De Commissie houdt de Raad, na raadpleging van het Monetair Comité en het Comité van presidenten van de Centrale Banken, op de hoogte van de situatie en de ontwikkeling daarvan.

Art. 3. — Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 21 maart 1972.

Voor de Raad
De Voorzitter
G. THORN

Richtlijn van de Raad van 17 april 1972 (72/159/E.E.G.)

betreffende de modernisering van landbouwbedrijven (Publikatieblad, 23 april 1972, n° L 96, blz. 1).

(1) PB n° 43 van 12-7-1960, blz. 921/60.

(2) PB n° 9 van 22-1-1963, blz. 62/63.

Richtlijn van de Raad van 17 april 1972 (72/160/E.E.G.)

ter bevordering van de bedrijfsbeëindiging in de landbouw en van de aanwending van cultuurgrond tot verbetering van de structuur (Publikatieblad, 23 april 1972, n^o L 96, blz. 9).

Richtlijn van de Raad van 17 april 1972 (72/161/E.E.G.)

betreffende de sociaal-economische voorlichting en de scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn (Publikatieblad, 23 april 1972, n^o L 96, blz. 15).

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN DIE VAN BELANG ZIJN VOOR BELGIË

Onderstaande literatuurlijst sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in het aprilnummer 1972 van het Tijdschrift. In deze literatuurlijst zijn noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen overgenomen.

1. GELD- EN KREDIETWEZEN

Het afbetalingskrediet in België. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XXVII, n° 10, 10 maart 1972, blz. 105-109.*)

Kredietverstrekking aan de landbouw. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XXVII, n° 12, 24 maart 1972, blz. 125-130.*)

2. INFLATIE - DEVALUATIE - REVALUATIE - STABILISATIE

ACKLEY G., Barrage à l'inflation. (*L'Institut Atlantique, Cahiers atlantiques 1971-1972, 1971, 115 blz.*)

GOUDRIAAN I.J., Sociologie van de chronische inflatie (II). (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, LVII, n° 2838, 1 maart 1972, blz. 208-211.*)

GOUDRIAAN I.J., Sociologie van de chronische inflatie (III). (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, LVII, n° 2839, 8 maart 1972, blz. 232-235.*)

3. GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

BRUYNEEL A., La Commission Bancaire belge (III). (*Banque, Parijs, n° 305, maart 1972, blz. 247-257.*)

De Generale Bankmaatschappij in België en in de wereld. (*Generale Bankmaatschappij, Brussel, 1972, 31 blz.*)

LICHTENBERG P., International Co-operation Among Banks. (*Euromoney, Londen, III, n° 10, maart 1972, blz. 16-18.*)

VAN DEN PANHUYZEN W., Het winstoptimerende volume werkmiddelen voor de Belgische banken. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 2, maart 1972, blz. 169-176.*)

VILLEROUX H., La facturation des services bancaires. (*Banque, Parijs, extra-nummer, maart 1972, blz. 54-56.*)

4. NIET-GELDSCHEPPEDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

Individuele levensverzekeringen in België. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XXVII, n° 9, 9 maart 1972, blz. 97-101.*)

NEUMAN H., La Société belge d'Investissement international. (*Industrie, Brussel, XXVI, n° 2, februari 1972, blz. 73-76.*)

Voici les caisses d'épargne privées. (*Association des Caisses d'Epargne privées, Brussel, 1972, z. blz.*)

5. KAPITAALMARKTEN · EFFECTENBEURZEN

CEURVELT G., Het beroep op de kapitaalmarkt in 1970. (*Documentatieblad van het Ministerie van Financiën, Brussel, n° 10, oktober 1971, blz. 5-57.*)

LEURSCHEL R.J., La Bourse a-t-elle un avenir? (*Conférences du Centre d'Etudes bancaires et financières, Brussel, boekje n° 189, 1972, 35 blz.*)

TIMMERMANS A., Les indices boursiers. 3. Les coefficients de rendement. (*Etudes économiques, Bergen, n° 150, juni 1971, blz. 145-213.*)

6. OPENBARE FINANCIËN

CASSART P., La taxation des dividendes. (*Journal pratique de Droit fiscal et financier, Brussel, XLV, n° 7-8, juli-augustus 1971, blz. 193-202.*)

De Nationale Loterij. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XXVII, n° 11, 17 maart 1972, blz. 117-121.*)

DEVROEY E., Le financement des travaux publics en Belgique. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 2, 1972, blz. 135-154.*)

MAES J. en GHYSBRECHT J., Le code de la taxe sur la valeur ajoutée et ses arrêtés d'exécution; commentaire législatif. (*Bruylant, Brussel, 1971, 189 blz.*)

Taxation des revenus des propriétés foncières sises en Belgique. (*La Vie au Bureau, Brussel, n° 2, februari 1972, blz. 179-188.*)

SCAILTEUR C., Trois trimestres de T.V.A. (*La Revue fiscale, Brussel, XXIX, n°s 1-2-3, maart 1972, blz. 5-15.*)

V.A.T. in Europe. (*The Economist, Londen, n° 6709, 25 maart 1972, blz. 64-65.*)

11. WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID

BROOYMANS J.G., Variabele werktijden. (*V.K.W. Mededelingen, Antwerpen, XXVII, n° 2, februari 1972, blz. 56-60.*)

Les investissements directs des Etats-Unis à l'étranger depuis 1957. (*Problèmes économiques, Parijs, n° 1264, 22 maart 1972, blz. 21-28.*)

12. MAATSCHAPPELIJKE VERZEKERING

L'Office National de Sécurité Sociale; sa mission, son fonctionnement. (*Office National de Sécurité Sociale, Brussel, 1972, 35 blz.*)

13. PRIJZEN EN LONEN

Application de l'accord interprofessionnel. (*Fabrimétal, Brussel, n° 128, 20 maart 1972, blz. 165-178.*)

EWALENKO R., La politique salariale et l'échelle mobile, enseignements de l'expérience belge. (*S.E.D.E.I.S., Chroniques d'Actualité, Parijs, VI, n° 3, maart 1972, blz. 114-119.*)

Marchés publics et juste prix. (Colloque des 29, 30 et 31 mars 1971.) (*DULBEA, Brussel, 1971, 403 blz.*)

Tussentijdse herziening van het indexcijfer der consumptieprijzen. Omschakeling van de indexcijfers in de collectieve overeenkomsten. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, XXVII, n° 9, 20 maart 1972, blz. 927-930.*)

WITTMANN E., Le coût du travail ouvrier dans l'industrie : le déséquilibre Belgique-France au début de 1972. (*Industrie, Brussel, XXVI, n° 2, februari 1972, blz. 140-149.*)

14. ECONOMISCHE TOESTAND

LOEWENTHAL P., Le contexte financier international de la récession belge. (*Service mensuel de Conjoncture de Louvain, Leuven, XXVI, n° 3, maart 1972, blz. 1-3.*)

16. ECONOMISCHE GROEI

De grenzen aan de groei. (Rapport van de Club van Rome.) (*Het Spectrum, Utrecht, 1972, 214 blz.*)

17. STREEKECONOMIE

De Intercommunale SIDEHO en West-Henegouwen. (*Gemeentekrediet van België, Brussel, XXVI, n° 99, januari 1972, blz. 43-51.*)

Livre blanc sur la situation économique de l'Arrondissement de Verviers. (*Commissions économiques de la régionale F.G.T.B. et de l'Action commune socialiste de Verviers, Verviers, 1972, 70 blz.*)

ORIANNE P., De lokale planning en haar instrumenten. (*Gemeentekrediet van België, Brussel, XXVI, n° 99, januari 1972, blz. 1-11.*)

SACRE Y., België : een nieuwe gebiedsstructuur. (*Gemeentekrediet van België, Brussel, XXVI, n° 99, januari 1972, blz. 12-23.*)

19. NIJVERHEID - LANDBOUW - VISSERIJ

BAILLET C., Caractéristiques actuelles des exploitations et des exploitants agricoles dans la C.E.E. (*Problèmes économiques, Parijs, n° 1263, 15 maart 1972, blz. 18-22.*)

COLLARD A., Les intercommunales pures de distribution de l'électricité en Belgique. (*Les Annales de l'Economie collective, Luik, LX, n° 1, januari-maart 1972, blz. 67-115.*)

L'industrie belge de la chaussure au cours de la dernière décennie. (Colloque des 21-22 janvier 1972.) (*Conseil professionnel du Cuir, Brussel, 1972, 64 blz. + 48 tabellen.*)

21. ONDERNEMINGEN

BEKAERT A., Nieuwe perspectieven voor de onderneming. (*Ondernemen, Brussel, XXVIII, n° 3, maart 1972, blz. 120-123.*)

DUFIGOUR P.A., Qu'est-ce que la finance d'entreprise? (La Vie de l'Entreprise, 143.) (*Dunod, Parijs, 1972, VI + 113 blz.*)

LAVIOLETTE A., Réflexions sur l'analyse financière. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 2, 1972, blz. 122-133.*)

REUTER J., La structure financière des entreprises en Belgique. (*Conférences du Centre d'Etudes bancaires et financières, Brussel, boekje n° 191, februari 1972, 27 blz.*)

TYDGAT J.L., Technique du contrôle comptable; les missions de l'expert comptable et du réviseur d'entreprises (*J.L. Tytgat, Brussel, 1972, 616 blz.*)

24. BINNENLANDSE HANDEL

BODDEWYN J.-J., Belgian Public Policy toward Retailing since 1789. The Socio-politics of Distribution. (*Michigan State University International Business and Economic Studies, East Lansing (Michigan), 1971, XIV + 273 blz.*)

25. BUITENLANDSE HANDEL

DEGRYSE W., De bevordering van de K.M.O.-Uitvoer. (*Informatieblad van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand, Brussel, n° 2, februari 1972, blz. 5-14.*)

PHAN D.L., Les échanges extérieurs en 1975 entre les Six, le Royaume-Uni et les Etats-Unis d'après un modèle gravitationnel. (*Revue d'Economie politique, Parijs, n° 1, januari-februari 1972, blz. 80-106.*)

VALENSI E.D., Correction des tableaux comptables d'échanges entre les pays du Marché Commun. (*Revue d'Economie politique, Parijs, n° 1, januari-februari 1972, blz. 153-157.*)

26. INTERNATIONALE FINANCIËLE TRANSACTIES

- BARATTIERI V., An Expanded Role for SDRs. (*Euromoney, Londen, III, n° 10, maart 1972, blz. 12-15.*)
- BRUGIER-VERRE E. en BRUTE de REMUR F., Le désordre monétaire international (Dossiers Thémis.) (*Presses universitaires de France, Parijs, 1972, 95 blz.*)
- CARLI G., The Eurodollar Market and its Control. (Swiss Institute of International Studies, Winter Program 1971-1972, Lectures on « Inflation and the International Monetary System ».) (*s.n., Zurich, 16 blz.*)
- COOMBS C.A., Treasury and Federal Reserve Foreign Exchange Operations. (*Monthly Review, Federal Reserve Bank of New York, New York, LIV, n° 3, maart 1972, blz. 43-64.*)
- EINZIG P., Contre les changes flottants. (*Mame, Parijs, 1971, 207 blz.*)
- EINZIG P., Leads and Lags and Parity Changes. (*International Currency Review, Londen, III, n° 5, december 1971, blz. 10-14.*)
- FRIEDMAN M., La crise monétaire - La position de Milton Friedman. (*S.E.D.E.I.S., Chroniques d'Actualité, Parijs, VI, n° 3, maart 1972, blz. 108-109.*)
- GOLD J., The Fund's Concepts of Convertibility. (Pamphlet Series, 14). (*International Monetary Fund, Washington, 1971, VI + 63 blz.*)
- HARROD R., The International Monetary System Following the December Settlement. (*International Currency Review, Londen, IV, n° 1, januari-februari 1972, blz. 5-9.*)
- International Liquidity - Bretton Woods to Washington. (*Barclays Review, Londen, XLVII, n° 1, februari 1972, blz. 5-8.*)
- IYOHA M.A., Optimal Balance-of-Payments Strategy by Stochastic Dynamic Programming. (*Western Economic Journal, Los Angeles, IX, n° 4, december 1971, blz. 429-440.*)
- LAWSON R.W., Problèmes monétaires internationaux. (*Bank of Canada Review, Ottawa, februari 1972, blz. 3-13.*)
- Long-term International Monetary Reform; a Proposal for an Improved International Adjustment Process. (*American Society of International Law, Panel on International Monetary Policy, Washington, 1972, VI + 41 blz.*)
- MAKIN J.H., On the Success of the Reserve Currency System in the Crisis Zone. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 1, februari 1972, blz. 77-85.*)

- MENDELSON M.S., The Most Significant Monetary Settlement in History. (*Euromoney*, Londen, III, n° 10, maart 1972, blz. 28-30.)
- MURPHY A.E., Future Developments in the Eurocurrency Market. (*International Currency Review*, Londen, IV, n° 1, januari-februari 1972, blz. 14-16.)
- OSSOLA R., The International Monetary Crisis : Currency Realignment. (*Review of the Economic Conditions in Italy*, Rome, XXVI, n° 1, januari 1972, blz. 5-23.)
- ROBERT S.J., Influence de la crise du dollar sur les opérations du Fonds Monétaire International. (*Banque*, Parijs, n° 305, maart 1972, blz. 231-234.)
- SAINI K.G., The Case for the International Dollar Standard. (*Economia Internazionale*, Genua, XXIV, n°s 3-4, augustus-november 1971, blz. 560-591.)
- SCHAEFER W., Der Euro-Dollarmarkt. (Kieler Studien, 120.) (*Mohr*, Tübingen, 1971, VIII + 92 blz.)
- SCHWEITZER P.P., International Aspects of Monetary Policy. (*International Financial News Survey*, Washington, supplement, XXIII, n° 45, 17 november 1971, blz. 377-384.)
- SOUTHARD F.A. Jr., Developments in the International Monetary System. (*International Financial News Survey*, Washington, XXIII, n° 46, 24 november 1971, blz. 385-392.)
- SOUTHARD F.A. Jr., The Financial Setting : Current Status and Future Directions-International Finance. (*International Financial News Survey*, Washington, XXIV, n° 8, 1 maart 1972, blz. 57-59.)
- SWIDROWSKI J., Exchange Controls : A Temporary or Permanent Arrangement? (*Rivista Internazionale di Scienze Economiche E Commerciali*, Padua, XIX, n° 2, februari 1972, blz. 101-113.)
- TOUSSAINT M., La convertibilité - Concept et portée. (*Revue de la Banque*, Brussel, XXXVI, n° 2, 1972, blz. 99-168.)
- TRENTON R.W., Agreement Exchange Rates. (*Economia Internazionale*, Genua, XXIV, n°s 3-4, augustus-november 1971, blz. 508-519.)
- TRIFFIN R., International Reserves, National Currencies and Exchange Rates. (*International Currency Review*, Londen, IV, n° 1, januari-februari 1972, blz. 10-13.)

27. ONTWIKKELINGSLANDEN

- BAIROCH P., Les écarts des niveaux de développement économique entre pays développés et sous-développés de 1770 à 2000. (*Problèmes économiques*, Parijs, n° 1261, 1 maart 1972, blz. 3-10.)

Evaluation de l'aide au développement; problèmes de méthode et d'organisation. (*Organisation de Coopération et de Développement Economiques, Parijs, 1972, 77 blz.*)

WEISSKOPF T.E., The Impact of Foreign Capital Inflow on Domestic Savings in Underdeveloped Countries. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 1, februari 1972, blz. 25-38.*)

28. INTERNATIONALE ECONOMISCHE INTEGRATIE

Accession to the European Communities. (*Economic Progress Report, Londen, n° 25, maart 1972, blz. 1.*)

De uitgebreide gemeenschap. Balans van de onderhandelingen met de landen die om toetreding hebben verzocht. (*Bulletin van de Europese Gemeenschappen, Brussel, supplement van n° 1, januari 1972, blz. 1-74.*)

Een nieuwe dimensie voor Europa : de uitbreiding van de Gemeenschap. (*Ondernemen, Brussel, XXVIII, n° 3, maart 1972, blz. 139-143.*)

How entry into the Common Market may affect Britain's Invisible Earnings. (*Committee on Invisible Exports, Londen, 1971, 49 blz.*)

KIRSCHEN E.S., Considérations sur l'intégration économique en Europe de l'Ouest et de l'Est. (*Les Annales de l'Economie collective, Luik, LX, n° 1, januari-maart 1972, blz. 19-31.*)

La Communauté élargie; bilan des négociations avec les pays candidats à l'adhésion. (*Commission des Communautés européennes, Brussel, 1972, 71 blz.*)

LEMEUNIER F., Principes et pratiques du droit des sociétés dans le Marché Commun. (Ce qu'il faut savoir.) (*Delmas et Cie, Parijs, 1972, versch. blz.*)

MERTENS de WILMARS J., The Relaunching and Pursuit of Economic and Monetary Union. (*Euromoney, Londen, III, n° 10, maart 1972, blz. 18-22.*)

PEDINI M., L'élargissement de la Communauté et son avenir politique. (*Chronique de Politique étrangère, Brussel, XXIV, n° 5, september 1971, blz. 637-650.*)

Plechtige ondertekening van de toetredingsverdragen. (*Bulletin van de Europese Gemeenschappen, Brussel, V, n° 2, februari 1972, blz. 13-35.*)

ROBERTSON D., Is there a Case for European Monetary Union? (*The Banker's Magazine, Londen, n° 1536, maart 1972, blz. 109-116.*)

SALIN E., Die Krisis der E.W.G. (*Kyklos, Basel, XXV, n° 1, maart 1972, blz. 3-23.*)

Ueber die Zukunft der E.W.G.; ein internationales Gespräch; Referate und Gutachten. (Sonderreihen der List Gesellschaft. 2. Sonderreihe : Zur Politik der Gegenwart, 7.) (*Kyklos, Basel, 1971, 34 blz.*)

VANDAMME R., L'harmonisation des accises au sein du Marché Commun. (*Etudes économiques, Bergen, n° 150, juni 1971, blz. 123-143.*)

VAN DER MEULEN, Les relations extérieures de la C.E.E. (*Conférences de la Société royale d'Economie politique de Belgique, Brussel, n° 356, juni 1971, 39 blz.*)

VAN GERVEN W., Some Recent Developments in Corporate Law Within the Common Market. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 2, maart 1972, blz. 110-120.*)

30. INFORMATIEVERWERKING - AUTOMATISATIE

FAURE J.-C., Emploi des ordinateurs; introduction au software. (Collection du Centre d'Etudes Pratiques d'Informatique et d'Automatique - C.E.P.I.A., 2.) (*Dunod, Parijs, 1971, XIII + 122 blz.*)

HEYVAERT A., L'utilisation de l'ordinateur dans les applications bancaires. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 2, 1972, blz. 156-166.*)

LEMAIRE F.C., Coûts et rentabilités de l'informatique. (*La Vie de l'Entreprise, 138.*) (*Dunod, Parijs, 1972, IV + 122 blz.*)

MEGRET J., Le droit de l'informatique et la Banque. (*Banque, Parijs, extra-nummer, maart 1972, blz. 11-13.*)

32. DIVERSEN

EYSKENS M., Economie als tijdverdrijf. (*De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen, 1972, 205 blz.*)

REES G., La grande crise de 1929; le capitalisme remis en question. (*Albin Michel, Parijs, 1972, V + 316 blz.*)

SUFRIN S.C. en WAGNER A., Pollution as an International Problem. (*Rivista Internazionale di Scienze Economiche e Commerciali, Padua, XIX, n° 2, februari 1972, blz. 141-147.*)

Abonnementsprijs per jaargang	{ België, F 250 (eventueel te vermeerderen met 6 pct. B.T.W.) Buitenland, F 300.
Prijs van een afzonderlijk nummer	{ België, F 25 (eventueel te vermeerderen met 6 pct. B.T.W.) Buitenland, F 30.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postrekening-courant n° 5.00 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift van de Nationale Bank van België ».

De abonnees worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

DRUKKERIJ
DER NATIONALE BANK VAN BELGIË
DE BERLAIMONTLAAN 56 - 1000 BRUSSEL
HOOFDINGENIEUR VAN DE DRUKKERIJ
CH. AUSSEMS

